8 GB DVD | VİDEO MAGAZİN: MAKALELER İLE İLGİLİ İLGİNÇ VİDEOLAR CHIP DVD'DE

CHIP

MAYIS 2014 ● TEKNOLOJİ KÜLTÜRÜ ● AYLIK YAYINDIR
ISSN:1300-9419 ● 112415 ● YIL:19 ● 7.90 TL

ELEKTRİKLİ ARAÇ TEKNOLOJİLERİ

CHIP VİDEO EĞİTİM SETLERİ İLE SADECE VİDEOLARI İZLEYEREK ÖĞRENİN

KENDİ AKILLI TELEFON UYGULAMANIZI YAZIN!

HTML 5 ile her platformda çalışacak uygulama geliştirmek artık çok kolay

110 TL DEĞERİNDE 2 TAM SÜRÜM YAZILIM

MOBİL UYGULAMALAR SİZİ TUZAĞA DÜŞÜREBİLİR

EN TEHLİKELİ iOS-WP8 ANDROID UYGULAMALAR

VİDEO, FOTOĞRAF, MÜZİK & BELGELERİNİZ TÜM CİHAZLARDA ÇALIŞSIN

HER ŞEYİ HER ŞEYE DÖNÜŞTÜRÜN

WWW.CHIP.COM.TR

TEKNOLOJİ SAĞLIĞIMIZI GERÇEKTEN BOZUYOR MU?

Radyasyon, gürültü & kirlilik için olması gereken sınır değerler...

EN İYİ ÜCRETSİZ TABLET UYGULAMALARI

2.5" TAŞINABİLİR DİSKLER TESTTE

2 TB veriyi cebinizde taşıyın

TEST KABLOSUZ AĞ DESTEKLİ YAZICILAR

Hem PC hem mobil cihazlardan çıkış alabilen 24 yazıcıyı test ettik

PRATİK İPUÇLARI >> Windows-Office-Donanım-Fotoğraf-Mobil-Sosyal Ağlar için onlarca çözüm

POPULAR SCIENCE MAYIS SAYISINDA

BEYİNLERİMİZİ BAŞKA BİR YERE YÜKLEYEBİLİR MİYİZ?

- 2014'ün en iyi icatları. Asteroitler saldırınca!
- Evrenin en büyük gizemlerinden biri daha çözüldü.
- Soyu tükenmiş hayvanlar.
- Sadece Güneş ışığıyla dünya turu.
- Hızlı okuma diye buna denir!
- Çöldeki elektrik çiftliği.

Ayrıca soru&cevap bölümü, yeni icatlar, harika makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science Mayıs sayısında sizi bekliyor.

SADECE 3,90 TL

VİDEO PS SEYRET

DERGİDE Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

MAYIS SAYISINI KAÇIRMAYIN!

DB

UFUK YAMANKILIÇOĞLU
CHIP Yazı İşleri Müdürü

WhatsApp'a Facebook yaftası

Facebook tarafından satın alınmadan önce WhatsApp, anında mesajlaşma uygulamalarının tartışmasız lideriydi. Arkadaşlarınızla konuşmak istediğinizde en iyi seçenek WhatsApp'tı. Ancak WhatsApp'ın yıllarca manşetleri, sorunlu güvenliği ve berbat veri korumasıyla süslemesi, bugüne kadar kimseyi ilgilendirmemişti. Uygulama yıllarca tüm verileri şifrelenmemiş olarak karşı tarafa transfer ediyordu. Ve halen de kullanıcıların adres defterleri hizmetin sunucularına kaydediliyor. Böylece WhatsApp'ı bugüne kadar kullanmamış insanların bile telefon numaraları başka birinin listesinde olduğu için, veri tabanına kaydedilmiş oluyor.

Zayıf güvenlik ve veri koruması bugüne kadar çoğu kullanıcı için WhatsApp'ı kullanmamak için geçerli bir sebep değildi. Aylarca kapatılmayan, saldırganların kullanıcıların hesaplarını bile çalabildiği güvenlik açıkları kimseyi ilgilendirmiyordu. Tüm arkadaşların orada olması, bir uygulamayı kullanmak için yeterli bir sebepti. Peki ama WhatsApp'tan ilk büyük kopmaların yaşanması için ne olması gerekiyordu? Bunun cevabını Whatsapp'ın şöhreti daha da kötü başka bir teknoloji devi tarafından satın alınmasıyla öğrenmiş olduk. Facebook, WhatsApp'ı daha yeni satın almıştı ki, bir anda Threema adres defterim on katına çıktı. Bir anda yıllarca ortalarda görünmeyen insanlar bu şifreli kripto mesajlaşma uygulamasını kullanmaya başladılar.

WhatsApp-Facebook evliliği haberiyle ortaya çıkan devasa öfke, WhatsApp'tan ziyade Facebook hakkında daha çok şey anlatıyor. Bu durum gerçi her iki kişiden birinin Facebook'u kullandığını, ancak kimsenin bu hizmete gerçekten de güvenmediğini ortaya koyuyor. Facebook WhatsApp'ı satın aldığı için WhatsApp'ı terk edenler, eğer ellerinde olsaydı Facebook treninden de atlarlardı. Facebook bugüne kadar kendini sadece gerçek bir alternatifi çıkmadığı için kurtarabiliyor. Google+ diyenler çıkabilir, ancak o da veri güvenliği söz konusu olduğunda en az Facebook kadar kötü bir şöhrete sahip.

WhatsApp kullanıcılarının (Şubat sonunda sayıları 465 milyonu buluyordu) kalıcı olarak hizmeti terk edeceklerini görecek miyiz? Böylesi bir durum, veri güvenliği yüzünden ilk defa bu kadar büyük bir tepkinin ortaya koyulması anlamına gelir. Benim tahminim hiçbir değişikliğin olmayacağı yönünde. WhatsApp kullanıcıları bir süre daha Facebook ile olan zorunlu ilişkilerine kızacaklardır, bir kısmı alternatif şifreli mesajlaşma hizmetlerine geçecek, ancak WhatsApp kullanmaya devam edeceklerdir. Zira kim kendini arkadaşlarından tamamen izole etmek ister ki?

uyaman@chip.com.tr

CHIP'E ÖDÜL

Kadir Has Üniversitesi Mühendislik Kulübü 2. Teknoloji Ödülleri 22 Nisan Salı günü düzenlenen törenle sahiplerini buldu. Kadir Has Üniversitesi öğrencileri arasında yapılan oylama sonuçlarına göre, En İyi Bilişim Dergisi Ödülü'nü, CHIP Dergisi aldı. Kadir Has Üniversitesine, Mühendislik Kulübüne ve bizi bu ödüle layık gören sevgili öğrenci arkadaşlarımıza buradan bir kez daha teşekkür ediyoruz.

AYIN TAVSİYESİ

LEVEL Mayıs 2014 Sayısı

LEGO oyunları serisiyle oyun dünyasında isim yapan Traveller's Tales, yeni oyunu LEGO The Hobbit'i piyasaya sürdü ve LEVEL da oyunu didik didik etti. İki Hobbit filmini konu alan oyunu merak ediyorsanız, sorularınızın cevabını LEVEL'da bulabilirsiniz. LEVEL'ın Mayıs sayısında yer alan önemli başlıklar şöyle: Broforce, Flockers, The Crew ilk bakışları... 2014 FIFA World Cup Brazil, Age of Wonders III, Battlefield 4: Naval Strike, Child of Light, Goat Simulator, Kinect Sports Rivals, The Elder Scrolls Online, Trials Fusion, War of the Vikings, Warface (Xbox 360), Wargame: Red Dragon, Warlock II: The Exiled incelemeleri... Türkiye'nin ilk ve en çok okunan online oyun dergisi Online Oyun, 32 sayfalık dolu dolu içeriği ve Infinite Crisis kapak konusu ile online oyun severlerin karşısına çıkıyor. LEVEL DVD'de Alien: Isolation, Borderlands: The Pre-Sequel, Hotline Miami 2, Metal Gear Solid V: Ground Zeroes, The Amazing Spider-Man 2 ve Watch_Dogs gibi popüler oyunların videoları yer alırken, Mayıs ayında LEVEL, tüm okurlarına Hearthstone: Heroes of Warcraft ve LEGO The Hobbit posterleri hediye ediyor.

"Kendi akıllı telefon uygulamanızı yazın!" video eğitiminin kurulumuyla ilgili detaylı bilgi için 102. sayfaya bakabilirsiniz.

En tehlikeli uygulamalar
Sayfa 30

TREND

8 **Mahremiyet bilinci yükseliyor**
Teknoloji çok güzel ama mahremiyetimiz ne olacak?

10 **Güncel haberler**
Bu ay dikkat çeken önemli gelişmeler

19 **Güvenlik raporu**
Dikkat edilmesi gereken kritik güvenlik açıkları ve çözümler

20 **Google Glass pratik testte**
Google'ın çok tartışılan akıllı gözlüğünü test ettik

26 **Microsoft'a yeni CEO**
Zor zamanlarda yazılım devinin başına yeni biri geldi. Nadella, neyi neden değiştirecek?

30 **Dünyanın en tehlikeli uygulamaları**
Truva atları ve dolandırıcılar: Bu akıllı telefon uygulamalarından uzak durmanızı öneriyoruz

36 **NSA casuslarına dikkat!**
Amerikan gizli servisi daha da büyüyecek. Ancak IT uzmanları şimdiden bir koruma kalkanı üzerinde çalışıyorlar

40 **Veri analizi**
Kişisel verilerimiz dünyanın en değerli madeni. Hem istihbarat örgütleri hem de ticari kurumlar bu verilerin peşinde

45 **Zaman Tüneli: Taşınabilir müzik**
Walkman'den taşınabilir internete

46 **Sosyal ağlarda gizlilik**
Facebook ve Google için yeni kurallara dikkat, reklam kurbanı olabilirsiniz

Bölümler

3 Seyir Defteri
6 Okur Yorumları
68 Modern zamanlar
98 DVD içeriği
100 Tam sürümler
104 En iyi ücretsiz araçlar
108 Ayın web siteleri
110 Yazılım günlüğü
129 Abone Formu
130 Gelecek sayıda ve Künye

2,5 inçlik diskler
Sayfa 50

TEST

50 **Yüksek kapasiteli mini diskler**
Cebe sığan 2,5 inçlik, 2 TB'a kadar kapasitesi olan sabit diskleri test ettik

53 **Ucuz kablosuz ağ yazıcıları**
Çok fonksiyonlu cihazlar bugün yüksek kalite, çok sayıda özellik ve bağlantı imkânı sunuyor

56 **Teknoloji sizi hasta eder mi?**
Radyasyon, gürültü, zararlı maddeler: Güncel teknoloji gerçekten de yasal sınır değerlere uyuyor mu?

58 **En iyi tablet uygulamaları**
Büyük ekranlı tabletlerde çalışan en başarılı uygulamalar

64 **Yeni ürünler**
Yeni donanım ve yazılım ürünleri incelemede

70 **CHIP TOP10**
Farklı kategorilerde en iyi donanımlar

72 **CPU ve GPU rehberi**
PC ve dizüstü için en iyi işlemciler: Masaüstü, mobil ve grafik işlemciler için en güncel performans listeleri

74 **CHIP fiyat barometresi**
En iyi dizüstü ve PC tavsiyeleri, 7 aygıt türü için fiyat tahminleri

TEKNOLOJİ

76 **Yeni elektrikli arabalar**
Güncel top modeller elektrikli arabalarda gelinen son teknolojileri ortaya koyuyor

80 **Cihazlara doping**
Cihazlarınızı daha verimli kullanmak için ipuçları, araçlar, yeni firmware'ler ve hack'ler

85 **Gmail sırları**
Elektronik posta servisinin sırları ve daha verimli kullanmak için ipuçları

90 **Daha hızlı internet**
İnternette daha hızlı sörf için yapmanız gereken tarayıcı ayarları, en iyi eklentiler ve araçlar

92 **Her şeyi dönüştürün**
Bazı formatlar her aygıtta çalışmayabilir. Dosyalarınızı dönüştürmenin yollarını gösteriyoruz

112 **Teknik Sözlük: AMD Mental**
Artık zayıf sistemlerde bile en ağır oyunlar oynanabilecek

114 **CoolTech**
Yeni ve ilginç teknoloji ürünleri

116 **Pratik ipuçları**
Windows, uygulamalar, iletişim ve internet, donanım için en iyi ipuçları

EN KAPSAMLI iPHONE REHBERİ ÇIKTI!

iPHONE SAHİBİYSENİZ, TELEFONUNUZUN TÜM SIRLARINI AÇIĞA ÇIKARAN BU ÖZEL SAYIYI KAÇIRMAYIN.

iPhone ile film çekmekten sınava hazırlanmaya, yolunuzu bulmaktan işlerinizi planlamaya kadar birçok taktik, püf noktaları, "jailbreak" yöntemleri ve en iyi uygulamalar bu özel sayıda sizi bekliyor.

BAYİLERDE

"Özgür ve engelsiz bir internet her vatandaşın hakkı olmalı!"

Halil Karabulut

Güncelleme sorunu

Firmware'ler cihazları bozduğunda

CHIP 04/2014 – SAYFA 86

CHIP'in son sayısında (04/2014) güvenilir güncelleştirmeler için AVM Fritzbox firmasını örnek göstermişsiniz. Bu noktada biraz şaşırdım. Zira benim tecrübelerime göre OS 6.0/6.1'e yapılan güncellemeden sonra cihazla internet bağlantısı kurulamıyor. AVM, sorunu henüz çözemedi. Hatta şöyle bir geri dönüş yaptılar: „Bilinmeyen bir nedenle son verileriniz iletilmemiş" ve "...05.05 Firmware sürümünde kalmanızı öneriyoruz". Ancak AVM'nin kendisi ve CHIP de, güvenlik sorunları nedeniyle her zaman en güncel güncellemeleri yüklemeyi öneriyor (05.05. sürümü ise güncel bir sürüm değil).

ALAATTİN YILMAZ

CHIP: *Biz bu iddiada bulunduk zira test merkezimizdeki AVM yönlendiricilerde bugüne kadar güncellemeyle ilgili hiçbir sorun yaşamadık. Bize ulaşan okur mesajlarında dikkatimizi çeken bir sorun olmadı. Fritzbox cihazı internetle bağlantı kuramıyorsa, ADSL erişimini sekteye uğratan birçok nedeni olabilir. Burada iletişim kurmanız gereken ilk yer internet servis sağlayıcınız olmalıdır. Daha sonra ürününüzün garantisi devam ediyorsa önce satıcı ile son olarak da AVM ile bağlantıya geçin. İlgili en son güvenlik güncelleştirmesine sadece dışarıdan Fritzbox'a uzaktan erişimi etkinleştirdiyseniz ihtiyaç duyacaksınız. En son yayınlanan 06.06 güncellemesinin bazı kullanıcıların karşılaştığı bağlantı sorunlarını giderdiği bilgisini de firmadan aldık. Daha iyi aydınlatma*

Firefox'ta sekme önizlemesi

En iyi tarayıcı

CHIP 04/2014 – SAYFA 52

Tarayıcı testinizde şu bilgileri vermişsiniz: "Görev çubuğunda önizleme: IE açık sekmelerin küçük bir önizleme versiyonunu, Windows Görev Çubuğu'nda gösteren tek tarayıcı." Bu ifade tam olarak doğru değil, zira Firefox da kurulu geldiği haliyle bu fonksiyonu sunuyor. Ancak çalışması için öncelikle „Options | Tabs | Show tab previews in the Windows taskbar" seçeneğini etkinleştirmek gerekiyor. Test tablonuzda da "Görev çubuğunda sekmeyi görme" sütununda Firefox'un puanını kırmışsınız.

TAMER SÜMERKAN

CHIP: *Söylediklerinizde haklısınız. Sonradan etkinleştirilen bu fonksiyonla Firefox sekme önizlemesine sahip oluyor. Ancak bu durum testteki sıralamayı değiştirmiyor.*

Uzun süre bir derginin güncel tarayıcıları test etmesini bekledim. Ancak doğrusu hayal kırıklığına uğradım. En büyük veri casusunun (Google Chrome) reklamının da yapıldığı bir karşılaştırma olmuş sadece. Tarayıcıların kullanımı ve güvenliğiyle ilgili birkaç ipucuna da yer vermenizi ve daha kapsamlı bir inceleme beklerdim.

EVREN SARIOĞLU

En son yayınladığınız tarayıcı testinde nihayet Opera tarayıcısına da yer vermeniz, yılların Opera kullanıcısı olarak beni oldukça memnun etti. Tarayıcımın artı ve eksilerini bu sayede daha iyi görebildim. Ancak testin sonuncusu da olsa ben Opera'dan vaz geçmeyi düşünmüyorum. Performans olarak bence hepsinden daha iyi. Konfor ve kullanışlılık olarak sizin de belirttiğiniz gibi rakiplerinden biraz daha geride kalıyor. Testlerinizin devamını bekliyor, tüm ekibinize başarılar diliyorum.

SERKAN AYDIN

Anında değişim

Facebook'un büyük kumarı

CHIP 03/2014 – SAYFA 3

NSA skandalından sonra ilk olarak Facebook hesabımı kapattım. WhatsApp'ı ise kısa bir süre önce kullanmaya başlamıştım. Ancak WhatsApp'ın Facebook'a satılmasından sonra oradaki hesabımı da sildim ve MyEnigma'ya geçtim. Fazla yaygın olmasa da en azından kendimi daha güvende hissediyorum, umarım zamanla kullanımı yaygınlaşır.

ERAY ERİŞ

En iyi bilişim dergisi CHIP

Kadir Has Üniversitesi Mühendislik Kulübü 2. Teknoloji Ödülleri 22 Nisan Salı günü Cibali Kampüsü'nde düzenlenen törenle sahiplerini buldu. Kadir Has Üniversitesi öğrencileri arasında yapılan oylama sonuçlarına göre, En İyi Bilişim Dergisi Ödülü'nü, CHIP Dergisi adına Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu aldı. Sosyal Medyayı En İyi Kullanan Gazeteci Fox TV Ana Haberi hazırlayan ve sunan Fatih Portakal seçilirken, en iyi teknoloji yazarı ödülü Radikal Gazetesi Teknoloji Yazarı Serdar Kuzuloğlu'na verildi. En İyi Teknoloji Programı Ödülü'nü, SKYTürk360 kanalında yayınlanan Teknopark programı adına, programın sunucusu Selin Canikli alırken; Oylamada 'Paylaşım Sitesi' kategorisinde ödüle bu sene de Ekşi Sözlük uygun görüldü. 'Yerli Mobil Uygulamalar' alanında İBB Cep Trafik uygulaması birinci seçildi. Kadir Has Üniversitesine, Mühendislik Kulübüne ve bizi bu ödüle layık gören sevgili öğrenci arkadaşlarımıza buradan bir kez daha teşekkür ediyoruz.

BİLGİ VE YARDIM

Okur mektupları
CHIP yazı işleri
Trump Towers, Kule2, Kat 21-24 34387
Şişli / İSTANBUL
Tel: (212) 478 03 00,
Faks: (212) 410 32 16

Dergi ve DVD ile ilgili sorular
okurhizmetleri@doganburda.com

Abonelik, Eski sayı siparişi ve özel sayılar
Tel: (212) 478 0 300,
Faks: (212) 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Diğer gerekli tüm bilgileri Künye'de bulabilirsiniz. (S. 130)

BLUE JEAN
MAYIS
BAYİLERDE

2 DERGİ

50 STICKER

20 POSTER

2 MEGA Poster

4 BÜYÜK Poster

14 MİNİ Poster

/bluejeanmagazine /bluejeandergi /bluejeanmagazine

Dijital Dergi Aboneliği için: www.eMecmua.com

Mahremiyet bilinci yükseliyor

San Francisco'da bir Google Glass kullanıcısının sokak ortasında dövülmesi, o korkulan soruyu yeniden gündeme getirdi: Teknoloji çok güzel ama mahremiyetimiz ne olacak?

Cem Şancı

CHIP dergisinde tam 10 yıl önce, kameralı telefonların henüz ortaya çıktığı dönemlerde, şu detayın altını çizmiştik. Teknolojinin gelişmesi ve küçücük kameraların ceplerimize kadar girmesi çok güzel bir gelişme ancak bu kameralar mahremiyetimizi ihlal etmeye başladığında ne yapacağız?

Korkulan gelişmeler de kısa sürede karşımıza çıktı. Spor salonlarında insanların mahrem görüntülerini kaydeden yabancılar; barlar, kafeler gibi sosyal ortamlarda başkalarının özel anlarını kayıt altına alanlar kısa sürede büyük tepki topladı ve pek çok yerde "kameralı cep telefonu ile girilemez" levhaları ortaya çıkmaya başladı. Neyse ki insanoğlu bu konuda kendi arasında bir anlaşma sağladı ve kameralı cep telefonlarının kullanımına dair sessiz bir anlaşma sağlandı. İnsanlar, telefonlarını kullanırken, kameralarını başkalarını taciz eder şekilde sağa sola yönlendirmemeleri, videolarında başkalarını kayıt altına alsalar da bunları yayınlarken diğer insanların tanınmalarını engelleyecek şekilde karartmaları gerektiğini öğrendiler ve dünya kendi kendine oluşturduğu bu etik kurallar çerçevesinde kameralı telefonların kullanımını benimsedi.

Şimdi, kameralı telefonların ilk günlerinde yaşanan sorunların aynısını, Google Glass kullanımında da yaşayacağımıza işaret eden haberler alıyoruz. Nisan ayında, San Fransisco'da bir Google Glass kullanıcısını, metroda başka insanların mahremiyetini ihlal ettiği gerekçesiyle "dövdüler". Bu olay, iki ay içinde ABD'de yaşanan ikinci Google Glass saldırısı idi. Daha önce de bir başka Google Glass kullanıcısı, başkalarının görüntülerini izinsizce kaydettiği için sokak ortasında "dayak" yemişti. Bu olayların, Google Glass'ın henüz sadece test edildiği, çok az insanın elinde olduğu bir süreçte yaşan-

dığını da hatırlamamız lazım. Google Glass, milyonlarca insan tarafından kullanıldığında, çok daha üzücü haberlerle karşılaşmamız söz konusu olabilir.

Google da, bu tehlikenin farkında ki, Google Glass'ın doğru ve yanlış kullanımı hakkında sürekli uyarılar yapıyor, rehberler yayınlıyor, insanları sokakta dijital gözlükle dolaşan insanlara alıştırmak için moda mankenleri ile çekimler yapıyor, videolar yayınlıyor. Belki de çoktan satışa çıkarabileceği ürünü, sırf bu korkuyla sürekli erteliyor ve test aşamasını bitirmiyor.

Dijital gözlük konusunda ürün verecek tek firma Google değil. Başka firmalar da dijital gözlükler hazırlıyor. Samsung, Google ile işbirliği içinde kendi "Google Glass"ını geliştiriyor. Apple ve Microsoft'un hiç ses çıkarmıyor olsalar da boş durmadıklarına emin olabilirsiniz. Sadece sürprizi ne zaman patlatacaklarını bilmiyoruz.

Fakat şimdi karşımıza yeni bir soru çıkıyor. Akıllı gözlükler, akıllı saatler, akıllı giyilebilir bilgisayarlar hayatımızı kısa süre içinde işgal edecek ve bizler mahremiyetimizi nasıl koruyacağız? Görünmek istemediğimiz bir dönemde sokakta hiçbir kayıda girmeden, sosyal medyada işaretlenmeden nasıl özgürce dolaşacağız? Başkalarının bilmek istemediği sırlarımızı saklamak için sokaklardan uzak durup evimize kapanarak hapis hayatı mı yaşayacağız? İş arkadaşlarımıza hastayız diyerek rapor aldığımızda, deniz kenarındaki bir kafede çay içtiğimizi gösteren bir video kaydında istemeden rol almayı nasıl engelleyeceğiz? Dijital dünya, beyaz yalanlarımız yüzünden ya da kimsenin bilmesini istemediğimiz mahrem sırlarımız nedeniyle bedel ödeyeceğimiz bir kabus olarak mı üstümüze çökecek, yoksa onu doğru şekilde kullanmamızı sağlayacak etiği oluşturabilecek miyiz?

Şimdi, bu soruların cevaplarını düşünmek için biraz kafa yormanın tam vaktidir.

cemsanci@chip.com.tr

brother
at your side

Renkli HL-3150CDN ile üretkenliğinizi arttırmak artık çok daha kolay!

Yüksek Hız
Hazırladığınız grafik içeren dokümanlarınızı, dakikada 18 sayfa hızında yazdırabilirsiniz.

Kolayca Paylaşın
Çoklu kullanıcılar yazıcıyla kablolu yerel alan ağı üzerinden bağlantı kurabilirsiniz.

Tasarruf Edin
Otomatik çift taraflı yazdırma özelliği sayesinde maliyetten de zamandan da tasarruf edersiniz.

Baskı Maliyetlerinizi Düşürün
Hacimli baskı işleriniz için yüksek kapasiteli renkli tonerleri seçebilirsiniz.

Kolaylık
Mobil Yazdırma özelliğini kullanarak PC'ye ihtiyaç duymaksızın dokümanlarınızı yazdırabilirsiniz.

www.brother.com.tr

Japon Harikası
100 yıldan uzun bir süredir

Çift taraflı baskı

Asustan kablosuz alan genişletici!

ASUS, yeni nesil 802.11ac Wi-Fi ile 2.4GHz ve 5GHz bant genişliklerinde eş zamanlı çalışarak 733Mbit/s'ye varan toplam veri aktarım hızı sunan çift bant RP-AC52 kablosuz alan genişleticiyi tanıttı. Cihaz, engeller yüzünden sıkça karşılaşılan 'ölü alan' sorununa zarif bir çözüm sunuyor. Kablosuz kapsama alanını hızlı ve güvenilir biçimde genişletmek için zahmetsiz bir çözüm yolu sunan RP-AC52, özellikle büyük binalar ve çok katlı ortamlar için son derece kullanışlı bir cihaz. RP-AC52 ile artık otopark, bodrum katı, arka bahçe veya çatı katı gibi alanlara kablosuz erişim sağlamak sorun olmaktan çıkıyor. 3,5mm ses çıkışı bulunan RP-AC52, bilgisayar ve mobil cihazlardan ev eğlence ve Hi-Fi sistemlerine kablosuz müzik akışı sağlamak için de kullanılabiliyor. Böylece eğlenceyi evinizin tüm odalarına taşıyabilirsiniz. Mevcut Wi-Fi standartlarının tümüyle tam uyumluluğa sahip olan RP-AC52'yi istediğiniz Wi-Fi yönlendirici veya başka bir cihazla birlikte kullanabilirsiniz.

Tabletler için bilardo oyunu

Dünyanın pek çok ülkesinde yarışmaların düzenlendiği bilardoyu, bu kez tablet üstü bilgisayarlara taşıyan Smart Teknoloji, "Pool Billiards" oyununu bilardo severlerin beğenisine sunuyor. Tablet üstü oyunlarıyla teknoloji severler tarafından ilgi gören S.M.A.R.T Teknoloji, pek çoğumuzun kocaman masalarda oynadığı bilardo keyfini bu kez "Pool Billiards" oyunu ile tablet üstüne taşıyor. Dokunmatik ekran özelliği sayesinde oyun kutusunun içinde yer alan iki adet ıstaka ile gerçek bilardo oynamanın keyfini yaşayacağınız "Pool Billiards" bilardo oyunu ile tabletinizi istediğiniz her yere taşıyabilir, dijital çağın dijital oyunlarının keyfini arkadaşlarınızla çıkarabilirsiniz. Her geçen gün teknoloji meraklılarına eğlenceli ve sıra dışı oyunlar sunan S.M.A.R.T Teknoloji; keyifle vakit geçirmek isteyenleri birbirinden farklı oyunlarla buluşturmaya devam ediyor. Teknosa ve seçkin teknoloji marketlerinde satışa sunulan oyunlar teknoloji meraklılarını bekliyor.

CorelDRAW Graphics Suite X7

Corel önde gelen grafik paketi olan CorelDRAW Graphics Suite X7 sürümünü duyurdu. Yeniden tasarlanan ve büyük bir kısmı özelleştirilebilen kullanıcı arayüzüyle, paket her kullanıcının iş akışına göre düzenlenebiliyor, tasarım sürecinin her adımı sırasında üretkenliği arttırıyor. Corel, Grafik Ürün Yönetimi bölümü kıdemli yöneticisi Gérard Métrailler, yeni sürümü "CorelDRAW Graphics Suite X7 tasarım sürecinde, müşterilerin katılımına öncesine göre daha çok önem verdik. Her yeni özellik, doğrudan müşterilerin geri bildiriminin sonucu. Hedefimiz, CorelDRAW kullanıcılarının işlerini olabilecek en kısa sürede tamamlamalarını sağlamak. Böylece, CorelDRAW Graphics Suite X7 ile nasıl çalışacaklarına kendilerinin karar vermesini sağladık." şeklinde değerlendirdi.
Bu önemli sürüm, güçlü dolgu yetenekleri, yüksek çözünürlük, çoklu monitör ve dokunmatik ekran uyumluluğu, içerikleri CorelDRAW kullanıcılarıyla paylaşma olanaklarıyla öne çıkıyor. Ek olarak çoklu çekirdek ve doğal 64-bit desteği, kullanıcıların birden fazla uygulamayı çalıştırmalarını ve büyük dosyalarla çalışmalarını kolaylaştırıyor. Program kullanıcıların hızlıca başlamalarına, projelerini verimli bir şekilde tamamlamalarına ve tasarım sürecini kendi tarzlarına göre ayarlamalarına olanak sağlıyor.

Türklerden akıllı futbol topu ŞAHİ!

S.M.A.R.T Teknoloji, yaklaşık bir yıldır Türk mühendislerle birlikte gerçekleştirdiği dünyanın ilk akıllı futbol topu "ŞAHİ" ile futbol dünyasında yepyeni bir sayfa açmaya hazırlanıyor. Futbola ilgi duyan, takip eden, oynayan herkesin futbol becerisinin belli kriterler altında ölçebileceği, teste tabi tutabileceği ve geliştirmesini sağlayabilecek olan ŞAHİ, ayrıca beraberinde kullanılan özel bileklikleri sayesinde de vücudunuzla ilgili tüm bilgilere ulaşıp, kalp atışınızı, koştuğunuz mesafeyi ve topla oynama sürenizi ölçümleyebiliyor. Takım oyunlarında da bileklikler kurduğu iletişim sayesinde topla oynama sürelerinden, doğru pas yüzdelerine, kişisel, mevki ve takım bazlı verileri anlık edinerek, işleyip sunabiliyor. Ayrıca "Akıllı Saha" teknolojilerine uygun dizayn edilmiş ŞAHİ, gelişmiş sistemi sayesinde topun sahada bulunduğu yer ve yükseklikten saha ve kale çizgilerini geçip geçmediği, topa elin değip değmediği ile ilgili bilgileri de kolayca sunmaktadır.

Ekranı hiç kapanmayan bir saat geliyor

Giyilebilir teknoloji sektöründe son zamanlarda en çok konuşulan isimlerden birisi olan LG, yine atağa kalktı. Uzun süredir dillerden düşmeyen G Watch isimli yeni akıllı saat hakkında, birçok farklı bilgi kendi sitesi üzerinden gözler önüne serildi. Cihazın en belirgin özelliklerinin başında renk seçenekleri yer alıyor: Şimdilik sadece silik siyah ve şampanya sarısı renginde renk patentlerine sahip olacak. Yine de esas ilgi çekici özeliği, sürekli açık kalabilen ekranı. Bununla da yetinmeyecek olan cihaz, hem suya, hem de kuma karşı tam koruma sağlayacak. Nitekim henüz çıkış tarihi hakkında herhangi bir bilgi bulunmuyor. The G Watch, günümüzde piyasaya çıkan birçok akıllı saatte kullanılan, Google Andorid Wear versiyonu, özel bir işletim sistemiyle donatılmış olarak karşımıza çıkacak. Google Maps, Google Now, Google'ın kişisel asistan servisi gibi özellikler de cihazın yetenekleri arasında.

POPULAR SCIENCE MAYIS SAYISINDA

BEYİNLERİMİZİ BAŞKA BİR YERE YÜKLEYEBİLİR MİYİZ?

- 2014'ün en iyi icatları. Asteroitler saldırınca!
- Evrenin en büyük gizemlerinden biri daha çözüldü.
- Soyu tükenmiş hayvanlar.
- Sadece Güneş ışığıyla dünya turu.
- Hızlı okuma diye buna denir!
- Çöldeki elektrik çiftliği.

Ayrıca soru&cevap bölümü, yeni icatlar, harika makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science Mayıs sayısında sizi bekliyor.

SADECE 3,90 TL

VİDEO PS SEYRET

DERGİDE Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

MAYIS SAYISINI KAÇIRMAYIN!

DB

CEM ŞANCI, CHIP yazar
cemsanci@chip.com.tr,
twitter.com/cem_sanci

HABERİNİZ OLSUN

İstanbul'da Street View zamanı

Google'ın ve rakiplerinin, İstanbul'u 3D fotoğraflayan özel kameralı otomobilleri İstanbul yollarında gözünüze çarpabilir.

Avrupa ve Amerika şehirlerini Google Maps'te üç boyutlu olarak gezerken ve her köşesinin detaylı fotoğraflarını incelerken kıskanmamıza artık gerek kalmayacak zira Google'ın tepesinde kocaman üç boyutlu kameraları olan özel Google Maps Street View otomobilleri İstanbul sokaklarında dolaşmaya başladı.

Aslında bu hizmeti Yandex birkaç sene önce tamamlayıp, İstanbul'un sokaklarında 3D fotoğraflar eşliğinde dijital dolanmayı mümkün kılmıştı. Yandex'in Türkiye'ye Google'dan çok daha fazla özen gösterdiğini söylemek yanlış olmayacak. Otomobil sahibi olanlar Yandex'in muhteşem navigasyon uygulamasını mutlaka duymuşlardır. Anlık olarak rotanız üzerindeki trafik durumunu renk kodlarıyla gösteren bu uygulama aynı zamanda Yandex'in muhteşem Türkçesiyle de hiçbir yabancı dil bilmenize gerek kalmadan çalışıyor. Hatta o kadar iyi Türkçe biliyor ki, otomobili sürerken ekrana bir kez dokunup mikrofonu açarak söylediklerinizi de büyük bir başarıyla tanıyor ve gitmek istediğiniz yeri, sadece konuşarak ona tanıtmanızı sağlıyor. Google ise maalesef henüz Türkçe konusunda bu kadar başarılı değil. Ancak, neredeyse bütün dünyada devreye soktuğu Street View'i bir zahmet dünyanın en büyük şehirlerinden İstanbul'a da getirmeye karar verdiğine göre, yakında Türkçe konusunda da önemli adımlar atar diye umuyorum, gerçi çok da umutlu değilim. Harita konusunda harekete geçen tek dev, Google değil. Nokia da, İstanbul'un 3D haritasını çıkarmak için kolları sıvadı. Dolayısıyla bu aralar sokaklarınızda, tepesinde kocaman 3D kameralar bulunan otomobiller görebilirsiniz. Gördüğünüz zaman trafiği riske atmadan kameraya gülümsemeye çalışın, ziraz bütün dünya sizi o fotoğrafla tanıyacak. Bakalım, nazlana nazlana İstanbul'da mağaza açan Apple, Türkiye'ye yönelik nasıl bir harita ve yerelleştirme çalışması yapacak. Gerçi, Apple'ın hakkını da yememek gerekiyor, Android'de yana yakıla aradığımız Türkçe karakterli tam boyutlu klavye iOS cihazlarında standart olarak geliyor. Klavyede Ş, Ö, İ, Ü harflerine ulaşmak için başka bir harfe uzun uzun basmak zorunda kalmıyoruz. Darısı Android'in başına.

Bu arada, teknoloji devleri Türkiye'deki haritalandırmaya nihayet önem vermişken, halkı da haritaları kullanmanın önemine ikna etmek gerekiyor. Ev ilanlarına bakıyorum, hala haritada işaretlendirme yapılmıyor. Çoğu şirket web sayfasında adresini haritayla göstermiyor. Arkadaşlar birbirine yol veya adres tarif ederken, haritada bir noktaya dokunmak kadar kolay bir yöntemi tercih etmek yerine uzun uzun hikaye anlatıyor. Bazen halkımızın neden harita kullanmaktan bu kadar uzak olduğunu düşünüyorum. Hatta Google'ın bu yeni İstanbul haritası hamlesinin, İstanbul'u ziyaret etmek isteyen turistlerin baskısıyla oluştuğundan şüphelenmiyorum değilim. Nedenini anlatayım, bana hak vereceksiniz.

1992'de üniversitede dağcılık kulübümüz ile yapacağımız bir gezi için bir bölgenin detaylı haritalarına ulaşmak için devlet kurumlarına başvurduğumuzda "terörist misiniz, saldırı mı yapacaksınız, niye harita istiyorsunuz, harita marita yok, yasssak!" cevabını almıştık.

Çocuklarına altı yaşında harita okumayı ve çizmeyi öğreten Avrupalılar, Amerikalılar yerine çocuklarına haritaları yasaklayan biz şehirlerimizin 3D haritalarını çıkaracak veya onları kullanacak değiliz ya?

Facebook'ta en çok kimi siliyoruz?

Facebook, sosyal yaşamın vazgeçilmez bir parçası oldu. İlk ortaya çıktığı dönemde insanların eski okul arkadaşlarını aratıp arkadaş listesine eklediği Facebook'ta, arkadaşlıktan çıkarma istatistikleri ise son derece ilginç sonuçlar ortaya koydu. Colorado Denver Üniversitesi'nde yapılan araştırmaya göre arkadaşlıktan en sık çıkarılanlar listesinde lise arkadaşları birinci sırada geliyor. İkinci sırada ise, herhangi bir ortak geçmişe sahip olunmayan arkadaşlar yer alıyor. Üçüncü sırada, bir arkadaş vasıtasıyla tanışılan ve arkadaş listesine alınan arkadaşlar bulunuyor. Dördüncü sırada iş arkadaşları, beşinci sırada ise ortak ilgi alanları nedeniyle tanışılan arkadaşlar dikkat çekiyor. Bu istatistiklere göre, lise arkadaşlarını arkadaş listesinden silen kişilerin en önemli bahanesi, lise arkadaşlarının Facebook'ta rahatsız edici bir fanatizm ile siyasi veya dini görüşlerini paylaşması... Garip bir bahane ise, iş arkadaşlarının birbirlerine gerçek hayattaki davranışları nedeniyle küsmemesi ama Facebook'taki fikir ayrılıkları nedeniyle birbirlerini arkadaş listesinden çıkararak tavır alması. Öyle görünüyor ki, sosyal medya artık gerçek dünyadan çok daha önemli...

İnternetin sahibi kim olmalı?

İnternetin kontrolünü elinde bulunduran ICANN, pratik olarak ABD kontrolünde olduğu için, dünya devletlerinin büyük tepkisini topluyor. İlerleyen günlerde toplanacak ülkeler, internetin kim tarafından ve nasıl kontrol edilmesi gerektiğini tartışacak. ABD Ticaret Bakanlığı, ICANN'ın, yani internetin kontrolünü dünya devletlerine teslim etmeye hazır. Bu amaçla da bir komisyon kurulması için yapılacak toplantı, internetin geleceğini belirleyecek. ABD'den ve Avrupa'dan bazı heyetler, ICANN'ın kontrolünün ABD'de kalması gerektiğini düşünüyorlar. Rusya ve Çin cephesi ise internetin Birleşmiş Milletler kontrolüne geçmesi gerektiği fikrini savunuyorlar. Aslında bu görüş, dünya ülkeleri arasında bir hayli popüler. Dolayısıyla yapılacak toplantılarda Birlemiş Milletler seçeneğinin ağır basacağı düşünülüyor.

EN KAPSAMLI iPHONE REHBERİ ÇIKTI!

iPHONE SAHİBİYSENİZ, TELEFONUNUZUN TÜM SIRLARINI AÇIĞA ÇIKARAN BU ÖZEL SAYIYI KAÇIRMAYIN.

iPhone ile film çekmekten sınava hazırlanmaya, yolunuzu bulmaktan işlerinizi planlamaya kadar birçok taktik, püf noktaları, "jailbreak" yöntemleri ve en iyi uygulamalar bu özel sayıda sizi bekliyor.

BAYİLERDE

SELİM ÖZTÜRK, Hürriyet Online yazarı
seozturk@hurriyet.com.tr

TEKNOLOJİNİN GÖR DEDİĞİ

Facebook'u bırakamazsınız!

Facebook'la ilgili pek çok haber geliyor. Bunların çoğu da gençlerin artık Facebook'u terk etmeye başladığı ve Twitter gibi alternatifleri değerlendirmeye başladığını söylüyor. Peki gerçekten de Facebook hesabınızı kapatmayı düşünüyor musunuz?

- Öncelikle arkadaşlarınızın doğum gününü öğrenemezsiniz. Siz de çok iyi biliyorsunuz ki pek çok arkadaşın doğum gününü Facebook olmasa hatırlamıyoruz bile.

- Peki ya etkinlikler? Arkadaşınız sizle yüzyüze paylaşmasa belki de olası etkinliklerden haberiniz bile olmayacak. Örneğin her zaman göremediğiniz bir arkadaşınızın evleniyor olması gibi...

- Arkadaşlarınızı nasıl gizlice takip edebilirsiniz ki? Sürekli durumlarını paylaşan, oraya buraya gittiğini yazan, fotoğraflarını paylaşan arkadaşlarınızı hiç mi merak etmiyorsunuz?

- Sahi eski arkadaşlarınızı veya sevgililerinizi nasıl bulacaksınız? Pek çok kişinin Twitter'dan ziyade Facebook hesabını biliyorken...

- Twitter'da 140 karaktere her şeyi sığdırmak zorunda kalmak yerine neden Facebook'ta dilediğimiz uzunlukta yazmayalım?

- Bugün için pek çok internet sitesine abone olmak için Facebook hesabınızı kullanmanız yeterli. Sadece bir tıklamayla kayıt artık mümkün. Neden Facebook yokken ayrıca kullanıcı adı, şifre gibi bilgileri oluşturmakla uğraşalım ki?

- Bir sürü fotoğrafınız var. Seyahatlere gidiyorsunuz, sevdiklerinizle fotoğraf çektiriyorsunuz. Peki bu fotoğrafları ne yapacaksınız? Arşivinizde saklamak yerine arkadaşlarınızla en kolay nerede paylaşabilirsiniz? Cevabı biliyorsunuz...

- Evet kendimize çok kızıyoruz ama Farmville'de çiftliğimizde karpuz ekerken Candy Crush'ta şekerleri ardı ardına patlatıyoruz. Bu bağımlılığı başka nerede bulabiliriz ki?

Tüm bu nedenler bile Facebook'u neden bırakamayacağınızı göstermeye yetiyor. Facebook'u arada kapatıp açan kullanıcılara ise hiç değinmeyelim.

BUNU BİLİYOR MUYDUNUZ

iPhone'ların Home butonuna çift tıklayarak açtığımız paneldeki uygulamaları kapatarak şarj ömrünü artırdığımızı düşünürüz. Oysa o uygulamalar sadece sizin son açtığınız uygulamaların bir listesidir; kapatsanız dahi şarj ömründe herhangi bir değişikliğe yol açmaz. Uygulamaları kapatmak için Görev Yöneticisi'ne girmeniz gerekir.

OnePlus One resmi olarak tanıtıldı

Küçük sızıntılarla adından sıkça bahsettiren, Pazartesi günüyse tamamen sızan OnePlus One, nihayet resmi olarak tanıtıldı. "Kusursuz cep" olarak anılan telefon, yüksek teknik özelliklerinin yanında 299 dolarlık kontratsız fiyatıyla da dikkat çekiyor. OnePlus One, Android 4.4'ün özelleştirilmiş bir sürümü olan CyanogenMod 11S ile çalışıyor. OnePlus'a göre platform, "binlerce temayı karıştırmaya ve eşleştirmeye" izin veriyor. Bunun yanında destekli cihazlar arasında SMS şifreleme işlevi sayesinde daha yüksek güvenlik sağlıyor. Teknik özelliklerine gelecek olursak OnePlus One, dört çekirdekli 2,5 GHz Qualcomm Snapdragon 801 işlemci, 3 GB RAM ve 1080p çözünürlüklü 5,5 inçlik ekranla geliyor. Cihazın 3.100mAh kapasiteli pili, firmaya göre onu bir günden fazla kullanmanıza izin veriyor. OnePlus One'ın arka yüzünde 13 megapiksellik (Sony Exmor IMX214 sensor, 4K video kaydedebiliyor), ön yüzünde ise 5 megapiksellik bir kamera var. NFC, çift bant Wi-Fi, Bluetooth 4.1 gibi işlevler destekleniyor ancak microSD kart desteği ve USB 3.0 desteği sağlanmamış. Siyah ve beyaz renk seçenekleriyle gelecek olan OnePlus One'ın 16 GB'lık sürümünün fiyatı 299 dolar, 64 GB'lık sürümünün fiyatı ise 349 dolar olacak.

AMD roket gibi yükledi

Nisan sonunda, AMD hisse değerleri sert bir yükselişle yüzde 13 arttı. Bu artışın altında yatan neden ise, AMD CEO'su Rory Read ve Intel CEO'su Brian Krzanich'in yaptıkları son açıklamalar. CEO'ların yaptığı açıklamalarda, PC pazarının gerilemesinin yavaşladığından ve bir denge durumuna ulaşıldığından bahsediliyor. Yapılan bu açıklamalar, AMD ve Intel'in birinci çeyrek finansal sonuçları ile de destekleniyor. Yine de Read, PC endüstrisinin yükselişe geçeceğine dair bir işaret görmediğini itiraf ediyor; sadece pazardaki düşüşün yavaşladığının altını çiziyor. Read, pazarın bir süre daha olduğu yerde kalacağını düşünüyor. Sadece bu açıklamalar bile, Wall Street'in gözünde yeterince iyi duruyor olmalı ki, AMD'nin geleceği hakkında ümidin arttığı hemen dikkat çekiyor. Tabii ki ekonomi dünyasındaki herkesin düşüncesi bu çizgi üzerinde ilerlemiyor. Bernstein Research analisti Stacy Rasgon, şirket hakkındaki genel düşüncesinin değişmediğini söylüyor. Rasgon'un söylediğine göre, AMD halen kötü bir pozisyonda duruyor ve bu durumun değişmesi yakın zamanda mümkün gözükmüyor.

BLUE JEAN
MAYIS
BAYİLERDE

2 DERGİ

50 STICKER

20 POSTER

2 MEGA Poster

4 BÜYÜK Poster

14 MİNİ Poster

/bluejeanmagazine /bluejeandergi /bluejeanmagazine

Dijital Dergi Aboneliği için: www.eMecmua.com

MAHMUT KARSLIOĞLU,
CHIP Yayın Yönetmeni
mkars@chip.com.tr

READ ME

İnternet'in kalbi kırıldı!

Gmail, Youtube, Facebook, Twitter, Instagram, Pinterest ve Thumblr gibi sosyal ağlarda hesabınız varsa bir an önce şifresini değiştirseniz iyi olur...

Şu sıralar tüm bilişim dünyası Heartbleed adı verilen bir güvenlik açığını konuşuyor. Öncelikle bunun bir virüs değil güvenlik açığı olduğunu bilmenizi istiyorum. İnternet üzerinde şifrelerinizi korumak adına güvenli bağlantılar oluşturmak için SSL ve TLS adı verilen protokoller kullanılır. İşte bunların açık kaynak kodlu bir sürümü olan OpenSSL'i kullanan sunucularda ortaya çıkan bu açık; Google ve Gmail gibi servisleri, youtube.com, yahoo.com, dropbox.xom, wikipedia.com, flickr.com, redtube.com, kickass.to, steamcommunity.com, wettransfer.com, 500px.com ve benzeri birçok web sitesini etkilemiş durumda. Buna ek olarak Instagram, Pinterest ve Thumblr gibi sosyal ağlar doğrudan etkilendiğini açıklarken Facebook ve Twitter'da ise henüz belirsizlik sürüyor. Bilişim devlerinden Google hariç Microsoft, Apple, Amazon, eBay ve LinkedIn ise bu badireyi sorunsuz atlatmış gibi görünüyor. Etkilenen bu siteler ile ilgili daha geniş bir listeye ve en son gelişmelere http://chip.tk/1iSq9Zg adresini ziyaret ederek ulaşabilirsiniz.

Bu sorunun içinde birçok teknik terimin ve güvenlik protokol isimlerinin yer alması sizi korkutmasın. Ne kadar tehlikeli olsa da aslında sorun da çözümü de oldukça basit. Sorunun ne olduğunu basit bir şekilde açıklamaya çalışayım.

Bilgisayarlar internet üzerinde haberleşmek için güvenli bağlantı kurduklarında yaptıkları işlemin sağlıklı devam etmesi için sürekli olarak karşı tarafın hala bağlı olup olmadığını kontrol ederler. Bunun için karşı tarafa bir kod ve bunun karakter sayısını gönderip, aynı kodun aynı karakter sayısında geri gelip gelmediğine bakarlar. Diyelim ki sistem karşı tarafa 5 harflik "selam" diye bir kod gönderiyor. Karşı taraftan yine 5 harflik "selam" doğrulama kodu geldiğinde sistemin çevrimiçi olduğu anlaşıldığından işlem devam edecektir. İşte güvenlik açığı da tam bu noktada ortaya çıkıyor.

Çok basit bir programlama hatası nedeniyle karşı tarafa "masa" diye bir kod gönderirken bunun 4 değil örneğin 500 karakter uzunluğunda olduğunu bildirmek mümkün oluyordu. Sistem bunu kontrol etmediği için karşı taraftan "masa" koduna ek olarak o an kodu takiben hafızada olan 496 karakter daha geri döndürülüyordu. Bu şekilde kötü niyetli kişilerin çok daha uzun kodlar talep ederek diğer kullanıcıların hafızada kalan şifre ve kullanıcı adı gibi bilgileri alması mümkün oluyordu.

Sitelerdeki açıklar tek tek kapatılıyor olsa da uzun bir süredir fark edilmeden aktif kalan bu açık nedeniyle şimdiye kadar sizin bilgilerinizin de kötü niyetli kişilerin eline geçmiş olması mümkün. Bu yüzden sizin yerinizde olsam bu sitelerde ve sosyal ağlarda hesabı olanların bir an önce şifrelerini değiştirmelerinin en doğru hareket olacağını da söylemek istiyorum.

Bu arada etkilenmiş siteler takip eden süreçte size şifrenizi değiştirmenizin gerektiğini bildiren e-posta'lar da gönderecektir ki bu oldukça normal. Ancak bu e-posta'ların size şifrelerini çalmak isteyen sahte hesaplardan geliyor olması da mümkün. Bu noktada oltaya gelmemek için e-posta'daki bağlantılar yerine tarayıcınıza adresi elle yazıp ilgili siteye gidip şifrenizi elle değiştirmeniz daha doğru bir davranış olacaktır.

indir.com Mobil Uygulama Yarışması Ödül Töreni ODTÜ'de

Ülkemizdeki mobil uygulama ekosisteminin gelişmesine destek vermek amacıyla 4 Şubat 2014 günü başlatılan ve uygulama yazılımcılarının katılımıyla gerçekleşen indir.com Mobil Uygulama Yarışması 2014'ün kazananları belli oldu. Mobil yazılım geliştiricilerinin yanı sıra dijital medya ve basılı medya organları tarafından da yoğun ilgi gören yarışmaya son katılım tarihi olarak bildirilen 15 Nisan 2014 tarihine kadar toplam 506 uygulama başvurusu yapıldı. Ancak bu uygulamalardan yarışma kuralları ve şartlarına uyan 149 uygulama yarışmaya hak kazanabildi. 18 Nisan - 30 Nisan tarihleri arasında yapılan Halk Oylaması sonucunda en fazla oyu alan 10 uygulama 1 Mayıs - 15 Mayıs tarihleri arasında Jüri tarafından değerlendirilerek yarışmanın kazanan ilk 3 uygulaması ve geliştiricisi belli oldu. Yarışmanın dereceye girenleri ödüllerini 16-17 Mayıs 2014 tarihinde ODTÜ'de yapılacak olan Android Geliştirici Günleri etkinliğindeki ödül töreninde alacaklar. Yarışmanın birincisine 4.000 TL para ödülü ve 1 hafta San Francisco tatili (Silikon Vadisi, Otel ve gidiş dönüş uçak bileti) verilecek. Bunun yanı sıra Reklamstore'dan 3.000 TL'lik reklam, Camekan'dan 2.000 TL'lik Google Adwords reklamı, Reknova'dan uygulamanın sitesi için 1 yıllık SEO hizmeti, Userspots'tan UX Testleri için 10 saatlik laboratuvar kullanımı, indir.com'dan 1 yıl uygulamanın tanıtımı verilecek.

Seagate'ten 6 terabaytlık sabit disk

Seagate, dünyanın en hızlı ve en yüksek kapasiteye sahip 6 TB'lık sabit diski olan Seagate Enterprise Capacity 3.5 HDD v4'ü tanıttı. Sürekli artan veri üretimini göz önünde bulunduran Seagate, bu disk ile özellikle bulut tabanlı veri merkezlerinin, işletmelerin ve büyük veriye sahip şirketlerin artan kapasite ihtiyacını karşılamayı hedefliyor. Disk, Seagate'in global anlamda çalıştığı iş ortaklarına gönderilmeye başlanırken, bahar sonrası satışa sunulacak. Enterprise Capacity 3.5 HDD v4, 6 TB kapasite ile en yüksek kapasite yoğunluğuna sahip 3,5 inçlik sabit disk olurken, aynı jenerasyona sahip diskin bir önceki versiyonuna göre %50 daha fazla kapasite sunuyor (bir önceki diskin kapasitesi 4TB idi). Benzer özellikli disklere göre %25 daha fazla performans gösteren Enterprise Capacity 3.5 HDD daha hızlı veri transferi yapabiliyor. Bu sayede 7 gün 24 saat veri depolaması yapılabilen en ideal çözüm oluyor. 12 Gb/s SAS arabirimine sahip diskin, sade sistem entegrasyonları için 6 Gb/s SATA bağlantı arabirimi de bulunuyor.

Çağla Şikel ve Emre Karayel "ayağıma gelsin" diyor

"Her şey ayağına gelsin" sloganıyla binlerce ürünü tüketiciyle buluşturan hepsiburada.com'un yeni reklam kampanyası yayına girdi. Çağla Şikel ve Emre Karayel'in rol aldığı yeni reklam kampanyasında, hepsiburada.com'un "Ayağıma Gelsin" konsepti devam ettiriliyor. Stili, güzelliği ve çalışan bir anne olmasıyla ülkemizdeki birçok kadının rol modeli olan Çağla Şikel'in oynadığı reklam filmleri kadınların vazgeçilmezi ayakkabı, çanta gibi ürünlerle birlikte küçük ev aletleri gibi kadınların hayatını kolaylaştıran ürünlerin hepsiburada.com ayrıcalığıyla hızlı ve kolayca satın alınabileceğini anlatıyor. Emre Karayel ise tüm erkeklerin ilgi alanı teknoloji ürünlerini tanıttığı esprili reklam filmiyle izleyicilerin karşısına çıkıyor. Hepsiburada.com'daki geniş ürün gamı ve hızlı teslimata gönderme yapan filmin en komik anı ise hiçbir ürünün ayağına gitmeyen erkeklerin sevgililerinin tek bir sözü ile peşinden gitmesi. Yeni reklam kampanyasını değerlendiren hepsiburada.com Pazarlama Grup Başkanı Özgür Doğan "Çok konuşulan ve beğenilen "ayağıma gelsin" kampanyamızı, iki yeni isimle, Çağla Şikel ve Emre Karayel ile devam ettiriyoruz. Amacımız hepsiburada.com'un "her şey ayağına gelsin" mesajını seçtiğimiz ünlülerin dilinden tüketiciye esprili ve akılda kalıcı bir şekilde aktarmak.

Android Camera, dikey video çektirmiyor

Google, tüm sistemini yatay videolar üzerine kurduğu için, dikey olarak çekilen videolar YouTube dahil pek çok serviste sorun yaratıyor. Google da dikey video çekenleri bilinçlendirmek için dikey videoya karşı kampanya başlattı ve yeni yayınladığı Android Camera uygulaması ile dikey videoya karşı önlem aldı. Yeni kamera uygulamasının kullanıcıları eğer dikey şekilde video çekmeye çalışırlarsa, ekranda bir uyarı işareti çıkıyor ve telefonu yan döndürmesi gerektiğini vurguluyor. Bakalım Google'ın bu önlemi, internette video izleme keyfini yok eden dikey videoların önünü alabilecek mi?

Büyük ekranlı iPhone 6'dan kötü haber var

Apple kullanıcıları, iPhone 6'yı çok uzun zamandır bekliyor. Hatta iPhone 6'nın önümüzdeki sonbaharda çıkacağı haberleri Apple hayranlarının heyecan dalgalarıyla sarsılmasına neden oluyor. Ne var ki, bu kez kötü bir haber geldi. Apple içinden sızdığı belirtilen haberlere göre, Apple'ın büyük ekranlı iPhone 6'yı 2014'e yetiştirme şansı bulunmuyor. Bu nedenle Apple hayranlarının, tüm dünyanın yıllardır kullandığı büyük ekranlı cep telefonu lüksüne erişebilmek için 2015'i beklemesi gerekebilir. Sorunun aslında büyük ekranlardan değil, büyük ekranları besleyecek olan pillerin kasanın içine bir türlü yerleştirilememesinden kaynaklandığı söyleniyor. Apple, zaten büyük eleştiri aldığı pil ömrü konusunda müşterilerini memnun etmek ve elbette 5,5 inçlik dev ekranın pil ihtiyacını karşılayabilmek için büyük ekranlı iPhone 6'da çok büyük bir pil kullanmak istiyor. Ancak bu pili, telefonun ince profilini koruyarak içine yerleştirmeyi başaramadıkları

için tüm tasarımları eledikleri, telefon içindeki donanımları doğru yerleştirecek yeni tasarımlar veya yeni donanım parçaları aradığı konuşuluyor. Bakalım Apple, gerçekten büyük ekranlı bir iPhone 6 yapmayı başarabilecek mi? Telefon üreticilerinin yıllar önce çözdüğü sorunlarla yeni karşılaşan Apple'ın farklılaşmak için çaba sarf ettiği ancak yeterince büyük bir farklılık yaratamadığı için kararsız kaldığı düşünülüyor. Yine de bu yıl bitmeden, dev ekranlı olmasa da, yeni bir iPhone ile tanışacağımız kesin. Bakalım Apple bize hangi boyutta, nasıl bir iPhone sunacak...

'HesapKitap' Uygulaması

Nilaccra'nın büyük ilgi gören kişisel finans uygulaması 'HesapKitap', yeni sürümü ile kullanıcılarına bütçe takibinde artık daha fazla kolaylık sunuyor. Türkiye'nin önde gelen kurumsal firmalarına yazılımsal çözümler üreten, web ve mobil alanda çalışmaları ile öne çıkan Nilaccra, kısa sürede geniş kullanıcı kitlesine ulaşan kişisel finans yönetimi uygulaması 'HesapKitap' ile kullanıcılarını bütçe takip derdinden kurtarıyor. Eklenen yeni özellikleri ile kullanıcılarının harcama kontrolünde artık daha fazla kolaylık sunan uygulama dünyanın teknoloji devlerinden Intel'in de dikkatini çekti. Intel yeni işlemcilerinin test edilmesi için HesapKitap Windows sürümünü kullanmayı tercih etti. İşlevsel özelliği ve kullanım kolaylığı ile dikkat çeken uygulamanın esası, uluslararası muhasebe temellerine dayanıyor. Varlık, borç, gelir ve gider olarak kategorileri bulunan uygulamada, her bir mali hareket uygun bölmelere kaydedilerek, finansal tablo oluşturuluyor. Para çekme, alacak tahsili, faturaların ve ödemelerin takibi gibi bir çok kişisel finansal hareketin kaydedilmesini sağlayan uygulama ile, tüm gelir-gider planlamasını takip etmek mümkün oluyor. HesapKitap uygulaması, IOS, Android ve Windows işletim sistemlerine sahip mobil cihazlarda hizmet veriyor.

IRMAK ÖZKAŞIKÇI,
irmak.ozkasikci@gmail.com
twitter: irmak_ozkasikci

SOCIALIZER

İstanbul'da türkiye'nin ilk apple mağazası açıldı

Bizlerin de artık lansman öncesi önünde çadır kurup kamp yapacak bir mağazamız oldu!

Sonunda İstanbul'a da bir Apple Store açıldı. Senelerdir farklı mümessilliklerde satılan Apple markalı ürünler, dönem dönem gazetelerde gördüğümüz "havalı" mağazasına kavuştu. İnsanların önünde sıra olup bazen günlerce beklediği "cam kutu"lar, Apple'ın marka ruhunu en iyi yansıtan öğelerden biridir.

Apple'ın son birkaç senedir en değerli marka seçilmesindeki etkenlerden biri, ürünlerle birlikte kullancıya sağladığı deneyim. Steve Jobs'un kurduğu şirket, insanlara daha kendilerinin bile farkında olmadıkları ihtiyaçları yaratma vizyonuyla inşa edildi ve nasıl ki Apple müzik dinlemeyi, video izlemeyi, telefon konuşmayı ve dijital tüketimi bir "deneyim" haline getirdiyse; mağazacılığa da aynı perspektifle farklı bir his katmıştır.

Apple mağazaları, içeri girip saatlerce vakit geçirmeyi, ürünleri denemeyi, tek tek herşeyi elinize alıp kurcalamayı ve hissetmeyi teşvik eder. Apple ister ki, Starbucks'tan kahve alır gibi gidin, mağazada dolanın, hatta belki işlerinizi mağaza içindeyken halledin, Apple havasını soluyun. Diğer çoğu perakende mağazasının aksine, boş boş dolandıkça mağaza personeli ile aranızda sessiz bir rahatsızlık oluşmaz, üzerinizde sizin her adımınızı takip eden bir çift göz hissetmezsiniz. Apple personeli her zaman mobiliteden yanadır, birçok iş gören ellerindeki havalı cihazlardan sizde de olsun istersiniz. Apple mağazasının önünde sırada beklersiniz ama içinde beklemezsiniz. Apple mağazaları transparandır, içeride ne oluyorsa dışarıdan da izlenebilir, dışarıda kalan her zaman merak eder içeride onca insan neye bu kadar dikkatle bakıyor diye. Bu yüzyılda ürün özellikleri benzeştikçe kişiselleşme ve deneyim öne çıktı. Markalar artık ürünün kendisinden öte bir kültür, bir tarz arayıp bir klübün parçası olmayı sunuyor. Apple kullanıcılarına bakarsanız, iPhone kullanan iPad, iPod ve diğer "i"ları almadan duramıyor, baştan aşağı birer Apple insanı oluyor. Markanın bu konuda yaşattığı klüp kültürü ve sahiplenme, mağazalara da yansımış vaziyette. Yurt dışındaki mağazalara da bakarsanız, sanki bir grup arkadaş sevdikleri bir konu hakkında oturmuş konuşuyor havası hakim. Tam bir turistik cazibe merkezi olmaları da cabası.

Yakın arkadaşlarımdan birinin iPhone 5S camı telefonu aldığı hafta talihsiz bir kaza sonucu kırıldı. Yurt dışından cam ithal etmesi gereken mümessiller neredeyse telefon ücreti kadar maliyet çıkardılar. Yepyeni telefonuna orjinal cam taktırmak isteyen arkadaşım aylardır Apple Store'un açılmasını bekliyordu. Henüz daha perdeler açılmadan mağazadan onarım için randevu alan arkadaşım; işten geç çıktığı ve malum İstanbul trafiğine takıldığı için ne yazıkki aylardır beklediği randevusuna geç kaldı. Sonuç olarak ne mi oldu? Zor aldığı randevuyu kaçırmış arkadaşıma "yoğunluktan" ötürü henüz yeni bir randevu veremiyor mağaza. Galiba onun gibi aylardır sırada bekleyen pek çok kullanıcı, şimdiden Apple'ın birkaç aylık vaktini doldurmuş vaziyette. Benden size ufak bir tavsiye; siz siz olun vaktinde olmanız gereken yerde olmaya çalışın, yoksa ucu açık bir süre beklemek durumunda kalabilirsiniz.

Google'dan Street View'li CAPTCHA

Google, metinlerin deforme edilmesi yöntemiyle uygulanan CAPTCHA güvenlik sorgusu yönteminin yeterince güvenli olmadığını fark ederek yeni bir yöntem geliştirdi. Google'ın Street View servisindeki evlerin apartman numaralarının kullanıldığı yeni sistemde, kullanıcılar Street View'den rastgele alınan apartman numaralarını sisteme doğru girmek zorunda. Bu şekilde kullanıcılar robot değil insan olduklarını Google'a ispatlayarak güvenlik sorgusu için gerekli işlemleri yapabilecekler. Apartman numaralarının metin deformasyon yöntemiyle birleştirilmesiyle daha da güvenli sorgulamaların ortaya çıkması bekleniyor.

MSI R9 295X2 raflardaki yerini aldı!

Ekran kartlarına oyun gücü kazandıran MSI, yeni AMD Radeon R9 295X2 modelinin çıkışını duyurdu. 1018 MHz'e kadar çıkabilen 2 adet R9 290X grafik işlemci ve 8 GB GDDR5 belleğe sahip R9 295X2, günümüz ve gelecek nesil oyunlarda yüksek FPS değerleri sunacak. Bakım gerektirmeyen sıvı soğutma sistemine sahip ekran kartı sayesinde oyuncular artık çok düşük sıcaklık seviyesi, gürültüsüz ve kararlı bir oyun performansına sahip olabilecekler. Çift çekirdekli R9 295X2, 2 adet Hawaii XT GPU üzerinde 1018 MHz'e ulaşan 5632 işlemciye sahip. 5 GHz frekansındaki 8 GB GDDR5 bellek ise 4K ekranlarda ya da Eyefinity ile 5 adet 1080p monitörde çalışabilecek bant genişliğini sunuyor. Çift pompa ve radyatörle işlemcilerden uzaklaştırılan ısı, 12 cm fan ile dışarı atılıyor. Kartın ortasında bulunan ayrı bir fan ise kartın diğer bileşenlerini soğutarak referans kartlarda bulunmayan bir sıvı soğutma sistemi oluşturuyor.

LinkedIn 300 milyon kullanıcı sayısına ulaştı

Kariyer sosyal ağı LinkedIn, kullanıcı sayısının 300 milyona ulaştığını açıkladı. Dünyanın her yerinden profesyonellerin, iş ilişkileri üzerinden arkadaş listeleri oluşturduğu LinkedIn'in kullanıcılarının üçte ikisi ABD dışında yer alıyor. LinkedIn'in hesaplamalarına göre dünyada 3,3 milyar kişilik iş gücü bulunuyor. Şirket bu toplam iş gücünün %9'unu kendi ağında toplamış durumda. LinkedIn, 2013'ün son çeyreğinde, 139 milyon tekil aylık ziyaretçi sayısına sahipti. Bu dönemde sosyal ağın kullanıcılarının %41'inin mobil cihazlardan gelmesi dikkat çekti. Mobil kullanıcılar her gün 15 milyon profil ziyaret ediyor, 1,45 milyon iş ilanı inceliyor ve 44 bin yeni iş başvurusu yapıyor.

Heartbleed Türkiye'yi ne kadar etkiledi?

İnternet üzerinden alınan ve gönderilen bilgilerin korunmasını sağlayan SSL şifreleme teknolojisini etkileyen Heartbleed Bug, bugüne kadar internetin karşılaştığı en sinsi ve tehlikeli güvenlik açıklarından birisi olarak nitelendiriliyor. Trend Micro, öncelikle web sitelerindeki bir güvenlik açığı olarak saptanan Heartbleed Bug'ın mobil uygulamaları da etkilediğini belirtiyor. Trend Micro, Heartbleed'in etki alanıyla ilgili rakamsal bilgileri açıklıyor. Trend Micro'nun üst seviye alan adları üzerinden yürüttüğü araştırmada, Türkiye merkezli '.tr' alan adlı toplam 3 bin 40 adet siteden 457 tanesinin SSL şifrelemesi kullandığı belirlendi. Bu 457 sitenin 342 tanesinin güvenli olduğu ortaya çıktı. Geri kalan 115 web sitesi, yani '.tr' alan adı kullanan internet sitelerinin yüzde 25'i Heartbleed Bug'a karşı savunmasız durumda. Trend Micro'nun yaptığı araştırmada üst seviye alan adına sahip 1 milyon web sitesi incelendi. Trend Micro uzmanları bu 1 milyon

sitenin yüzde 5'inin Heartbleed'e karşı korunmasız olduğu sonucuna ulaştılar. Bu veriler içerisinde Güney Kore merkezli '.kr' üst seviye alan adına sahip web sitelerinin yüzde 56'sının Heartbleed'e karşı savunmasız olduğu ortaya çıktı. Güney Kore'yi yüzde 45'lik oranla '.jp' üst seviye alan adına sahip Japonya merkezli web siteleri izledi. Dikkat çeken bir başka veri ise gov uzantılı web sitelerinin yüzde 38'inin Heartbleed'e karşı savunmasız olduğu.

AYIN TEHLİKESİ

iOS 7'de bir açık daha!

Apple'ın Find My iPhone servisi, kaybolan veya çalınan bir iPhone'u bulmak için en pratik ve önemli araç. Ancak iOS 7'deki önemli bir açık bu servisin devre dışı bırakılmasını ve hırsızların telefonu çalmasına kapı açmasına neden oluyor. Normalde bu servis sadece kullanıcının Apple ID'sini ve şifresini doğru girmesi sayesinde kapatılabiliyor. Ancak, hırsızlar için hesabı ve şifreyi bilmek zorunlu değil çünkü hesabı sil butonuna basıldığında telefondaki hesap silindiği gibi Find My iPhone servisi de devre dışı kalıyor. Böylece hırsızlar fiziksel olarak ulaşabildikleri her iPhone'u hiç sorun yaşamadan gözden kaybedebiliyorlar. Apple henüz bu soruna çare bulamadı ancak şimdilik tek çözüm, ana ekrana kilit koymak. Böylece iCloud servisine ulaşamayan hırsızlar telefondaki hesabı silme şansına da erişemiyorlar. Şirketin yakın zamanda, açığı bir güncelleme ile kapatması bekleniyor...

Bu uygulamayı indirdiyseniz, 5 dolarınız var!!

Google, Android kullanıcılarını hedef alan Virus Shield uygulamasının "üçkağıtçı" çıkması üzerine, bu uygulamayı satın alarak dolandırılan kullanıcılara 5 dolar geri ödeme yapmaya karar verdi. Virus Shield, Android kullanıcılarını gerçek zamanlı olarak virüslerden koruma sözü veriyordu ve telefonda tarama yaparak virüsleri temizlediğini iddia ediyordu. Ancak uygulamanın aslında bir antivirüs yazılımı olmadığı, tüm işlevinin kalkan logosu içindeki çarpı işaretini OK işaretine çevirmekten ibaret hilekar bir uygulama olduğu anlaşıldı. Bunun üzerine Google uygulamayı Google Play'den çıkartarak uygulamayı satın almış olan 10 bin kullanıcıya 5'er dolar geri ödemeye karar verdi. Kullanıcılar, uygulamaya ödedikleri 5 doları, 14 gün içinde geri alacak.

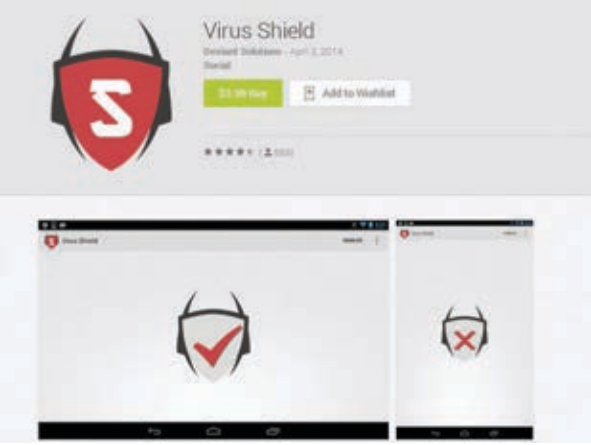

Chrome'u dinleme cihazına dönüştürüyorlar!

Ortam dinleme ve böcek olarak adlandırılan dinleme cihazları, ülkemizin son dönemdeki bir numaralı konusu. Ama şimdi, Chrome'da ortaya çıkan yeni bir açık, hacker'lara bilgisayarın mikrofonunu açarak ortam dinlemesi yapma imkanı veriyor; böceklere gerek bile kalmıyor. Guy Ahoronosky tarafından bulunan açık sayesinde hacker'lar hiçbir izin gerektirmeden Chrome ile mikrofonu açabiliyor. Bunun için de tek yapmaları gereken, kurbanlarını özel olarak hazırlanmış bir web sitesine yönlendirmek. Kullanıcılar mikrofonlarını kapatmış olsa bile hacker'lar mikrofonları da sessizce açabiliyorlar. Buradaki hile, hacker'ların Google Chrome'daki mikrofon ikonunun linkini fark edilmeyecek şekilde tüm web sitesinin arka planına eklemesi. Böylece kullanıcılar, web sayfasında nereye tıklarsa tıklasın, mikrofonu açmış oluyor. Google'ın eski API'sindeki bir açık da, mikrofonun açıldığını tarayıcı satırında göstermeyi engellediğinden, hacker'lar kullanıcıya fark ettirmeden mikrofonu açmış oluyor. Ardından da ortamdaki sesi diledikleri gibi dinleyebiliyorlar. Google'ın bu açık hakkında yakında yama yayınlaması bekleniyor.

Twitter'ın reklam modelinde zararlı riski!

Twitter kısa süre önce, MoPub reklam ağını satın almıştı. Bu sayede aynı Facebook veya Google'ın yapabildiği gibi, reklamverenlerin kendi inisiyatifleri ile reklam alanları satın alabilmesini sağlayan Twitter şimdi de MoPub üzerinden reklam verecek olan müşterileri için yeni imkanlar yaratmaya çalışıyor. Bunlardan biri de reklam verenlerin Twitter kullanıcılarına reklamlarının içinde uygulama linkleri gönderebilecek olması. Bu sayede reklam verenler kendi uygulamalarını Twitter kullanıcılarına ulaştırabilecek. Ancak ne var ki, Twitter tüm bu uygulamaları dikkatle tarayacak olsa da bazı kötü niyetli reklamverenlerin kullanıcılara zarar verebilecek uygulamaları sistemden içeri sızdırabilmeleri mümkün. Google veya Apple dahi, onca dikkat ve özen göstermelerine rağmen uygulama marketindeki zararlı uygulamalarla savaşmak zorunda kalırken, Twitter gibi nispeten çok daha küçük ve "amatör" bir şirketin zararlı uygulamalardan büyük zarar görebileceği söyleniyor. Twitter bu yeni reklam uygulamasına başlayacak olursa, reklam verenlerin yayınladığı uygulama linklerine basmadan önce reklam verenin güvenilirliğinden iyice emin olmak, en mantıklı hareket olacak.

Google Glass'ın Teknik Özellikleri

Ağırlık	50 gr
Pil çalışma süresi	3–5 saat (Pratik test)
Ekran çözünürlüğü	640 x 360 Piksel
Kamera çözünürlüğü	5 MP (Foto), 720p (Video)
Hafıza	16 GB maks. 12 GB kullanılabilir
Portlar	Wi-Fi 802.11 b/g, Bluetooth, microUSB
Fiyat (Geliştirici versiyonu)	Yaklaşık 1500 dolar

Glass ile hızlıca fotoğraf çekebilirsiniz A. Fakat pek çok fotoğraf, kameranın duruşundan dolayı biraz sağa veya sola doğru yatık durabiliyor B.

Önden bakıldığında, şeffaf ekran sayesinde, Google Glass'ın kapalı veya açık olduğunu kolayca fark etmek mümkün oluyor.

1 Pil ve kulaklıklar

Pil, gözlüğün arkasındaki kulak kancasında yer alıyor. İç tarafında ise ses sinyallerini doğrudan kulak içi kemiklere ileten bir kulaklık bulunuyor.

2 Deklanşör

Kamera deklanşör tuşuyla fotoğraf çekiyor. Aynı zamanda sesle veya dokunmayla da aktive olabiliyor.

3 Touchpad

Glass'ın menüleri arasında, touchpad'e dokunarak gezinme yapılabiliyor. Açma kapama düğmesi ise arka tarafta.

4 Infrared sensörü

Sensör, göz kırpmalarını takip ediyor ve bu şekilde örneğin kamera aktive edilebiliyor. Ayrıca gözbebeğin hareketi de bu şekilde kontrol ediliyor.

5 Kamera

Gözlüğün kamerası fotoğraf ve video çekimi için kullanılıyor. Cihazın üzerinde ayrıca mikrofon da yer alıyor.

6 Kamera

Google'a göre, sağ gözün önündeki ekranın çözünürlüğü, göze 2,5 metre uzakta duran 25 inçlik HD ekran ile aynı etkiyi yaratıyor.

Günlük kullanım için akıllı gözlükler

Google Glass, gördüğümüz alanı bir bilgi ekranı ile genişletiyor. Bu aslında kulağa hoş geliyor ama pratikte gerçekten öyle mi?

Cem Şancı/ CM

Bugün, 80'li yıllardaki dev kemik çerçeveli gözlükler takmış iş adamlarının ellerindeki kocaman mobil telefonlarla görüşmeler yaptıkları görüntüleri çoğu kişi hatırlamaz ancak eski gazetelerden, filmlerden yansıyan bu görüntü herkese komik gelecektir. Fakat aynı hissi, Google Glass'ı kullananlar da yaşıyorlar. Google Glass'ı deneyimleyenler, yüzlerinde kocaman bir gözlükle, herkesin onlara baktığını ve sokaklarda dolaşan bir robota benzediklerini dile getirebiliyorlar. Google Glass hakkında söylenenlerin doğruluğunu ölçmek için bu dijital gözlüğü test etmeye karar verdik.

Google Glass hakkındaki ilk izlenim, paketten çıktığında henüz "tamamlanmamış" bir ürün olduğu yönünde oluyor. Zira gözlüğün sadece sağ tarafında yer alan teknolojik eklentiler, sol yanın tamamen boş görünmesine neden oluyor. Yine de Epson'un Moverio BT-200 gibi rakiplerini dikkate alınca, Google Glass çok daha profesyonel ve karizmatik duruyor. Google Glass'ı ilk kez açtığımızda, Google hesabımızdan belirlediğimiz bir web sitesine bağlanıyor. Dilersek bunu daha sonra değiştirebiliyoruz. Bağlantı ise akıllı telefon üzerinden Bluetooth veya WLAN üzerinden gerçekleşebiliyor. Bağlantıyı sağlamak için akıllı telefon üzerindeki MyGlass uygulamasına da ihtiyaç oluyor. Elbette telefondan bağımsız bir bağlantı seçeneği olsa çok daha kullanışlı olabilirdi ancak, kendi başına GSM ağına bağlanma yetisi olan bir gözlüğü saatlerce başımızda taşımak fikri de yeterince ürkütücü görünüyor.

OK glass

Glass kullanırken, sihirli bir cümle ile ona hükmedebiliyorsunuz. Google Glass, "OK Glass" cümlesini tanıyor ve derhal tepki veriyor. Glass'a emir verirken öncelikle bu cümleyi söylemeniz gerekiyor. Aksi halde, Glass günlük hayatınız sırasındaki diyaloglarınızın tümünü emir olarak algılayıp son derece ters işler de yapabilir. Google'ın, gündelik hayat sırasında kullanılmayan bir işaret cümlesini anahtar olarak seçmesi, akıllıca bir davranış.

Gözlüğün sağ sapı üzerinde bulunan touchpad ise gözlüğe kumanda etmek için çok kullanışlı bir araç. Parmağınızı touchpad'in üzerinde kaydırdıkça menü seçenekleri arasında dolaşabiliyorsunuz. Böylece Google Glass'ın ayarlarına girip onu kendi isteklerinize göre kişiselleştirebiliyorsunuz. Eğer touchpad'e bir kez tıklarsanız, başlangıç ekranını geçerken ikinci menü seviyesine geçebiliyorsunuz. Burada da uygulamaları bulabilirsiniz ancak uygulamalar fotoğraf ve video uygulamaları, web araması, aramalar ve navigasyon ile sınırlı. Eğer touchpad'de yukarıdan aşağı kaydırma yaparsanız önceki menü seviyesine geçiyorsunuz veya bekleme moduna girebiliyorsunuz. İlk aşamada Google Glass'ın kontrolleri size biraz yabancı gelebilir ama zamanla alışıyorsunuz.

Ses kontrolü ise Google Glass'ın bir diğer yeteneği. Ne yazık ki şimdilik sadece İngilizce dilinde ses kontrolü mümkün. Dolayısıyla Türkçe komutlarınızı Google Glass'a kabul ettiremiyorsunuz. Ancak aynı Yandex'in Türkçe anlamadaki başarısı gibi, Google'ın da Türkiye'ye özel bir çalışma yapması halinde Google Glass'ın Türkçe'yi sorunsuzca anlayabileceğini düşünüyoruz. İngilizce bilenler ise sesle kumandada zorluk çekmeyecektir. "OK Glass, Take a picture" diyerek fotoğraf çekebilirler. Hatta sadece konuşarak İngilizce mektup yazdırabilir ve gönderebilirsiniz.

Son olaraksa kullanıcı, gözünü kırparak Google Glass'a emir verebilir. Google Glass göz kırpmalarını infrared sensörleri sayesinde fark edebiliyor ve göz kırpma biçimine göre kullanıcıya itaat ediyor. Örneğin, kullanıcı gözünü kırptığımda Google Glass kamerayı açıyor ve ardından yine göz kırpmalar sayesinde çekim yapıyor, video kaydediyor veya duruyor. Alternatif olarak kullanıcı, gözlüğün üzerindeki tuşa basarak da fotoğraf çekebilir. Ancak kamerayla ilgili bir problem var ki, o da şu; kamera gözün üzerinde takılı olduğu için ve kameranın aldığı görüntü gözün önündeki ekrana düzeltilerek yansıdığı için, düzgün açıyla fotoğraf çekmek zor olabiliyor, çekilen fotoğraflar biraz sağa veya sola eğik olarak ortaya çıkıyor. Google Glass bu sorunu çözemezse, bu dijital gözlük yaygınlaştıktan sonra "yamuk" fotoğraflar sosyal medyayı kısa sürede işgal edecek gibi görünüyor. Elbette Google Glass fotoğraflarının akıllı telefonlarla çekilen fotoğraflardan daha kaliteli olduğunu söylemek de zor.

Uygulama potansiyeli

Google Glass'ı kullanmaya başlayanlar, ilk birkaç dakikada küçük bir hayal kırıklığı yaşayabilirler. Özellikle de uygulamaların henüz yeterince çok olmaması kullanımı sınırlıyor. Ancak geliştiricilerin şu sıralar yeni uygulamalar geliştirmekle meşgul olduğunu da unutmamak gerekiyor. Kullanıcılar gelecekte yeni uygulamaları MyGlass uygulaması üzerinden rahatça indirebilecekler. Şimdilik Google Glass'ı Facebook veya Twitter gibi popüler sosyal ağlar üzerinde kullanmak isteyenler içinse yardımcı uygulamalar mevcut ve sosyal ağa fotoğraf yüklemek mümkün oluyor. Ayrıca Android SDK'sı üzerinden resmi olmayan uygulamaları da cihaza kurabiliyorsunuz. Ancak gözlüğün potansiyelinin çok yüksek olduğunu unutmamak lazım. örneğin World Lens isimli bir uygulama ile yabancı bir ülkede tabelalarda yazan yazıları anında anladığınız dile çevirmek mümkün olabiliyor. Rusça, Çince, Yunanca kelime veya yol işaretlerini bildiğiniz yabancı bir dile en azından "tarzanca" bile çevirme fırsatı, birkaç yıl önce ancak bilimkurgu filmlerinde mümkün olan bir eylemdi ama artık Google Glass ile bu mümkün.

Google Glass ayrıca kullanışlı bazı spor uygulamaları, navigasyon uygulamaları, son dakika haberleri veren güncel haber uygulamalarına da sahip. Bunların çoğunu zaten telefonlarla da kullanabiliyorsunuz. Dolayısıyla, gözlük takmak için çok da gerekli uygulamalar sayılmazlar ancak zamanla dijital gözlüğü gerekli kılan kullanışlı uygulamalarla karşılaşacağız. Google Glass'ın en etkileyici özelliği ise telefonu cepten çıkarmak zorunda kalmadan pek →

çok dijital ihtiyacı karşılamaya imkan sağlaması. Örneğin, bir SMS aldığınızda artık telefonunuzu cebinizden çıkarmaya gerek duymadan SMS'i doğrudan gözünüzün önündeki ekrana yansıtabiliyorsunuz. Daha da ötesi, Google Glass gelen SMS'leri, e-postaları, ekrana yansıtmadan doğrudan kulağınıza da okuyabiliyor. Elbette, bu sadece İngilizce dili için geçerli. Google Glass'ın sizinle konuşmasını da dışarıdan kimse duyamıyor. Bu yüzden, e-postalarınızın sesli okunmasından endişelenmeyin. Google Glass'ın kulaklıkları, sesi kulağınızın arkasındaki kemiklere ileterek sadece sizin duyabileceğiniz bir ses oluşturuyor. Bu sistemi aynı zamanda duyma zayıflığı çekenler de kullanıyor. Aynı özellik telefon konuşmalarında da kullanılıyor. Böylece Google Glass'ı telefon olarak da kullanabiliyorsunuz. Telefonunuz çaldığında kimin aradığını ekranda görebiliyor ve sesli veya dokunmatik olarak komut vererek telefonu açabiliyor ve reddedebiliyorsunuz.

Google Glass'ın çevre tarafından kabulü ise bir diğer problem olabilir. ABD'de bazı şehirlerde Google Glass ile restoranlara, sosyal alanlara girmek çoktan yasaklandı. Hatta daha kötüsü, Google Glass kullanıcıları alışveriş merkezleri gibi sosyal alanlarda, kayıt altına alınmak istemeyen insanlar tarafından saldırıya uğrayabiliyorlar ve bu durum haberlere de yansıyor. Ancak birkaç küçük olayı tüm topluma mal etmek doğru değil. Google Glass da aynı kameralı cep telefonları gibi, kullanıcılar etik kurallara uyduğu sürece, toplumda kabul görecektir.

Kullanıcı açısındansa gözlüğün dijital ekranı arkasından dünyaya bakmak, bilimkurgu filmlerindeki androidlerin görüş açısına benzer bir manzara yaratıyor ancak kullanıcılar gözlüğün kapama tuşuna bastıkları anda yine doğal görüntüye sahip olabiliyorlar. İnsanoğlunun cep telefonları ile yaşamaya alışması gibi, Google Glass ile de yaşamaya alışacağına hiç şüphe yok.

Burnun üzerindeki mobil telefon?

Google Glass'ı, burnun üzerine taşınan bir mobil telefon olarak tanımlamak büyük haksızlık olur. Teknolojik olarak çok etkileyici bir cihaz olan Google Glass ile yüz tanımadan, navigasyona, anında çeviri hizmetlerinden göz-kirpik hareketleri ile web sayfalarını okumaya, sesle metin diktesine kadar pek çok yeteneğe sahip olan Google Glass, insanın dijital dünya ile bütünleşmesinde, cep telefonlarından veya tabletlerden sonraki adımı temsil ediyor. Artık Bundan sonraki adım, minik dijital akıllı lensler olabilir. Ancak o zamana kadar Google Glass ve rakibi olan dijital gözlükler büyük önem taşıyacak.

Google Glass'ın fiyatı da şimdilik net değil. Geliştirici versiyonu 1500 dolardan satışa çıktı ancak son kullanıcı versiyonunun daha ucuz olması beklenebilir. Ya da Google, gözlüğe olan büyük ilginin satışları güçlendireceğine inanırsa, fiyatı 1500 doların üzerine de çekebilir. Rakip olarak piyasaya çıkacak Epson Moverio BT-200 modeli ise 700 Euro'luk satış fiyatı ile Google Glass'tan daha ucuz olacak gibi görünüyor. Ancak henüz Beta aşamasında olan bu gözlük de kocaman bir kontrol ünitesi ile birlikte geliyor. Bir cep telefonu büyüklüğünde olan kontrol ünitesi aynı zamanda gözlüğe kabloyla bağlanıyor.

Dijital gözlükler hangi firmadan çıkacak olursa olsun, 2015'ten önce son kullanıcıya ulaşamayacak gibi görünüyor. Google, Glass'ı bugün piyasaya sürecek bile olsa, talebi karşılayacak üretimi sağlaması ve bunları dünyanın her yerine gönderebilmesi 2014'ün sonlarını bulacak. Dolayısıyla, kısa süre sonra sokaklarda dijital gözlüklü insanlar görmeyi beklemeyelim. 1500 dolar seviyesindeki fiyat da biraz düşmeden dijital gözlüklerin yaygınlaşması kolay olmayabilir. Ancak 2016 ve 2017'nin, aynı Android telefon ve tablet patlamasında olduğu gibi, dijital gözlük ürünlerinin çok sayıda üreticiden ve düşük fiyatlarla tüketicilere ulaşacağı yıllar olacağını söyleyebiliriz.

cemsanci@chip.com.tr

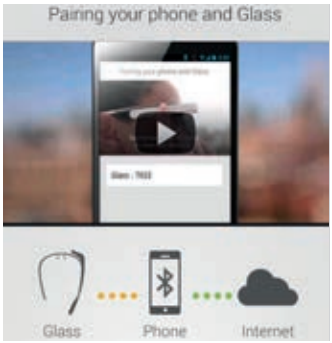

Glass'ın ayarlarına müdahale için en hızlı yöntem, akıllı telefona yüklenen MyGlass uygulaması. Akıllı telefon ve gözlük ise birbirine Bluetooth ile bağlı olmalı.

Çevreyi Google Glass ile incelerken ekranda çeşitli bilgileri okumak da mümkün oluyor. Bu sırada ekranın arka planı ise kullanıcının önündeki görüntüyü veriyor.

Pratik uygulamalar

Taşınabilir teknolojiler, milyarlarca dolar değerinde pazarlar oluşturuyor zira bu ürünleri çok farklı görevler için özelleştirmek mümkün oluyor.

Güçlendirilmiş Gerçeklik

Epson'un Moverio BT-200 modeli gibi güçlendirilmiş gerçeklik gözlükleri, çalışanlar için baktıkları teknik parçalar hakkında önemli veriler göstererek fabrika işçilerinin daha hızlı ve güvenilir şekilde iş görmesini sağlayabiliyor veya IKEA 2014 kataloğunda olduğu gibi ürünlerin montaj ve tamir bilgilerini kullanıcılara pratik şekilde aktarabiliyor.

Spor ve Egzersiz

Egzersiz yardımcıları, örneğin Fitbit, artık koşu parkurlarında daha çok görülebilir. Bileğe takılan bu minik bilezikler kullanıcılarının her hareketini ölçüyor, kas hareketlerini analiz ediyor. Hatta oyuncunun tarzını analiz eden dijital tenis raketleri bile bulunuyor böylece profesyonel tenisçiler hatalarını daha kolay fark edebiliyorlar.

İlaç

İlaç sanayi de dijital teknolojiden ve giyilebilir dijital cihazlardan faydalanıyor. Örneğin Biovotion VSM cihazı, kullanıcının kalp ritmini takip ettiği gibi kandaki oksijeni ve vücut ısısını da anı anına gözlemleyerek kullanıcıya ve doktoruna sürekli rapor veriyor.

POPULAR SCIENCE MAYIS SAYISINDA

BEYİNLERİMİZİ BAŞKA BİR YERE YÜKLEYEBİLİR MİYİZ?

- 2014'ün en iyi icatları. Asteroitler saldırınca!
- Evrenin en büyük gizemlerinden biri daha çözüldü.
- Soyu tükenmiş hayvanlar.
- Sadece Güneş ışığıyla dünya turu.
- Hızlı okuma diye buna denir!
- Çöldeki elektrik çiftliği.

Ayrıca soru&cevap bölümü, yeni icatlar, harika makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science Mayıs sayısında sizi bekliyor.

SADECE 3,90 TL

VİDEO PS SEYRET

DERGİDE Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

MAYIS SAYISINI KAÇIRMAYIN!

DB

HTC ONE (M8)'İN İLHAM VERİCİ İSTANBUL LANSMANI GERÇEKLEŞTİ

Yenilik ve tasarımda dünya lideri olan HTC, birçok ödül sahibi HTC One (M7)'yi en iyiye ulaşmak için evrimleştirdiği yeni HTC One (M8)'in Türkiye lansmanını HELLO! dergisinin ev sahipliğinde İstanbul Modern'de düzenlenen partiyle gerçekleştirdi. HTC Orta Avrupa ve Türkiye Genel Müdürü André Lönne ve HTC Türkiye Ülke Müdürü Canan Taşar'ın sunumuyla gerçekleşen davette cemiyet hayatının tanınmış simaları, endüstriyel tasarımcı Erdem Akan'ın HTC One (M8)'den ilham alarak tasarlağı "Refleksiyon" adlı eserlerini de yakında görme fırsatı buldu.

Lansmanda, HTC Orta Avrupa ve Türkiye Genel Müdürü André Lönne ve HTC Türkiye Ülke Müdürü Canan Taşar, HTC One (M8)'in kusursuz tasarımının sektör için devrim niteliğinde olduğunu, bu yeni modelin Erdem Akan gibi Türkiye'nin en önemli endüstriyel tasarımcılarından birine ilham kaynağı olmasından mutluluk duyduklarını dile getirdi.

Erdem Akan da eserleriyle ilgili olarak, "Mitolojideki Narsis'in kendi güzelliğini sudaki yansımasında görmesi, oldukça eski bir hikayedir. O günden bugüne pek çok şey değişti. Ama o günlerden bugünlere değişmeyen bir şey varsa, o da 'güzel'i arayışımız" diyerek sözlerine şu şekilde devam etti: "Tek parça alüminyumdan oluşan gövdesiyle HTC One (M8)'in sahip olduğu güzellik en basit ifadeyle teknolojinin ulaştığı güzellik. Ben de bunu doğada, günümüz tasarlanmış doğasında geri yansıtmak istedim. Bu amaçla Refleksiyon çalışmasında yer alan 5 metal yüzey, soyut olarak suyun doğadaki farklı hallerini sembolize ediyor. Metal aynaların mütevazı formları suyun yüzeyindeki kırılmaları, dalgalanmaları, suyun akışını, durgunluğunu ve derinliğini taklit ediyor. Seçilen metal renkleri ise ay ışığının, gökyüzünün ve güneş ışınlarının farklı saatlerde suya yansımalarından ilham alıyor" diyerek sözlerini tamamladı.

İstanbul Modern de DJ Funky C'nin performansıyla keyifli saatler geçiren davetliler, HTC One (M8)'in Duo Kamera'sıyla da birçok fotoğraf çekerek geceyi ölümsüzleştirdi.

Pınar Eczacıbaşı, Sevinç Ormancı,Günsel Ülkü

Günsel Ülkü, Sevinç Ormancı

Ece Vahapoglu, Viki Habif

Melis Akman, Siren Ertan

Ömer Gürsoy, Çetin Şirvani

Andre Lönne, Canan Taşar, Martin Kang

Burcu Çorbacıoğlu

Ayse Kucuroğlu

Oben Budak

Mehmet Yılmaz

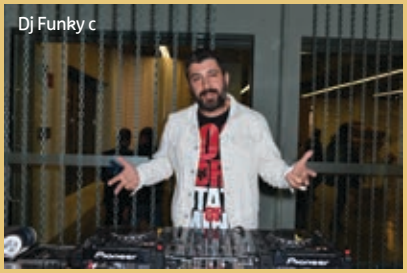
Dj Funky c

Atınç Eyilik

Özlen Çopuroğlu, Selin Dayıoğlu, Ertuğ Çopuroğlu, Martin Kang, Nihat Odabaşı

Patron kim?

Microsoft'un tüm kaderini elinde tutan Satya Nadella kimdir? İşte hakkındaki küçük detaylar.

BAŞKAN OLDUĞU YAŞ: 46

DOĞUM YERI: Haydarabad (Hindistan)

MEDENI DURUMU: Evli ve üç çocuklu

YILLIK MAAŞI: 1,2 milyon dolar

Microsoft'un Yeni Patronu!

Satya Nadella, yazılım devi Microsoft'un tarihindeki üçüncü CEO'su. O şimdi çok çetin sınavlarla yüzleşecek. Hissedarların ondan beklentisi ise bir hayli yüksek: Microsoft'u eski zafer dolu günlerine döndürmesi!

Cem Şancı /BH

O Microsoft'un eskilerinden biri. Ancak şirket dışında çok da tanınmıyor. Çok kısa süre önce Steve Ballmer'ın emekli olmasıyla CEO koltuğuna oturduğunda tüm dünyanın dikkati ona yöneldi. Ancak, dünyanın en büyük yazılım şirketini yöneten bu adam hakkında dünya çok az şey biliyor. Önümüzdeki dönemde onu çok zor görevler bekliyor. Dümenin başındaki adam olarak herkes ondan Microsoft'un gidiş yönünü değiştirmesini bekliyor. Bu hem başarı anlamında hem de şirketin formatı anlamında bir değişim olacak. Bugüne kadar dev bir yazılım ve PC odaklı bir şirket olarak bilinen Microsoft'un bundan sonra mobile odaklı bir donanım şirketine dönüşmesi bekleniyor.

Elbette mobil dünyaya böyle tepeden düşerek girmek kolay değil. Apple ve Google, uzun yıllardır mobil dünyadaki standartları belirlediler, köşeleri kaptılar ve elbette Microsoft'a yer açmamak için her şeyi yapacaklar. Ayrıca Satya'yı bekleyen tek problem mobil rekabet de değil. Oyun konsolu alanındaki artan gelir rekabeti de arttırdı ve Sony'nin PS4 konsolu artık Xbox One'dan daha iyi satıyor. Microsoft'un içindeki yöneticiler bile Xbox departmanını satarak Microsoft üzerindeki yükünden kurtulmak isterken yeni CEO'nun Xbox oyun konsolu ile ne yapacağı büyük bir merak konusu. Windows 8 deseniz, Windows 7'nin satış başarısını yakalamaktan çok uzakta kaldı. Başarısızlığı ile Steve Ballmer'ı pes ettiren ve emekli olmaya ikna eden Windows 8'in Satya Nadella'nın da başını çok ağrıtacağını tahmin etmek zor değil. Nadella, şirketin tüm sorunlarını kategorilere ayırarak bunlarla sistemli şekilde savaşmaya niyetli olduğunu daha önce belli etti. Dolayısıyla o da aslında bir meydan muharebesine girdiğinin farkında. Peki gerçekten başarılı olabilecek mi? Satya Nadella bu savaşı yürütmeye muktedir bir komutan mı?

Nadella, şirketin üçüncü başkanı ve 22 senedir şirkette çalışıyor. Dolayısıyla Microsoft'u çok iyi tanıyor. Bu güzel bir özellik. Microsoft'tan önce ise Sun Microsytems'ta çalışan Nadella aynı zamanda bir bilgisayar uzmanı. Yazılım ve donanım konusunda uzman. Yakın arkadaşları onun bir "çalışma hastası" olduğunu da söylüyorlar. 1992'de Microsoft'ta işe başladığında aynı zamanda Üniversiteye de başlayarak hafta sonları Chicago Üniversitesi'nde Ekonomi bölümünü bitirdi. Bu insanüstü çalışma azmiyle herkesi şaşırtmıştı. Microsoft'ta, bir Unix uzmanı olarak yepyeni bir 32-bit işletim sistemi geliştirerek Windows NT'yi yarattı. Sadece iki buçuk yıl sonra üniversiteden ekonomi diplomasını almış ve aynı zamanda Microsoft'ta da işini güvence altına almıştı. Bilişim ve ekonomi alanındaki uzmanlığı onu yönetim kademesine yaklaştıran özellikleri oldu. Bu yetenekleri ile Bill Gates'ten daha donanımlı olduğunu da söylemek yanlış olmaz zira Bill Gates dünyanın en zengin adamı olmasına rağmen sadece bilişim konusunda uzmanken, Nadella'nın ekonomi derecesi de onu daha iyi bir CEO adayı yapıyor. Microsoft'un kurucusu Bill Gates'in bahsettiği değişim, şirketi bir PC şirketinden mobil odaklı bir şirkete dönüştürme hedefini ifade ediyor. Nadella'nın da bu işin hem teknik alt yapısını hem de ekonomik kıstaslarını göz önüne alarak çok akıllıca bir oyun planı kurması gerekiyor.

Windows, bulut bilişime entegre olabilir mi?

Söz konusu internet ve bulut servisleri olunca Nadella, şirkette herkesten fazla deneyime sahip. Daha önce, geliştirme departmanın başı olarak birçok online servisi hizmete sokan Nadella, eninde sonunda bulut üzerinden çalışmak zorunda kalacak Windows için de gerekli adımları atacak. Hatta, Microsoft'tan yeni sızan bilgiler, Windows 9 üzerinde çalışmaların başladığı ve yeni sistemin aynı Chrome OS'ta olduğu gibi, internet üzerinden çalıştığını işaret ediyor. Office 365 ve Xbox tabanlı online sistemleri geliştirip yayına sokan Nadella'nın şimdi de Microsoft'un CEO'su olarak, Windows'u buluta entegre etme işindeki tüm detaylara hakim olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. İşin aslı, Microsoft'un CEO olarak Nadella'yı tercih etmesinin ana sebebi bulut bilişim konusu olabilir zira bulut bilişim

2014 MICROSOFT/BRIAN SMALE

Kâr artıyor

2013 yılında Microsoft'un net karı 22 milyar dolar oldu. Dolayısıyla Nadella, iyi para kazanan bir şirket devraldı ancak yapacağı değişimler pahalı olacak ve gelir kaybına da neden olabilecek. Dolayısıyla karda düşüş yaşanması Nadella'nın sonunu getirebilir.

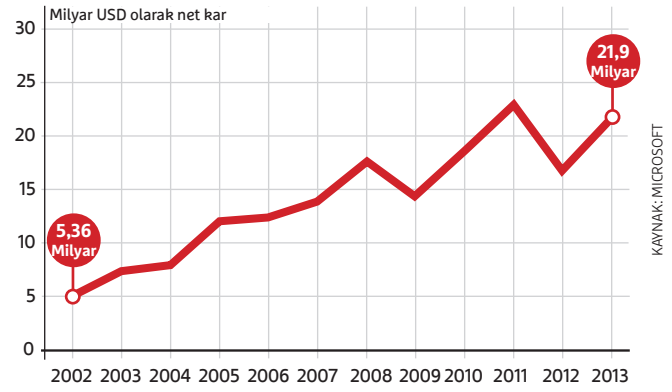

PC satışları yıllardır düşüyor

Microsoft'un çekirdek işleri PC pazarını hedef alıyor. Bu pazarda %90 paya sahip olan Microsoft'un işi artık eskisi kadar kolay değil zira PC satışları hızla düşüyor ve insanlar mobil pazara yöneliyor. 2013'te satılan PC'lerin sayısı, önceki yıla göre 50 milyon adet azaldı.

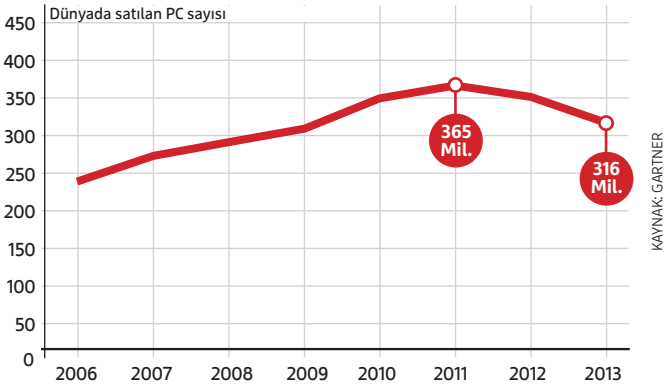

Microsoft akıllı telefon işini kotarabilecek mi?

Microsoft teknoloji dünyasında trendin mobil dünyaya kayması tehlikesiyle karşı karşıya. 2013'ün son çeyreğinde 250 milyon adet akıllı telefon satıldı. Bunların sadece 9 milyonu Windows Phone idi. Microsoft'un pazar payı ise sadece %3,6.

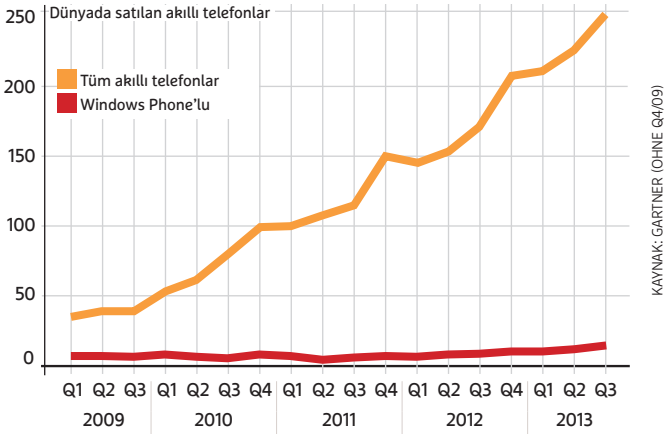

konusunda Microsoft'un en deneyimli ismi olan Nadella sayesinde yeni Windows'ların artık bir zorunluluk haline gelen bulut bilişimle daha sağlıklı buluşması mümkün olacaktır. Yaklaşık 30 senedir piyasada olan Windows işletim sisteminin, henüz çok yeni olan mobil işletim sistemleri tarafından piyasadan silinme riski de bulunuyor. Daha küçük yaştan itibaren elinde telefonla dolaşmaya başlayan yeni neslin yarın telefonlarının yanında bilgisayarlarında da iOS veya Android kullanmaya başlaması kimse için sürpriz olmayacaktır. Bu gelişme ise Microsoft'un yok olması anlamına gelecektir. Büyük umutlarla üretilen Windows 8'in de son 15 ayda Windows 7'den 100 milyon daha az satması da bu gelişmenin bir ispatı olarak görülüyor. Kısacası artık daha fazla insan Windows'u umursamıyor. Yakın gelecekte çok daha fazla insan umursamıyor olacak. Üstelik Windows Phone platformu da, diğer mobil işletim sistemlerinin yanında son derece cılız kalıyor. Piyasanın sadece %3,6'sını elinde bulunduran Windows Phone işletim sistemini yaygınlaştırmak şu anda hayati önem taşıyor. Windows'un geleceğini kurtarmak ancak mobil ve masa üstü arasında güçlü bir bağ kurmakla mümkün olacak gibi görünüyor.

Yatırımcıların baskısı

Artık çok daha fazla profesyonel müşteri, mobil cihazları üzerinden işlerini hallediyor. Microsoft'un yatırımcıları da mobil işletim sistemlerinin gelecek yıllarda kazanacağı gücün farkında ve özellikle iş dünyasında çok güçlü olan Windows'un bu pazarı da kaybedebileceğinin farkında. Dolayısıyla şirket yönetiminden mobilde güçlenecek adımlar atmalarını istiyorlar. Microsoft da bu yüzden Android ve iOS üzerinde çalışan ürünler tasarlıyor. Popüler ofis yazılımı MS Office'in iPad versiyonunu henüz piyasaya süren Microsoft'un benzer şekilde tüm hizmet ve ürünlerini mobile taşımak için planları var. Yatırımcılar ise Nadella'nın mobil Pazar hakkında deneyimli olmaması nedeniyle endişeli, oysa bu alanın şirketin geleceğindeki en önemli alan olduğunu vurguluyorlar. Nadella ise, şirketin mobil operasyonlarını yönetecek doğru yardımcıyı bulmaya çalışıyor, ki bu da kolay bir iş değil. Bugün Microsoft gibi bir şirketin mobil departmanını başarıyla yönetecek ismin, çok kolaylıkla başka bir dev teknoloji şirketinin CEO'su olarak gelirini katlaması çok olası. Görüldüğü üzere, Microsoft'un yeni başkanını çok zor görevler bekliyor. Nadella daha oturduğu koltuğun keyfini süremeden, hissedarların istekler listesiyle uğraşmak zorunda kalacak. Bankalar gibi özel müşterilerin Windows XP'yi canlı tutmak gibi istekleri de bunların başında geliyor. Microsoft bir yandan Windows XP'den kurtulmak isterken bir yandan da dev finansal müşterileri için iki yıl boyunca XP'yi geliştirmeye devam etmek zorunda. Benzer birçok küçük istek, Nadella'nın geliştirici ekibini tek bir hedefe odaklama enerjisini tüketebilir. Ayrıca Mason Morfit veya Stephen Elop gibi önemli hissedarlar, Microsoft'un Xbox ve Surface gibi kar getirmeyen ürünleri sonlandırması veya satması gerektiğini söyleyerek Nadella'ya bu konuda baskı yapıyorlar. Öte yandan Xbox gibi oturmuş bir markayı satmak Microsoft'un eğlence sektöründen tamamen çıkması anlamına gelecek ve mobil dünyada artık çok önemli hale gelen eğlence içeriği konusunda güçlü olan elini kaybedecek. Nadella bu zor tercihlerden hangisini yapacak, henüz belli değil. Microsoft tablet macerası Surface işinde tam 900 milyon dolar zarar etti çünkü kişisel kullanıcılar Surface'e hiç ilgi göstermedi. Xbox One da, PS4'ün yarısı kadar satıyor. Dolayısıyla Xbox'ın geleceği de tehlikede. Kısacası, Microsoft'u bir hizmet ve bulut şirketine dönüştürmek, bu sırada mobil piyasada da var olma savaşı vermek, Nadella'nın hayatının hiç kolay olmayacağını söylüyor. Ancak Nadella hayatı boyunca böyle zor sınavlardan başarıyla geçmiş, çalışmaktan hiç yılmamış bir insan. Microsoft şimdi ondan aynı başarıyı bir kez daha göstermesini bekliyor.

cemsanci@chip.com.tr

PANORAMA

Devler yerinden oynuyor!

Microsoft tamamen format değiştirmeye odaklanmışken Nadella bu zor görevde yalnız değil. Microsoft'un dev isimleri, deneyimleriyle ona yardım etmek için aktif göreve geldiler.

Şimdi kime ne olacak ...

... Bill Gates?

Şirketin kurucusu ve ilk CEO'su olan Bill Gates efsanevi bir isim. Yeni dönemde Nadella'nın teknik danışmanı olacak. Nadella'nın sağ kolu olarak yeni ürünlerin yaratılmasında Nadella'ya teknik destek verecek. Gates bu göreve gelmeden önce John Thompson'u da direktörler kurulu başkanı yaptı.

... Steve Ballmer?

14 yıl boyunca Microsoft'u yöneten Ballmer CEO görevinden ayrılarak yerini Nadella'ya bıraktı. Ancak hala şirketin ortağı ve yöneticisi olarak şirkette varlığını sürdürüyor. Şirketin yeni stratejileri konusunda Nadella'ya deneyimlerini aktararak danışmanlık verecek. Yayınladığı video mesajında Nadella'ya yardımcı olmaktan büyük keyif alacağını da vurguladı. Ballmer'ı önemli bir hissedar olarak şirketin "patronlarından biri" olarak görmek de doğru olur. Microsoft batarsa o da batar.

Xbox, Windows ve diğer ürünlerin geleceği?

Başarılı bir gelecek için Microsoft ürünlerini yeni konseptlere adapte etmek zorunda. Üstelik bunları gecikmeden yapmak zorunda.

Windows

Dedikodular, Windows 10'un bulut üzerinden çalışacağını söylüyor. Bir rus hacker grubu ise Microsoft'un Windows 9'un hazırlıklarında çoktan buluta adaptasyona başladığını haber verdi. Bu değişim, yeni CEO'nun deneyimleri ile uyumlu bir gelişme anlamına geliyor.

Xbox

Xbox One, Microsoft'un son oyun konsolu. Maalesef rakibi Sony'nin PS4 konsolu kadar çok satmıyor. Microsoft içindeki önemli isimler artık Xbox departmanını satmanın zamanının geldiğini söylüyorlar. Bakalım ne olacak. Satış haberi her an gelebilir.

Windows Phone

Microsoft, Windows Phone'u bir türlü istediği yere getiremedi. Bu yüzden artık kendi ürünlerini aynı zamanda Android ve iOS ortamlarında da yayınlamaya başladı.

Office

Office, daha önce başarıyla buluta adapte olabilmişti. Nadella işleri iyi giden Office hakkında şimdilik önemli bir değişiklik yapmayacakmış gibi görünüyor.

POPULAR SCIENCE MAYIS SAYISINDA

BEYİNLERİMİZİ BAŞKA BİR YERE YÜKLEYEBİLİR MİYİZ?

- 2014'ün en iyi icatları. Asteroitler saldırınca!
- Evrenin en büyük gizemlerinden biri daha çözüldü.
- Soyu tükenmiş hayvanlar.
- Sadece Güneş ışığıyla dünya turu.
- Hızlı okuma diye buna denir!
- Çöldeki elektrik çiftliği.

Ayrıca soru&cevap bölümü, yeni icatlar, harika makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science Mayıs sayısında sizi bekliyor.

SADECE 3,90 TL

VİDEO PS SEYRET

DERGİDE Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

MAYIS SAYISINI KAÇIRMAYIN!

DB

Dünyadaki en tehlikeli uygulamalar

Devlet trojanları, banka zararlıları, veri hırsızları ve dolandırıcılık uygulamaları: Telefon kullanıcıları için riskler çok fazla. Bunlar, suçlular tarafından üretilen ağlar.

Cem Şancı / FN

Akıllı telefonları kullanıcılarına karşı kullanmak, uzun zamandır bir standart haline dönüştü. Örneğin Ukrayna'da hükumeti deviren protestolar öncesinde göstericilerin cep telefonlarına gönderilen SMS'lerle kullanıcılar tehdit edildiler. SMS'te "Sevgili müşterimiz, isyanda rolünüz olduğu kayıt altına alınmıştır," yazıyordu.

Kanada gizli servisi ise çok daha sinsice çalışıp, halka açık ağlara sık sık bağlanan akıllı telefonların kullanıcılarını izlemeye almıştı. Bu örnekler, akıllı telefonların sahiplerini izlemek adına nasıl da kolayca kullanılabileceğini gösteriyor. Telefonların içinde kullanıcıların GPS verileri, SMS'leri, kontak listeleri, gezindiği web siteleri, e-posta trafiği ve daha birçok özel veri yer alıyor. Tüm bu bilgilerse başta istihbarat birimleri olmak üzere, hacker'ları, dolandırıcıları ve birçok kötü niyetli kişiyi cezbediyor. Veri toplayıcıların rüyalarını, dünyadaki insanların cep telefonlarına ulaşabilmek süslüyor. Zararlı uygulamalar, kötü niyetli kişilerin telefonlara sorunsuzca ulaşmasını sağlıyor. Telefonun kamerasını, mikrofonunu açabiliyorlar. Bu zararlı yazılımlardan sadece sizin korunmanız da yeterli olmuyor. Aynı mekanda bulunduğunuz insanların telefonu yeterince korunmuyorsa, onların üzerinden de sizi izlemek mümkün oluyor.

Devlet Trojanları

Artık istihbarat örgütleri bilindik eski casusluk yöntemleri yerine cep telefonlarını takip etmeyi tercih ediyor. Bir kişinin cep telefonuna girebilmek, dünyadaki tüm dinleme cihazlarından çok daha etkili sonuçlar veriyor. Üstelik bunun için bir ajanın gidip hedefteki insanın evine girmesi, sağa sola dinleme cihazları saklamak için uğraşması gerekmiyor. Kurbanın telefonuna kötü amaçlı bir uygulamayı indirmek her kapıyı açıyor. Bu nedenle, devletlerin resmi istihbarat örgütleri artık trojanlar (Truva atları) üretiyor. Hatta bunları popüler uygulamaların içine saklayabiliyorlar. Daha da ötesi, dünya çapında popüler olmuş bir mobil oyun veya uygulama aslında bizzat bir devletin istihbarat örgütünün bilinçli şekilde ürettiği bir yazılım olabiliyor.

Hacker'ların işini kolaylaştıran paket program şeklinde trojanlar da var ve bunları basit bir araştırmayla bulup satın almak, ardından da kullanmak mümkün. Yazılım dünyasının kara borsasında bu trojan paketleri ihtiyacı olan "teröristlere" anında satılıyor. Ancak unutmamak gerekir ki, bir tarafın terörist dediği insanlar diğer cephede özgürlük savaşçısı olarak görülür. Dolayısıyla dünyada bu uygulamaları kısıtlamak, peşine düşmek, geliştirenleri cezalandırmak da kolay iş değil.

Bu trojanlar son derece tehlikeli bir silaha dönüştürülebiliyor. Toronto Üniversitesi'ndeki araştırmacılar FinFisher isimli trojan paketinin dünya çapındaki pek çok sunucudan yüklenebildiğini tespit etmişler. Yani, onu kullanmak isteyenler, neredeyse hiçbir engelle karşılaşmadan dünyanın en tehlikeli Trojan paketlerinden birini kolayca edinebiliyorlar.

Sınır Tanımayan Gazeteciler örgütü, bu tür Trojanların kullanılmasının ve insanların özel hayatlarının kayıt altına alınmasının insan hakları ihlali olarak görülmesi ve suçluların ağır cezalara çarptırılması için girişimlerde bulunuyorlar.

İşin garibi, devletler bu trojanları artık güvenlik hizmetleri için açık açık kullandıklarını itiraf ediyorlar. Almanya'da Federal Polis Örgütü, FinFisher isimli tojan paketine 150 bin Euro lisans ücreti ödeyerek bu paketi Almanya'daki suçluları takip etmek için polis örgütünün bir silahı olarak kullanmaya karar verdi ve bu amaçla yazılımı daha da geliştirmek için Amerikalı yazılım firmaları ile sözleşmeler imzaladılar.

Elbette bir ülkenin, suçluları izlemek için Trojan paketi kullanması diğer ülkeleri de rahatsız eden bir durum ve ABD'deki İnternet Suçları Takip Merkezi, Almanya'yı bu hareketinden dolayı uyardı. Ne var ki, ABD'nin bizzat kendi hükumeti, daha birkaç ay önce, dünyadaki bütün insanların özel yazışmalarını, telefon görüşmelerini, GPS verilerini veya başka mahrem bilgilerini kayıt altına alıp incelediklerini itiraf etmişti. Bu konuda diğer devletlere uyarı yapabilecek son ülkenin ABD olduğunu biliyoruz.

FinFisher trojan paketini kullanan Almanya veya benzer trojan yazılımları geliştirmiş olan ülkeler sadece cep telefonlarına da sızmıyor. Bu yazılımlar sayesinde PC'lere yerleşiyorlar, Web sunucularına sızıyorlar. O web sayfalarına giren habersiz kullanıcıların bilgisayarlarına sızıyorlar. Bu sayede bir kaynaktan diğeri- →

Internetteki tehlikeli casuslar

FinFinisher isimli Trojan paketi hem PC'leri hem de akıllı telefonları etkiliyor. Wikileaks'teki belgeler, onun nasıl çalıştığını ortaya koyuyor.

FinSPY Mobile neler yapabiliyor?

- Aramaları, SMS'leri ve e-postaları kaydediyor.
- Gizlice mikrofonu açıyor
- Kontak listesine, dosyalara, randevulara ulaşıyor
- GPS ile lokasyon bilgisi veriyor
- iOS, Android, Blackberry ve Windows Phone üzerinde çalışıyor

ne yüklenerek, gerçek bir virüs gibi, giderek artan bir hızda tüm dünyaya yayılıyorlar. Yani, Almanya veya İngiltere ya da Fransa, suçluları takip etmek için Trojan paketi kullanmaya karar verdiğinde, bu sadece kendi ülkesinin vatandaşlarını etkileyen bir operasyon olarak kalmıyor. İnternete yüklediği Trojan paketi giderek artan bir hızla, onunla temas eden herkese bulaşıyor. Sonunda tüm dünya bu Trojan'ın kurbanı oluyor. Söz konusu devlet sizin PC'nizdeki, telefonunuzdaki verilerle ilgilenmese bile, ailenizle, arkadaşlarınızla yaptığınız özel yazışmaları okumak için zaman harcamasa bile, telefonunuzdaki veya PC'nizdeki trojan sürekli olarak onlara veri göndermek için veri hattınızı kullanıyor, kotanızı tüketiyor, telefonunuzu ve bilgisayarınızı yavaşlatıyor, internet erişiminizi kabusa çeviriyor ve sonunda donanımlarınızı kullanılamaz hale bile getirebiliyor. Her ülkenin bunu yapmaya kalkışması halinde, dijital dünyanın artık işlemez hale gelmesi hiç de inanılmaz bir sonuç değil.

Antivirüs yazılımı üreticileri, devlet trojanlarına karşı da koruma sağlıyor ancak işin içinde istihbarat örgütleri olunca, antivirüs yazılımı üreticileri bile çaresiz kalabiliyor. Nitekim, NSA'nın ABD şirketlerini tehdit ederek işbirliğine zorladığını ve ABD'li şirketlerin kullanıcılarını bizzat şirket içindeki sunuculardan izlediklerini biliyoruz.

Online alışveriş

Online olarak satın alınabilen casusluk araçlarını çok ucuza bulmak kolay. FlexiSpy bu konuda en popüler uygulamalardan biri. Uygulamayı eşlerini, sevgililerini, komşularını veya çalışanlarını takip etmek isteyenler kullanıyor. Elbette hem yasadışı hem de etik dışı olan bu uygulamanın peynir ekmek gibi satılıyor olması ise insanların ne durumda olduğunun açık bir ispatı. Uygulamanın bir yıllık lisansı 150 dolar. Uygulamanın standart izleme özelliklerinin dışında ayrıca kamerayı açmak, konuşmaları dinlemek isteyenlerse 350 dolar ödüyor. Bu uygulama uzun zamandır piyasada ve sürekli güncellenerek kendini geliştiriyor. Uygulamanın web sitesi ise ABD'de. Üstelik uygulama neredeyse her akıllı telefonda çalışıyor. Elbette iOS kullanıcılarının öncelikle JailBreak yapması gerekiyor.

FilexiSpy'ı eşinin, dostunun, çalışanının telefonuna kuranlar, ardından telefondan gelen her mesajı, uyarıyı, konuşma kaydını gönünce dinleyebiliyor. İşin ilginci bu uygulamayı telefondan silmek çok önemli teknik bilgi gerektiriyor. Yani, telefonuna FilexiSpy yüklenmiş bir kurbanın ondan kolay kolay kurtulması mümkün değil.

FlexiSpy'ı casusluk için kullananlar, PC'den Flexispy sunucularına bağlanarak, kurbanlarından gelen verileri rahatlıkla inceleyebiliyor. FlexiSpy'ın web sitesinde, insanların mahremiyetine saygı gösterilmesi konusunda yazan uyarılar da bu uygulamaları geliştirenlerin ironik mizah anlayışına iyi bir örnek oluşturuyor.

Android zararlı yazılım dolu

Dünyadaki tipik trojanların bir diğer hedefi de telefon kullanıcılarının telefon faturaları. Ücretli SMS servisleri kuran hackerlar, ardından kendi SMS servislerinden hizmet alacak müşteri bulmak için hacker'ları kullanıyorlar. Kurbanlarının telefonlarına sızan Hacker'lar, ücretli SMS servislerine hiç belli etmeden SMS'ler göndererek faturasını kurbanların ödediği küçük servetler elde ediyorlar. Her biri 1 lira olan SMS'lerden her ay 1 tane atan kurbanların sayısı on binlerceyi bulduğunda, hacker'lar küçük servetler yapmaya başlıyor. Kurbanlar ise cep telefonu faturasındaki fazladan 1-2 lirayı hiç önemsemiyor bile.

Zararlı uygulamaların %99'u ne yazık ki Android ekosistemine yüklenmiş olmasa da, Google Play Store dışında uygulama yükleyebiliyor olması da büyük bir risk oluşturuyor. Dünyada, Google'ın sahip olmadığı 500'den fazla Android uygulama marketi yer alıyor. Bu marketlerin çoğu Rusya ve Çin'de yer alıyor. Biraz aklı olan kimsenin Rusya ve Çin'de yerleşmiş uygulama marketlerindeki uygulamalara güvenmeyeceğini tahmin edersiniz.

BİLGİ

Ticari casusluk araçları her yerde

Evde casusluk yapmak için 350 dolar ödemek yetiyor. FlexiSpy sayesinde aşıklar sevgililerini, babalar çocuklarını, patronlar çalışanlarını izliyor. Tamamen yasadışı ve etik dışı!

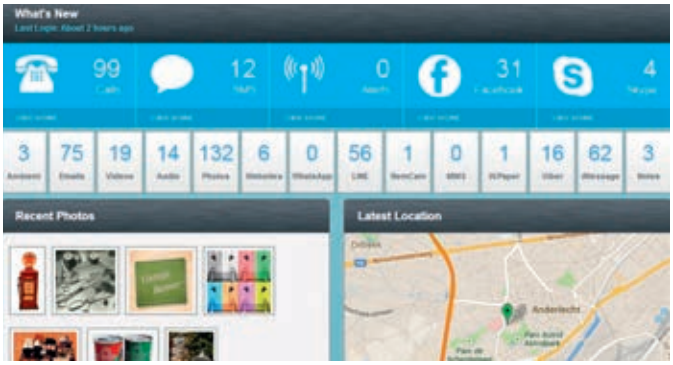

Pahalı SMS'ler sayesinde suçlular zengin oluyor

Çoğu trojan, gizlice ücretli sms servislerine SMS göndererek kullanıcının cebinden para çalıyor.

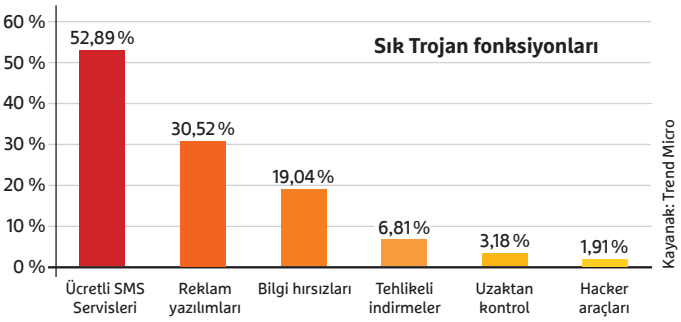

Google Play Store'daki Zararlı Yazılımlar

Google aslında tüm uygulamaları yayınlamadan önce test ediyor ve zararlı yazılımları siliyor ancak kötü niyetli geliştiriciler, yayınlandıktan sonra yapılan güncellemelerle Android ekosistemine sızıyorlar.

Ancak bu marketlerden hergün on binlerce uygulama indiriliyor. Bu uygulamaların çoğunda zararlı yazılımlar yüklü olduğunu söylememize gerek yok. Bu sayede suçlular, her ay birkaç liralık fazla telefon faturası ödeyen kurbanlarından oluşan dev bir süt fabrikasına sahip oluyor. Burada sütün para, sağılan ineklerin ise kurbanlar olduğunu biliyorsunuz. Antivirüs üreticisi Trend Micro'ya göre, bu zararlı yazılımları bulaştıran en önemli kaynak, mobil uygulamalar. Eğer telefonunuzdan veya tabletinizden silinmeyen bir mobil oyun varsa, onun trojan olduğuna emin olabilirsiniz. Oyunlardan sonra duvar kağıdı uygulamaları ve diğer kişiselleştirme uygulamaları geliyor.

Kendin pişir kendin ye yazılımlar

BitDefender'da çalışan bir güvenlik uzmanı olan Bogdan Botezatu, YouTube üzerindeki kanalında, bir amatörün nasıl kolayca Trojan üretebileceğini gösteriyor. Elbette bu gösteri, insanların dikkatini çekerek güvenliklerinin ne kadar risk altında olduğunu gösterme amacını taşıyor. Bir Windows uygulaması olan AndroRAT ile tamamen amatör kullanıcılar bile, mobil oyunlara trojanlar ekleyebiliyorlar. Bu videoda fark edebileceğiniz üzere, amatör kullanıcılar sadece bir oyunun telefondaki install dosyasını kullanarak, gerçeğinden hiç fark edilemeyen trojanlar üretebiliyorlar. Ardından bu uygulamaları yakınındaki bir kurbanın telefonuna fark edilmeden yüklemeleri gerekiyor. Birinin telefonuna girmek bu kadar basit. Bu nedenle, telefonların giriş ekranına mutlaka şifre eklenmesi gerekiyor. Bu, yabancıların telefona fiziksel olarak ulaşmasını engelliyor. Ama kullanıcı kendi rızası ile enfekte olmuş bir dosyayı indirip de kurmaya kalkarsa, yapacak bir şey kalmıyor.

Öte yandan, telefondan telefona bulaşan "Backdoor.AndroidOS.Obad.a" isimli trojan, kullanıcılara bir SMS ile ulaşıyor ve kullanıcı merak edip de SMS'e ataşlı fotoğrafı açtığında, telefonuna kendi eliyle trojanı yerleştirmiş oluyor. Bu trojanın kullandığı yöntemler o kadar komplike ki, virüs geliştiricilerinin ulaştığı son nokta anti virüs üreticilerini bile ürpertiyor. Bazı görüşlere ise bu kadar kompleks virüsler, arkasında dev bütçeler ve organize çalışmalar olmadan üretilemez. O nedenle gözler NSA gibi istihbarat örgütlerine çevriliyor. Google, bu tür trojanların kullandığı açıkları sık sık kapamak için güncellemeler üretse de, her güncelleme ile birlikte trojanlar başka yollar bulmayı başarıyor.

Banka hesabını boşaltan trojanlar

Banka trojanlarının tek amacı var. Kullanıcıların banka hesaplarına ulaşarak sahip oldukları parayı kendi hesaplarına aktarmak. Zeus-in-the-Mobil ismindeki trojan özellikle Avrupa ve Amerika'da kullanıcılara büyük zararlar verebiliyorlar. Türkiye'de bankacılık sektörü çok önemli tedbirler aldığı ve bu tedbirler sektöre zorunlu hale getirildiği için hacker'ların banka müşterilerini mağdur etmesi çok daha zor oluyor. Hacker'lar genellikle kullanıcıları bankanın sitesine benzeyen sahte bir siteye yönlendirip onun kullanıcı ismini ve parolasını öğreniyor. Ardından, kullanıcının telefonuna gelen anında şifreyi almak için de kullanıcının telefonundaki trojanı kullanıyor. Ancak banka web sitesine girmediği halde bankadan şifre geldiğini gören kullanıcılar uyanık davranırsa, hırsızlığı önleyebiliyorlar.

Bankalar ise bu tür tehditleri bertaraf etmek için, çeşitli uygulamalar ve şifreleme işlemleri kullanıyor. Finansbank gibi bankaların şubelerinde kullanıcılar yüz tanıma teknolojisi ile teşhis ediliyor ve başkasının adına para çekmeye çalışanlar anında yakalanıyor. Yakında bu uygulamanın sadece şubelerde değil, online bankacılıkta da kullanılması mümkün olabilir ve

Virüs yapmak için açık kaynak

AndroRAT yazılımı sayesinde amatörler bile artık Android sisteminde çalışacak virüsler yapabiliyorlar

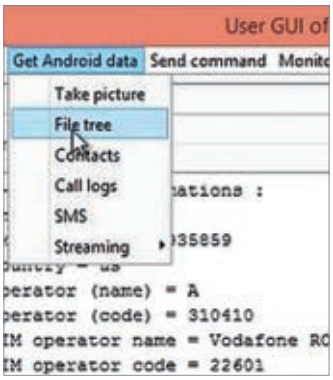

Zararlı yazılımların ihtiyacı olan haklar

Kurulum sırasında Trojan'lar tehlikeli bazı izinler istiyor ve kullanıcıların çoğu bu izinlerin ne anlama geldiğini bile bilmiyor.

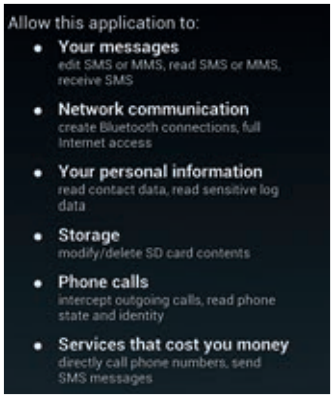

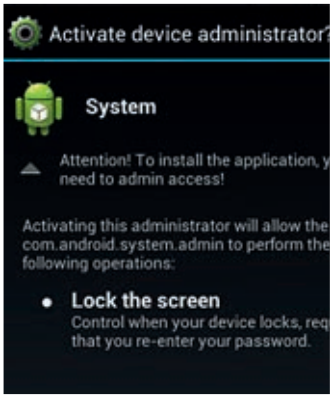

mTAN casusları nasıl çalışıyor?

Zeus-in-the-mobile zararlı programı, cep telefonları için güvenlik güncellemesi olarak kendini kamufle ediyor ve gizlice mTAN'ları suçlulara iletiyor. Ancak onların da bazı engelleri aşması gerekiyor:

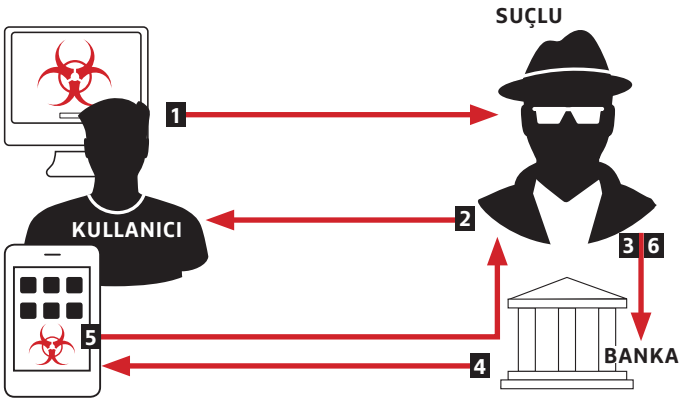

1. Kullanıcılar banka hesaplarının şifrelerini ve telefon numaralarını, hacker'ların hazırladığı sahte banka web sitelerine giriyorlar.
2. Hacker'lar kullanıcının telefonuna gönderdiği SMS ile telefona bir trojan yüklemeyi başarıyor.
3. Hacker'lar kullanıcıya gelen giden tüm SMS'leri artık okuyabiliyorlar.
4. Banka kullanıcıya, mTAN adı verilen anında şifreyi gönderiyor.
5. Trojan bu şifreyi gizlice hacker'ın telefonuna gönderiyor.
6. Hacker, kullanıcının banka bilgileri ve anında şifresiyle hesabına girip bulduğu tüm parayı kendi hesabına aktarıyor. →

FOTOĞRAFLAR: FLEXISPY (LI. O.); LOOKOUT (LI. U.); BITDEFENDER/BOTEZATU (RE. O.); KASPERSKY (RE. M.)

ekran karşısındaki kişiden web kamerası ile yüz tanıma uygulamasına görüntü göndermesi istenebilir. Elbette bu çözümler şimdilik mahremiyet kaygısı ile ihtimal dışı kalsa da, hacker'ların giderek azgınlaştığı bir dünyada önünde sonunda telefon veya PC kamerasından yüz tanınmasının gerekli olacağını tahmin edebiliriz.

Mahrem bilgilerin peşindeki uygulamalar

Mobil kullanıcıları aslında sadece trojanlar değil, tüm uygulamalar tehdit ediyor. Tüm uygulamalar kendilerince önemli verilere erişim sağlıyorlar. Bu veriler ise kötü niyetli yayıncılar tarafından daha sonra farklı amaçlarla kullanılabilirler.

Örneğin, asıl amacı telefonu bir el fenerine çevirmek olan Brightest Flashlight uygulaması bugüne kadar 10 milyondan fazla indirilmiş durumda. Ancak bu uygulama kısa süre önce büyük bir olay yarattı çünkü tek işlevi telefonu el feneri olarak kullanmayı sağlamak olan uygulamanın, telefondaki SMS'lere, adres defterlerine, telefon numaralarına ve GPS verilerine ulaştığı ve bunları geliştiricisine gönderdiği anlaşıldı. Elbette uygulamayı geliştiren şirket de bu verileri reklam satmak için kullanıyordu. Bitdefender'ın bulgularına göre, uygulamaların %35'i kullanıcıların GPS verilerine ulaşıyor. Tüm bu uygulamalar aslında kullanıcıları reklam networklerine satıyor.

Kişisel verilerin reklamcılara satılması ise kullanıcıları yoran uygulamalara sebep olabiliyor. Biraz önce bir otomobil sayfasına girdiyseniz, birkaç saniye sonra yeni girdiğiniz web sayfasında veya açtığınız uygulamada otomobil firmalarının yeni modelleri hakkındaki ilanlarla karşılaşabilirsiniz. E-postanıza otomobil ilanları ile dolu spam postalar gelebilir, sosyal medyada sürekli otomobil ilanları ile taciz edilebilirsiniz.

Eğer bilgilerinizin reklamcılara satılmasını istemiyorsanız, telefonunuza kurduğunuz her uygulamanın istediği izinlere dikkatle bakmalısınız. Verilerinizin üçüncü şirketlerle paylaşılmasına dair bir madde varsa, özel verilerinizin satılacağına emin olabilirsiniz. Ayrıca telefon açabilen veya SMS gönderebilen uygulamalara özellikle dikkat etmenizi öneririz. Bu uygulamalar doğal olarak pek çok mahrem bilginize erişim izni isteyecektir ama o verileri kendi çıkarlarına kullanmayacaklarına gerçekten emin misiniz?

Uygulama içi satın almalar

Uygulama içi satın almalar, çoğu zaman kötü amaçla kullanılabilir. Özellikle de minik çocukları bu amaçla yönlendiren ve uygulama içinden satın alma yapmalarını isteyen uygulamalar, çok sayıda ailenin, binlerce liralık faturalar ödemelerine neden olabiliyorlar. ABD'de bu nedenle açılan davada Apple suçlu bulunarak binlerce mağdur aileye toplam 35 milyon dolar tazminat ödemeye mahkum edildi. Uygulamalar, küçük çocukların para kavramı hakkındaki bilgisizliğini kullanarak, onların küçük satın almalara onay vermelerini sağlıyorlar. Çocuklar bu sayede oyunlarda onları eğlendiren küçük sanal oyuncaklar elde edebiliyorlar. Ancak bu minik oyuncaklardan onlarca, yüzlerce satın alabilen çocuklar çıkabiliyor ve sonunda aileye ay sonunda binlerce liralık kredi kartı faturası gelebiliyor.

Apple kullanıcıları bunu engellemek için uygulama içi satın almayı engelleyebilirler. Google Android kullanıcıları ise ne yazık ki böyle bir seçeneğe sahip değil ve çocukların ellerine bu tür uygulamaları vermeden önce iki kez düşünmeleri gerekiyor.

cemsanci@chip.com.tr

BİLGİ

Veri hırsızları bedava

Pek çok ücretsiz uygulama aslında kullanıcıların verilerini toplayarak bunları reklamverenlere satarak büyük paralar kazanıyorlar.

Dijital oyunların yüksek ücretleri

Bedava diye indirilen mobil uygulamalar, bir aşamada oyunculardan para istemeye başlıyor. Küçük çocuklar bu faturalara farkında vermeden onay vererek ailelerini mağdur edebiliyor.

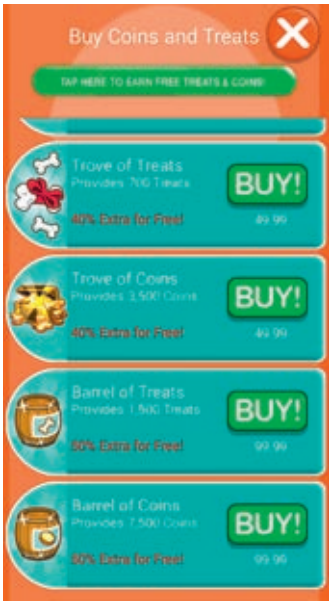

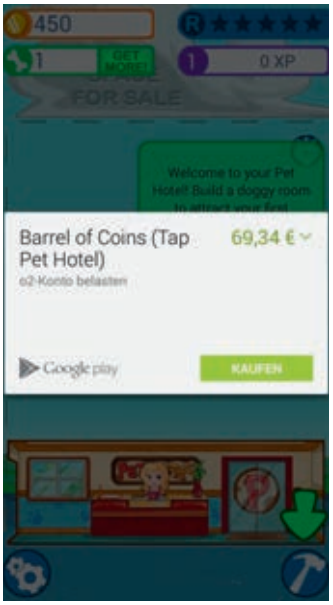

Uygulama içi satın almaları kontrol etmek

iPhone veya iPad üzerindeki ayarlar sayesinde, uygulama içi satın almaları kapatmak mümkün veya her seferinde şifre girilmesini sağlayabilirsiniz.

FOTOĞRAFLAR: TAP PET HOTEL/POCKET GEMS (M.)

EN KAPSAMLI iPHONE REHBERİ ÇIKTI!

iPHONE SAHİBİYSENİZ, TELEFONUNUZUN TÜM SIRLARINI AÇIĞA ÇIKARAN BU ÖZEL SAYIYI KAÇIRMAYIN.

iPhone ile film çekmekten sınava hazırlanmaya, yolunuzu bulmaktan işlerinizi planlamaya kadar birçok taktik, püf noktaları, "jailbreak" yöntemleri ve en iyi uygulamalar bu özel sayıda sizi bekliyor.

BAYİLERDE

NSA tarafından gözetlenmemek için çözümler

NSA, 2016'ya kadar tüm web kullanıcılarını dinlemeye niyetli gözüküyor. Fakat BT uzmanları ve BT sektörü bir araya gelerek bu casusluktan kurtulmanın peşinde

MM / Barış Emre ALKIM

Amerikan Ulusal Güvenlik Ajansı NSA, Edward Snowden'in paylaştığı strateji belgelerinden birinde "Asla vazgeçmeyeceğiz" diyerek yaptıklarıyla övünüyor ve bu da 2016'ya kadar bizi nelerin beklediğini özetliyor. Snowden'ın bilgi sızdırdığı gazeteci Glenn Greenwald tek bir konudan emin: Eğer bir şeyler değişmezse ABD gizli servisi web'i tümüyle avucuna almayı düşünüyor. Açık Kaynak'lı yazılımlardan, Açık Kaynak şifreleme araçlarından yardım almazsak bu durum interneti tehlikeli bir hale getirmekle kalmayıp tümüyle ortadan kaldırabilir de. Yanıt bekleyen soru şu: İnternetteki mahremiyet nasıl ve kim tarafından korunacak?

Şu ana kadar ABD gizli servisi tüm eleştirilere rağmen bu yöndeki yatırımlarını sürdürüyor. Devasa Utah Veri Merkezi 2013 ortasında hizmete girdi ve o gün bugündür de donatılıyor. Uzmanlar merkezin veri kapasitesi konusunda tartışıyor. Tahminler arasında abartılı Yottabyte'lardan (milyar terabyte) tutun da daha gerçekçi 12 Exabyte'a kadar (12 milyon terabyte) çeşitli değerler var. İnternetteki bir günlük aktarılan veri miktarının 1 exabyte olduğu düşünülürse, bu ikinci rakam küçük kalıyor. Ne var ki NSA bu türden birden çok tesise sahip ve tesisleri sürekli geliştirme peşinde. Fort Meade'de 2016'da bir veri merkezinin açılması planlanıyor. Bu, Utah'takinin yarısı büyüklükte olacak. NSA'nın küresel bağlantı verilerini sonsuza dek, içeriği ise belli bir süre için depolayacak kapasitesi var. Veri toplama için kullanılan araçların sıkıntısı hiç çekilmiyor ve bunları kabaca üç gruba bölmek mümkün: 1) Merkezi arabirimlerin hack'lenmesi. 2) İstihbarat örgütleri arası işbirliği. 3) Üçüncü tarafları mecbur bırakan gizli mahkeme emirleri.

Sınır tanımayan bir toplama aşkı

İngiliz Hükümeti İletişim Başkanlığı'nın (GCHQ) Atlantik deniz

kablolarını dinlediği yıllardır bilinen bir gerçek. Avrupa'yla Asya'yı birbirine bağlayan SEA-ME-WE 3 hattının da hack'lendiği haberleri dolaşıyor. Bu hat, Belçikalı mobil iletişim sağlayıcısı Belgacom'un bir yan kuruluşu olan BICS (Belgacom Uluslararası İletişim Hizmetleri) tarafından işletiliyor. Bu hack işlemleri sayesinde GCHQ, 2010'dan bu yana Belgacom dolaşım yönlendiricisi aracılığıyla uluslararası mobil iletişim verilerini NSA'ya veriyor.

Fakat NSA'nın internet kullanıcılarının kişisel verilerine erişmek için kullanabileceği resmi yöntemler de var. Söz gelimi, oturumları halka kapalı olarak yapılan FISC (Yabancı İstihbarat Gözlem Mahkemesi) operatörleri ve BT hizmet sağlayıcılarını NSA'yla işbirliği yapmak zorunda bırakıyor.

Bunlara küresel hizmet veren, arka plandaki web trafiğini yöneten ve küçük alt ağları bağlayan Level 3 gibi omurga operatörleri dâhil. FISC ayrıca Google, Microsoft ve Yahoo gibi büyük web hizmetlerine de işbirliği yapmalarını emretti. Bir başka deyişle, bu firmalar da kullanıcılarına mahrem bir bulut sunamıyor. Firmaların kendilerine ait yazılımları için de aynısı geçerli; tıpkı Microsoft'un Skype'ı gibi. Fakat en korkuncu NSA'nın belli bir kullanıcıyı hedef alması durumunda (sağa bakınız) savunacak kimsenin kalmaması.

Belli ki NSA'nın kullandığı yöntemler ve yollar sayısız. Ajanlar daha şimdiden örgütün "altın çağ" yaşadığını iddia ediyor. Fakat bu yöntemlerin NSA'nın merakını ve bilgi açlığını giderdiğini düşünüyorsanız çok yanılıyorsunuz ve "SIGINT Stratejisi" belgesinden haberiniz yok demektir. SIGINT, "sinyal istihbaratı" anlamına geliyor ve bu belgede ajansın amacı tam olarak açıklanmış: Herkes hakkında, her zaman ve her yerde bilgi toplama. Belgede internet kullanıcılarının arkalarında bıraktıkları izler sıralanıyor. Eğer veri ve iletişim hizmetleri için yeni iş alanları açılırsa ajans bunlar için gerekli casusluk araçlarını da hızla geliştirmeyi planlıyor. NSA, kendi önünde iki engel olduğundan söz ediyor. Bunlardan biri politika, diğeri ise şifreleme. Ajans, yetkililerin ve politikacıların bilgi çağının dinamiklerine ayak uyduramayacağından, bu yüzden de kanunlardaki değişikliklerin NSA'yı tatmin edecek hızda yapılamayacağından çekiniyor. Fakat bu kanunların etkinliklerini kısıtlayacağı yönünde bir kaygısı yok; haklı da. ABD başkanı Obama'nın NSA reform planları hiç de katı görünmüyor. Daha çok FISC'in şeffaflığı üzerine odaklansa da kişisel verilerin toplanmasını ve iletişimin dinlenmesini hiçbir şekilde engellemiyor. Ama güçlü bir şifreleme teknolojisi geniş ölçekli veri casusluğunu engelleyebilir. Bunu önlemek için de NSA ticari şifreleme pazarını el altından (bu konuya daha sonra değineceğiz) müdahale etmek ve kripto teknolojilerine karşı kendi cephaneliğini oluşturmak istiyor. Gizli servisin istediği, gelecekte şifrelemenin standart bir uygulamaya dönüşmesinin ardından bile her şeyi gözlemleyebilmek.

Topyekun gözetlenmeden kaçış

Fakat 2016 yılında dünya NSA'nın hayal ettiğinden çok farklı bir yer olabilir. Küresel ağın yöresel merkezlere bölünmesi mümkün. Eski Alman Telekom müdürü René Obermann böyle bir öneride bulunmuştu. Fakat bir Schengen ağı ya da ulusal ağ oluşturma fikri daha şimdiden büyük tepkiler görüyor. Web iletişimini sadece Schengen ülkeleri ya da tek bir ülke içinde dolaşacak biçimde yönlendirmek, internetin şu anki yapısına ters. Organizasyon açısından bakacak olursak internet birçok bağımsız ve özerk sistemden (AS) oluşuyor. Bunlar bir ya da daha çok IP ağını kontrol ediyor ve her birinin de başında küçük ya da büyük olabilecek sağlayıcılar bulunuyor.

Level 3 ya da Verizon gibi küresel omurga işleticileri en üst

NSA bizi nasıl gözetliyor?

NSA'nın gizlice dinleme yöntemleri, küresel web iletişimini dinlemesini mümkün kılıyor. Belli internet kullanıcılarını hedefleyen casusluk araçları daha bile güçlü. Bilgisayarı kapatmak dışında bunlardan korunmanın olanağı yok.

İnternet

Web iletişimi	İnternet düğümlerini ve deniz altı kablolarını hack'leme
Yönlendirici	Arka kapılar sayesinde veri trafiğini NSA sunucusuna yönlendirme
BT şirket ağları	Veri merkezleri arası aktarımları gözlemleme
Şifreleme	Kripto standartlarında güvenlik açığı yaratmak ya da bunları kullanmak
Kontaklar	Sağlayıcılardan müşteri verisi isteme
Video sohbet	Skype bağlantılarını dinleme
Web depolaması	Gizli mahkeme kararlarıyla bulut içeriğine erişim

Yazılım

İşletim sistemi	Bilinmeyen açıkları bulma, WLAN kırma
Tarayıcı	Manipüle edilmiş web siteleri üstünden Truva atı kurma
Çerezler	Google'ın PREF çerezlerini isteyip analiz etme
Programlar	Exploit'leri kullanma, dosya indirmeleri manipüle etme

Donanım

BIOS	Rootkit aracılığıyla sistem etkinliklerini gözetleme
Sabit disk	Dâhili bellekteki veri aktarımlarını gözetleme
Monitör	Ekran içeriğini kaydetme
Web kamerası	Kullanıcının fotoğraflarını çekme
Klavye	Klavye etkinliğinin kaydı
USB portu	Veri aktarımını gözetleme

Verilerin birçoğu NSA'nın 2013'te hizmete giren Utah Veri Merkezi'ne uğruyor. Merkezin kapasitesi bilinmese de BT uzmanları 12 milyon terabyte kapasiteli olduğunu düşünüyor.

düzeyde (Seviye 1) hizmet veriyor. En düşük düzeyi (Seviye 3) ise kullanıcılara internet erişim hizmeti veren yerel DSL sağlayıcıları oluşturuyor. Fakat Alman Telekom kendini en üst düzeydeki sağlayıcılardan görüyor. Genelde veri trafiği birkaç AS'den geçiyor ve sağlayıcılar bu geçiş bedellerini belirleyen sözleşmeler imzalıyor. Bir AS'den diğerine geçiş ise internet düğümleri denilen yerlerde, örneğin Frankfurt'taki DE-CIX'te gerçekleşiyor. Bu işi de tüm veri akışlarını, muhtemelen yerel akışı bile NSA'ya ileten küresel Amerikan şirketleri (örneğin Verizon) üstleniyor. Verizon ağı denizaltına döşenmiş 80 kablodan ve 700.000 kilometreyi aşan fiber optik kablodan oluşuyor.

Bu sayede Verizon trafiği bir sağlayıcıdan diğerine aktarabiliyor. Verinin nasıl bir yol izleyeceğine (sadece ülke içinde mi, yoksa başka ülkelere de uğrayarak mı) kendi kablolarındaki ve yönlendiricilerindeki yük ve aktarım bedeli gibi teknik faktörlere bakarak Verizon kendi karar veriyor.

Schengen ağı: Yanlış yönlendirme

Bir Schengen ağı bu teknik engelleri göze almayıp yerel yönlendirmeyi savunduğu için darboğazların meydana gelme olasılığını artırabilir. Diğer yandan, Telekom yerel sağlayıcıları kendi ağı içinde bağlamaya devam ederken elbette bunun karşılığında bir ödeme bekleyecek. Bu, DE-CIX gibi geniş ve açık web düğümlerini zor durumda bırakacak. DE-CIX CEO'su Harald Summa bu yüzden Telekom'un önerisini "politikacıları yanıltan bir pazarlama hamlesi" olarak adlandırdı. Dahası, kablolar hâlâ hack'lenebileceği ve web iletişimi bununla kısıtlı kalmadığı için bir Schengen ağı oluşturmanın hiç anlamı yok. En iyi örnek Google sorguları. Google'ın on üç veri merkezinden ikisi İrlanda ve Finlandiya'da yer alıyor ama küresel düzeyde ve düzenli yedek almak amacıyla sorguları başka veri merkezlerine, örneğin ABD'ye yönlendirebiliyor.

Google, Yahoo ve Microsoft gibi büyük internet şirketleri dâhili veri trafiği için kendi kablo altyapılarına sahipler. Bunlar internete bağlı değil ve uzun süredir de (sağa bakınız) şifresiz. NSA'nın bu kabloları da dinlediğini öğrenince bu durumdan hiç memnun kalmadılar. Microsoft ve Yahoo daha şimdiden harekete geçip dâhili veri aktarımını şifrelemeye başladı. Giderek daha fazla hizmet, artık kullanıcıya korunmuş HTTPS bağlantısı sunuyor. Bu hiç şaşırtıcı değil zira Snowden'ın itirafları yüzünden Amerikalı büyük hizmet sağlayıcılar 2016'ya kadar 180 milyar ABD doları kaybetme riskiyle karşı karşıyalar.

Şifreleme: son çare

Uzmanlar, NSA'nın gözetlemesine karşı en iyi ve belki de tek çözümün kalıcı şifreleme olduğu görüşünde (sağdaki röportaja bakın). Ancak burada da şeytan (yani NSA) ayrıntıda gizli. Şu ana kadar dünya, yeni kriptografik standartları ABD'nin yönlendirmesiyle belirledi. Bugüne kadar BT sektörü Ulusal Standartlar ve Teknoloji Enstitüsü'nün yönergelerini (NIST), ABD yetkilileri için de bağlayıcılığı olduğundan kabul etti. Fakat NIST de NSA'yla işbirliği yapmak zorunda çünkü istihbarat servisi ulusal ağ yapısının güvenliğini sağlamaktan da sorumlu. Snowden'in itirafları, rastgele numara üreticisi Dual_EC_DRBG'nin bir NSA arka kapısı olduğu yönündeki endişeleri haklı çıkardı. Dahası, NSA'nın RSA Security'ye 10 milyon dolar ödeyerek Dual_EC_DRBG'nin BSAFE şifreleme kütüphanesinde standart üreteç olarak kullanılmasını sağladığı söyleniyor. RSA Security sıradan bir şirket değil; araştırmacı bilim insanları tarafından kurulmuş ve tüm HTTPS bağlantılarında kullanılan asimetrik şifreleme algoritması RSA'yı geliştiren şirket.

Eğer internet iletişiminin NSA ağından çıkarılması gerekirse öncelikle kriptografik temellerin, hiç değilse Avrupa için gözden

B İ L G İ

Web hizmetleri bizi nasıl koruyor

NSA, IT devlerini de izliyor. Bunlarsa veri merkezleri arasındaki ve kullanıcıya doğru olan veri transferini de şifreleyerek kendilerini korumaya çalışıyorlar. Opsiyonel HTTPS'i hepsi destekliyor, katı HSTS ise daha nadir. HTTPS için daha güçlü korumalar (PFS, STARTTLS) yolda.

Hizmet	Veri merkezleri arası şifreleme	İsteğe bağlı HTTPS	Zorunlu HTTPS (HSTS)	Perfect Forward Secrecy (PFS)	STARTTLS
Amazon	Bilinmiyor	İzole		Bilinmiyor	
Apple	Bilinmiyor			Bilinmiyor	
Dropbox					
Facebook	Hazırlanıyor		Planlanıyor		Hazırlanıyor
Google			Hazırlanıyor		
LinkedIn		Planlanıyor	Planlanıyor	Planlanıyor	
Microsoft	Hazırlanıyor		Planlanıyor	Hazırlanıyor	Planlanıyor
Twitter					
Yahoo	Planlanıyor		Bilinmiyor		

KAYNAK: ELECTRONIC FRONTIER FOUNDATION

EVET HAYIR

R Ö P O R T A J

NSA'sız sörf

CHIP, Gelsenkirchen'daki Westphalia Uygulamalı Bilimler Üniversitesi'nde İnternet Güvenliği Enstitüsü'nün müdürü Prof. Norbert Pohlmann'la görüştü

Bir Schengen ağı NSA'yı durdurabilir deniyor. Mümkün mü bu?
İnterneti oluşturan 50.000 IP ağından sadece 1.500'ü Almanya'da. İnternet iletişiminin sadece iki Alman IP ağı arasında gerçekleştiği durumlarda bile, istatistiklere göre bu iletişimin %22'si doğrudan ya da dolaylı yoldan IP ağlarını bağladıkları için yabancı sağlayıcılardan geçiyor. Teknik bakımdan veriler bu %22 için çok bir şey ifade etmiyor. IP ağları arası bağlantı ormanlardan, ovalardan, büyük okyanuslardan geçiyor ve teknoloji yardımıyla oralardan da dinlenebilir.

En ideal çözüm sağlam bir şifreleme tekniği gibi gözüküyor. Almanya buna hazır mı?
İnternet bağlantısının dinlenmesinin önüne sadece güvenli ve sağlam bir şifreleme geçebilir. Bu bakımdan, çok uzun süredir Amerikalılara bel bağlayıp bir çözüm bulmalarını bekledik çünkü yeni şifreleme mekanizmalarını etkili biçimde uygulayabilen bir sistemleri var. Fakat onlar da çoğu zaman Avrupa'da yürütülen kriptoloji çalışmalarının sonuçlarını kullanıyor. Örneğin yeni doğrulama standardı SHA-3 ya da AES şifrelemesini bir düşünün. Bizim eksiğimiz, küresel uygulamayı hedefleyen uzmanların ve BT şirketlerinin Avrupa güvenlik inisiyatifi.

Sizce dünya NSA krizinden nasıl çıkacak?
Şu anda güvensiz BT teknolojileri kullanıyoruz. Söz gelimi, anti virüs ürünlerinin saptama oranı yeteri kadar iyi değil. Öncelikle teknolojimizi optimize etmeli, sonra tutarlı bir şekilde uygulamalıyız. Şirketler arka kapı içermeyen ya da kriptografisi güvensiz olmayan sağlam ürünlerle önemli verilerini şifrelemeli. Politika, ekonomi ve bilişim alanından uzmanların bir araya gelip işbirliği yapmasına gereksinimimiz var. Teknik bakımdan güvenlik sektörümüz de, güvenlik araştırmalarımız da Amerikalılarınkinden aşağı kalır durumda değil. Bununla birlikte sıradan kullanıcının yararlanabileceği nihai ürünler geliştirmede iyi değiliz. Her şeyden önce güçlü e-posta şifrelemesi ve Alman ve / veya Avrupa örgütlerinin verebileceği SSL sertifikaları üzerinde çalışabiliriz.

geçirilmesi gerekiyor. Avrupa'da hâlihazırda kriptografi yönergesi yayınlayan ENISA (Avrupa Birliği Ağ ve Bilgi Güvenliği Ajansı) adında bir kurum var.

ENISA'nın en son tavsiyesi Kasım ayında, güvensiz RC4 yönteminden mümkün oldukça uzak durulması yönündeydi. Jacob Appelbaum ya da Bruce Schneier gibi NSA'yı eleştiren güvenlik uzmanları, NSA'nın RC4'ün birçok varyantını gerçek zamanlı deşifre edebildiğini düşünüyor. Buna rağmen çoğu sunucu web'deki şifreli HTTPS bağlantıları için RC4 kullanmaya devam ediyor (sağa bakınız).

O yüzden, güvenli algoritma kullanmak ilk adım. İkinci ve çok daha önemli olan adım ise bunların sürekli kullanılması. İnternet Mühendislik Görev Gücü (IETF), HTTP web protokolünün yeni bir sürümünü geliştirerek konuya işaret ediyor. HTTPbis proje grubunun başkanı Mark Nottingham'a göre, Firefox ve Chrome geliştiricileri ilkin HTTP 2.0'ı tamamen ve kalıcı olarak şifrelemeyi düşünmüşler. Fakat bunun güçlüğü de sertifikayla sunucu doğrulamasının zorunlu olması. Bu, kullanıcının sunucunun kimliğinden emin olmasını sağlasa da, para gerektiriyor. Google gibi büyük web hizmetleri için bu sorun olmayabilir, ama küçük sağlayıcılar bu maddi külfetin altından kalkamıyor.

Nottingham, standartların ötesine geçen bir çözümden yana. Bu çözümde şifreleme HTTP 2.0 destekli sunucular için zorunlu değil. Ama HTTP 1.1'den farklı olarak tarayıcılar şifreli bağlantıyı sunucudan kendileri talep ediyor. Eğer sunucu bunu başaramıyorsa HTTP 2.0 yerine 1.1 ile şifrelenmemiş bir bağlantı kuruluyor ve tarayıcı ideal senaryoda bu durumdan kullanıcıyı haberdar ediyor. IETF bir yandan da HTTP'nin sertifikasız şifrelenmesini konuşuyor. Bu gevşek TLS prosedürü veri trafiğini saldırılardan korumasa da, veri trafiğinin denizaltı kablolarının hack'lenerek dinlenmesini yararsız kılıyor. Bu prosedür PFS (Perfect Forward Secrecy) yöntemiyle bir araya getirilirse, korunmuş iletişimi hiçbir istihbarat örgütünün deşifre etmesi olanaklı değil. Sıradan asimetrik şifrelemenin tersine, PFS kullanan tarayıcılar ve sunucular kullanımın ardından silinen bir defalık anahtar kullanıyor. Asimetrik şifrelemede ise sunucu, istihbarat örgütlerinin ele geçirebileceği bir genel anahtara sahip.

Şifreli web hizmetlerinden yararlanmak

Tutarlı kripto algoritmalarının ve artan web şifrelenmesini, buna uygun yazılımlar ve hizmetler tarafından desteklenmesi şart. Birçok bulut hizmeti dosya yükleme ve indirme sırasında şifreleme sunsa da, verinin kendisi şifrelenmemiş halde saklanıyor. Buluttaki veriyi yüklenmeden önce şifreleyen ve anahtarı PC'de bırakan istemci tarafında şifreleme kullanmak daha iyi. Spideroak (sağda) ya da Wuala gibi bazı hizmetler bu türden şifrelemede uzmanlaşıyor. Fakat büyük veri hacmiyle başa çıkması gereken Dropbox gibi popüler hizmet sağlayıcılar, istemci tarafında şifreleme tekniğine pek ilgi göstermiyor. Bu yöntem, aynı dosyanın birden çok kullanıcı tarafından yüklense bile tek bir kopyasının tutulmasını sağlayan, böylece hem yerden hem de paradan tasarruf ettiren "deduplication" sistemini etkisiz kılıyor. Ama hiç değilse, Dropbox'ı şifreleyen eklentiler mevcut.

Durum e-posta sistemlerine geldiğinde daha da beter çünkü sunucuya kalıcı şifreleme uygulamak çok güç. Bunun için hem alıcının hem de göndericinin sadece mesajı değil, asimetrik şifreleme kullanarak PGP anahtarını da değiş tokuş etmesi gerekiyor. GnuPG gibi araçlarla bu bazı durumlarda mümkün olsa da, e-posta sağlayıcılar bunu kitlesel bir çözüm olarak kullanamıyor. Dahası, Gmail gibi ücretsiz hizmetler e-posta içeriğini analiz edip uygun düşen reklamları göstererek ayakta kalabiliyorlar. Şifreleme, onların spam filtresini de etkisiz hale getiriyor.

Şifreleme giderek modaya dönüşüyor

Kriptografi hâlâ bir standarda sahip değil ama ağır ağır bu yolda ilerliyor. Şifreli hizmetlerin ve anonimleştirme teknolojilerinin kullanımı, Temmuz 2013'ten Kasım 2013'e düzenli bir artış gösterdi. Yine de kullanıcıların çoğu şifrelemeyle ilgilenmiyor.

WEB KULLANICILARININ YARARLANDIĞI ŞIFRELI HIZMETLER

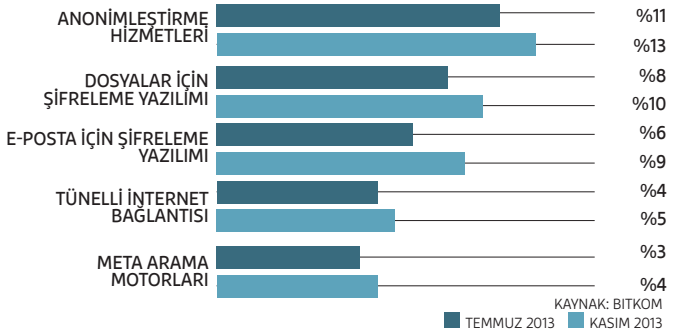

Güvenlik riski web sunucuları

Şu anda HTTPS için kullanılacak şifreleme yöntemini sunucu belirliyor. Neredeyse tüm tarayıcılar dinlemeye karşı koruma sağlayan Perfect Forward Secrecy özelliğini (PFS) desteklese de, kullanan yok gibi bir şey. Aksine, birçok sürücü güvensiz RC4 şifrelemesini kullanıyor.

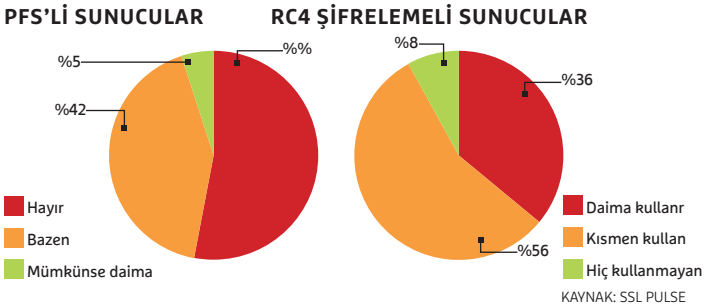

Spideroak gibi bulut hizmetleri veriyi PC üstünde şifreleyip anahtarı orada bıraktıkları için casusluğa engel oluyor

Bunun yerine, gerçek zamanlı iletişimde, örneğin sohbetlerde kalıcı şifreleme kullanmak daha kolay. Şu anda alfa safhasında olan Bit-Torrent Chat kesinlikle sunucudan bağımsız ve katılımcılar arası iletişim varsayılan ayarlarda şifreleniyor, anahtar ise PFS ile üretiliyor.

NSA meselesi nasıl çözülürse çözülsün, internet değişecek. Zira hiç kimse Büyük Birader'in merkezi iletişim platformunda, yani internette olmasını istemiyor. Neyse ki NSA'nın en büyük hilesi, yani yerleşik güvenlik standartlarının sabotajı, üstesinden gelinebilen bir durum. Bu sürecin sonunda daha güvenli ve kararlı bir internete sahip olacağız ve hacker'ların işi zorlaşacak.

balkim@chip.com.tr

Biri bizi gözetliyor!

Kişisel verilerimiz dünyanın en değerli madeni. Hem istihbarat örgütleri hem de Google gibi ticari kurumlar bu verilerin peşinde.

Cem Şancı / CM

Bilgiye ücretsiz erişim artık iletişimin ve eğlencenin yeni biçimi haline geldi. İnternet, pek çok hizmetin ücretsiz sunulduğu bir cennet haline dönüşüyor ve giderek daha çok insanı kendine çekiyor. Ancak pek çok servisini ücretsiz sunan Google gibi dev internet şirketleri, nasıl oluyor da, her yıl milyarlarca dolar kar açıklayabiliyorlar? Bunun cevabı çok basit. Bizim kişisel verilerimizi satarak.

Bunun dışında bir de istihbarat servisleri var. Sadece CIA'den bahsetmiyoruz. Aklınıza gelebilecek her istihbarat örgütü için, internette insanların kişisel verilerine ulaşmak altın değerinde bir fırsat. Ama özellikle CIA bu konuda tam bir sanat eseri yaratmış durumda ve insan oğlunun aklının almayacağı bir organizma olan

VERİLERİNİZE KİM SAHİP?

Herkes özel verilerinizi ele geçirebilir ve bunlarla hakkınızda mahrem kişisel kayıtlar oluşturabilir.

	Devlet	Servis sağlayıcı	Web servisleri (Google, Facebook)	Web siteleri	Veri izleyiciler (Reklam ağları)	Yazılım firmaları
KİŞİSEL VERİ						
İsim	■	■	■			■
Doğum Tarihi	■	■				
Adres	■	■				
Kredi kartı verileri	■	■	■			■
E-posta adresi	■	■	■			■
Telefon numarası	■	■	■			■
Mobil iletişim kontakları		■				
Milliyeti	■					
Banka verileri	■					
Mahkumiyetleri	■					
Çiğnediği yasalar	■					
Göç bilgileri	■					
TEKNİK VERİLERİ						
IP Adresi	■	■	■	■	■	
Bağlantı bilgisi	■	■				
Site içi dolaşım bilgisi			■	■	■	
Yazılım versiyonları			■	■	■	
Yazılım kullanım verileri						■
Navigasyon verileri	■		■		■	■
Cihaz tanımlama verileri	■	■				■
Sistem dili, saati, fontları			■	■	■	
Ekran çözünürlüğü			■	■	■	
Tarayıcı pencere boyutu			■	■	■	
Yüklenmiş eklentiler			■	■	■	
İÇERİK VERİLERİ						
Arama terimleri			■	■		
E-posta/chat/sms	■	■	■			
Sesli kayıtlar	■		■			■
Kontak verileri	■		■			■
Fotoğraflar, videolar	■		■			■
Arkadaşlar ve aile	■		■			■
İlgi alanları			■	■	■	
Ziyaret edilen bölgeler	■	■	■		■	■
Profesyonel veriler	■		■			
Bağlantılı web hesapları			■			
Tarayıcı favori bilgileri			■			
Randevu bilgileri			■			
Yüklenmiş uygulamalar			■			

Prism sistemini devreye sokmuş durumda. Bu operasyon sayesinde CIA, dünyanın neresinde olursa olsun, internete giren ve ABD şirketlerinin sunucularından geçen herkesin kişisel verilerini, e-posta yazışmalarını, özel bilgilerini dilediği gibi inceleyebiliyor. Bu veriler, şirketinizin önemli bir ihalede ABD şirketlerine rakip olarak verdiği gizli teklifi de içeriyor olabilir, eşinizle aranızdaki mahrem haberleşmeyi de... Sayfanın üzerinde gördüğünüz tablo, kimin hangi tür verileri toplayabildiğini gösteriyor. Veri toplama işi deyince, web siteleri en şanslı olanlar. Neredeyse her tıklamayı kaydedebilme şansına sahipler. Sadece kullanıcıların bilgisayarlarındaki teknik verilerin dışında ayrıca Google, Amazon veya Facebook gibi siteler kişisel verilere de ulaşabiliyorlar.

Önce topla sonra sor

Bunun ötesinde reklam şirketleri de internette bizden toplanan verileri kullanarak karşımıza çıkacak reklamları organize ediyorlar. Bize daha çok mal ve hizmet satmak için, tüm özel verilerimize ulaşıyorlar, analiz ediyorlar ve hakkımızda çetele tutuyorlar. Biraz önce bir seyahatiniz için otel rezervasyonu bakmışken, birkaç dakika sonra internette her girdiğiniz sayfada karşınıza otel ve turizm ilanlarının çıkmasının tesadüf olduğunu mu sanıyorsunuz? YouTube'da yeni çıkan bir oyunun tanıtım videosunu mu seyrettiniz? Birkaç saniye sonra Facebook'ta veya gezdiğiniz diğer sitelerde, karşınıza online oyun sitelerinin reklamlarının çıkmasının kaderin bir oyunu olduğunu mu sanıyorsunuz? Hayır. Web'deki her hareketinizi ince ince analiz eden web sitelerinin marifeti sayesinde, karşınıza çıkan reklamlar dikkatle hazırlanıyor.

Peki verilerimizin peşinde sadece web siteleri mi var? Yazılımlar ve uygulamalar da bulabildikleri en ufak veriyi ele geçirmek için binbir takla atıyorlar. Akıllı telefonunuzu karanlıkta bir el fenerine dönüştürme amacı taşıyan bir uygulamanın kurulurken adres defterinize, internet bağlantınıza, SMS'lerinize, e-posta kutunuza erişim istemesi şüphenizi çekmiyor mu?

Kullanıcılar içinse durum biraz karışık. Teknik bilgisi çok sağlam olan bir kullanıcının bile, kimin hangi veriyi toplamaya çalıştığını ve bunları ne için kullanacağını anlaması zor. Google, Facebook, Yahoo gibi dev IT şirketleri, kendilerini kullanıcı dostu olarak tanıtmayı çok seviyorlar. Bütün internet faaliyetlerinizi bu şirketlerin sağladığı arayüzlerden ve hizmetler üzerinden geçirirken farkında olmadan hakkınızdaki pek çok mahrem bilgiyi de onlara teslim etmiş oluyorsunuz. Elbette her biri para peşindeki bu internet devleri de, web sitelerinden sizin en büyük dostunuz olduğunu ima ederken, arka planda verilerinizi reklam şirketlerine satıveriyorlar. Bu şirketlere, topladıkları verileri nasıl kullandıklarını sorduğumuzda ise verdikleri cevapları avukatlar bile anlamakta zorluk çekebiliyor. Çoğu şirketin şu klasik cümleyi düstur edindiğini biliyoruz: "Kullanıcılarımızın kişisel verileri çok güvenli veri tabanlarında saklanmaktadır ve ancak onların izinleri doğrultusunda üçüncü parti güvenilir şirketlerle paylaşılmaktadır."

Fakat bu sürecin ne kadar güvenli olduğuna dair hiçbir şeffaf uygulama yok. Ayrıca çoğu kullanıcı, verilerinin saklanması veya paylaşılması konusunda herhangi bir izin verdiğini bile hatırlamıyor. IT şirketleri değişik hizmetlerin kullanımı öncesinde onaylanması için kullanıcıların ekranlarına çıkardıkları sayfalarca uzunluğundaki kullanıcı sözleşmelerinin içine yerleştirdikleri minicik ifadelerle, bu izinleri almış oluyorlar, ki bunun çok etik bir yöntem olmadığını fark etmek için hukukçu olmak da gerekmiyor.

İnsanların özel verilerine erişim imkanı bulunan her şirkette, bu mahrem verilere izinsiz gözlerin ulaşabilmesi problemi de bulunuyor. Türkiye'de GSM şirketlerinde çalışan bazı "uyanıkların", eşinin, arkadaşlarının, iş ortaklarının özel mesajlaşmalarını merak eden kişilere bu SMS kayıtlarını satmış oldukları geçmiş yıllarda yaşanan adli vakalarda ortaya çıkmıştı. ABD'de, bir Google mühendisinin, anne-babalarından gizli iş çeviren küçük öğrencilerin e-postalarını okuyarak onlardan şantajla para sızdırdığı da yine gazete manşetlerine kadar çıkmıştı. Bunlar, başımıza gelebilecek en ufak problemler. Kötü niyetli bir kaç kişinin özel verilerimizin peşine düşmesi, basit bir adli vaka olarak üstesinden gelinebilecek bir problem. Ancak NSA'nın Prism projesi gibi, devletlerin ve istihbarat kurumlarının özel verilerimizi sürekli izlemesi, tüm hayatımızı karartabilecek fişlemelerin önünü açan bir tehdit olarak karşımızda duruyor.

Dijital ve analog veriler

Bugün, dijital çağın çok başlangıcında olduğumuz için, dijital dünyadan geçen mahrem verilerimizin başımıza nasıl işler açabileceğini henüz net olarak göremiyoruz. Bir istihbarat örgütünün, hizmet aldığımız teknoloji şirketlerinin sunucusuna dilediği gibi girerek hakkımızdaki tüm verileri topluyor olmasının ileride nasıl bir tehlike yaratacağını kestirmek çok güç. On sene, yirmi sene sonra siyasi bir kariyer yapmak istediğinizde, yabancı örgütlerin ellerinde mahrem bilgilerle kapınızı çalıp sizi onlar için çalışmaya

zorlaması en muhtemel sonuçlardan biri. Ya da, yakın gelecekte kariyerinizde önemli bir noktaya yükselip iş dünyasında başarılı bir isim olduğunuzda, firmanızı zarara sokacak bazı operasyonlar için sizi zorlamak isteyeceklerin ellerinde bu kayıtlarla karşınıza çıkmasını kim önleyecek?

"Bunlar benim başıma gelmez, ben büyük iddiaları, büyük hedefleri olmayan küçük bir insanım," diye düşünüyor olabilirsiniz. Peki. Birkaç yıl sonra, işyerinizdeki yıllık izninizi kullanmak için eşinizle tatile çıkmak ve örneğin ABD'ye gidip güzel bir 15-20 gün geçirmek istediğinizi düşünelim. Vize başvurusu yaptığınızda, hakkınızda tutulan "yasadışı" kayıtların içinde, üç yıl önce Facebook'ta ABD başkanını eleştiren bir yorumunuz nedeniyle ABD vizesi alamadığınızı ve seyahat/tatil planlarınızın bu yüzden suya düştüğünü bir hayal edin. Çoğu insanın başına sık sık gelebilen bu kötü sürprizin sebebi, elbette ki, insanların internetteki özel hayatını sürekli takip eden Prism gibi yasadışı organizasyonlardan başkası değil.

Her şeyi bilen gizli servisler

Güvenlik kuvvetleri ve istihbarat örgütleri bu izlemeleri, olası güvenlik açıklarını bertaraf etmek ve vatandaşlarının güvenliklerini sağlamak için yaptıklarını ifade ediyorlarsa da, bu işin sonunun dev bir polis dünyasına gidiş olduğunu görmek için müneccim olmaya gerek yok. İnsanların online ve dijital verilerini izlemek gitgide daha büyük bir operasyon haline geliyor ve giderek daha çok bilgi, daha çok detay, daha çok mahrem veri gözleme konusu haline geliyor. Bu da, belki binlerce yıldır, devletlerin yapmak istediği ama teknik yetersizlik nedeniyle ancak çok sınırlı bir formatla gerçekleştirebildikleri "fişleme" fenomeninin artık tam anlamıyla gerçek olması anlamına geliyor. Bugün, 30 sene önce hayal bile edilemeyecek bir dünyada, cebimizde taşıdığımız kişisel dinleme cihazlarıyla, devletlerin, örgütlerin, kurumların bizi eliyle koymuş gibi anında bulabileceği bir dünyada yaşıyoruz.

Veri ticaretinin nasıl işlediğini bilmek, kendimizi koruma altına almak için ilk adım olmalı. Veri tüccarları, hakkınızdaki verileri toplayarak bu verileri reklam şirketlerine veya sigorta şirketleri gibi kurumlara satabiliyorlar. Bu da şu anlama geliyor. İnternette sürekli motosiklet sitelerinde geziyorsanız, YouTube'da motosiklet yarışlarına dair videolar seyredip, web'de motosiklet satış ilanlarını inceliyorsanız, başvurduğunuz sigorta şirketlerinin size ekstra pahalı sigorta poliçeleri çıkarmasına şaşırmamalısınız. Yani, sizi yasa dışı olarak izleyen ve verilerinizi satan veri tüccarları nedeniyle hayatınızın geri kalanında, sigorta hizmeti için her ay fazladan 100 dolar ödemek zorunda kalabilirsiniz. Nasıl? Konu şimdi dikkatinizi çekmeye başladı mı?

Türkiye'de "teknolojinin" bu kadar ilerlemediğini düşünüyor olabilirsiniz ama çok yanılıyorsunuz. YouTube'da bir video izlemeye çalışın. Karşınıza bir Türk firmasının reklamının çıktığını göreceksiniz. Bu bir tesadüf değil. YouTube ile söz konusu reklam veren Türk firması arasında yapılan anlaşmaya göre, "Türkiye'de yaşayan, yaşı şu ile bu arasında değişen, geçen bir ay içinde şu şu şu konulu web sitelerinde dolaşmış, belki de e-postasındaki özel yazışmalarda şu şu şu anahtar kelimelerin geçtiği kişilere reklamım gösterilsin," denildiği için o reklamın karşınıza çıktığından şüphe olmasın. ABD'de sigorta şirketlerinin artık insanların web'deki hareketlerinin de risk analizi hesabına girdiğini ve ekstrem sporlara dair web sitelerinde dolaşanlara aylık 100-200 dolar daha yüksek poliçeler çıktığını unutmayın.

Bu bilgi, çok kısa süre sonra ülkemizde de aynı sistemin devreye girecek olması anlamına geliyor. Siz belki de ömrünüz boyunca bir kere bile ekstrem spor yapma girişiminde bulunmayacaksınız ancak ekstrem sporlara dair videoları ve haberleri izlemekten

BÜYÜK VERİ ANALİZİ

Gerçek zamanlı Petabyte'lar

Teknoloji şirketleri ve istihbarat kuruluşları aynı problemlerle yüz yüzeler. Veri merkezlerinde, devasa boyutlardaki verilerin analizi ile boğuşmak zorundalar. Üstelik bu devasa veriler sürekli gelmeye devam ediyor ve saniyede Petabyte boyutunda verilerin biriktiği bir veri tabanı oluşuyor. Google bu sorunu MapReduce ismini verdiği bir algoritma ile çözüyor.

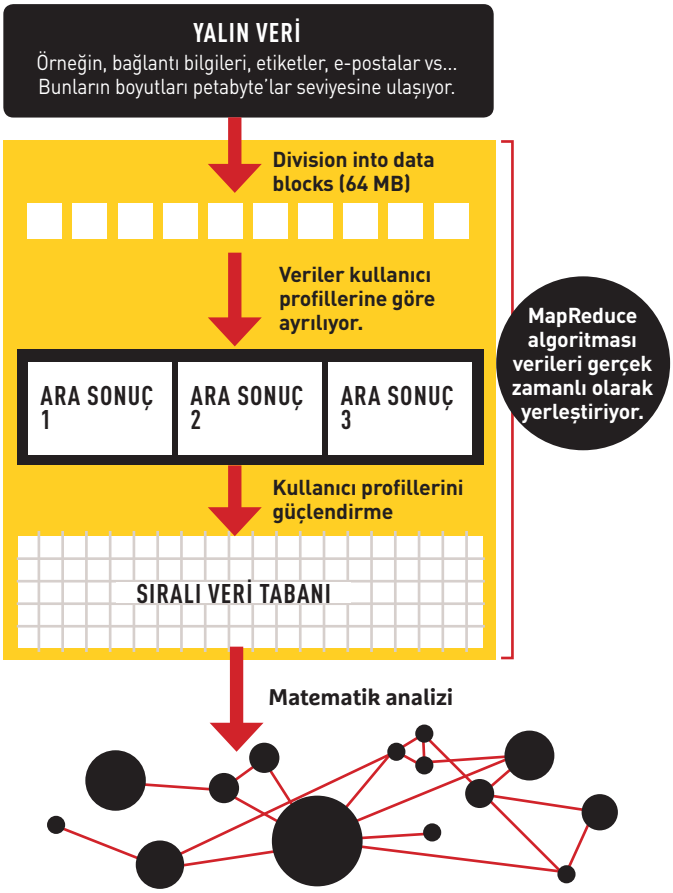

Örneğin
Sosyal ilişkilerin parça parça analizi.

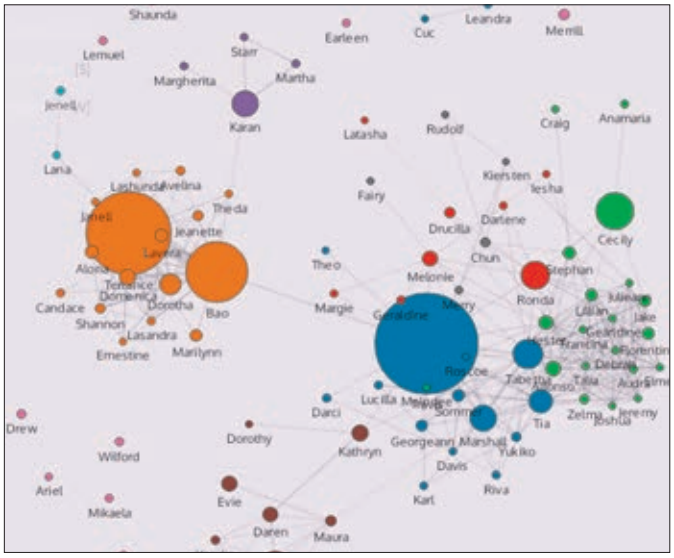

VERİ ANALİZİNİN SONUCU

Parça analizi metodu ile örneğin bir e-posta servisinden gelen bilgilerin, kişilerin ilişkiler ağını ortaya çıkaracak şekilde görsel ifadesi mümkün olabiliyor.

zevk alıyor olabilirsiniz. Ve bu yüzden hayatınız boyunca her ay 100 dolar fazla sigorta primi ödemek zorunda kalacaksınız. İşte veri ticaretinin insanları çileden çıkaran bir diğer sebebi de bu.

Veri toplamak

Veri toplama yöntemi, aslında pazarlama sanatının temel taşı olarak kabul ediliyor. Türkiye'de internetin ve dijital devrimin başlangıcına kadar çok yaygın olmayan bu yöntem Avrupa ve ABD'de ise 1960'lı yıllardan beri çok yaygın şekilde kullanılıyor. Evlere posta yoluyla katalog göndererek satış yapmayı çok seven batılı şirketlerin, bu amaçla buldukları her fırsatta insanların isimlerini, adreslerini, telefon numaralarını topladıkları anketler son derece yaygındı. Türkiye'de "katalogla satış" yönteminin yaygınlaşamaması nedeniyle Türk insanı veri toplama gerçeği ile çok geç tanıştı. Türk insanı yabancı olsa da veri toplama işi 60'lı yıllardan beri veri toplayan dev veri tüccarlarının ortaya çıkmasına neden oldu.

Acxiom gibi dev veri tüccarlarının veri tabanlarında dünya çapında 500 milyon müşteriye dair 1500 parça verinin kayıtlı olduğu biliniyor. Bugün bir insanın kendisi bile kendisi hakkında 1500 parça özel veriyi sıralayamaz ama veri tüccarları her bir müşteriye dair 1500 başlıkta özel veriyi kayıtlarında saklıyorlar. Bunun sorumlusu da, kullanmak zorunda kaldığımız dijital hizmetler için sürekli imzaladığımız kullanım sözleşmeleri ve gezip durduğumuz web siteleri. Veri tüccarları elbette bu veriler hakkında sorular gelince, "biz bu verileri insanların isimleriyle bağlantılandırmıyoruz.

Genel istatistikler olarak kaydediyoruz," deseler de, buna kimse inanmıyor. Başka türlü, üç saniye önce bir otomobil sitesini gezdikten sonra başka bir web sitesinde karşınıza otomobil reklamlarının çıkmasını açıklamak mümkün değil. Yani veri tüccarları röntgenci oldukları kadar yalancılar da. İşin ucundaki para milyar dolarlar boyutunda olunca, kimseden dürüst olmasını ve etik davranmasını bekleyemiyorsunuz.

NSA skandalı

NSA, yani ABD Ulusal Güvenlik Ajansı'nın, tamamen yasadışı olarak, ABD'deki teknoloji şirketlerinin tüm kayıtlarına ve sunucularına girerek, bu sunuculardan geçen her veriyi takip altına aldığının ortaya çıkması, Prism ismi verilen skandalı ortaya çıkarmıştı. Elbette NSA bu şirketlerin sunucularına gizlice sızmamış, aksine şirket yöneticilerini kendileriyle işbirliği yapmaya zorlamış ve tamamen şirket yönetiminin bilgisi dahilinde, onlar için hazırlanan özel erişim imkanlarından yararlanarak sunuculara ulaşmıştı. Bu da skandalın boyutunu daha da büyütmüştü. Dünya çapında milyarlarca kullanıcıya sahip dev teknoloji şirketlerinden biri bile mahkemeye gidip, NSA'nın şirketlerine gelip yasa dışı olarak müşterilerinin verilerini çaldığı için şikayetçi olmayı aklından geçirmemiş ve tüm verileri kuzu kuzu NSA'ya açmıştı. Üstelik de bu yıllardır devam eden bir süreçti. ABD kongresinin karşı çıkmasına, onay vermemesine rağmen, yasadışı olarak yürütülmeye devam ediyordu.

Prism sayesinde, milyarlarca insan sistematik şekilde dinlenip fişlendiği için, hakkınızdaki her tür veri de dev veritabanlarının içinde kayıt altında tutuluyor. NSA veri analisti Edward Snowden'in ülkeden kaçmasına neden olan ifşaatıyla ortaya çıkan bu skandala göre NSA telefon ve internet trafiğini özel algoritmalar ile sürekli inceliyor ve anahtar kelimelere göre devamlı analiz ediyor. Böylece terörizm veya silah ticareti gibi faaliyetleri ortaya çıkarmaya çalışıyor. Bu yöntemler potansiyel bir ev bombacısının varlığını ortaya çıkarmak için kullanılıyor. Fakat, yasalar bu dinlemeleri yapmak için istihbarat örgütlerine izin vermi-

VERİ TİCARETİ

Verilerinizin değeri böyle ölçülüyor!

Hastalıklar hakkındaki veriler, reklamverenler için son derece önemlidir çünkü karşınıza çıkaracakları ilaç reklamları için hangi hastalıklarla boğuştuğunuzu bilmek isterler ve bunun sayesinde büyük paralar kazanırlar!

BİLGİ	DEĞERİ (HER 100 KULLANICI İÇİN)
HASTALIKLAR (ÖRNEĞİN, ALERJİLER, KALITSAL HASTALIKLAR, VS)	26 $
İLİŞKİLER (ÜÇ AYDAN KISA SÜREN...)	12 $
YENİ DOĞMUŞ BEBEK SAHİPLİĞİ	11,50 $
EV SAHİPLİĞİ	10,50 $
KİLO KAYBETME ARZUSU	10,50 $
MESLEK BİLGİSİ (İŞ SAHİBİ)	10 $
İLİŞKİLER (ÜÇ AYDAN UZUN SÜREN...)	10 $
İLK ÇOCUĞUN HAMİLELİĞİ	9,50 $
TAŞINMA NİYETİ VE PLANI	8,50 $
İKİNCİ ÇOCUĞA HAMİLELİK	8 $
TEKNE SAHİPLİĞİ	7,60 $
MESLEK BİLGİSİ (ÜCRETLİ ÇALIŞAN)	7,20 $
EVLATLIK EDİNME BİLGİSİ	3,50 $
HOBİLER	3 $
EVLATLIK EDİNME BİLGİSİ (DETAYLAR BELİRSİZSE)	1,50 $
TELEFON SATIN ALMA HAZIRLIĞI	1,25 $
YENİ EVLENMİŞ/BOŞANMIŞ	1 $
ETNİK KÖKEN	0,50 $
YETİŞKİN ÇOCUK SAHİPLİĞİ	0,50 $
SON ZİYARET EDİLEN SİNEMA SİTESİ	0,30 $
BANKA KARTI BİLGİSİ	0,10 $
SON ZİYARET EDİLEN YEMEK SİTESİ	0,08 $
ELBİSE SATIN ALMA HAZIRLIĞI	0,08 $
YAŞ	0,05 $
CİNSİYET	0,05 $
POSTA KODU	0,05 $
EĞİTİM SEVİYESİ	0,05 $
BİR KULLANICININ TOPLAM DEĞERİ (TÜM BİLGİLER VAR OLDUĞUNDA): 1,65 $	

KAYNAK: FINANCIAL TIMES

GOOGLE ARAMALARI: BİR ALTIN MADENİ

Arama terimleri bir kullanıcının merakları konusunda pek çok ipucu veriyor. Privacyfix yazılımını, aramalarınızın, reklam piyasasında ne kadar "para" ettiğini gösteriyor.

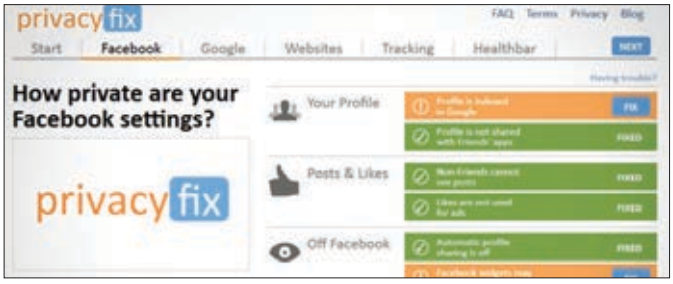

KULLANICIYI İNTERNET ÜZERİNDE TAKİP ETMEK

Veri madenciliğinde en güzel yöntem, kullanıcıları bilgisayarlarına yerleştirilmiş Cookie'ler vasıtasıyla takip etmek ve ilgi alanları konusunda bilgi sahibi olmaktır.

yor zira, bombacıların, teröristlerin izini bulmak için milyarlarca insanın e-postalarını tek tek okumak toptan polis devleti olmak anlamına geliyor. Dolayısıyla devletler, istihbarat örgütlerine, insan haklarını çiğnemeyen yöntemler bularak terörizmi engellemelerini emrediyor. Ancak NSA gibi örgütler, kendilerine emredilen bu direktifleri hiç umursamıyor ve doğrudan yasayla yasaklanmış olan genel dinleme faaliyetleri gerçekleştiriyorlar. Burada tek günah keçisi ABD'nin istihbarat örgütleri de değil.

İngiliz gazetesi The Guardian'a göre, İngiliz gizli servislerinin kullandığı yasadışı dinleme programının ismi "Tempora", transatlantik fiber kablolardan geçen tüm verileri okuyabilme yetisine sahip. Bu da ABD ve Avrupa arasındaki tüm internet trafiğini izleyebilmek anlamına geliyor. Fansa'dan, ABD'deki bir şirkete mail atan bir şirket patronunun e-postası öncelikle İngiliz gizli servisinin elinden geçiyor. Aynı ABD şirketiyle iş yapan rakip İngiliz şirketi de elbette bu e-postadan haberdar oluyordur. Böylece Fransız rakiplerine karşı daha avantajlı şartlarla iş yapma imkanı bulacaktır. Tempora, 200'den fazla fiberoptik kabloyu izliyor. İngilizlere göre, bu kablolardan geçen veriler sadece 30 gün için saklanıyor ve sonra siliniyor.

Elbette Atlantik deniz altı kablolarından geçerek ABD'deki sunuculara ulaşan Türk kullanıcıların verileri de yine İngiliz istihbaratının masasından geçiyor. İngiliz istihbaratının sadece 2011 yılında, bu kablolardan geçen 39 milyar özel veriyi kayıt altına alıp saklamış olduğu düşünülüyor. Bunlardan katbekat fazlasının da önemsiz bulunarak silinmiş olduğunu unutmamak lazım. Elbette İngiltere verileri ele geçirmek için fiber kablolardan geçen şifrelenmiş verilerle boğuşmak zorunda olduğu için işi zor. Ancak NSA, doğrudan ABD'li teknoloji şirketlerinin sunucularına ulaşarak, herkesin bilgisayarındaki tüm verilere kendi babasının malıymış kadar kolaylıkla ulaşabiliyor.

ABD menşeli teknoloji servislerini bir hatırlamaya çalışın: Google, Android, Apple, iOS, Microsoft, Facebook, Twitter, SkyDrive, Dropbox, PayPal, Steam, Skype... Aklınıza gelebilecek pek çok servis, doğrudan NSA'nın gözetiminde çalışıyor. Sevgilinize yazdığınız şiirden, iş arkadaşlarınızla yaptığınız ticari sır niteliğindeki görüşmelere kadar, her şeyi biliyorlar. Neyse ki, tüm bu verileri analiz etmek kolay iş değil. O kadar büyük verilerden bahsediyoruz ki, bu dev veri okyanusunun içinde, analiz makinelerinde alarmları çaldıracak anahtar kelimeleri kullanmadıkça dikkat çekmeden var olmaya devam edebilirsiniz.

Kontak listesi

NSA'nın insanları takip ederken kullandığı ilginç bir algoritma da, sizinle kimin bağlantıda olduğunu analiz etme biçimi. Yani, NSA sadece okuduğu her veriyi alıp saklamıyor ayrıca insanlar arasındaki ilişkileri de analiz ederek, olası yapılanmaları ortaya çıkarıyor. Bunun için de, her insanın ilişkide olduğu üçüncü derece insanlara kadar analizler yapılıyor. Yani sizi analiz ederken, aynı zamanda sizin kontak kurduğunuz insanları ve onların da kontakta olduğu insanları değerlendirmeye alıyor. Böylece siz 20 sene önce aynı üniversitede okurken tanıdığınız arkadaşınıza Facebook'tan mesaj attığınızda, eğer onun arkadaşları arasında, ABD'nin "tehlikeli" bulduğu biri varsa, siz de "dikkat gerektiren" insanlar listesine yerleşiveriyorsunuz. Bu şekilde, sizinle bir şekilde bağlantı ihtimali olan yaklaşık bir milyon insan ortaya çıkmış oluyor. Eğer bunlardan biri bile şüpheli hareketler yapıyorsa, siz de şüpheliler listesine yer alıyorsunuz.

İstihbarat örgütleri veya ticari kuruluşlar olsun, fark etmiyor, verileri takip edilen insanlar her şekilde zarara uğruyor ve mağdur oluyor. Yeni bir araba alma arzusunda olduğu fark edildiği için, karşısına çıkan reklamlar ve satış teklifleri, normalde elde edebileceği indirimleri ortadan kaldırarak daha yüksek fiyatlar ödemesine neden oluyor; daha yüksek fiyatlı sigorta poliçeleri satın almak zorunda kalmak veya daha yüksek oranlı kredi ürünleriyle muhatap olmak gibi olumsuz sonuçlarla karşılaşıyor veya bir seyahat sırasında, gümrüklerde zorluk yaşıyor, ülkelerin kara listelerine girebiliyor, geleceği ve kariyeri mahvolabiliyor.

cemsanci@chip.com.tr

KENDİNİZİ KORUYUN

İletişiminizi Şifreleyin

NSA gibi kuruluşlar belki her türlü şifreyi çözebilirler ama şifresiz yaptığınız her iletişimi kolaylıkla izleyebilirler. Şifreli iletişimi ise çözmek için çok büyük çaba harcamaları gerekecektir. İşlerini kolaylaştırmak yerine mahremiyetinizi korumak için Gpg4win gibi şifreleme yazılımları kullanabilirsiniz.

IP ADRESİNİZİ SAKLAYIN

FreedomStick Evil Tux Edition isimli tarayıcı, bünyesinde bir Tor istemcisi barındırıyor. Bu da sizin Tor ağı üzerinden IP adresinizi saklayarak anonim olarak sörf yapmanızı sağlıyor.

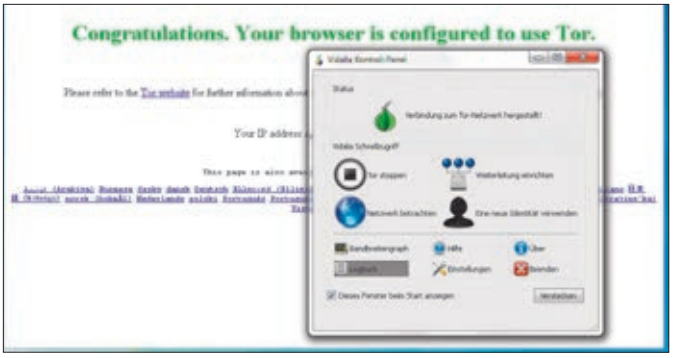

GÜVENLİ SUNUCULARDA VERİ SAKLAYIN

ABD şirketlerinin bulut bilişim servislerini kullandığınızda tüm dosyalarınız, belgeleriniz ABD istihbaratının eline geçmiş demektir. Bunun yerine Avrupa menşeili servisleri kullanarak, kendinizi NSA'nın yasadışı gözlerinden koruyabilirsiniz. Örneğin, SSP Europe Secure Data Space servisi 2 TB boyutunda şifrelenmiş saklama alanı sunuyor. Ücretsiz olarak üç ay için kullanabilirsiniz.

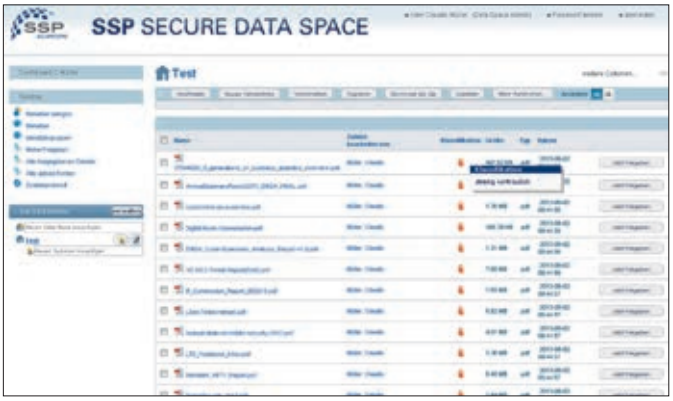

Taşınabilir müzik: Walkman'den taşınabilir internete

Sony'nin kuruluşunun 35. yılında artık cebimizde dinleyebileceğimizden daha fazla müzik taşıyabiliyoruz.

TARİHÇE

2008 Akış hizmetleri
Spotify gibi portal'lar milyonlarca şarkıyı tüketicilere ücretsiz sunuyor

2007 Akıllı telefonlar
iPhone, cep telefonu ve taşınabilir müzik eğlencesini bir araya getirerek zirveye taşıdı

2001 iPod
Apple, çevrimiçi müzik mağazasını müzik çalarıyla birleştirmeyi başardı

1995 MP3 Çalar
Taşınabilir dijital oynatıcılar çok sınırlı bellekle geliyordu

1991 MiniDisc
Yeni disk biçimi, kasetlerin yerini doldurmaya başlamıştı

1984 Discman
Günümüzde halen CD'ler için Walkman'ler üretiliyor

Yapılan geniş çaplı araştırmalarıyla tanınan VivaKi araştırma şirketinin yaptığı bir ankete göre taşınabilir cep telefonu kullananların %63'ü akıllı telefonlarını müzik dinlemek için kullanıyor. Zaten bunu kendimiz de kolaylıkla gözlemleyebiliriz. Metroda, otobüste, yolda yürürken insanların kulakları artık kulaklıklarla tıkalı durumda ve 90'lı yıllarda toplumumuzda biraz da yadırganarak bakılan bu durum hayli olağan karşılanıyor. Tarihler 21 Haziran 1979'u gösterdiğinde artık kulaklıklar bir daha hayatımızdan hiç ayrılmamak üzere yaşantımıza dahil olmak üzereydi. Japon elektronik eşya üreticisi Sony'nin kurucularından Akio Morita, ilk defa yanınızda taşınabilen ve kulaklıkla dinlenebilen bir kasetçalar tanıtmak üzereydi. Birkaç gün içinde Japonya'da satışa sunulan cihaz, birkaç ay içinde tüm Birleşik Devletler'e ve Avrupa'ya yayıldı. Birkaç yıl içinde bu kasetçaların satışı 200 milyonu geçti ve "Walkman" olarak adlandırılan cihazın satış başarısı Morita'nın tahminlerinin çok ötesindeydi.

2001 yılına geldiğimizde her ne kadar mühendisleri projeye çok itiraz etse de benzer bir atılımı Steve Jobs iPod ile gerçekleştirdi ve bilişim dünyasını tamamen yeni bir çerçeveye oturttu. En fazla 90 dakika kesintisiz müzik sunan Walkman'in aksine iPod, binlerce şarkıyı depolayabiliyor ve kullanıcılara benzersiz bir müzik ziyafeti sunuyordu. Ancak iPod'un asıl başarısı dijital ve manuel taşınabilir eğlence anlayışının arasındaki köprüyü kurmuş olmasıydı. 80'li yılların Walkman kasetçalarları her ne kadar 90'lı yıllarda yerini yine Sony'nin çıkarttığı taşınabilir CD ve en fazla 10 şarkıyı barındıran MP3 çalarlara bırakmıştı.

Günümüzde akıllı telefonlar, dijital şarkı dinlemenin çıtasını hayli yükseğe taşımış durumda. Hatta iPhone ile karşılaştırıldığında iPod artık hayli yavaş bir cihaz olarak nitelendiriliyor. Hareket halindeyken kullanılabilen internet sayesinde akış hizmetlerine (streaming) duyulan ilgi ise giderek artıyor. Spotify ya da radyolar milyonlarca şarkıyı veri tabanlarında barındırıyorlar. Sony, 2010 yılında Walkman üretimini tamamen durdurdu. Ancak şirket, hala akıllı telefonlarda marka logosunu kullanmayı sürdürüyor çünkü bu kez de kullandığı yazılıma bu adı tescillemiş bulunuyor.

200 milyon satıldı
Sony firmasının açıkladığı rakamlara göre Walkman'in satış başarısı

Sony TPS-L2/Walkman

Piyasaya çıkış: 1 Temmuz 1979
Üretim bitişi: 2010
Ağırlık: 390 g
Fiyat (1980 Avrupa): 400 DM

Google ve Facebook için yeni kurallar

İsminiz ve profil fotoğrafınız yakında reklamlarda görünmeye başlayacak. Bunu engellemek için neler yapmanız gerektiğini gösteriyoruz.

Cem Şancı / CM

Eğer Google ve Facebook, görünümlerinde bir değişiklik yapacak olurlarsa bu güncellemelerin devreye girmesi oldukça uzun zaman alabiliyor. Ancak eğer kullanım şartlarında ve kurallarında değişiklik yapacak olurlarsa, bunu hemencecik devreye alıyorlar ve hatta bazen kullanıcıların bu değişikliklerden haberi bile olmayabiliyor. Geçtiğimiz Kasım ayında Google, kullanıcı sözleşmesinde yaptığı bir değişiklikle kullanıcıların profil fotoğraflarını reklamlarda göstermek üzere yasal alt yapısını hazırladı. Facebook zaten bunu uzun zamandır yapıyor. Facebook ana sayfanızda, arkadaşlarınızın değişik şirketlerin web sayfalarını beğendiklerini ve hatta onların ürünlerini kullanıp tavsiye ettiklerine dair reklamlar görebilirsiniz ki, emin olun, arkadaşlarınızın bunlardan hiç haberi bile yoktur. Aynı şey sizin için de geçerli. Kimbilir kaç arkadaşınızın Facebook sayfasında, kimbilir hangi şirketlerin ürünlerini beğenip tavsiye ettiğinize dair haberler paylaşılmıştır.

Elbette Facebook'ta ve Google'da bu istenmeyen duruma düşmenizi engelleyecek reklam kontrolleri bulunuyor ama tabi ki sosyal ağlar bu engellemelerden haberdar olmanızı çok istemiyorlar ve bu kontrolleri olabildiğince az görünecek noktalara saklıyorlar ki sizin adınızı ve fotoğraflarınızı kullanarak şirketlere reklam satıp para kazanabilsinler. Bu sırada arkadaşlarının gözünde karizması çizilen kullanıcılarının durumunu ise önemseyen yok. Ne yazık ki, sosyal ağların gelirlerinin %90'ı reklama dayanıyor ve sosyal ağlar reklam verenleri mutlu etmeyi sizi mutlu etmekten çok daha fazla önemsiyorlar. Bu nedenle hepimizin fotoğrafı bir cinsel güçlendirici ilacın reklamında kullanılabilir veya arkadaşlarımıza günlük kadın pedi tavsiyesinde bulunduğumuz bir reklamın yıldızı olabiliriz. Üstelik bunlardan haberimiz bile olmaz. Araştırmalara göre insanlar, sosyal ağlarda karşılaştıkları bu reklamlarda arkadaşlarının fotoğraflarını ve yorumlarını görünce reklama daha fazla ilgi gösteriyorlar ve bu da hepimizi her sene yüz milyarlarca dolar kazanma hırsıyla interneti sömüren gözü doymaz sosyal ağların reklam için çatır çatır harcadığı kurbanlara dönüştürüyor.

Sonraki sayfalarda, bu konuma düşmemek ve sosyal ağların reklam kurbanı olmamak için ne tür önlemler alabileceğimizi detaylarıyla inceleyeceğiz. Bu aslında zor bir iş değil ama çakal sosyal ağ yöneticileri, gerekli ayarları bulamamamız için onları son derece iyi saklamışlar. Gözünüz korkmasın, sadece tavsiyelerimize kulak verin.

cemsanci@chip.com.tr

GOOGLE kullanıcılarıyla reklam yapıyor

Eğer isminizin ve fotoğraflarınızın Google reklamlarında görünmesini istemiyorsanız, profil ayarlarınızı optimize etmelisiniz.

11 Kasım'dan beri Google artık Google+ kullanıcılarının isimlerini ve profil fotoğraflarını reklamlarda kullanmaya başladı. Bu reklamlar, arkadaşlarınızın arama sonuçlarında, Google Map sorgularında veya YouTube videolarında görünen reklamlar ve yanlarında da sizin isimleriniz veya fotoğraflarınız görünüyor. Arkadaşlarınıza, o ilanda konu edilen ürünü tavsiye ediyorsunuz. Tabi ki, bundan haberiniz bile yok ama Google'a verdiğiniz yetki nedeniyle Google isminizi bu şekilde kullanabiliyor.

Aslında kimsenin Google'a bir yetki verdiği yok ancak Google kullanıcı sözleşmelerine dayanarak, daha önceki kuralları değiştirip, herkesin ismini ve profil fotoğrafını reklamlarda kullanabileceği şekilde bir düzenleme yaptı. Herkesin de bu kuralları toptan kabul ettiğini varsaydı. Reklamlarda görünmek istemeyen kullanıcılara ise, profil ayarları içinden gerekli kapatma kontrollerini verdi.

Aslında Google reklamlarda, kullanıcıların tavsiyelerini ve yorumlarını kullanıyor. Eğer iki sene önce Bebek'teki bir kafe hakkında Google+ servisinde bir yorum yapmışsanız, o kafeyi aratan arkadaşlarınız artık arama sonuçlarında sizin yorumlarınızı da okuyabiliyor. Tabi bunun rahatsız edici sonuçları da olabilir. Bugünkü hayatınızda, iki sene önce gezip gördüğünüz yerler hakkındaki yorumlarınızın görünmesini istemiyor olabilirsiniz.

Bu tür reklamlardan korunmanın ilk yolu, ileride pişman olacağınız yorumlardan ve beğenilerden uzak durmaya çalışmak olmalı zira bu sosyal ağların insanların verilerini ileride nasıl kullanacakları hiç belli olmuyor.

Halihazırda yaptığınız yorumların, isminizin ve fotoğrafınızın Google reklamlarında görünmesini engellemek içinse Google profilinize girip ilgili ayarlarda düzenleme yapmanız gerekiyor.

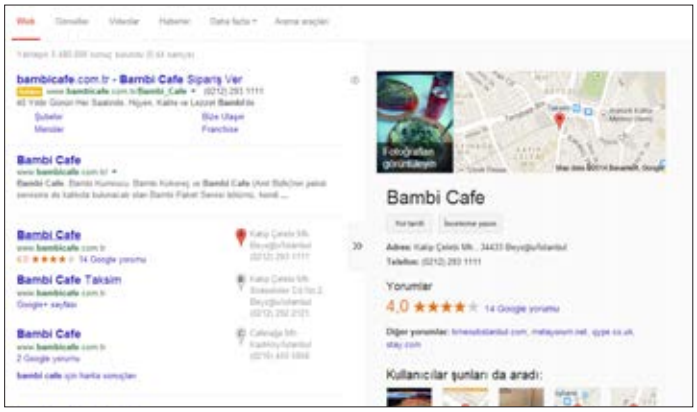

Google hizmetlerinde yorum girenler gelecekte arama sonuçlarında ve hatta reklamlarda yer alabiliyorlar

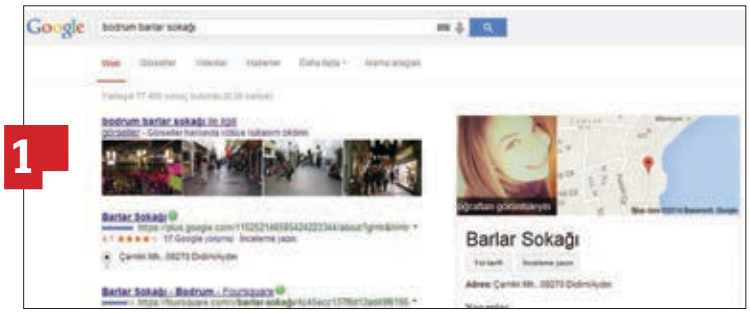

Hesabınızı Google reklamlarından nasıl korursunuz?

1 Reklamlardaki kullanıcı yorumları

Kullanıcıların paylaşılan yorumları Google tarafından arama sonuçlarındaki reklamlarda gösterilebiliyor. Ancak Google, bu özelliğin kapatılmasına izin veriyor. Tek yapmanız gereken, plus.google.com/settings/endorsements adresine girerek sayfanın altındaki işaretli kutuyu temizleyip Tamam tuşuna basmak. Böylece artık profiliniz ve yorumlarınız reklamlarda kullanılmayacaktır.

2 Kişisel bilgiler

Ayrıca, eğer herkesin profilinizi görmesini istemiyorsanız profilinizi gözden geçirmeli ve görünecek veya görünmeyecek bilgileri tek tek tespit etmelisiniz. Doğum tarihiniz, kontak bilgileriniz, oturduğunuz yer, iş durumunuz veya diğer kişisel verilerinizi Google profilinizde özel olarak gizlilik altına almalısınız. Bunun için de, profil fotoğrafınıza basın ve Hesap/ Profil ve Gizlilik/ Herkese açık veriler adımını izleyin. Açılan pencerede "Görünürlüğü düzenle" linkine tıklayarak, profilinizdeki her bölümün görünürlüğünü özel olarak ayarlayabilirsiniz.

3 Web aramalarında görünürlük

Standart olarak Google, Google+ ağındaki profilinizi web üzerindeki aramalarda gösterir. Eğer biri isminizi arıyorsa, Google arama motoruna adınızı yazarak Google+ hesabınıza kolayca ulaşabilir. Bunu engellemek istiyorsanız, Google+'da Hesap ayarları kısmında Profil bölümüne gidin, ve "Profilimin arama sonuçlarında bulunmasına yardımcı ol" seçeneğindeki OK işaretini kaldırın. Artık bulunamazsınız. →

FACEBOOK herkesi bulur

Yeni kurallar ve şartlar ve yeni bir arama motoru, Facebook'ta daha az mahremiyet anlamına geliyor. Ancak siz bu değişime direnebilirsiniz. Nasıl yapacağınızı göstereceğiz.

Aynı Google'da olduğu gibi, Facebook kullanıcıları da arkadaşlarının isimlerini ve profil fotoğraflarını "Beğeni" reklamlarında görebiliyorlar. Google reklamlarından farklı olarak Facebook'ta kullanıcılar gerçekten beğenmedikleri veya daha önce hiç görmedikleri bir firmanın reklamında bile sanki o firmayı beğenmiş ve tavsiye ediyorlarmış gibi görünebiliyorlar. Facebook'un kullanıcı sözleşmesi, kullanıcı hesaplarının her türlü reklamlarda kullanılabileceğini ifade ediyor. Bu sayede Facebook kullanıcıları akla gelebilecek her şekilde reklamların içine dahil olabiliyor. Burada insaf Facebook'a kalmış durumda.

Facebook'un yeni arama motoru Graph Search de Facebook'taki veri güvenliği konusundaki endişelerin bir diğer ayağını oluşturuyor. Graph Search ile kullanıcıların tüm verilerine ulaşmak mümkün oluyor. Halka açık olarak paylaştığınız her veri bu arama sonuçlarında kolayca bulunmanıza vesile olabiliyor. Neyse ki Graph Search şimdilik sadece İngilizce dilinde geçerli bir arama yöntemi ancak yakında tüm dillere adaptasyonu tamamlanacak. O zaman, geçmişte yaptığınız her hareket de kolayca bulunabilecek. Bir arkadaşınız isminizi ve bir kafenin ismini beraber aratıp o kafeye daha önce kaç kez gittiğinizi, orada hangi tarihlerde check-in yaptığınızı, o mekandan paylaştığınız fotoğrafları ve eğer varsa başka ilgili verileri kolayca bulabilecek. Bu anı sizin için yıllar öncesinde kalmış ve artık hatırlamak istemediğiniz bir anı bile olsa, insanlar bu verilere istedikleri anda ulaşabilecekler. Graph Search aslında Facebook'ta reklam konusunda da devrim yapıyor zira arama yapılan kelimelere göre Facebook'un reklam göstermesini sağlıyor. Eğer "Arkadaşlarımın İstanbul'da beğendiği restoranlar" şeklinde bir arama yaparsanız, arama sonuçlarına ek olarak, İstanbul'da reklam veren restoranları da görüyorsunuz ve elbette hemen yanında, "şu arkadaşınız bu restoranı çok beğendi" gibi uyarılarla da karşılaşıyorsunuz.

Facebook şimdilik, bu aramalarda veya reklamlarda görünmemek için gereken kontrolleri kullanıcılara verdi. Bu sayede, kimsenin sizi bulamayacağı, göremeyeceği şekilde bir gizlilik ayarı yapabiliyorsunuz. Ancak Facebook'un işi de hiç belli olmaz, yarın tüm bu ayarları da değiştirebilir. Dolayısıyla Facebook'ta da en iyi mahremiyet önlemi, ileride utanacağınız paylaşımlarda bulunmamak.

Facebook profilini nasıl koruma altına alırsınız?

1 Reklamlardaki fotoğraflar

Eğer Facebook'un isminizi, fotoğrafınızı ve beğeni tıklamalarınızı arkadaşlarınıza göstermesini istemiyorsanız bir önlem almak zorundasınız. Bunu yapmak için ekranın sağ üst kısmındaki dişli sembolüne tıklayın ve "Hesap ayarları/ Reklamlar" sekmesine gelin. Daha sonra "Düzenle" linkine tıklayın ve "Reklamlar ve arkadaşlar" sekmesinde "Hiç kimse" seçeneğini işaretleyin. Değişikleri kaydederek çıkın.

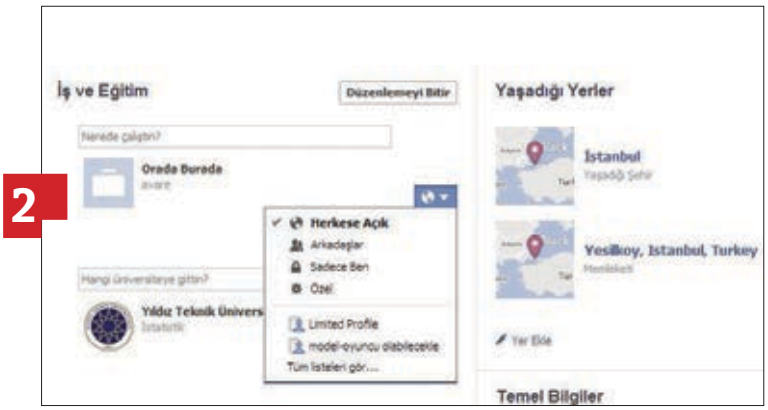

2 Yeni Facebook arama motoru

Neyse ki Facebook'un yeni arama motoru Graph Search'ten korunmak için seçenekler mevcut. Eğer paylaştığınız verilerin gizlilik ayarlarını "sadece ben görebilirim" şeklinde değiştirirseniz, bu veriler arama motorunda görünmeyecektir. Ancak işin kötü tarafı bu ayarı her veri için tek tek yapmalısınız. Örneğin isminizin yanında çıkan "Bilgileri Güncelle" butonuna tıklayarak çıkan sayfada özel verilerinizin hemen yanında yer alan küçük gizlilik sembollerini "sadece ben" olarak değiştirdiğinizde o veriler artık başkaları tarafından görünmeyecek ve bulunamayacaktır.

3 Google aramaları içindeki Facebook Profili

Standart olarak, Facebook profilleri Google'daki aramalarda görünmektedir. Eğer biri sizin adınızı Google'da aratırsa, Facebook profiliniz de arama sonuçlarında çıkacaktır. Eğer bunun olmasını istemiyorsanız, Hesap Ayarları'nı açıp "Gizlilik" sekmesinde "Kimler beni bulabilir" seçeneği altında "Arama motorlarının Zaman Tüneli'ne link vermesini ister misiniz?" sorusunun yanındaki işareti kaldırın. Değişiklikleri kaydedin ve çıkın. Artık Google sizi bulamayacak.

BLUE JEAN
MAYIS
BAYİLERDE

2 DERGİ

50 STICKER

20 POSTER

2 MEGA Poster

4 BÜYÜK Poster

14 MİNİ Poster

/bluejeanmagazine /bluejeandergi /bluejeanmagazine

Dijital Dergi Aboneliği için: www.eMecmua.com

Ufak depolama devleri

Ufak ve kompaktlar, yine de film arşivlerine ve sayısız fotoğrafa yetecek kadar büyükler. Yeni 2,5 inç ve 2 TB hafızaya sahip harici diskleri test ettik.

Emre Ergün - ME

USB sabit diskler gerçekten de her işe yarıyorlar. Sanal CD, kitaplık ve fotoğraf albümü olarak ve medya yedeklemesinde kullanılabiliyorlar. Şimdiye dek tıknaz 3,5 inç harici diskler sıklıkla birikmiş veri kayıtlarını hızla düzenlemek adına kullanılırlardı. Fakat artık daha kompakt 2,5'lik modeller de verilerinizi saklamaya yetecek kadar depolama alanı sunuyorlar. Avantajları ise çok ufak ve hafif oluşları ve bu sayede bilgisayar çantanızın arkasına ve hatta pantolonunuzun cebine sığmaları –özellikle de yanlarında ayrı bir adaptör taşımak zorunda kalmadığınızdan beri...

Oldukça fazla (2 TB) hafızaya sahip ufak harici diskleri test ettik. Yalnızca yüksek veri transfer hızlarına değil, taşınabilirliğe ve çalışma gürültüsüne de odaklandık çünkü mobil diskler çoğunlukla masada dizüstü bilgisayarların yanlarına konduklarından mümkün olduğunca sessiz olmaları gerek. Yakın mesafeden gelen 0,5 sone ve üzerindeki sürekli sesler hassas insanlara zarar verebilir. İşin iyi tarafında ise test ettiğimiz cihazların yarısı hem çalışırken, hem çalışmıyorken bu sınırın altında kaldı.

Kullanışlı, sessiz ve yüksek kapasiteli

2 TB'lık 2,5 inç harici diskler yalnızca 170-284 gram arası ağırlıklara sahipler (bu değer bir akıllı telefondan çok da fazla değil, hele harici 3,5 inç diskler çoğunlukla 1 kg gibi değerlere yakın iken). Buna karşın hafiflik bazen bir dezavantaja dönüşebilir. Testler sırasında üç adet disk pürüzsüz yüzeylerden oldukça çabuk kaydı. Daha ne olduğunun farkına varamadan diskler masadan yere düştüler. Böyle bir düşüşün vereceği hasar toptan veri kaybına yol açabilir. En azından üç üreticinin gövdelere ufak kaymaz plastik ayaklar koymaları iyi bir şey. Bu durum sağlamlığı bir hayli artırıyor. Gerçek anlamda darbe koruması sağlayan marka ise Transcend. The StoreJet üçlü anti-şok sisteminin kauçuk gövde, güçlendirilmiş disk çerçevesi ve ek sönümleme elemanlarının karışımıyla koru-

nuyor. Dolayısıyla sistem diskin 1,2 metreye kadar olan yüksekliklerden zarar almamasını garantiliyor. Veri kaybını önlemek için dört üretici ürünlerine yedekleme yazılımları da koymuş. Bu yazılımlar oldukça kolay kullanımlı; kısaca neyin yedeğini istediğinize karar verip (dosyalar, klasörler) başlata basıyorsunuz. Seagate, Toshiba ve Transcend ürünlerin yazılımlarında ek olarak zaman kontrolü de mevcut. Bu, yedekleme planlamasını büyük oranda basitleştiriyor. Transcend ayrıca oldukça güzel bir başka çözüm sunuyor; cihazın üzerinde bulunan bir tuş yedekleme programını baştan başlatmaya gerek kalmaksızın önceden hazırlanan plana göre yedeklemenin yapılmasını sağlıyor.

Toshiba ve Western Digital klasik yedeklemenin yanı sıra bulut teknolojisinden de faydalanıyor. Bunun için Toshiba Amerikan bulut depolama sağlayıcısı Pogoplug ile anlaşmış ve müşterisine 10 GB ücretsiz depolama alanı sunuyor. Daha da ötesi, harici diskteki bilgilere --disk internet bağlantısı olan bir bilgisayara bağlı olduğu müddetçe- internet üzerinden erişmek mümkün. Western Digital ise diskteki veriyi direkt olarak yedekleme programı SmartWare Pro'yu kullanarak buluta depolama imkanı sağlıyor. Fakat bu seçenek Dropbox hesabına ihtiyaç duyuyor. Bulut depolama başlangıçta pratik bir çözüm gibi gelse de gerçek kullanılabilirliği tamamen internetinizin upload (karşıya yükleme) hızıyla orantılı. Yani 1 mbps yükleme hızınız varsa bulut yedekleme seçeneğinden tatmin olmanız pek olası değil.

Mobil multimedya arşivi

Harici diskler biçimlendirilmişlerdir. Fakat aralarında belli farklar da bulunur. Bazıları NTFS dosya sistemini kullanırken bazıları FAT32'yi tercih eder. İkincisi dijital bir methuselah olmasına rağmen daha popülerdir. Pek çok televizyon ve DVD oynatıcı NTFS'yi tanımaz. Bu nedenle diskinizi film ve müzik için kullanmak istiyorsanız ve diskiniz NTFS ise onu FAT32 olarak yeniden biçimlendirmeniz gerekir. Fat32Formatter adlı aracı kullanarak 32 GB'dan büyük bölümler oluşturabilirsiniz. Fakat 4 GB'dan büyük veriler tek başlarına FAT32 sisteminde depolanamazlar. Seagate, Transcend ve Western Digital sistem düzeyinden başka bir çözüm daha sunuyor: bir kripto çipi. Bu sizin gerçek zamanlı olarak verilerinizi şifrelemenizi ve şifrelerini çözmenizi sağlıyor. Böylece diskin kaybolması veya çalınması durumunda dosyalar iyi korunmuş oluyor.

Bu USB diskler dizüstü bilgisayarınızdan mümkün olduğunca az enerji çekiyorlar, düşük enerji tüketimi bir hayli mühim. Burada özellikle Western Digital kullanıcıları etkilemeyi biliyor: My Passport'un enerji tüketimi 2 Watt'ın sadece biraz üzerinde (bu değer çoğu SSD'nin tükettiğinden az). Transfer hızlarında ise manyetik diskler elbette ki SSD'ler ile yarışamıyorlar. Bu disklerin hızları yıllar içerisinde oldukça yavaş arttı fakat kapasiteleri çok yüksek bir hızla büyüme gösterdi. Arada oluşan bu boşluk her bir yeni hard disk jenerasyonuyla beraber genişledi. Pratikte bu durumun anlamı büyük veri parçalarının kopyalanışı sırasında daha uzun süreler beklemek...

Maalesef ufak diskler 3,5 inç modellere göre daha yavaş kalıyorlar. Bunun başlıca sebepleri küçük ölçüler ve düşük dönme hızları. Yine de veri hızları testimizde oldukça iyi göründü. Modele göre farklılık göstermekle beraber cihazlar ortalama 85-103 mbps hızları yakaladılar. Bu sonuçlar 2,5 inç diskler için oldukça etkileyici. Bu hızlarla 5 GB'lık bir dosya yaklaşık olarak 1 dakikada transfer edilebilir. Burada USB 3.0 kullanmak kesinlikle daha kullanışlı zira 2.0 diskleri yavaşlatıyor. USB 2.0 kullanılan durumda maksimum veri hızı 60 mbps iken USB 3.0 -her ne kadar ufak diskler mekanik sebeplerden ötürü göremeseler de- kağıt üzerinde 500 mbps gibi hızlara ulaşıyor. Thunderbird ve Firewire gibi bağlantı çeşitleri piyasada fazla yaygın olmayışlarından ötürü testimize dahil edilmediler.

TEST MERKEZİNDEN

Ses düzeyi ve okuma hızlarındaki farklar

USB 3.0 bağlantısı sayesinde şu anki modeller eskilere oranla çok daha hızlılar ve 90 mbps'ye varan hızlara erişebiliyorlar. Yazma hızında listenin lideri Seagate M3 Portable oldu. Ses düzeyi ölçümlerinde Adata Dashdrive fazla başarı gösteremedi ve testin en gürültülü cihazı oldu.

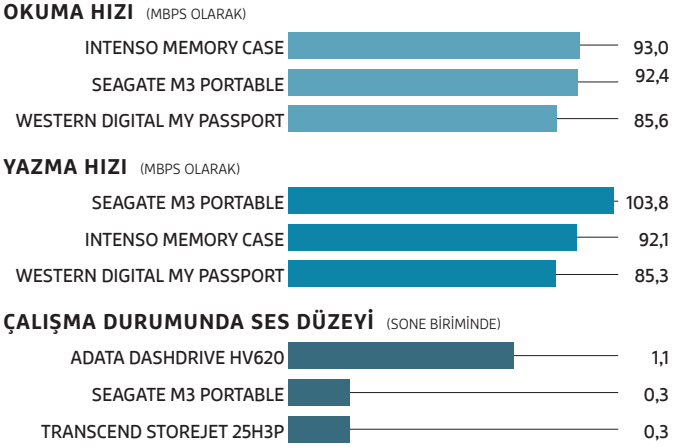

Tek Tuşla Yedekleme

Mobil kullanım söz konusu olduğunda harici sabit diskler ek bazı pratik fonksiyonlara da sahip olabiliyorlar. Transcend StoreJet'de yedekleme gövde üzerindeki tuşa basılarak başlatılabiliyor (resme bakınız). Ayrıca cihaz darbe dayanımlı ve donanım tabanlı şifreleme özelliğine sahip.

Pek çok küçük dosyayı transfer ederken sadece okuma ve yazma hızı değil, dosyalara ulaşma süresi de önemlidir. Fakat yıllardır bu alanda pek bir ilerleme kaydedilemedi. Günümüz sabit diskleri bu konuda en az kendilerinden öncekiler kadar yavaş. Sürücünün doğru veriyi lokalize etmesi yaklaşık 20 milisaniye alıyor. Tüm test cihazlarında bu işlem okurken, yazarken olduğuna oranla daha hızlı gerçekleşti. Yine de bir SSD Flash bellek bu konuda yaklaşık bin kat daha hızlı.

yorum@chip.com.tr →

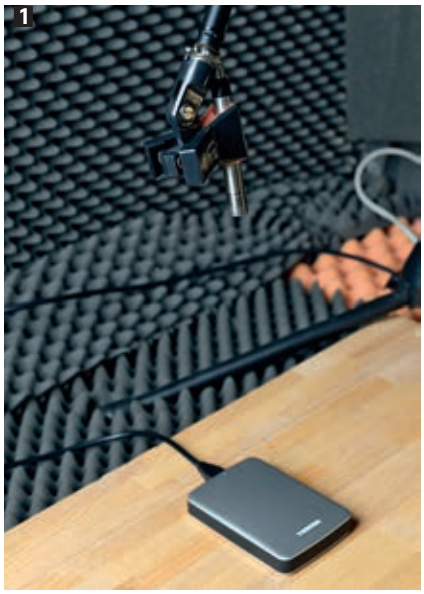

1 Tamamen ses geçirmez bir odada ve tanımlanmış koşullarda harici sabit disklerin ses düzeylerini ölçüyoruz. Tolere edilebilir çalışma koşulları için ses düzeyinin 0,5 sone üzerine çıkmaması gerekiyor.
2 Dijital bir ses ölçüm cihazıyla disklerin seslerini insan kulağının duyduğu haliyle ölçüp, gürültüyü daha gerçekçi bir şekilde değerlendirebiliyoruz.

CHIP sabit diskleri nasıl test ediyor

Taşınabilirlik, performans ve ses düzeyi en önemli test kriterleridir. Temel fonksiyonlar hariç ek özellikleri de test ederiz.

% 30 Taşınabilirlik Harici sabit disk mutlaka ufak ve sessiz olmalı. İyi donanımlı, kablo ile birlikte gelen ve efektif bir yedekleme yazılımına sahip cihazlar ek puanlar kazanır.

% 30 Performans Bu bölümde diskin farklı doluluk durumlarında ortalama okuma ve yazma hızlarını belirliyoruz. Dosyalara erişim süresi de hesaba katılıyor.

% 20 Ses Düzeyi Ses ölçüm odasında cihazın okurken ve yazarken olduğu kadar işlem yapmadığı durumdaki ses düzeyini de ölçüyoruz.

% 20 Güç Tüketimi Hassas bir ölçüm cihazı ile çalışma ve bekleme durumunda iken tüketilen güç değerini ölçüyoruz.

CHIP Test sonucu

Bu küçük depolama devleri büyük veriler için oldukça yeterli alanlar sunuyorlar ve yararlı ekstraları var.

Test galibi Seagate M3 dört kategorinin üçünde en yüksek puanı aldı. Oldukça sessiz ve hızlı. Biraz fazla enerji tüketiyor ama bu kabul edilebilir bir şey.

Alternatif Donanım tabanlı şifrelemesi olmamasına karşın bulut yedekleme özelliği sayesinde Toshiba Stor.E Canvio'yu etkileyici bulduk. En düşük güç tüketimine sahip oluşu da cabası.

Görev uzmanı Transcend StoreJet zor görevler için uygun. Donanım tabanlı şifrelemeye ve düşmelere karşı korumaya sahip disk sessiz ve hızlı.

2 TB diskler

TEST BİRİNCİSİ CHIP TEST MERKEZİ 05/2014

	SEAGATE M3 PORTABLE 2 TB	TOSHIBA STOR.E CANVIO CONNECT 2 TB	INTENSO MEMORY CASE 2 TB	WESTERN DIGITAL MY PASSPORT 2 TB	TRANSCEND STOREJET 25H3P 2 TB	ADATA DASHDRIVE HV620 2 TB
	1. Sıra	2. Sıra	3. Sıra	4. Sıra	5. Sıra	6. Sıra
Fiyat (yaklaşık)	110 €	110 €	100 €	110 €	120 €	130 €
Toplam puan	96,5	93,2	92,5	91,2	89,5	87,8
Taşınabilirlik	100	94,6	91,3	92,4	84,6	93,9
Performans	100	97,6	98,4	91,0	97,6	98,3
Ses düzeyi	100	77,5	89,9	89,9	95,5	68,5
Güç tüketimi	82,5	100	87,9	91,0	78,8	82,0
ÖLÇÜLEN DEĞERLER						
Kapasite (GB)	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Arayüz	USB 3.0	USB 3.0	USB 3.0	USB 3.0	USB 3.0	USB 3.0
Okuma hızı (mbps)	92,376	92,106	92,972	85,56	92,17	92,808
Yazma hızı (mbps)	103,804	91,498	92,127	85,29	91,442	92,202
Bekleme halinde ses (sone)	0,2	0,6	0,3	0,4	0,3	0,7
Çalışma halinde ses (sone)	0,3	0,7	0,8	0,4	0,3	1,1
Bekleme halinde güç tüketimi (W)	1,4	0,96	1,16	1,5	1,38	1,34
Çalışma halinde güç tüketimi (W)	3,25	3,12	3,71	2,06	3,61	3,54
Okuma erişim süresi	19,1 ms	17,6 ms	17,5 ms	17,6 ms	17,5 ms	17,5 ms
Yazma erişim süresi	19,4 ms	20,8 ms	20,9 ms	23,0 ms	21,3 ms	20,8 ms
Ağırlık	170 g	209 g	238 g	230 g	284 g	213 g
Ölçüler	111 x 82 x 18 mm	111 x 79 x 21 mm	127 x 78 x 20 mm	111 x 82 x 21 mm	131 x 81 x 25 mm	115 x 78 x 21 mm
EK ÖZELLİKLER						
Donanım tabanlı şifreleme	■	□	□	■	■	□
Darbe dayanımı	□	□	□	□	■	□
Kayma engelleme	■	■	□	□	■	□
Yedekleme yazılımı	■	■	□	■	■	□
Bulut yedekleme	□	■	□	■	□	□

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) | ■ VAR □ YOK

WLAN yazıcı testi

Yeni yazıcılar akıllı telefonlarla haberleşiyor WLAN ile çıktı alabiliyor. 330 TL'ye kadar alabileceğiniz en iyi yazıcılar bu testte

Berk ERGİN/FN

Yazma ve tarama. Bugünlerde kablosuz olarak yapılabiliyor. Giriş seviyesi cihazlar bile WLAN özelliğiyle geliyor ve ev ağı içindeki PC, akıllı telefon ve tabletlerden çıktı alabiliyor. Fiyatların ucuz olması çıktı kalitesini düşürmüyor. 200 TL'ye alabileceğiniz bir cihaz, daha pahalı yazıcılara rahatlıkla kafa tutabiliyor. Ancak eğer sıklıkla çıktı alıyorsanız beklenenden çabuk biten kartuşları yenileme masrafı, yeni bir yazıcı almakla aynı fiyata gelebiliyor. Bu konuya da hassasiyetle eğildik ve farklı alternatifleri inceledik.

Test kriterlerimiz sayesinde yazıcılar hakkında genel bir görüşe hakim olabileceksiniz. Kişisel kullanıcılar için yazıcı kalitesi en önemli noktadır. Geri kalan diğer tüm test kriterlerinde ufak tefek tavizler verebilirsiniz. Çıktı alma maliyetleri çoğu zaman göz ardı edilir ancak yüksek sayıda çıktı aldığınız takdirde bu masraflar gözle görülür bir hal alır. Etkisiz bileşenler ve kötü ergonomi aciliyeti olan işlerinizi karmaşık çalışma yöntemleri yüzünden hayli zorlayıcı hale getirebilir. Sıklıkla fotoğraf çıktısı alanlar ise mürekkep kartuşlarına daha fazla dikkat etmeliler. Belirleyici önemli kriterlerden biri de tabii ki çıktılarınızı hızlı alıp alamadığınız. Söz konusu fotoğraflar olduğunda kimi yazıcılar renkli fotoğrafları 2 dakikada basabilirken, bazılarının baskı alma süresi 8 dakikaya kadar uzayabiliyor. Aradaki bu fark mutlaka yazıcı tercihi yaparken göz önünde bulundurulmalı.

Yazma teknolojisi: Bubble jet mi Piezo mu?

Üreticiler iki farklı yazdırma teknolojisinden yararlanıyor. Canon ve HP'nin kullandığı bubble jet işlem süreci, enjektörün arkasındaki bir kablonun ısınarak kartuştaki mürekkebi de ısıtmasıyla gerçekleşiyor. Böylelikle buhar kabarcığı oluşuyor, genişliyor ve nihayetinde enjektörden püskürüyor. Diğer taraftan Epson ve Brother, voltaj geldiği zaman deforme olan Piezo kristallerinin mekanik olarak mürekkep püskürtmesi teknolojisini kullanıyor.

Yaptığımız testlerde, bubble jet teknolojisini kullanan yazıcılar kalitede hep zirveyi zorladı. Karakterler çok daha güzel, fotoğraflarsa çok daha net çıkıyordu. Ancak kısa ömürlü yazma kafaları sorun oluşturuyor, ısıtma kablosu bir süre sonra erimeye başlıyor ya da tortulaşmaya başlayan mürekkep, yazdırma kafasını tıkamaya başlıyordu. Dolayısıyla iyi yazıcılarda bubble jet yazma kafaları ve mürekkep hazneleri uyumlu bir bütün oluşturuyor ve birlikte değiştiriliyor. Bu, kartuşların neden yüksek fiyatlı olduğunu açıklıyor. Diğer taraftan yeni kartuşlar kullanılmaya başlandığında, yazdırma kalitesi ilk günkü kadar başarılı oluyor. Ancak daha büyük mürekkep haznesi kullanan ve yazdırma kafasından ayrılabilen cihazlar toplam maliyetin azalmasını sağlayabiliyor. Bu gibi cihazlarda (Canon ve HP'nin ürettiği) bubble jet teknolojisi er ya da geç yazdırma kafalarının değiştirilmesi riskini barındırıyor ve bunun

maliyeti de 50 – 100 Euro arasında. Piezo yazma kafaları daha uzun dayanıyor. Brother ve Epson'un ürettiği cihazlarda bu risk daha az belirgin durumda. Üretici Brother'ın sunduğu garanti kapsamı, bu yazıcıların tercih edilmesinde daha büyük avantaj sağlıyor çünkü garanti yazma kafalarını da kapsıyor. Kalıcı kafalara sahip bu cihazların tabii ki daha uzun kablo yolu olması gerekiyor. Temizleme işlemleri beraberinde çok fazla pahalı mürekkep tüketimini getiriyor. Ancak Epson'un ürettiği cihazların elektrik bağlantıları kesildiğinde kendilerini temizleyebiliyor. Bu özelliği sahip olduklarından çoklu prizlerde kullanılmamaları gerekiyor.

Söz konusu yazma hızı olunca piezo yazıcılar yazma kafalarının saniye başına püskürtme oranları daha fazla olduğundan üstünlüğü ellerinde tutuyor. Ancak şunu belirtmeliyiz ki, yaptığımız testlerde her iki tekniği kullanan yazıcılar gayet hızlı çıktı veriyor. Brother'ın A4 MFC-j4510DW yazıcısı aynı süre içinde diğer tüm cihazlardan 5 sayfa daha fazla çıktı veriyor. Yaptığımız testte 80 puanın altında kalan yazıcıları, çıktı bekleme konusunda sabırsız olan okurlarımıza tavsiye etmiyoruz.

Eğer bir genelleme yapmamız gerekirse, çok sık çıktı almayan kullanıcıların yazma kafasını kartuşta bulunduran bubble jet yazıcılara yönelmesini öneriyoruz. Her ne kadar uzun süre çıktı almadığınız takdirde bu yazma kafaları kurusa da, yeni kartuş alındığında yazıcılar ilk günkü haline dönüyor. Düzenli olarak yazıcı çıktısı alan kullanıcıların ise sabit yazıcı kafasına sahip diğer yazıcılara yönelmesi yerinde olacaktır. Ancak belirtelim Brother/Epson cihazları Canon/HP yazıcılara tercih ettiğiniz takdirde, eğer çok fazla çıktı alıyorsanız yazıcı kafalarını bir süre sonra yüksek maliyete değiştirmek zorunda kalacaksınız.

Yeni özellikler konfor seviyesini yükseltiyor

Testimizdeki tüm cihazlar yönlendiriciye WLAN ile bağlanabiliyor ve ev ağlarında etkinleştirilebiliyordu. Yine yazıcıların hepsi PC çalışmazken dahi USB üzerinden fotokopi çekebiliyor, tarama yapabiliyordu. PC ile doğrudan haberleşebilen USB yuvasının haricinde başka benzerlikler de bulunuyor. Donanım kriterimizde puanlamayı belirleyen özellikler arasında çoklu belgeleri tarama ve kopyalama otomatik besleme özelliğinin yanı sıra otomatik olarak çift yönlü belge yazdırma özellikleri de belirleyici oldu. Epson'ın WorkForce 3520DWF ve HP Photosmart 7520 yazıcıları çift yönlü kopyalama özelliklerine sahip cihazlar. Bu özellik cihazlarda karmaşık donanım bileşenlerinin yer aldığını gösteriyor. Her iki özelliği de sunabilen donanım bileşenlerinin hayli pahalı olduğunu belirtelim. Aynı durum faks özelliği için de geçerli. Ancak şunu da belirtmekte yarar var, her ne kadar faks özelliği pahalı ve önemli bir artı gibi dursa da, günümüzde kullanımı neredeyse bitmek üzere.

Ağ yazdırma özelliğini destekleyen test katılımcılarımız daha modern cihazlar olarak öne çıkıyor. Hepsi web sunucusu özelliğiyle ev ağı tarafından ayarlanıp yapılandırılabiliyor. Epson WorkForce 2510WF ve HP Deskjet 3055A dışındaki tüm yazıcılar uygulamalar aracılığıyla taşınabilir cihazlardan çıktı alabiliyor. 'ePrint' ve 'AirPrint' gibi terimler, akıllı telefonlar ve tabletler üzerinden kablosuz çıktı almanıza olanak tanıyan teknolojiler olarak karşımıza çıkıyor. Test ettiğimiz cihazların çoğu AirPrint özelliğini destekliyor. iOS ve OS-X cihazlar Apple protokolünü kullanarak sürücü kurmaya gerek kalmadan yazıcıyı adresleyebiliyor. Ancak bu aynı ev ağı içinde kullanılabiliyor.

Diğer taraftan 'ePrint' terimi ise Android uygulamalarla ve tabii ki bulut yazdırma tekniğini kullanarak işlem yapma sürecini

BİLGİ

Mürekkep tüketimi belirleyici

Tüketiciler birkaç yılda bir yazıcı alma ihtiyacı duyuyor ama mürekkep alma oranları çok daha yüksek. Dolayısıyla üreticiler, bu cihazlardan kar yapmak için yazıcılar yerine kartuşlara yöneliyor.

Boş kartuşlar çöpe gitmesin

Canon MG 3550 modelinde olduğu gibi bubble jet yazıcılarda mürekkep tankı ve yazıcı kafası bir arada bulunuyor. Uzun süre kartuşu kullanmadığınız vakit bu kafalar donuyor ve iş göremez hale geliyor. Kartuşları atmadan önce bir kez daha düşünmenizde yarar var: İçerdikleri yoğun plastik ve metaller doğaya geri dönüşü olmayan zararlar veriyor. İnternette yapacağınız aramalarla bu kartuşları biriktirip daha sonra toptan satmanız hem çok ufak ta olsa maliyetlerini tolere etmeye hem de çevreye olan zararını minimuma indirmeye yarıyor.

Patentlerle kar korunmaya çalışılıyor

Yazıcı üreticileri, taklitçileri ve diğer üreticileri zor durumda bırakmak için yeni uygulamalarla karşımıza çıkıyor. Brother MFC-J470DW modeline eklediği foto sensörlerle mürekkep haznesinin, takıldığı zaman cihaz tarafından algılanmasını sağlıyor. Buna karşılık KMP adındaki şirket kartuşa yerleştirdiği LED'ler sayesinde foto sensörleri atlatmayı çoktan başardı. Bu yöntemin hızla piyasada yayılması bekleniyor. Bu ek masraflara karşın hala üçüncü parti mürekkepler orijinallerinden çok daha ucuz.

Mürekkep maliyetleri: Harici üreticiler

Testimizde hangi yazıcıların üçüncü parti kartuşlarla uyumlu olduğunu gösteriyoruz. Fiyatları XXL kartuşlarına göre aldık.

Sıra	Ürün	Fiyat TL	KMP €	Pelikan €	Pearl €
1	Canon Pixma MG6450	330	40,00	–	24,95
2	HP Officejet 6600	322	49,98	–	34,90
3	Brother MFC-J4510DOW	350	40,00	–	26,96
4	Canon Pixma MG5550	290	40,00	–	24,95
5	Brother MFC-J650DW	250	40,00	–	–
6	Epson WorkForce 350DWF	270	40,00	–	15,96
7	Canon Pixma MG4250	200	39,98	–	4,99*
8	HP Photosmart 7520	190	57,98	40,90	34,50
9	Canon Pixma MX455	210	39,98	–	4,99*
10	Brother MFC-J470DW	230	planlanıyor	–	–
11	Canon Pixma MX435	250	39,98	–	4,99*
12	Canon Pixma MG3250	190	39,98	–	4,99*
13	Brother DCP-J525W	180	40,00	–	14,96
14	Canon Pixma MG3550	170	39,98	–	4,99*
15	HP Photosmart 7510	180	57,98	40,90	34,50
16	Epson Expression Premium XP-615	210	–	–	–
17	Epson Expression Premium XP-510	220	–	–	–
18	HP Photosmart 5520	190	44,99	40,90	27,60
19	HP Envy 4500	180	39,98	–	–
20	Epson Expression Home XP-405	230	40,00	–	15,96
21	Epson WorkForce 2510WF	210	40,00	31,99	14,96
22	Brother DCP-J315W	230	33,99	29,90	18,94
23	HP Deskjet3055A	200	39,98	–	–
24	HP Deskjet2540	200	39,98	–	–

FİYATLAR: 2014

* MÜREKKEP VE YENİDEN DOLDURMA ARACI

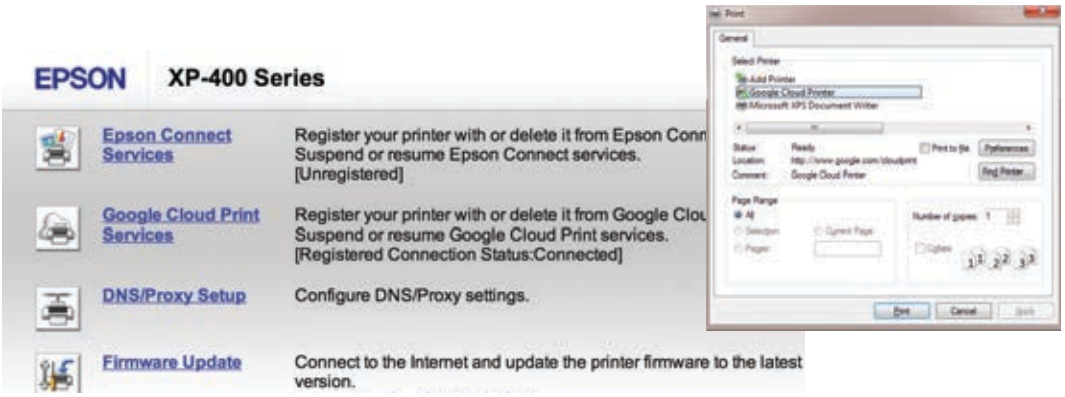

Yardımcı PC yazılımlarını kullanarak yazıcıları görüntülemeden (Canon MG 3550'de olduğu gibi) WLAN üzerinden bağlayabilirsiniz. Böylelikle web kullanıcı arayüzünden cloud hizmetlerini kullanabilirsiniz

gösteriyor. Bu fotoğraflarınızı ya da Office belgelerinizi üreticinin bulut yazdırma hizmetinden aldığınız e-posta adresine göndererek kolayca çıktı alabileceğiniz anlamına geliyor. Bu özelliğin hayli pratik olduğunu söyleyebiliriz. Örneğin bu şekilde, misafirliğe gelen bir arkadaşınız sürücü kurulumu yapmadan yazıcınızdan kolaylıkla çıktı alabiliyor. Ayrıca bu yöntem sayesinde yazıcınızı faks olarak da kullanabilirsiniz. ePrint özelliğini destekleyen test cihazlarımız ayrıca üreticilerin yazdırma hizmetlerine alternatif olarak kullanabileceğiniz Google Cloud Print'i de destekliyor. Farklı çevrimiçi içeriği doğrudan yazıcıya göndermeye yarayan uygulamalar test katılımcılarımızdan Canon'un MG 4250, 5550 ve 6450 yazıcılarının yanı sıra HP cihazlara da (Deskjet hariç) kurulabiliyor. Canon cihazlarda bu sayede yazıcıdan değişik tebrik kartı çıktıları alabiliyorsunuz çünkü yazıcı bu orijinal tebrik kartlarını internetten alıyor. HP ise diğer şeylerin yanı sıra Bing haritalarından sokak haritalarında ihtiyacınız olan yönlerin çıktısını alabiliyor. Ancak bu ilgi çekici özelliğin hayli sınırlı olduğunu söylemeliyiz.

berk@chip.com.tr

CHIP Test sonucu

Test galibi Canon Pixma MG6450 oldu. Yazma kalitesi ve hızı takdire şayan. Üstelik donanım ve ergonomide zafiyet sergileyen eksiklerine rastlamadık. Eksik olarak nitelendirebileceğimiz tek göze çarpan noktası yazdırma maliyetlerinin diğer inkjet yazıcılarla karşılaştırdığımızda biraz yüksek olması.

Kullanıcıya tavsiyemiz Brother'ın MFC-J4510DOW modeli. Testteki en hızlı yazıcı olan cihaz, söz konusu metin çıktıları olduğunda birim başına en ucuz çıktıları alıyor. Üstelik üçüncü parti üreticilerin kartuşlarıyla çok uyumlu çalışan cihaz piezo yazıcılar arasında maliyeti en ucuz olan yazıcı.

KABLOSUZ AĞ YAZICILARI

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (TL)	Yazma maliyeti (%30)	Kalite (%25)	Donanım ve servis (%15)	Ergonomi (%15)	Hız (%15)	Garanti (Yıl)	Yazma teknolojisi	Mürekkep hazne sayısı / kartuşta / kalıcı	Yazma çözünürlüğü (DPI)	Tarama çözünürlüğü (PPI)	Faks/SD kart	Otomatik besleme / Çift yön	Boyutlar (cm)	Yazma süresi: 5 s. metin / 1 A4 renkli / 10x15 foto (dk.)	Yazma maliyeti: s&b / foto (kr)	Gürültü: Yazma / Beklemede (sone)	ePrint/AirPrint
1	Canon Pixma MG6450	81,7	120	95	63	82	77	92	1	Bubble Jet	□/■	5	4.800 x 1.200	1.200 x 2.400	□/■	46 x 60 x 15	□/■	0:32/2:16	2,4/5,2/11	6,7/0,2	■/■
2	HP Officejet 6600	81,3	120	98	75	63	70	89	1	Bubble Jet	□/■	4	4.800 x 1.200	1.200 x 1.200	■/□	46 x 55 x 25	■/□	0:37/2:46	2,0/3,6/11	6,7/0,4	■/■
3	Brother MFC-J4510DW	81,3	120	81	79	89	71	90	3	Piezo	□/■	4	6.000 x 1.200	2.400 x 2.400	■/■	48 x 48 x 19	■/■	0:25/2:21	1,7/3,5/12	8,4/0,1	□/■
4	Canon Pixma MG5550	79,9	100	94	63	72	77	91	1	Bubble Jet	□/■	5	4.800 x 1.200	1.200 x 2.400	□/□	46 x 60 x 15	□/■	0:35/2:18	2,4/5,2/11	6,2/0,2	■/■
5	Brother MFC-J650DW	78,2	130	80	54	100	80	91	3	Piezo	□/■	4	6.000 x 1.200	2.400 x 1.200	■/■	41 x 51 x 22	■/■	0:35/2:28	2,7/5,0/16	4,3/0,1	□/■
6	Epson WorkForce 3520DWF	77,6	120	74	66	88	90	81	1	Piezo	□/■	4	5.760 x 1.440	1.200 x 2.400	■/■	45 x 55 x 24	■/■	0:29/5:57	1,9/4,8/13	6,0/0,1	■/■
7	Canon Pixma MG4250	76,9	85	98	61	65	80	70	1	Bubble Jet	■/□	4	4.800 x 1.200	1.200 x 2.400	□/■	45 x 59 x 15	□/■	0:49/4:31	3,0/4,5/11	4,6/0,1	□/■
8	HP Photosmart 7520	76,9	140	96	52	75	70	89	1	Bubble Jet	□/■	5	9.600 x 2.400	1.200 x 2.400	■/■	45 x 55 x 22	■/■	0:46/3:28	2,5/5,6/17	5,0/0,2	■/■
9	Canon Pixma MX455	76,5	70	92	55	75	80	79	1	Bubble Jet	■/□	4	4.800 x 1.200	1.200 x 2.400	■/□	46 x 55 x 26	■/□	0:45/3:57	3,0/4,5/15	5,6/0,1	□/■
10	Brother MFC-J470DW	74,5	110	81	54	85	72	88	3	Piezo	□/■	4	6.000 x 1.200	1.200 x 2.400	■/□	41 x 51 x 22	■/■	0:36/2:28	2,7/5,0/16	4,2/0,1	□/■
11	Canon Pixma MX435	74,1	95	97	61	64	59	74	1	Bubble Jet	■/□	4	4.800 x 1.200	1.200 x 2.400	■/□	46 x 60 x 24	■/□	0:53/4:42	3,0/4,5/11	8,2/0,1	□/□
12	Canon Pixma MG3250	73,4	75	98	61	50	70	72	1	Bubble Jet	■/□	4	4.800 x 1.200	1.200 x 2.400	□/□	45 x 59 x 15	□/■	0:55/4:28	3,0/4,5/11	5,0/0,1	□/■
13	Brother DCP-J525W	73,1	90	89	55	59	67	90	3	Piezo	□/■	4	6.000 x 1.200	1.200 x 2.400	□/□	41 x 52 x 16	□/□	0:41/2:09	2,7/5,0/15	4,1/0,1	□/■
14	Canon Pixma MG3550	72,7	70	90	59	59	62	85	1	Bubble Jet	■/□	4	4.800 x 1.200	1.200 x 2.400	□/□	45 x 59 x 15	□/■	0:44/4:33	3,0/4,5/12	5,8/0,2	□/■
15	HP Photosmart 7510	72,4	140	91	50	64	64	90	1	Bubble Jet	□/■	5	9.600 x 2.400	1.200 x 2.400	□/■	46 x 55 x 22	■/■	0:46/3:31	2,5/5,6/19	4,9/0,1	■/■
16	Epson Expr. Prem. XP-615	71,9	140	74	45	68	97	91	1	Piezo	□/■	5	5.760 x 1.440	1.200 x 2.400	□/■	39 x 53 x 14	□/■	0:38/2:52	2,8/5,9/23	7,1/0,2	■/■
17	Epson Expr. Prem. XP-510	71,4	100	83	45	56	92	87	1	Piezo	□/■	5	5.760 x 1.440	1.200 x 2.400	□/□	39 x 50 x 16	□/■	0:36/2:53	2,8/5,9/23	5,9/0,1	■/■
18	HP Photosmart 5520	70,1	85	94	47	52	67	82	1	Bubble Jet	□/■	4	4.800 x 1.200	1.200 x 2.400	□/■	43 x 59 x 14	□/■	0:43/3:23	2,5/5,6/23	6,5/0,2	■/■
19	HP Envy 4500	67,8	75	90	40	55	67	83	1	Bubble Jet	□/■	4	4.800 x 1.200	1.200 x 1.200	□/□	45 x 61 x 13	□/■	0:56/3:48	4,2/6,1/21	6,3/0,1	■/□
20	Epson Expr. Home XP-405	65,8	75	85	38	58	76	73	1	Piezo	□/■	4	5.760 x 1.440	1.200 x 2.400	□/■	39 x 44 x 31	□/□	0:54/7:01	3,0/8,0/27	7,7/0,1	■/■
21	Epson WorkForce 2510WF	63,7	75	82	37	51	78	71	1	Piezo	□/■	4	5.760 x 1.440	1.200 x 2.400	■/□	39 x 55 x 18	□/□	0:55/3:59	2,8/8,0/30	5,4/0,1	□/□
22	Brother DCP-J315W	63,0	110	89	40	53	65	58	3	Piezo	□/■	4	6.000 x 1.200	1.200 x 2.400	□/■	39 x 45 x 15	□/□	1:31/8:13	4,0/6,9/20	3,4/0,1	□/□
23	HP Deskjet 3055A	62,9	70	94	40	29	54	82	1	Bubble Jet	■/□	4	4.800 x 1.200	1.200 x 1.200	□/□	43 x 55 x 29	□/□	0:55/3:19	4,2/6,1/21	8,0/0,1	■/■
24	HP Deskjet 2540	62,0	65	90	40	41	47	80	1	Bubble Jet	■/□	4	4.800 x 1.200	1.200 x 1.200	□/□	43 x 46 x 29	□/□	0:57/3:22	4,2/6,1/21	5,4/0,1	□/■

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) | ■ VAR □ YOK

Teknoloji sağlığınızı tehdit ediyor mu?

Radyasyon, gürültü ve çevre kirliliği. En son teknolojik cihazların sağlığınıza oluşturduğu tehdidi masaya yatırdık

Berk ERGİN / RM

IT kullanımının sağlığınıza verebileceği zararları göz önünde bulundurduğunuzda akla gelen ilk şey radyasyondur. Uzun vadede insan vücudunu nasıl etkilediği hala muamma. Bilim insanları konu üzerine geniş kapsamlı çalışmalar yürütüyor. Uluslararası Radyasyonla Mücadele Derneği, radyo teknolojisinin sağlığa zararları konusunda hala somut bilgilerin ortaya konamadığını söylüyor. Yasa koyucular ise radyo iletişim bant sınırlarını minimuma çekip, olası zararları önleme umuduyla bu bilgi boşluğunu doldurmaya çalışıyor. Bu yüzden kullandığımız radyo frekanslarının zararlı olmadığına dair hiçbir somut veri yok. Tek bildiğimiz şey ise WLAN, Bluetooth ya da taşınabilir radyo gibi yüksek frekansta çalışan bağlantı sinyallerinin insan vücudu tarafından emilip ısıya dönüştürülebildiği. Bu değer "Belirli Emme Oranı" SAR ile belirleniyor. SAR değeri insan vücudunun emebildiği radyasyon değerini gösteriyor. Günümüzde bu değer insan vücudunda kilogram başına 0,08 Watt ya da vücudun belirli bir bölgesinde (örneğin kafa) kilogram başına 2 Watt olarak belirlenmiş. Akıllı telefonlar gibi elektronik cihazlar bu değerlerin üzerinde cihazlar üretemiyor. Ölçümler Avrupa standartlarına göre yapıldığı için küresel bazda değişiklikler gösterebiliyor.

Modern dijital toplumdaki en büyük sorunlardan biri radyo iletişiminin hızla artması. Kablo bağlantıları yerini WLAN ya da Bluetooth modüllerine bıraktı. Dizüstüler, tabletler, internet radyoları, Blu-ray oynatıcılar, kulaklıklar ya da oyun konsolları... Bugün neredeyse kablosuz bağlantıya sahip olmayan elektronik cihaz yok. Buradaki en büyük tehlike ise günlük yaşamda SAR değerlerinin ciddi anlamda artması. Örneğin akıllı telefonlarda WLAN ve Bluetooth bağlantıları aynı anda açık olduğunda SAR değeri katlanıyor.

Tek sorun radyasyon değil. Bir o kadar tehlikeli olan diğer sorun da çevre kirliliği. Çevre kirliliği o kadar yoğun ki ofislerimize dahi girmiş durumda. Geçmiş yıllarda en çok tartışılan kirlilik sorunu yazıcı tonerlerinden kaynaklanıyordu. Hala bu soruna bir çözüm bulunabilmiş değil. Yapılan çalışmalar lazer yazıcıların bu kirliliği kısmen tolere edebildiğini gösteriyor ve kaliteli malzeme kullanıldığında sağlığı tehdit etmeyen toz atıklar üretebildiğini gösteriyor. Ancak 2008 yılında Federal Alman Risk Enstitüsünün yaptığı bir çalışmada bu toz atıklarının mürekkepten mi yoksa başka bir maddeden mi geldiği konusunda net bir bilgi olmadığını gösteriyor. Yasa koyucular dahi söz konusu bu tozlar olduğunda kararsız kalıyor. Görünen o ki, atıklar konusunda çok daha fazla çalışmaya ihtiyaç var ve sağlığa zararları konusunda bilgiler yetersiz.

berk@chip.com.tr

Odanızdaki radyasyon

Söz konusu aktarım frekansı olduğunda WLAN ve Bluetooth benzerlikler gösteriyor ama aktarım güçleri oldukça farklı. Her iki cihaz da 2,4 GHz yüksek frekans aktarım bandını kullanıyor ancak WLAN çok daha yüksek frekanslarda aktarım yapabiliyor (bkz. aşağıdaki kutu).

Sınırlar: Bluetooth'larda sınırlar cihazın sınıfıyla doğrudan alakalı. Örneğin kapsama alanı gibi. Pratikte kulaklıklar ya da klavyeler gibi cihazlarda genellikle 2. ve 3. sınıf cihazlar kullanılıyor. 1. sınıf cihazlar ise aktarım güçlerini ihtiyaçlara göre ayarlamak durumunda. Radyasyon salınımı her zaman işlemin yoğunluğuyla ve aktarılan veri hacmiyle orantılı. Aktarım WLAN'la yapıldığında en üst aktarım gücü değerleri sınırları aşıyor. Ancak başka sınırlamalar da var: 5,25 GHz'i aşan aktarım frekansları ancak otomatik çıkış denetimiyle yapılmak zorunda. Aksi takdirde en üst değerin ancak yarısı uygulanabiliyor.

Riskler: Eğer sınırlar uygunsa yapılan değerlendirmeler sonucunda sağlıkla ilgili sorunların yaşanması beklenmiyor. WLAN ve Bluetooth cihazların SAR 0,1-0,2 W/kg değerleri maksimum değer olan 2 W/kg'ın çok altında. Ancak bu değerler, cihazların vücuda yakın kullanılması halinde çok fazla artıyor. 2 ve 3. sınıf Bluetooth aktarıcılar, düşük aktarım sinyalleri nedeniyle maksimum değerleri aşmıyor.

İpucu: 1. sınıf WLAN ve Bluetooth cihazlar kullanırken her zaman için önerilen mesafeleri cihazla aranızda korumaya özen gösterin. Maalesef üreticilerin hepsi bu mesafeleri cihazların kullanım kılavuzlarında yayınlamıyor. Yine de cihazla aranızdaki mesafeyi koruyarak radyasyona maruz kalma oranını en aza indirgemeye çalışın. Eğer mümkünse kablosuz bağlantı yerine kablolu bağlantı kullanmayı tercih edin. Kablosuz bağlantı güç kaynaklarını sürekli yaşadığınız sınırlı alanlarda bulundurmamaya çalışın.

WLAN

5 GHz'den daha yüksek frekans mesafesinde kontrolsüz yönlendiriciler 1000mW gibi gerçekten de yüksek aktarım gücüne erişebiliyorlar.

Frekans menzili Gigahertz	Miliwatt sınırlar
2.4 GHz (ISM bandı)	100 mW
5.15 – 5.35 GHz	200 mW
5.470 – 5.725 GHz	1.000 mW

Bluetooth

Bluetooth aktarım frekansı 2,40 – 2,48 GHz arasında ve WLAN cihazlardan daha az radyasyon yayıyor.

Cihaz sınıfı (menzil)	Miliwatt sınırlar
3. sınıf (10 m.)	1,0 mW
2. sınıf (30 m.)	2,5 mW
1. sınıf (100 m.)	100 mW

Kulaklardaki radyasyon

Taşınabilir iletişim esnasında ses ve veriler yüksek frekans bantlarında iletiliyor. İnsan vücuduna etkileri ise WLAN'larda değişiklik gösteriyor.

Sınırlar: WLAN ve Bluetooth vericilerinin özellikleri burada da geçerli. Kulağınıza dayadığınız akıllı telefonun radyasyon oranı 2 W/kg sınırını aşmıyor.

Riskler: Sınır değerlere ulaşan çok az sayıda akıllı telefon var. Örneğin iPhone 5'in SAR değeri 0,8 W/kg. Güçlü ileticilerden Nokia Lumia 900'ün SAR değeri ise 1,5 W/kg. Bununla birlikte aktarım gücü yoğun miktarda taşınabilir ağla orantılı. Bağlantı zayıfsa bu değerler artıyor.

İpucu: Düşük SAR değerine sahip akıllı telefonlar almayı tercih edin. Bağlantının kurulmasını bekleyin. Mümkünse kulaklık kullanın ve arabada telefonla konuşmayın (vücudunuz araç içinde daha fazla güç emiyor). Kullanmadığınız zaman WLAN ve Bluetooth'u kapatın.

Gürültü

Bilgisayar merkezinde gürültü kirliliği yasalarca nadiren düzenleniyor. Gürültü ve titreşimin sağlık üzerindeki olumsuz etkileri çoğu zaman görmezden geliniyor. Özellikle de sanayi ortamlarında bu olumsuzlukların sınırlandırılması insan sağlığı için büyük önem arz ediyor.

Sınırlar: 8 saatlik bir çalışma ortamında gürültü miktarının 85 dB'in üzerinde olması, insan sağlığı için tehdit oluşturuyor. Uzun süreli olmasa da bu miktarın 135 dB ve üzerine çıkması da aynı olumsuz etkiyi gösteriyor. Örnek vermek gerekirse bir tabancayla ateş edildiğinde gürültü değeri 140 dB'e ulaşıyor. Caddedeki trafik gürültüsü ise 80 dB civarında.

Riskler: Bir bilgisayar merkezinde gürültülü yazıcılar ve fotokopi cihazları 80 dB'e ulaşan gürültü oluşturabiliyor.

İpucu: Hemen her yazıcı kategorisinde gürültü düzeyi 65 dB'in altında kalan cihazlar bulmak mümkün. Alınabilecek en iyi önlem, yazıcının bulunduğunuz odanın dışında çalışması.

Darbeli radyasyon

DECT telefonlar binalardaki en güçlü radyasyon kaynaklarıdır. Frekans bantları 1.8 – 1.9 GHz arasında değişiklik gösteriyor. Aktarım sinyali 100 kez darbelenerek ana istasyona erişim sağlanıyor.

Sınırlar: Baz istasyonlarının 300 m. açık alan, 50 m. iç mekan mesafede 250 miliwatt'ı geçmemesi gerekiyor. Telefonların kendisi 0,1 W/kg SAR değerleriyle tehlike arz etmiyor. Telefon sinyallerinin herhangi bir sağlık sorunu oluşturduğuna dair bulgu yok.

İpucu: Düşük emisyonlu modelleri tercih edin (değişken iletişim güçlü ve bekleme mod'unda denetleme sinyalleri almayanları). Baz istasyonlarından mümkün olduğunca uzak mesafede bulunmaya dikkat edin. Hands-free özelliklerinden yararlanmayı alışkanlık edinin.

Çevre kirliliği

2008 yılında Federal Alman Risk Enstitüsünün yaptığı araştırma lazer yazıcıların çalışma esnasında toz parçacıkları ürettiği sonucuna ulaştı. Cihazların çalışma gürültüleri ise bir başka kirlilik sorunu.

Sınırlar: Kapalı mekanlardaki toz parçacıkları (nano boyutta) için daha önce de belirttiğimiz için herhangi bir yasal düzenleme bulunmuyor.

Riskler: Yapılan çalışmalara göre ofis cihazlarıyla çalışmak zorunda kalan kişilerde zamanla sağlık sorunları oluşabileceğini gösteriyor. Ancak bu riskin görece düşük olduğunu belirtelim.

İpucu: Lazer yazıcıların kartuş dolumunun çalışma alanınızın dışında yapıldığından emin olun. Dolum işlemleri titizlikle gerçekleştirilmeli ve mutlaka maske kullanılmalı. Cildiniz tozlara maruz kaldığında ise vakit geçirmeden sabun ve soğuk suyla temizlemeniz gerekiyor.

Tabletiniz için en iyi ücretsiz uygulamalar

Telefonunuzu bir kenara bırakın, en iyi bazı uygulamalar sadece tabletlerde kullanılmalıdır. Sizin için büyük ekranlarda harika görünen 13 uygulamayı seçtik.

Emre Ergün

Anahtar Noktalar

- Akıllı telefonlar yerine tabletlerde daha iyi çalışacak ücretsiz uygulamaları keşfedin.
- Video izlemek, e-kitap okumak, fotoğrafları düzenlemek ve daha fazlası için kullanabileceğiniz görkemli uygulamaları yükleyin.
- Daha kolay bir okunabilirlik için yapabileceğiniz kontrast ve renk ayarları gibi ufak numaraları öğrenin.
- Hangi tabletlerin olağanüstü ekranlara sahip olduğunu ve hangilerini satın almanız veya almamanız gerektiğini keşfedin.

İş genellikle yoldayken müzik dinlemeye ya da hızlıca fotoğraf çekmeye geldiğinde cebinizdeki akıllı telefonunuz çoğu zaman ihtiyaç duyduğunuz her şeydir. Fakat bazı durumlar vardır ki işinizi sadece bir tablet ile yapabilirsiniz. Bu iş bir belgeyi düzenlemek, e-kitap okumak ya da yıldızlara bakmak da olsa akıllı telefonunuzun ufak ekranı bu görevi kendisinde yapmayı neredeyse imkânsız hale getirir. Emriniz altında bulunan daha büyük bir ekran ise aniden önünüze serilen bir dünya olasılık demektir. Tabletinizi dijital bir eskiz defterine çevirebilirsiniz, sanal bir derginin sayfalarını kolayca karıştırabilir, fotoğraflarınızda keskin düzeltmeler yapabilirsiniz.

Tabletinizin büyük ekranının avantajını sonuna kadar kullanmanıza yarayacak en başarılı ücretsiz uygulamaları derledik. Çok büyük ekranlı telefonlardan (phablet olarak da biliniyorlar) bahsetmiyoruz. Özellikle 7 inç ve üzerindeki ekranlarda çalışmak için yaratılmış uygulamaları inceleyeceğiz. Bu yazıda üzerinde duracağımız uygulamalar Android ve iOS cihazlar için. Fakat pek çoğu aynı zamanda Windows tabletler için de kullanılabilir durumda.

Tabletinizi gece gökyüzüne doğru tutun ve Star Chart size takımyıldızlarını göstersin.

Güneş Sistemini 3 Boyutlu Keşfedin

Star Chart

Android (versiyon cihaza göre değişiyor.)
http://chip.tk/1henhn2
iPad (iOS 4.3 ve sonrası):
http://chip.tk/1henhU4

Hiç açık bir gecede gökyüzüne bakıp takımyıldızları hakkında daha fazla şey bilmeyi dilediniz mi? Star Chart tüm bu bilgileri parmaklarınızın ucuna getiriyor.

Bu çok güzel tasarlanmış uygulama GPS'in gücünü ve dâhili pusulaya sahip cihazlarda augmented reality (artırılmış gerçeklik) teknolojisini kullanarak size gezegenin neresinde olursanız olun gökyüzündeki cennetin açıklamalı ve 3 boyutlu görüntüsünü sunuyor. Belli bir parlak yıldızın adını mı öğrenmek istiyorsunuz? Tabletinizi ona doğru tutun, yıldız haritasında eşleşen astral cismi belirleyin ve üzerine dokunarak gezegenimizden uzaklığı, parlaklık seviyesi ve hangi takımyıldızına ait olduğuyla ilgili daha fazla detaya ulaşın. Gezegenler söz konusu olduğunda ise çap, yüzey sıcaklığı, yörünge periyodu dâhil olmak üzere daha da ayrıntılı bilgiler mevcut. Tüm bu bilgiler ufak bir akıllı telefonda boşa gidecek kaliteli 3B animasyonlar eşliğinde gösteriliyor.

GPS fonksiyonunun geçersiz kılınarak bulunduğunuz yeri manuel olarak tayin ederek dünyanın herhangi bir yerinden gökyüzünün nasıl göründüğünü görebilmek gibi akıllı ve gizli özellikler de mevcut. Ayrıca zamanda yolculuk ederek gökyüzünün binlerce yıl önce nasıl göründüğünü veya gelecekte nasıl görüneceğini inceleyebilirsiniz.

Uygulamanın kendisi bedava ve standart olarak pek çok yararlı bilgi sağlıyor. Ancak istekli amatör astronomlar uygulamanın paketleri için ücret ödemeyi düşünebilirler. Bu paketler uygulamaya meteor yağmurlarını, uyduları ve kuyruklu yıldızları -her biri için belli bir meblağ talep etmek üzere- ekliyor. Ayrıca yıldız kataloğunu genişletmek, güneş sistemlerinin daha derinlerine inebilmek ve kataloğa kümeler, bulutsular ve Messier nesnelerini eklemek için de ücret ödeyebilirsiniz. Star Chart uygulaması Windows 8 tabletler ve bilgisayarlar için de erişilebilir durumda.

Tabletinizle Office Görevlerinin Üstesinden Gelin

QuickOffice

Android (versiyon cihaza göre değişiyor)
http://chip.tk/1henFlj
iPad (iOS 5 ve üstü):
http://chip.tk/1henWVt

Geniş ekranları ve kullanıcı dostu ekran klavyeleri sayesinde tabletler belgeleri ve elektronik tablolamalarınızı düzenlemek konusunda akıllı telefonlardan daha iyi. Fakat Microsoft Office'in düzgün bir tablet sürümü Google Play ve Apple Mağazasındaki yokluğuyla dikkat çekiyor. Şu an için yalnızca Windows 8 cihazlarının Office'in tablet sürümüne erişim izni var.

Yaşanan bu boşluktan ötürü pek çoğu ücretli olmak üzere bir dizi uygulama hayata geçirildi. QuickOffice eskiden yaklaşık olarak 10 Sterlin gibi bir ücrete tabii idi. Fakat geçen sene Google, uygulamayı geliştiren firmayı satın alarak QuickOffice'i bedava hale getirdi.

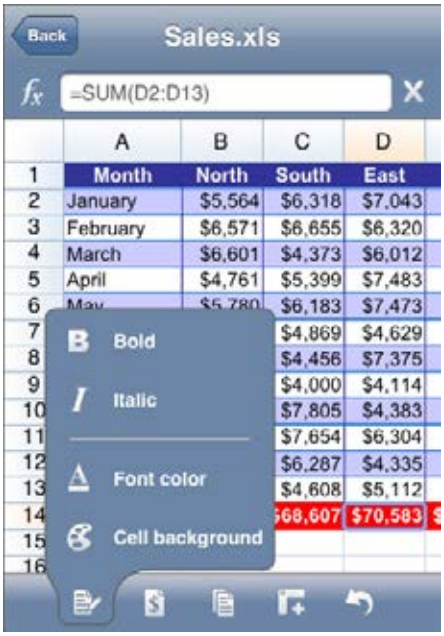

QuickOffice tabletinizi kullanarak tablolarınız üzerinde çalışmayı kolay hale getiriyor.

QuickOffice Word, Excel ve PowerPoint dosyaları oluşturmanızı veya var olan dosyalarınızı dönüştürmeye gerek kalmadan düzenlemenizi sağlıyor. Ve dosyaları tabletinizde ya da Google Drive üzerinde saklıyor. Uygulama, akıllı bir şekilde Microsoft Office'in şerit şeklindeki menülerinin tablet için bir kopyasını yapmıyor. Bunun yerine kullanıcıya her bir bileşeni için menü çubuğu boyunca yer alan simgeler aracılığıyla erişilebilecek özel birer düzenleme seti sunuyor. Bu durum tam olarak tabletinizde Microsoft Office kopyası bulundurmaya benzemiyor fakat QuickOffice size hareket halindeyken dosyalarınızı düzenlemek için gerekli araçları sağlıyor. Bu araçlara yazı tipleri ve biçimlendirme ayarları, dosyaları PDF olarak kaydedebilme imkânı ve Google Cloud Print özelliği ile istenilen yerde çıktı alabilme olanağı da dâhil.

Uygulamanın iPad sürümü uzun Word dokümanları için oldukça kullanışlı bir hızlı kaydırma işlevini de beraberinde getiriyor. Parmağınızı ekranın sağ el tarafına basılı tutun. Kaydırma tekerleği ön izlemesi görünecektir. Her bir ön izleme belgenizin bir sayfasını temsil etmektedir. Gitmek istediğiniz sayfa için parmağınızı kaydırın. QuickOffice'i telefonunuzda da kullanabilirsiniz. Fakat telefon deneyimi pek de iyi değil, özellikle de sıkışık belge görünümü ve sıkıcı belge düzenleme seçenekleri göz önüne alınırsa...

Bilgisayarınız Üzerinden Müzik, Film ve Fotoğraf Yayınlayın

BubbleUPnP

Android (2.1 ve sonrası)
http://chip.tk/1heo7A2

Tabletiniz harika bir ikinci ekran haline gelebilir. Başka bir deyişle PC'nizdeki tüm fotoğraflara, videolara ve müziklere kablosuz bir şekilde evinizin istediğiniz yerinden ulaşabileceğiniz taşınabilir bir pencereye dönüşebilir. Apple marka tablet kullananlar bunu iTunes'dan "Ev Paylaşımı" seçeneğini aktive ederek yapabiliyor. Menüden tercihler seçeneğini seçip paylaşım sekmesinden "Ev Paylaşımı'nı Aç" öğesini seçin. Ardından iPad'inizden video ya da müzik uygulamasını açın, "Paylaşılan" kısmını açın ve kütüphanenizi seçin.

Android kullanıcıları aynı işlevi görmek için BubbleUPnP isimli ücretsiz ve çok kullanışlı uygulamayı edinebilirler. Bunun

için bilgisayarınızda medya paylaşımını aktive etmeniz gerekiyor. Bunu yapmanın en kolay yolu Windows Media Player'i açmak, "Akış Yap" seçeneği üzerinden "Ev Grubu ile medya akışını aç" seçeneğini seçmek. Artık bilgisayarınızı BuubleUPnP'nin cihazlar sekmesinin altında seçebilecek ve bilgisayar içeriğinize istediğiniz gibi göz atabileceksiniz. Müzikler ve fotoğrafların slayt gösterileri Bubble uygulamasıyla direkt olarak açılabiliyor. Fakat videolar harici bir medya oynatıcısı gerektiriyor. Bu oynatıcı tabletinizin kendi video oynatıcısı da olabilir, MX Player gibi alternatif ve ücretsiz bir uygulama da (http://chip.tk/1heof2B).

Kendi Özelleştirilmiş Derginizi Yaratın

Flipboard

Android (versiyon cihaza göre değişiyor): http://chip.tk/1heokmN
iPad (iOS 5 ve üzeri): http://chip.tk/1heosCZ

Bugünlerde haberleri ve yorumları oldukça geniş ve çeşitli kaynaklardan ediniyoruz; gazeteler, internet siteleri, blog sayfaları, sosyal medya ve daha fazlası... Flipboard tüm bu kaynakları bir araya getirmenin ve oldukça iyi görünen dergi benzeri formata çevirmenin bir yolu. İçeriğin nereden geleceğine siz karar veriyorsunuz. Mevcut konuları tarayarak ya da bir internet sitesine ekleyerek, sosyal medya hesabından veya RSS beslemesi ile... Ardından uygulamayı her açışınızda gerekli kaynaklardan son güncellemeleri topluyor ve hepsini size bir kapak ve parmağınızı kaydırarak geçebileceğiniz sayfalar halinde sunuyor.

Etkisi gerçekten oldukça çarpıcı, arkadaşlarınızın durumları hakkında başlıklar, takip ettiğiniz insanların tweetleri ve güncellemeleri, en son olaylar ve favori sitelerinizin başlıklarıyla harmanlanıyor. Kısaca tabletinizin büyük ekranının avantajlarından faydalanan, internetin özel dikim bir versiyonu. Flipboard ayrıca Windows 8 tabletler için de kullanılabilir durumda.

Flipboard ilgi alanlarınızı ve internet tarama alışkanlıklarınızı kullanarak dijital bir dergi yaratıyor.

Yahoo Weather yerel koşulları bölgenizin bir fotoğrafını arka planda kullanarak gösteriyor.

Hava Hakkında Grafiksel Bir Görüş Alın

Yahoo Weather

Android (2.3 ve sonrası): http://chip.tk/1heoESI
iPad (iOS 6 ve sonrası): http://chip.tk/1heoFGn

İş meteoroloji uygulamalarına geldiğinde bu uygulamaları tablet yerine akıllı telefonunuzda kullanmanın pek bir fark yaratmayacağını düşünebilirsiniz. Fakat yanılıyorsunuz. Yahoo'nun yakın zamanda yeniden tasarladığı "Weather" uygulaması oldukça güzel bir uygulama ve tablet ekranında tek kelimeyle çapıcı gözüküyor. Konumunuza ilişkin fotoğrafları, zamanı ve hava koşullarını buluyor ve tüm bunları hoş görünümlü grafiksel bir hava durumu tahmini için arka plan olarak kullanıyor.

Verilen bilgiler oldukça detaylı, ekranın alt kısımlarına kaydırırsanız toplamda on günlük tahminlere erişebiliyorsunuz. Yağmur ihtimali, rüzgâr hızı, güneşin doğuş ve barış saatlerinin tümü animasyonlu grafikler şeklinde ve uydu görüntüsüyle sunuluyor. Meteorolojinin bu kadar güzel gözükmesine pek sık rastlanmıyor.

TABLETİNİZİN GÖRÜNTÜSÜNÜ GELİŞTİRMEK İÇİN 4 HİLE

1-Anında Görüntüyü Büyütün

iPad tabletlerde gizli bir seçeneği aktive ederek içlerinde yakınlaştırma seçeneğinin de olduğu oldukça yararlı ekran ayarlarına direkt olarak ulaşabilirsiniz. Ayarlardan "Genel-Erişilebilirlik" yolunu izleyin. Ardından "Büyütme" adlı seçeneği seçin. Artık Home tuşunuza üç defa bastığınızda ekranı büyütebileceksiniz. Benzer bir etki Android cihazlarda Ayarlar menüsünden erişilebilirlik ve ardından büyütmenin seçilmesiyle sağlanabilir. Bu seçenek seçildikten sonra ekrana üç defa basıldığında büyütme gerçekleşiyor.

2-Otomatik Parlaklığı Devre Dışı Bırakın

Android ve iPad tabletler ortam ışığına bağlı olarak otomatik olarak ekranlarını karartır veya aydınlatırlar. Bu pil gücünü korumak için kullanışlıdır fakat aynı zamanda rahatsız edici bir titremeye sebep olur. Bu seçeneği devre dışı bırakmak için iPad cihazlarda ayarlar menüsünden "Parlaklık ve Duvar Kağıdı"nı seçin. Ardından "Otomatik Parlaklık" ayarını kaydırarak devre dışı bırakın. Android tabletlerde ise ayarlar menüsünden ekran, parlaklık ve ardından açılan pencereden Otomatik parlaklık ayarını devre dışı bırakın.

3-Renk Ve Kontrastı Ayarlayın

Varsayılan olarak çoğu Android tablet ekran renklerini ve kontrastını ayarlamanıza izin vermez. Fakat yine de Screen Adjuster (http://chip.tk/1hequD2) isimli ücretsiz bir uygulamayla renk ve kontrastı ayarlayabilirsiniz. Uygulama ayrıca ekran parlaklığını Android'in izin verdiğinden daha fazla karartmanıza da imkân sağlıyor.

4-Metinleri Daha Okunabilir Hale Getirin

iPad'inizde Ayarlar, Genel ve ardından Erişilebilirlik yolunu izleyin. Orta bloktaki seçenekler ekranı değiştirerek daha büyük, koyu ve artırılmış kontrastlı metinler elde etmenizi sağlıyor. Android tablet sahibi iseniz Ayarlar ve ardından Erişilebilirlik menülerini takip edip Yazı Boyutu seçeneğinden istediğiniz boyutu seçebilirsiniz.

MightyText kullanarak SMS mesajları gönderin ve telefonunuzla senkronize edin.

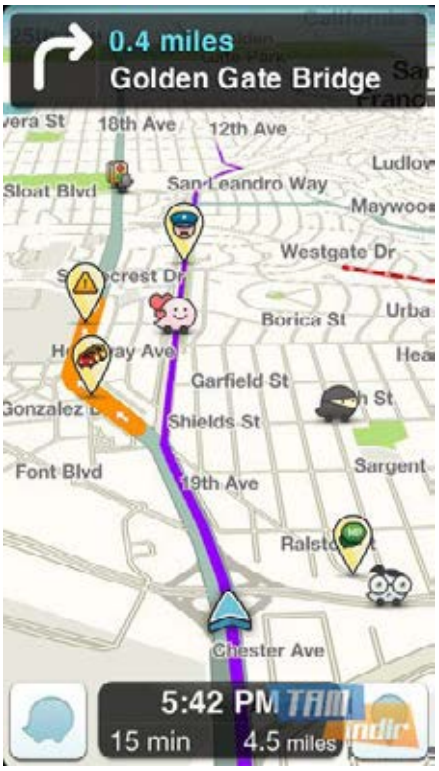

Büyük ekranlı trafik haritalarının avantajının keyfine ücretsiz Waze uygulamasıyla varın.

Metin Mesajlarınızı Tabletinizden Gönderin

MightyText

Android (3.1 ve sonrası):
http://chip.tk/1heq3Zx
Mesaj göndermek normalde telefonunuz ile yapacağınız bir şey gibi görünebilir fakat yakın zamanda uygulama geliştiricileri daha geniş ekranları nedeniyle tabletlerden mesaj göndermenin çok daha kolay olduğunu anladılar. Örneğin iPad tabletlerde son iOS sürümünde "Mesajlar" adlı bir uygulama mevcut. Bu uygulama ile diğer iOS kullanıcılarıyla ücretsiz mesajlaşabiliyorsunuz. Ve eğer hem Android akıllı telefon hem de tablet sahibi iseniz MightyText isimli akıllı bir uygulama bu işi bir adım daha iyi yapıyor.

MightyText'i tabletinize yükleyin. Ardından ilişkili uygulamayı telefonunuza yükleyin (http://chip.tk/1heqaUL). Artık tabletiniz aracılığıyla, telefonunuzun numarasını ve mobil bağlantı sağlayıcınızın verdiği izni kullanarak mesajlaşabileceksiniz. Tüm mesajlarınız telefonunuzun SMS kutularıyla senkronize ediliyor. Uygulama akıllıca tasarlanmış, derli toplu ve kolay kullanılıyor. Aynı zamanda benzer numaraları bilgisayarınızda da yapmanızı ve Gmail ile mesaj gönderebilmenizi sağlayan bir web uygulaması da bulunuyor.

Topluluk Kaynaklı Haritalar Edinin

Waze

Android(2.2 ve sonrası):
http://chip.tk/1her6so
iPad (iOS 5 ve sonrası):
http://chip.tk/1heraYY
Eğer haritalama ve navigasyon için kullanılan akıllı telefon uygulamalarının keskin bir zayıf noktası varsa, o da görmeye çalıştığınız haritalar için ekranların fazla ufak oluşudur. Bu uygulamaları tabletinizde kullandığınızda ise önünüzdeki rota bir anda çok daha açık hale gelir.

GPS uygulamalarıyla ilgili diğer sorunlar ise maliyetleri ve güvenilirlikleri. Fakat Waze'in her ikisi için de bir çözümü var. Başlangıç olarak Google'ın sahibi olduğu uygulama ücretsiz. İkinci olarak ise topluluk kaynaklı... Bunun anlamı gerekli bilgilerin çoğunun gerçek sürücülerden ve diğer Waze kullanıcılarından ediniliyor olması. Bu sayede seyahat süreleri ve trafik durumu gibi güncellemeler diğer geleneksel navigasyon uygulamalarına kıyasla çok daha doğru oluyor. Waze uygulamasını üye olmadan da kullanabilirsiniz fakat üye olmak harita hatalarını veya benzin masraflarını raporlayarak diğer kullanıcılara yardımcı olacak şekilde Waze topluluğuna katkıda bulunmanıza izin veriyor.

EN İYİ EKRANLARA SAHİP TABLETLER HANGİLERİ?

Geçen yıl test ettiğimiz tabletlerden ikisi olağandışı ekranlarıyla öne çıktılar: iPad Air ve Kindle Fire HDX 8.9. Yazımızda bahsedilen uygulamalar en iyi bu tabletlerde gözükeceklerdir.

Apple iPad Air

http://chip.tk/1heqymr
9,7 inç 2048x1536 piksel
dokunmatik ekran
Ekranın görüntü kalitesinden oldukça etkilendik. Ekran en üst ayarda iken neredeyse kör edici bir şekilde parlak ve yazılar da canlı. Kontrast ve renkler o kadar iyi ki fotoğraflarımızda, diğer cihazlarda atladığımız bazı hataları görebildik.

Kindle Fire HDX 8.9 inç

http://chip.tk/1heqZwQ
8,9 inç 2560x1660 piksel
dokunmatik ekran
Ultra yüksek çözünürlüklü ekran, 1080p çözünürlüğe sahip selefini geride bırakıyor. Ekran oldukça parlak, yazılar keskin ve resimler doğru renklerle oldukça canlı görünüyor. Kısacası muhteşem görünüyor.

Tabletinizin Depolama Alanını Genişletin

Dropbox

Android (versiyon cihaza göre değişiyor):
http://chip.tk/1hetdfN
iPad (iOS 7 ve üzeri):
http://chip.tk/1hevho4w
Dropbox besbelli bir seçim olabilir, özellikle de zaten bilgisayarınızda kullanıyorsanız. Fakat neden Dropbox'un tablet sahipleri için hayati öneme sahip bir indirme olacağıyla ilgili bazı özel sebepler mevcut. Cihazınızın çoğunlukla limitli dahili depolama alanını genişletmek için harika bir yol. Sadece üye olarak 2 GB alan elde ediyorsunuz ve eğer arkadaşlarınızı da servise yönlendirirseniz ve bunun gibi ufak görevleri yerine getirirseniz 16GB'a kadar alan elde edebiliyorsunuz. Eğer Dropbox'u fotoğraflarınızın yedeklerini tutmak için kullanıyorsanız fotoğraflarınıza tabletinizden Dropbox uygulaması aracılığıyla nerede olursanız olun bakabilirsiniz. Benzer bir şey belgeler ve elektronik tablolar için de geçerli. Her ne kadar dosyalarınızı Dropbox kullanarak düzenleyemeseniz de "Bir-

Dropbox'ta dosyaları QuickOffice veya diğer uygulamalarla düzenlemek için "Birlikte Aç" a basın.

likte Aç" komutunu kullanarak dosyalarınızı QuickOffice uygulamasıyla veya benzer bir ofis uygulamasıyla düzenleyebilirsiniz. Eğer tüm bunlar hala sizin için besbelli ise müzik ve videolarınızı Dropbox'tan direkt internet üzerinde yayınlayabilmek de mümkün. Böylece müzik ve filmlerinizin keyfini hareket halindeyken ve onlar değerli depolama alanınızı işgal etmeden sürebilirsiniz.

Tabletinizi Çizim Defterine Dönüştürün

SketchBook Express

Android (4 ve üzeri):
http://chip.tk/1hevs2E
iPad (iOS 6 ve üzeri):
http://chip.tk/1hevUhv

Bugünlerde birçok tanınmış sanatçı ilham bulmak için tabletlerine dönmeye başladı. Şu sıralar ücretsiz iPad uygulaması "Brushes" ile en az normal fırçayla yaptığı kadar portre ve manzara çizimi yapan David Hockney de bunlardan biri. Eğer bir iPad sahibi iseniz ve yaratıcı çizgileriniz var ise Brushes uygulamasını denemenizi kesinlikle öneriyoruz. Fakat aynı zamanda SketchBook Express adlı uygulamayı da denemenizi tavsiye ederiz. Android ve iPad cihazlarda kullanılabilir durumda olan uygulama Microsoft tablet kullanıcıları tarafından Windows Store'dan edinilebiliyor ve kullanımı bir hayli kolay.

Basitçe parmağınızla çizim veya boyama yapıyorsunuz. Farklı kalem ve fırça tipleri arasında seçim yapabilirsiniz. Ayrıca uygulama parmağınızla yaptığınız basıncın değerini simüle edip mürekkep veya kalemle çizim yaparken ya da suluboya efektini denerken daha gerçekçi darbeler vurabilmeniz konusunda oldukça akıllı. Bitmiş çalışmalarınızı uygulamanın kendi galerisine kaydedebilir ya da telefonunuzun kütüphanesine çıkartabilirsiniz. Profesyonel sürüm yaklaşık olarak 11 TL tutuyor ve daha geniş bir fırça koleksiyonu ile geliştirilmiş özellikler sunuyor. Fakat ücretsiz sürüm de sanatsal türlerin pek çoğu için yeterli.

Springpad tabletinizi dijital bir karalama defterine dönüştürüyor.

Notlarınızı Yaratın, Senkronize Edin Ve Paylaşın

Springpad

Android (versiyon cihaza göre değişiyor):
http://chip.tk/1hew8oD
iPad (iOS 6 ve sonrası):
http://chip.tk/1hewfAC

Springpad tabletinizi her türlü şeyi biriktirip, kaydedip paylaşabileceğiniz – izlediğiniz filmler, keşfettiğiniz tarifler, okuduğunuz kitaplar, planladığınız tatiller ya da gün boyu karşılaştığınız şeyler- elektronik bir karalama defterine dönüştürüyor.

Fotoğraflar, internet kupürleri, sesli notlar ve nicesini ekleyebilirsiniz. İhtiyaçlarınıza göre Springpad yapılacaklar listesinden görsel bir günlüğe kadar pek çok role bürünebilir. İş için, ev geliştirme projeleriniz için veya görev hatırlatmaları için hâlihazırda bulunan not defteri tiplerinden birini seçebilirsiniz. Alternatif olarak sıfırdan kendi not defterinizi yaratma seçeneği de mevcut. Springpad telefonunuz ve bilgisayarınız da dahil olmak üzere pek çok farklı cihazda çalışabiliyor. Yaptığınız değişiklikleri senkronize ederek not defterlerinize ne zaman olursa olsun ulaşabilmenizi ve daima güncel kalmalarını sağlıyor. Ayrıca ilginç bir sosyal unsur olarak başkalarının not defterlerini takip edebiliyor ve kendinizinkini paylaşabiliyorsunuz. Bu, eğer başkalarıyla bir etkinlik hazırlıyorsanız ya da bir kulübün üyesiyseniz oldukça işe yarıyor. Oldukça benzer Evernote uygulamasının da hayranlarıyız fakat Evernote çoğunlukla iş adamları için üretilmiş gibi duruyor. Springpad normal kullanıcılar için harika bir alternatif.

Fotoğraflarınızı Basit Araçlarla İyileştirin

Pixlr Express

Android (2.2 ve sonrası):
http://chip.tk/1i1p0SM
iPad (iOS 6 ve sonrası):
http://chip.tk/1i1p9pe

Akıllı telefonlar fotoğraf çekmek için harikalar, fakat çekilen fotoğrafları düzenlemek o ufak ekranlarda oldukça can sıkıcı olabiliyor, net değiller ve çoğunlukla katla-

TABLET EKRANLARI İÇİN SIRADA NE VAR?

İnternette yeni bir iPad yada Galaxy tablet çıkmadan önce yer bulan çılgın tahminlerin (çoğunlukla zekice hazırlanmış sahte prototip fotolarıyla desteklenen) aksine tamamen saydam veya cebe sığdırılabilecek düzeyde kıvrılıp rulo yapılabilen aletleri kullanmamıza daha belirli bir süre var. Bununla birlikte esneklik mobil cihaz üreticilerinin kesinlikle yeni keşifler peşinde olduğu bir alan. LG'nin yakında çıkacak G-Flex akıllı telefonu 5inç bükülebilir ekran ve yarı esnek eğimli bir gövdeye sahip olacak. Bükülebilir ekranların avantajları çizilme ve kırılmalara karşı daha dayanıklı oluşları. Benzer tasarımlara sahip tabletler de zamanla görülebilir.

Daha yakın bir gelecekte daha yüksek çözünürlüklü ekranları daha yoğun PPI'lar (inç başına düşen piksel sayısı) eşliğinde görmemiz olası. Bu durum metinleri daha yumuşak, renkleri ise daha canlı yapacak. Apple'ın son iPad Air ve iPad Mini modelleri HD televizyonlardan bile daha yüksek olan 2048x1536 piksellik "Retina Ekran"lar kullanıyor. Aralarında Samsung Galaxy Note 10.1'in de bulunduğu belli Android cihazlar da yüksek çözünürlükler sunmaya başladı ve bu trend devam etmeye meyilli gibi.

Ekran üretiminde kullanılan malzemelerde bir değişim görmemiz de olası. Pek çok tablet hâlihazırda standart LCD ekran kullanıyor. Fakat AMOLED çok daha yaygın bir hale gelebilir. Şimdiden bazı akıllı telefonlarda kullanılan bu teknoloji daha yumuşak bir hareket sağlıyor ve çok daha az enerji tüketiyor. Özellikle Samsung'un AMOLED ekranlı tabletler üreteceği düşünülüyor.

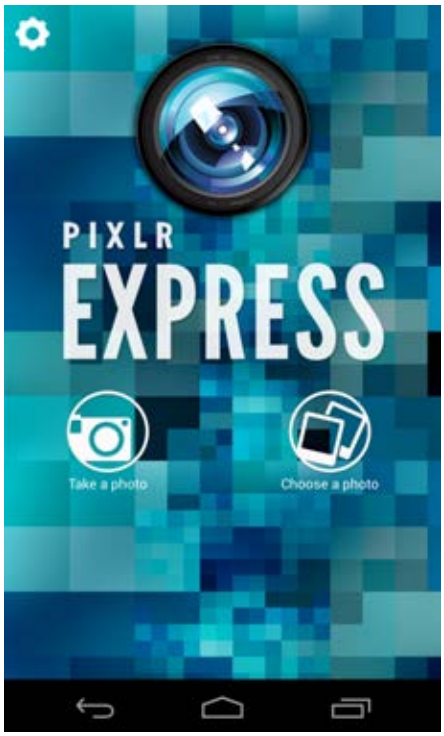

Pixlr fotoğraflarınızın çarpıcı gözükmesi için pek çok muhteşem araca sahip.

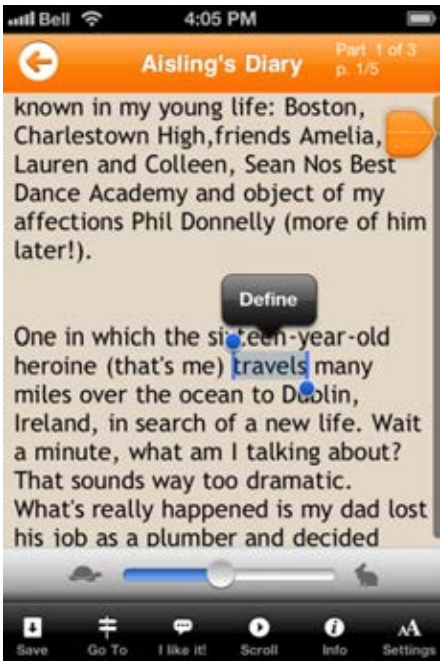

Wattpad milyonlarca e-kitabı içinde barındıran bir kütüphaneyle beraber geliyor.

Diğer pek çok oyundan farklı olarak Dropwords uygulama içi satın alımlara sahip değil ve reklamları daha az dikkat dağıtıyor.

nılan zahmete değmiyor. Diğer taraftan tabletler ise, resimleri değiştirmek için özellikle kullandığınız araçlar Pixlr Express programındaki kadar kolay kullanılabildiğinde idealler. Bir fotoğrafı Pixlr Express ile açtıktan sonra altı ana seçenek olan ayarlama, efekt, yerleşim, sınırlar, tip ve yapışkanlar seçeneklerini temsil eden ikonlar göreceksiniz. Herhangi birine basınca alt kategorilerini ortaya çıkaran araçlarla karşılaşacaksınız. Örneğin ayarlama seçeneğine basınca renk, kontrast, kırmızı göz engelleme ve kırpma da dahil olmak üzere 18 adet araçla karşılaşacaksınız. Her bir aracın kullanımı kolay ve uygulama çoklu dokunmadan tamamen faydalanarak resminizi kolayca kontrol edebilmenizi sağlıyor.

Alternatif olarak aynı üreticilerin elinden çıkma Pixlr-o-matic isimli uygulamayı deneyebilir, resimlerinize daha hızlı bir şekilde ilginç filtreler, efektler, çerçeveler ve daha fazlasını ekleyebilirsiniz. Bu uygulama da ücretsiz ve hem Android hem de Apple cihazlar için kullanılabilir durumda.

Tabletinizde Kitap Okuyun Ve Hatta Kitap Yazın

Wattpad

Android (versiyon cihaza göre değişiyor): http://chip.tk/1i1pzMm
iPad (iOS 6 ve sonrası): http://chip.tk/1i1qBYN

Telefonunuzda okuduğunuz son kitap hangisiydi? Galiba cevap hiçbiri... Akıllı telefonlar için pek çok e-kitap uygulaması mevcut. Fakat gerçekte akıllı telefonlarda bir şeyler okumak en fazla ufak bir otopark cezasını gözlerimizi kısarak okumaya çalışmak kadar keyifli... Ancak aynı e-kitabı tablette açmak bambaşka bir hikâyedir. Amazon Kindle Fire'ın yaygınlığı kanıtlıyor ki tabletler tıpkı normal e-kitap okuyucuları gibiler –fakat yapabildikleri diğer şeyler sayesinde çok daha iyiler. Yüksek çözünürlüklü ekranları ve yumuşak, akıcı metinler ve ayarlanabilir yazılar ile tabletlerle uzun zaman aralıklarında konforlu bir şekilde kitap okunabiliyor. İşin güzelliği tüm bunlardan faydalanmak için illa Amazon marka bir tablete ihtiyaç duymamanız. Kindle, Kobo ve Nook dahil olmak üzere popüler e-kitap platformları Android ve iPad'ler için uygulama olarak erişilebilir durumda (Nook ve Kindle ayrıca Windows 8 cihazlar için de kullanılabilir). Bu yazıda ise daha az bilinen bir uygulama olan Wattpad'den bahsedeceğiz. Bunun sebebi biraz da uygulamanın kendiliğinden hazır milyonlarca e-kitap ile dolu bir kütüphane ile gelmesi. Sadece klasik yapıtlar değil, Wattpad'in içeriğinde yeni ortaya çıkan enerjik yazar topluluğunun işlerinden Margaret Atwood gibi ünlü isimlerin eserlerine kadar pek çok kitap var. Wattpad'den bahsedişimizin öteki sebebi ise uygulamayı kullanarak kendi e-kitabınızı yazıp yayınlayabiliyor oluşunuz. Bir hesap oluşturun, menü butonuna basın (3 adet yatay çizgi) ardından oluştur seçeneğini seçin ve hayal gücünüzü konuşturun...

Büyük Ekranda Kelime Oyunları Oynayın

Dropwords

Android (1.6 ve sonrası): http://chip.tk/1i1r2SJ
iPad (iOS 4 ve sonrası): http://chip.tk/1nio52g

Google Play ve Apple Mağaza'nın oyunlarla dolup taştığını söylemeye gerek yok. Aynı şekilde bu oyunların büyük çoğunluğunun tabletin büyük ekranında telefona göre daha iyi oynanacağını da... Bundan yararlanmak için son moda zombi patlatma ya da can sıkıcı kuş oyunlarını oynuyor olmanıza da gerek yok. Diyelim ki oyun tercihleriniz daha zihinsel ağırlıklı. Örneğin kelime oyunlarından hoşlanıyorsanız onlar da tabletlerde daha eğlenceli olacaktır. Kare bulmaca tarzı oyunların sayısında herhangi bir sıkıntı yok ama pek çoğu ücretsiz iken bulmacaların kendileri uygulama içi satın alma istiyor. Tabletlerdeki uygulamalar listemizde oyunları temsil etmesi için Scrabble'ı seçecektik ama ücretsiz sürüm reklamlarla dolu. O kadar fazla ki insanın dikkatini dağıtıyor. Biz de onun yerine Dropwords'e karar kıldık. Uygulamanın ücretsiz versiyonu tamamen reklamsız değil fakat reklamları zararsız. Daha da önemlisi oynanış bağımlılık yapıcı ve oldukça eğlenceli. Uygulamayı tarif etmenin en iyi yolu Scrabble ile kelime bulmacanın araya biraz da Bejeweled oyunu katılarak karıştırılmış hali gibi.

yorum@chip.com.tr

HTC One M8

HTC'nin yeni amirali

One M8'i elinizde tuttuğunuzda kaliteyi gerçekten direkt olarak hissedebiliyorsunuz. M8'in ekranı 5.0 inç boyutunda. Full HD görüntü üreten cep, 441 ppi piksel yoğunluğu sunuyor. Super LCD3 panelin sahibi olan One M8'in ekranı Corning Gorilla Glass 3 ile korunuyor. M8, Qualcomm'un en güncel işlemcisi Snapdragon 801'i kalbinde taşıyor. Dört çekirdekli işlemci, 2,3 GHz hızında çalışıyor. Bunu 2 GB RAM bellek takip ediyor. Grafik işlemci olarak da Adreno 330 grafik birimi kullanılıyor. Güçlü teknik kadrosundan da anlaşılabileceği gibi telefonun performans konusunda en ufak bir sıkıntısı yok. 16 GB'lık cebin microSD kart desteği ile 128 GB'lık ek alan sahibi olmanız mümkün. One M8, önceki modelde olduğu gibi 802.11 ac'ye tam destek veriyor. Bunun yanında DLNA, Bluetooth 4.0, 4G ve elbette NFC desteği de telefonda yer alan diğer bağlantılar. One M8'in üzerinde 2600 mAh'lik bir batarya var. 20 saate kadar konuşma süresine sahip olan cep, 496 saate kadar da bekleme süresi sağlıyor. Arka kamerasında Ultrapixel teknolojisine destek vermeyi sürdüren HTC, cebin ana kamerasının hemen üzerinde bir kameraya daha yer veriyor. Derinlik sensörü olarak görev yapan bu kamera, fotoğrafların odak noktasını değiştirebilmenize izin veriyor. Cebin ön yüzünde de 5 megapiksellik kamera görüyoruz.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.4.2
İŞLEMCİ	Qualcomm Snapdragon 801 2,3 GHz
EKRAN	Super LCD3 5,0 inç (1080×1920)
BELLEK	2 GB
DEPOLAMA	16 GB

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	99
İNTERNET (%20)	98
MULTİMEDYA (%20)	96
TELEFON FONKSİYONU (%10)	100
FİYAT / PERFORMANS (%20)	89
FİYAT	2,499 TL

CHIP Çok iyi (96)

AMD AM1 Kabini Athlon 5350

AMD'nin en yeni platformu Kabini

Yeni nesil grafik çekirdeği (GCN) mimarisi ve "Jaguar" CPU çekirdekleri ile ortaya çıkan AM1 platformu, yükseltilebilir platformda dengeli bir bilgisayar sahibi olmak isteyenlere hitap ediyor. Özellikle uygun fiyatıyla dikkat çeken APU, Intel'in BayTrail platformunun karşısına yerleşiyor. AMD K16 adını da taşıyan Athlon 5350, 28 nm mimarisinde. Maksimum tükettiği güç değeri yalnızca 25W. Bu yönüyle bir hayli dikkat çeken APU, DirectX 11.2 ve Windows 8.1 desteği de gösteriyor. 4 adet "Jaguar" çekirdekli yapıda olan Athlon 5350, 2,05 GHz frekansında çalışıyor. Böylece Kabini ailesinin en güçlü üyesi olmayı başaran Athlon 5350, grafik işlemcisi olaraksa Radeon R3 serisinden Radeon HD 8400'ü üzerinde taşıyor. Graphics Core Next mimarisine dayalı grafik birimiyle 128 çekirdeğin sahibi olan işlemci, 600 MHz'lik GPU frekansı sunuyor. Athlon 5350, toplamda 16 GB'a kadar da kapasite desteğine sahip. Performans noktasında, Athlon 5350'nin düşük güç tüketimini, düşük fiyat etiketini ve dengeli performansı gözettiğini hemen söyleyelim. Minimum bütçe ile iyi bir sistem toplamak isteyenler tarafından tercih edilebilecek olan Athlon 5350, ofis ve evlerde günlük çalışma temposunu karşılayabilecek ve multimedya uygulamalarıyla birlikte eğlence için de kullanılabilecek bir işlemci.

TEKNİK ÖZELLİKLER

ÇEKİRDEK	4
FREKANS	2.05 GHz
GCN RADEON ÇEKİRDEĞİ	128
GPU FREKANS	600 Mhz
TDP	25W

DEĞERLENDİRME

DONANIM ÖZELLİKLERİ (%40):	80
ENERJİ SARFİYATI (%30):	85
FİYAT/PERFORMANS (%30):	92
FİYAT	136 TL

CHIP iyi (85)

Asus VivoPC VM40B

Yenilikçi PC

Asus, yeni tanıttığı ve bizim yakından incelediğimiz VivoPC VM40B bilgisayarıyla bilindik PC tasarımının dışına çıkıyor. Standart bir masaüstü bilgisayarın sunduğu tüm avantajları kompakt bir kutuya sığdıran VivoPC VM40B, isterseniz evinizdeki televizyona, isterseniz de bir monitöre bağlayıp kullanabileceğiniz eksiksiz ve yenilikçi bir PC olarak dikkat çekiyor. Küçük bir kutu görünümünde olan Asus VivoPC, Intel Celeron 1007U işlemciyle çalışıyor. Windows 8 işletim sistemini kullanan bilgisayar, 2 GB dahili belleğinin yanında toplam 16 GB'a kadar arttırılabilir bellek seçeneği de sunuyor. RAM ve depolama alanı yükseltmesini kutuyu kolaylıkla açıp yapabilmeniz mümkün. Bunun için yalnızca üst kapağı kaydırarak kaydırmanız yeterli. 500 GB dahili hafızayla gelen cihaz, gümüş renkli tasarımıyla da dikkat çekici. Arka bağlantıları arasında 2 USB 3.0, 4 USB 2.0, 1 HDMI ve gerekli ses bağlantılarını sunan Asus VivoPC, yalnızca 1,2 kilogram ağırlığıyla her yere taşınabiliyor. Yenilikçi 802.11ac kablosuz bağlantı teknolojisini de kullanan Asus VivoPC, böylece yüksek hızda kablosuz veri transferini mümkün kılmasıyla da dikkat çekiyor. Böylece ister monitör, ister televizyonunuz üzerinden hızlı veri iletişimi gerçekleştirebiliyorsunuz.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8
İŞLEMCİ	Intel Celeron 1007U
GRAFİK İŞLEMCİ	Intel HD Graphics
BELLEK	2 GB
DEPOLAMA	500 GB

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40):	90
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%25):	85
TAŞINABİLİRLİK (%15):	95
FİYAT / PERFORMANS (%20):	95
FİYAT	747 TL

CHIP Çok iyi (91)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Samsung Galaxy Note Pro 12.2

Samsung'un dev tableti

12,2 inç boyutunda ekranıyla 2560x1600 piksel çözünürlük sunan Galaxy Note Pro 12.2, S Pen kalemle birlikte geliyor. İşletim sistemi olarak son Android sürümü 4.4 KitKat'i kullanması büyük avantaj. İncelediğimiz modelin SM-P900 olduğunu da hemen belirtelim. Bu modelle yalnızca Wi-Fi desteği sunan Galaxy Note Pro 12.2'nin ayrıca 3G ve LTE destekli modelleri de bulunuyor. Bu modellerden LTE'li olanda işlemci olarak Qualcomm Snapdragon 800 kullanılırken, ülkemizde satışa sunulan Galaxy Note Pro 12.2'de 8 çekirdekli Exynos işlemci bulunuyor. Tableti performansıyla gayet beğendiğimizi söyleyelim. Samsung bu tabletinde yine kendi arayüzünü kullanıyor. Android KitKat'in üzerine yerleştirdiği Flipboard stili Magazine UX arayüzü, widget ve uygulamaları Flipboard stilinde gösteriyor. S Pen, Note Pro 12.2'yi tamamlayan yegane birim. Temassız Komut, Görev Notu, Karalama Defteri, Ekran Notu, S Finder ve Kalem Penceresi gibi yaratıcılık, hız ve verimlilik odaklı çözümleri sunan S Pen, ayrıca S Note uygulamasıyla olan uyumuyla da Note Pro 12.2'nin en önemli parçası. 8.0 megapiksel değerinde bir kameraya yer verilen tablette kameradan ziyade kamera yazılımında yer alan geniş seçenekler dikkat çekiyor. 9500 mAh'lik bataryanın sahibi olan tablet, 13 saate kadar pil ömrü sunabiliyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.4
İŞLEMCİ	Exynos 5 Octa 5420 1,9 GHz (8 çekirdek)
EKRAN	12,2 inç IPS (2560×1600)
BELLEK	3 GB
DEPOLAMA	32 GB

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	88
EKRAN (%15)	90
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15)	95
TAŞINABİLİRLİK (%10)	80
FİYAT / PERFORMANS (%20)	60
FİYAT	2,499 TL

CHIP iyi (83)

GigaByte H81.AMP-UP

Geliştirilebilir entegre OP-AMP'li kart

Dördüncü nesil Haswell tabanlı işlemciler için hazırlanan kart, buna ek olarak geliştirilebilir entegre OP-AMP'e sahip. Üzerindeki geliştirilebilir amplifikatör ile fark yaratan bu anakart ile Gigabyte, üst düzey bilgisayar oyunu özelliklerine gereksinim duymayan, ancak konu ses olunca alçak gönüllü davranmayan ses hayranlarını hedef alıyor. LGA 1150 soket yapısında olan kart, Gigabyte'ın Ultra Durable serisi altında sunuluyor. Kart, sade görünümü altında entegre OP-AMP, dijitali analoğa sessiz şekilde dönüştürebilen USB DAC-UP, Nichicon kapasitörler ve rahat kullanılabilir bir BIOS arayüzü sunuyor. Kart, üzerinde iki adet bellek slotu bulunduruyor. DDR3 bellek yuvalarıyla toplamda 16 GB kapasiteye ulaşabiliyorsunuz. H81. AMP-UP'ın üzerinde durduğu en göze çarpan özellik ses. Bunun için kartın üzerine yerleştirilen Realtek ALC898 ses işlemcisinde de tamamen altın kaplama kullanılmış. Yeniden OP-AMP'e dönecek olursak, kartın üzerinde bunun bir soket üzerine yerleştirildiğini görüyoruz. Bu devreyi yerinden çıkartmak ve değiştirmek mümkün. Gigabyte'ın ayrıca satılan OP-AMP Premium Upgrade Kit'ini aldığınızda her biri farklı ses yeteneği sunan amplifikatörleri kart üzerine yerleştirebiliyor ve kullanabiliyorsunuz. Anakartı oyunlarda güçlü seslere önem verenlere öneriyoruz.

TEKNİK ÖZELLİKLER

YONGA	Intel H81
İŞLEMCİ DESTEĞİ	LGA 1150 Core i7 / i5 / i3 / Pentium
BELLEK DESTEĞİ	2 x DDR3 DIMM 16 GB
BAĞLANTILAR	USB 2.0 (x3), USB 3.0 (x4), SATA 6Gb/s (x2), HDMI
YAPI	ATX

DEĞERLENDİRME

DONANIM ÖZELLİKLERİ (%40)	83
PERFORMANS (%35)	85
KULLANIM KOLAYLIĞI (%15)	88
BAĞLANTI SEÇN. (%10)	90
FİYAT	Belli değil

CHIP iyi (85)

Lenovo ThinkPad X1 Carbon

Yeni nesil Lenovo X1 Carbon

X1 Carbon, güncel teknolojiye ayak uydurarak yenilenmiş. Dokunmatik ekranı, Windows 8.1 Pro işletim sistemi, yüksek çözünürlük seviyesi ve dördüncü nesil işlemci ile donatılan X1 Carbon Yeni Nesil, daha pek çok özelliğe sahip. Karbon fiber ve magnezyumla tasarlanmış bir kasaya sahip olan Yeni Nesil X1 Carbon, dış görünüşüyle oldukça sağlam. Zorlu koşullarda 8 askeri testten geçirilen X1 Carbon, darbelere ve düşmelere karşı da dayanıklı. 2560x1440 piksel çözünürlüğünde 14 inç boyutunda ekranı bulunan ultrabook, 1.70 GHz'de çalışan ancak 2.10 GHz'e yükselebilen Intel Core i7 işlemciye sahip. 8 GB bellek ve 256 GB SSD diğer önemli özellikleri. Toplam 9 saate varan pil ömrü sunabilen ultrabook; parmak izi okuyucusu, yazılım desteği, ses ve hareketle kontrol fonksiyonlarıyla da dikkat çekici. Dokunmatik ekranın hassasiyeti gayet iyi seviyede. Diğer yandan klavyesiyle de çok rahat bir kullanım sunan X1 Carbon, fonksiyon tuşları da dahil olmak üzere multimedya kısayol tuşlarının tamamını dokunmatik bir bölmede bir araya getirmiş. Teknik öğeleriyle yerli yerinde olan ultrabook'un özelleştirilmiş dayanıklı tasarımı da dikkat çekici noktaları. Biraz ağır olsa da bunu çok dert etmiyorsunuz. İyi bir ultrabook satın almak istiyorsanız bu modeli incelemeden geçmeyin.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 Pro
İŞLEMCİ	Intel Core i7 4550U 1.50 GHz (2.10 GHz)
EKRAN	14 inç HD (2560x1440)
BELLEK	8 GB DDR3L 1333 MHz
DEPOLAMA	256 GB SSD

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	92
EKRAN (%15)	100
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15)	95
TAŞINABİLİRLİK (%10)	83
FİYAT / PERFORMANS (%20)	40
FİYAT	6,200 TL

CHIP iyi (82)

Synology DS214play
Medya merkezli NAS sunucusu

Medya Merkezi olarak hizmet veren DS214play, çift yuvalı bir NAS sunucu. Optimize edilmiş multimedya işlemi, yüksek kalitede fotoğraf, müzik ve video streaming için uygun bir model olan DS214play, güçlü teknik birimleri, DLNA, USB 3.0 ve elbette Synology'nin başarılı işletim sistemi DiskStation Manager (DSM) ile de dikkat çekici. Üzerinde iki disk kapasitesi bulunduran DS214play, hem 3,5 inç hem 2,5 inç diskler için kullanılabiliyor. Toplamda 10 TB'a kadar destek veren cihaz, çift çekirdekli bir işlemciyle çalışıyor. 1,6 GHz hızında çalışan bu işlemcinin yanı sıra sistemde 1 GB kapasiteli DDR3 bellek bulunuyor. Böylece iyi bir teknik güce kavuşan cihaz, tasarımıyla oldukça derli toplu bir görünümde. RAID-1 yapılandırmasında saniyede ortalama 110,97 MB okuma ve 100,58 yazma hızı sunan DS214play, böylece gayet işlevsel bir çalışma ortamı sunuyor. 5000 dosya transfer testi performansıyla da gayet iyi bir noktada olan DS214play, saniyede ortalama 45 MB yazarken, 65 MB okuyabiliyor. Güçlü performansı, sessiz çalışması ve uygun güç tüketimini aynı potada eriten cihazla yapabilecekleriniz arasında çok seçenek bulunuyor. DS214play ile sadece fotoğraflarınızı, müzikleri ve videoları yedeklemiyor, ev ağında tüm bunlara erişim sağlayarak bir multimedya merkezi gibi kullanabiliyorsunuz.

TEKNİK ÖZELLİKLER

HDD	SATA(III) / SATA(II) x 2
MAKS. KAPASİTE	10 TB (5 x 2 TB)
LAN BAĞLANTI NOKT.	Gigabit x 1
BAĞLANTILAR	USB 3.0 (2 adet), USB 2.0, SD kart, eSATA
BOYUTLAR	165 x 108 x 233,2 mm

DEĞERLENDİRME

DONANIM (%40)	95
SESSİZLİK (%20)	97
ENERJİ SARFİYATI (%20)	45
PERFORMANS (%20)	98
FİYAT	1,600 TL

CHIP iyi (86)

Asus PCE-AC68
Asus'un yeni standartlı Wi-Fi adaptörü

Çift bant desteği gösteren Wi-Fi adaptör görevi gören cihaz ile kablosuz bağlantısı olmayan masaüstü bilgisayarınıza bu özelliği kazandırabilir, bunun yanı sıra bu özelliği yüksek hızda elde edebilirsiniz. Yeni nesil kablosuz teknolojisi olan 802.11ac'yi destekleyen Asus'un yeni PCE-AC68 Wi-Fi adaptörü, masaüstü bilgisayar kullanıcıları için oldukça kullanışlı bir cihaz. USB üzerinden bir adaptör yerine kablosuz bağlantıdan daha yüksek performans almak isteyenler tarafından tercih edilebilecek bir model olan cihaz, 802.11 a, b, g ve n'den sonra 5'inci nesil standart olan ac'yi desteklemesiyle en dikkat çekici yanını oluşturuyor. Asus PCE-AC68, çift frekans desteği gösteriyor. Böylece hem 2,4 GHz hem 5 GHz bandında kullanabileceğiniz adaptör, kablosuz veri transfer hızında da büyük artış gösteriyor. 2,4 GHz'de dahili 600 Mbps hız sağlayan cihaz, 5 GHz bantla birlikte toplamda 1300 Mbps hızı görüyor. Şık bir tasarıma sahip olan PCE-AC68, tasarım kalitesini dev antenlerle pekiştiriyor. Hemen cihazın ucundaki bağlantı noktalarına bağlayabileceğiniz bu antenleri dilerseniz masanızın üzerine de sabitlemeniz mümkün. Bunu kutu içeriğinde sunduğu muhteşem bir aksesuarla sağlayan Asus PCE-AC68, antenleri bu aksesuarın üzerine sabitlemenize de olanak tanıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

STANDART	802.11 b/g/n/ac
ARABİRİM	PCI Express
ANTEN	3 adet
FREKANS	2,4 GHz / 5 GHz
HIZ	1300 Mbps

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50):	90
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%25):	92
ERGONOMİ (%15):	85
KULLANIM KOLAYLIĞI (%10):	90
FİYAT	Belli değil

CHIP Çok iyi (90)

MSI A88X-G43
AMD Kaveri'ye uygun anakart

Kaveri platformuyla uyumlu şekilde çalışan A88X-G43 ile AMD'nin yeni nesil platformuna geçiş yapmak için fırsat bulabilirsiniz. AMD A88X yonga setinde olan anakart, AMD FM2+ işlemcileri destekliyor. Tüm bileşenlerin Military Class 4 sınıfında olduğunu görüyoruz. Bu da demek oluyor ki tüm bileşenler yüksek kalitede ve dayanıklılık seviyesinde. Bu da hem güç verimliliği hem de hız aşırtmalarda daha iyi bir güç dengesi sağlıyor elbette. Bunun yanı sıra daha uzun ömürlü bir kullanım sunan kart, OC Genie 4 teknolojisini de destekliyor. OC Genie 4 ile anakartı hız aşırtmalar için uygun hale getiren A88X-G43, kullanışlı BIOS ekranıyla da rahat bir kullanımı amaçlıyor. Diğer yandan anakartın BIOS'una tekrar dönecek olursak oldukça kullanıcı dostu bir arayüzün karşımızda olduğunu söylemek mümkün. Ek bir yazılım olan Command Center ile işletim sistemi üzerinden de BIOS'u kontrol edebildiğiniz anakartta, pek çok işlemi rahat şekilde yapabiliyorsunuz. Fan Eğrisi Ayarı ile tüm fanlarınızı denetleyebiliyor ve sessizlik ve performans arasındaki en iyi dengeyi ayarlayabiliyorsunuz. Kart 4 adet DIMM DDR3 slotu ile toplamda 64 GB'a kadar RAM bellek desteği de gösteriyor. Anakart, üzerinde çift PCI Express yuvası sunuyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

YONGA	AMD A88X
İŞLEMCİ DESTEĞİ	AMD Socket FM2+ A-Series/ Athlon
BELLEK DESTEĞİ	4 x DDR3 DIMM 64 GB
BAĞLANTILAR	USB 2.0 (x4), USB 3.0 (x2), SATA 6Gb/s (x8), HDMI
YAPI	ATX

DEĞERLENDİRME

DONANIM ÖZELLİKLERİ (%40)	88
PERFORMANS (%35)	90
KULLANIM KOLAYLIĞI (%15)	92
BAĞLANTI SEÇN. (%10)	91
FİYAT	224 TL

CHIP iyi (89)

Dark EvoPad 3G M1040

3G desteği sunan EvoPad tablet

Android işletim sistemiyle çalışan EvoPad 3G M1040, 3G destekli bir tablet. Böylece yalnızca Wi-Fi ağlarının olduğu noktalarda değil, evde veya dışarıda, nerede olursanız olun internete bağlanabilme ve sosyal ağlarınızı kontrol edebilme şansı sunuyor. Sahip olduğu GPS alıcıyla otomobilinizde navigasyon cihazı olarak rol alabilmesiyle de avantajlı. 10,1 inç ekrana sahip olan tablet, HD IPS panel ekran taşıyor. 1280x800 piksel çözünürlüğünde görüntü üreten ekranın parlaklığı iyi seviyede. Ayrıca sezgisel kapasitif ekranı ile en küçük dokunuşları algılayan tablet, konforlu bir kullanım sağlıyor. Ön kamerasıyla 2.0 megapiksel çözünürlük sunan tablet, böylece görüntülü görüşmeler için uygun. Arka kameraya baktığımızda burada flaşla desteklenmiş ikinci bir kamera daha bulunduğunu görüyoruz. 5.0 megapiksel değerinde olan bu kamera ile yapılan çekimlerde tatmin edici kareler yakalamak mümkün. Android 4.2.2 sürümüyle gelen tablet, Mediatek MTK 8389 işlemcisini kullanıyor. Dört çekirdekli olan işlemci, iyi seviyede çalışıyor. İşletim sistemi içinde rahatlıkla hareket edebiliyor, uygulama ve ekranlar arasında kolay geçiş yapıyorsunuz. 1 GB RAM ile 8 GB dahili hafızayı da teknik kadrosunda tutan tablet, PowerVR SGX544 grafik işlemcisiyle de oyunlara hazır.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.2
İŞLEMCİ	Mediatek MTK 8389 1,2 GHz (4 çekirdek)
EKRAN	HD IPS Panel 10,1 inç (1280×800)
BELLEK	1 GB
DEPOLAMA	8 GB

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40):	72
EKRAN (%15):	70
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15):	75
TAŞINABİLİRLİK (%10):	71
FİYAT / PERFORMANS (%20):	60
FİYAT	599 TL

CHIP orta (69)

Prestigio MultiPhone 5044 DUO

Orta segmente hitap ediyor

MultiPhone 5044 DUO, çift SIM kart destekli bir model. MultiPhone 5044 DUO'nun teknik kadrosu ise orta seviyeli bir cep telefonu için yeterli ölçüde. 5,0 inç büyüklüğündeki ekran 720x1280 piksel çözünürlükle HD kalitesinde. IPS LCD panele sahip ekran gayet net ve parlak bir görsellik sağlıyor. Android 4.2 işletim sistemiyle gelen telefon, saf bir arayüz tasarımı sunuyor. İşlemci hanesine baktığımızdaysa Mediatek MT6589 ile karşılaşıyoruz. 4 çekirdekli olan bu işlemci 1,2 GHz hızda çalışıyor. Bu da cebin gerek segmenti gerekse de sunduğu performans açısından iyi durumda olduğunu gösteriyor. Performans 1 GB bellekle desteklenmiş. Bunu PowerVR SGX544 grafik birimi takip ediyor. Dahili depolama alanı ise kısıtlı. Yalnızca 4 GB'lık bir depolama kapasitesi sunan cep, mutlaka bir microSD karta ihtiyaç duymanıza neden oluyor. Zira kullanılabilir durumda yalnızca 2 GB'lık bir alanınız var. Ön ve arka kameralarıyla 2.0 ve 8.0 megapiksel değerinde olan cep, arka kamerasında bir flaş da bulunduruyor. Kamera ve pil ömründen de bahsedelim. Segmenti için yeterli bir arka kameraya sahip olduğunu söyleyebileceğimiz cep, iyi kareler yakalayabiliyor. Gün ışığında iyi fotoğraflar alabiliyorsunuz. Telefonun bataryası ise 2000 mAh. Bu kapasiteyle günü çıkartmanız mümkün.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.2
İŞLEMCİ	Mediatek MT6589 1,2 GHz (4 çekirdek)
EKRAN	IPS LCD 5,0 inç (720×1280)
BELLEK	1 GB
DEPOLAMA	4 GB

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	91
İNTERNET (%20)	86
MULTİMEDYA (%20)	88
TELEFON FONKSİYONU (%10)	92
FİYAT / PERFORMANS (%20)	70
FİYAT	899 TL

CHIP iyi (85)

Asus Striker Platinum

Oyunculara özel

Asus'un oyun severlere sunduğu Striker Platinum kartı üst segment kullanıcılara hitap ediyor. ROG serisi altında sunulan ekran kartı, şık ve kışkırtıcı tasarımı bir yana performansıyla da dikkat çekecek türden. Nvidia'nın GeForce GTX 760 grafik ünitesini referans alan Striker Platinum, üzerinde geniş bir bellek desteği sunuyor. 4 GB kapasitesinde GDDR5 bellek desteği sunan Striker Platinum, referans tasarıma göre hız aşırtmalı bir yapıya sahip. Referans tasarıma göre daha yüksek derecede taban ve tavan çekirdek hızı sunan ekran kartı, 1085 MHz Base Clock ve 1150 MHz Boost Clock değerlerine sahip. 6008 MHz seviyesinde çalışan bellekler hız aşırtmaya uğramamış. Bellek arayüzü olarak 256 bit kullanan Striker Platinum, PCI Express 3.0 arabirimiyle uyumlu. Büyük boyutuyla dikkat çeken kart, bu nedenle anakart üzerinde geniş yer kaplıyor. Bu arada Striker Platinum'un maksimum ekran çözünürlüğü olarak 4096x2160 piksel görüntü desteği verdiğini de söyleyelim. Ekran kartının üzerinde 1 adet HDMI, 1 adet DisplayPort ve 2 DVI bulunduğunu da sözlerimize ekleyelim. SLI yapmak isteyenlerin de rahatlıkla kullanabilecekleri Striker Platinum, performans noktasında beklentileri karşılayacak düzeyde bir ekran kartı. Yakından incelemenizde fayda var.

TEKNİK ÖZELLİKLER

GPU	Nvidia GeForce GTX 760
BASE CLOCK	1085 MHz
BOOST CLOCK	1150 MHz
BELLEK	4 GB
BAĞLANTILAR	HDMI, DisplayPort, DVI-I, DVI-D

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	94
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%30)	92
BAĞLANTI SEÇN. (%20)	92
FİYAT	Belli değil

CHIP Çok iyi (93)

Boş verin cep telefonlarını!

Fotoğraf çekmenin en iyi yolu hala fotoğraf makinesinden geçiyor.

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.

esahin@chip.com.tr, www.chip.com.tr/blog/sahin

Clash of Clans belası

Bilenler bilir Counter-Strike'ı saymazsak şimdiye kadar ciddi bir oyun bağımlılığım olmamıştı. CS'ı da bırakalı kaç sene oldu hatırlamıyorum bile. Genel olarak bilgisayara karşı oyun oynamaktan keyif aldığım en son oyun Quake II olmuştu. Sonrasında çok oyunculu oyunların dışında oyun oynamaz olmuştum. Kuşkusuz bir oyunu bitirmenin belli bir hazzı var. Fakat bilgisayara karşı oyun oynamak benim için bilgisayarla satranç maçı yapmaktan farklı değil. Gerçek bir galibiyet için gerçek bir insan şart. Clash of Clans ise maalesef bir oyunda aradığım tüm özelliklere sahip. App Store'un en fazla ciro yapan bu uygulaması ayrıca Android Market'te de ücretsiz olarak bulunuyor. Ücretsiz olduğuna bakmayın oyun aslında Free to Play. Yani oyunu severseniz ileri seviyelere daha kolay ve hızlı geçebilmek için mecburen para harcıyorsunuz. Strateji diyebileceğimiz bir türe ait olan Clash of Clans ciddi bağımlılık yapıyor. Dahası telefonu ya da tableti elinizden bırakamıyorsunuz. Size tavsiyem bu oyuna hiç bulaşmamanız. Öte yandan halihazırda oynuyorsanız ve 80 üzeri ve seviyedeyseniz esahin@chip.com.tr'ye bir mail atın. Şu an bulunduğum uluslararası klanda saat farkı yüzünden sıkıntı çektiğim için yeni bir klan bulma ya da oluşturma düşüncesindeyim. İşin kötüsü tam oyundan kopar gibi oldum klan savaşları işi çıktı. Tahmin edebileceğiniz gibi bulunduğunuz klan başka klanlarla çarpışıyor. Fakat bir yandan normal oyuna da devam ediyorsunuz. Aslında aynı anda iki oyun oynamış oluyorsunuz.

Fotoğraf çekmenin yolu

Geçenlerde bir arkadaşımın resim sergisine gittim. Beni gören arkadaşım da hemen Nikon D90 makinesini elime tutuşturdu ve kendimi bir anda serginin gönüllü fotoğrafçısı olarak buluverdim. Cep telefonuyla fotoğraf çekmeye ne kadar da alışmışım. D90'ı zaten makine olarak çok beğendiğim için benim açımdan keyifli bir deneyim oldu. Otomatik beyaz dengesi stabil, hızlı odaklayan ve ele tam oturan bir aygıtla fotoğraf çekmek gerçekten de çok farklı. Eğer kenarda duran bir dijital SLR'ınız varsa size tavsiyem onu arada sırada gezintiye çıkarın. Böylece fotoğraf çekmenin aslında ne kadar keyifli bir aktivite olduğunu bir kez daha hatırlayacağınızdan eminim. Tabii fotoğraf keyfini şip-

Yeni oyun: **Clash of Clans'ta şimdi bir de klan savaşları çıktı başımıza. Burada gördüğünüz köy tabii ki benim değil. Benim köyüm çok daha başarılı bir tasarıma sahip.**

Şahin Ekşioğlu'nun blog'undaki diğer yazıları için **TikTag'**leyin

şak fotoğrafçılığa dönüştüren cep telefonlarına da burada saygılarımızı sunuyoruz.

En iyisi Z2

Fotoğraf konusunda görüşlerine çok önem verdiğim sayılı kaynaktan biri de dxomark.com'dur. Tamamen bilimsel yöntemlerle çalışan DXO Labs bu alanda gerçek bir uzman. Sitede fotoğraf makineleri ve objektiflere ek olarak cep telefonlarına ait test sonuçları da bulunuyor. Daha önce incelediğimiz Sony Xperia Z2, fotoğraf ve video kalitesiyle beğenimi kazanmıştı fakat Nokia Pureview 808'i geçebileceğini sanmıyordum açıkçası. Daha doğrusu dxomark.com'a bakılırsa farklı kategorilerden oluşan toplam fotoğraf puanı açısından Pureview 808 ile Z2 aynı puanı (81) almış. Fakat Z2 doğal olarak çok daha yüksek bir video kalitesi sunduğu için final puanı daha yüksek olmuş. Pureview 808'i kısa bir süre kullandım. Gerçekten de özellikle dış ortamlarda giriş seviyesi SLR makinelere denk hatta bazılarından daha iyi sonuçlar elde ettim. Symbian kullanan 808'in fotoğraf kalitesi uzun süredir rakipsizdi. Açıkçası 808'i alaşağı edecek telefonu yine Nokia'dan bekliyordum. Fakat ne yazık ki Windows platformundaki Nokia telefonlar 2 yıl geçmesine rağmen hala Pureview 808'in yanına yaklaşamadı. Bu arada atı alan da Üsküdar'ı geçti tabii. Sony, Xperia Z2 ile oldukça başarılı bir iş çıkarmış. 4K video çekimi bir yana (DXO Labs 4K videoyu teste dahil etmemiş) oldukça hoş özellikleri var. Xperia Z2'nin detaylı incelemesi için chip.com.tr'ye bakabilirsiniz.

Kulaklık meselesi

Geçenlerde Facebook listemdeki bir arkadaşım durum iletisi olarak kulaklık almak istediğini ama marka ve model konusunda kararsız olduğunu yazmıştı. İlk gelen cevaplarda marka tavsiyesi vardı. Bense bu kulaklığı nasıl bir müzikçalara bağlayacağının hayati önem taşıdığını yazdım. Benim mesajımdan sonra marka model tavsiyeleri devam etti ve kimse ne demek istediğimi merak etmedi bile. Çok para ödeyip X bir kulaklık aldınız diyelim. Bu X kulaklığı Apple marka bir medya oynatıcıya bağladığınızda farklı ses alırsınız Sony ya da Philips marka bir medya oynatıcıda farklı. Hatta aynı markanın farklı modelleri de elde edeceğiniz deneyimi değiştirir. Her cihazın kulaklıktan bağımsız bir frekans karakteristiği var. Yani siz ekolayzırı kullanmasanız da cihazın size sunduğu bir karakter var. Buna bir de kulaklığın karakterini eklediğinizde ortaya zilyon tane kombinasyon çıkıyor. Hepsi hissedilir derecede farklı olan bu kombinasyonlara bakıp cihazı önemsemeden sadece kulaklığı yorumlamak ya da tavsiye etmek sağlıklı değil. Sonuç olarak bir cihazda örneğin basları çok iyi duyuran bir kulaklık, başka bir cihazda bunu yapamayabilir. Kulaklık seçmek gerçekten de kolay bir iş değil maalesef. Size kulaklıklarla ilgili çok az kişinin bildiği bir de sır vereyim. Hangi kulaklığı alırsanız alın kutusundan çıkardığınızda size sunduğu ses onun asıl performansını göstermez. Bir süre kulaklığın çalışıp membran yapısının iyice oturması gerekir. Özellikle kaliteli kulaklıklarda bu fark çok hissedilir. O yüzden size tavsiyem yeni bir kulaklık aldığınızda hemen kullanmaya başlamayın. 3-4 gün boyunca dışarı ses vermeyecek şekilde bir dolaba kapatın ve medya oynatıcınızla döngü modunda yüksek volümde (maksimum değil) çalışmasını sağlayın. Sonrasında kulaklığınız daha bir kişiliğini bulmuş şekilde emrinize amade olacaktır.

Mükemmele yakın: **Su geçirmez gövde 20,7 MP kamera ve 4K video kaydı gibi olağanüstü özelliklere sahip olan Xperia Z2, fotoğraf kalitesi konusunda cep telefonları listesinde ilk sırada.**

Daha iyi olabilirdi: **Şu an kullandığım Sony MDR -7506 oldukça eskiden beri üretimde ve kendine ait ciddi bir hayran kitlesine sahip. Fakat beni çok etkilemedi doğrusu.**

Ayın yeni ürünleri

CHIP TOP 10

CHIP Test Merkezi'ne her ay 100'e yakın ürün ulaşıyor. 14 kategoriden en ilginç olan yeni ürünleri sizler için bir araya getirdik. Ürünlerle ilgili ayrıntılı bilgileri tablolarda veya www.chip.com.tr adresinde bulabilirsiniz

SIRA 1 — DİJİTAL FOTO. MAKİNESİ KOMPAKT MEGA ZOOM

Olympus Stylus 1

Bridge kamera, güçlü ışıklı zoom, iyi işçilik, hızı oto odaklama, elektronik vizör, katlanabilir 3 inç ekran; ancak ISO 800'den sonra kumlanmalar

Toplam puan: 83,7
Fiyat: yaklaşık 600 €

SIRA 12 — TELEVİZYON LCD/PLAZMA 42 İNÇ

Grundig 42VLE983BL

Çok iyi 3D gösterimi, iyi 2D görüntü, düşük güç tüketimi, HbbTV, opsiyonel Babywatch ve Videocall; ancak kısıtlı ağ fonksiyonları

Toplam puan: 83,4
Fiyat: yaklaşık 500 €

SIRA 2 — DİJİTAL FOTO. MAKİNESİ KOMPAKT MEGA ZOOM

Panasonic Lumix DMC-TZ61

İyi donanım özellikleri, 30x zoom, elektronik vizör, yüksek kenar netliği; ancak köşelerde detay kaybı, tele'de oto odaklama yavaş

Toplam puan: 82,2
Fiyat: yaklaşık 400 €

SIRA 43 — DİJİTAL FOTO. MAKİNESİ DSLR VE DSLM

Nikon D3300

Yüksek çözünürlük, düşük kumlanma, iyi işçilik, 60 fps'ye kadar full HD kayıtlar için video modu, ancak az ışıkta yavaş oto odaklama, pek ekstrası yok

Toplam puan: 78,2
Fiyat: yaklaşık 550 €

SIRA 27 — TABLET WINDOWS 8.1

Dell Venue 8 Pro

İyi pil süresi, hızlı şarj, iyi performans, ince ve sağlam kasa, 32 GB hafıza; ancak ekranı çevirirken ağır, eşitleme yazılımı yok

Toplam puan: 77,9
Fiyat: yaklaşık 250 €

DİJİTAL SLR FOTOĞRAF MAK. DSLR VE DSLM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Don. özell./kull. Foto Kalitesi (%45)	Efektif megapiksel Hız (15 %)	Deklanşör gecikmesi (s)	Pil süresi (min./max. kare sayısı)	İmaj sabitleyici (g)	
1	Olympus OM-D E-M1*	93	1,500 €	88	97	98	15.9	290/610	0.07	■
2	Sony Alpha 77	92.4	770 €	85	100	95	24	390/760	0.08	■
3	Panasonic Lumix DMC-GH3*	90.1	920 €	95	91	75	15.9	470/1.010	0.14	□
4	Sony Alpha 65	89.6	570 €	86	94	90	24	430/860	0.08	■
5	Canon EOS 70D	89.6	920 €	86	95	86	20	1.930/4.760	0.08	□
6	Pentax K-3	89.1	1,150 €	83	97	89	24.1	750/1.520	0.1	■
7	Panasonic Lumix DMC-GX7*	88.6	850 €	90	92	75	15.8	270/500	0.1	■
8	Olympus OM-D E-M5*	88.1	900 €	86	93	80	15.9	250/530	0.08	■
9	Pentax K-30	88	460 €	92	89	74	16.1	440/1.100	0.13	■
10	Pentax K-5 IIs	87.3	900 €	84	93	82	16.1	710/1.760	0.13	■

* SİSTEM KAMERASI

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. KOMPAKT - MEGA-ZOOM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Don. özell./kull. Foto Kalitesi (%45)	Efektif megapiksel Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Olympus Stylus 1	83.7	600 €	78	85	96	0.25	11.8	10.7	402
2	Panasonic Lumix DMC-TZ61	82.2	400 €	77	91	74	0.23	18	30	236
3	Sony Cyber-shot DSC-HX50V	81.5	310 €	78	84	84	0.29	20.2	30	272
4	Sony Cyber-shot DSC-HX20V	80.3	390 €	77	82	86	0.32	18	20	255
5	Panasonic Lumix DMC-TZ41	79.8	270 €	75	83	88	0.24	18	20	198
6	Casio ExilimEX-ZR800	79.1	330 €	69	82	100	0.21	15.9	18	225
7	Casio ExilimEX-ZR700	78.5	210 €	69	83	96	0.26	15.9	18	225
8	Canon PowerShot SX280 HS	77.9	220 €	77	77	85	0.27	12	20	235
9	FujifilmFinepix F900EXR	77.5	290 €	71	79	93	0.16	15.9	20	235
10	Sony Cyber-shot DSC-WX300	74.9	210 €	69	79	80	0.53	18	20	164

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ GİRİŞ SEVİYESİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Don. özell./kull. Foto Kalitesi (%45)	Efektif megapiksel Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Sony Cyber-shot DSC-WX200	77.9	200 €	78	74	89	0.34	18	10	120
2	Panasonic Lumix DMC-TZ36	76	190 €	72	79	79	0.28	15.9	20	193
3	Canon PowerShot SX240 HS	75.8	190 €	76	74	78	0.41	12	20	225
4	Canon PowerShot SX260 HS	75.6	170 €	76	75	78	0.45	12	20	230
5	Canon Ixus 255 HS	75.4	190 €	75	75	79	0.27	12	10	145
6	Sony Cyber-shot DSC-WX80	74.8	130 €	74	71	88	0.33	15.9	8	125
7	Casio ExilimEX-ZR400	73.9	170 €	60	81	97	0.28	15.9	12.5	205
8	Sony Cyber-shot DSC-WX50	73.3	170 €	68	74	87	0.37	15.9	5	120
9	Canon Ixus 500 HS	73	170 €	79	68	70	0.45	10	12	155
10	Panasonic Lumix DMC-SZ9	72.1	140 €	72	70	79	0.21	15.9	10	135

CEP TELEFONLARI

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.) (TL)	Kullanım (%30)	İnternet (%20)	Multimedya (%20)	Telefon ve pil (%20)	Ekran boyutu (inç)	Pil süresi	Kamera (megapiksel)	WLAN (802.11)
1	Samsung Galaxy Note 3	96.9	1950	94	100	96	100	5.7	9:09	12.8	ac/n
2	LG G2	95.9	1400	94	98	93	100	5.2	9:09	13.0	ac/n
3	Sony Xperia Z1	95.8	2000	96	100	94	95	5	6:18	20.7	ac/n
4	HTC One	95.7	1700	99	98	91	92	4.7	5:55	4.1	ac/n
5	Google Nexus 5 (32GB)	95.4	1250	100	99	86	94	5	6:36	8.0	ac/n
6	Samsung Galaxy S4	95.4	1500	93	100	92	99	5	7:11	12.8	ac/n
7	Sony Xperia Z	95.2	1550	94	99	92	96	5	5:07	12.8	n
8	HTC One Mini	94.7	1250	97	98	90	93	4.3	7:26	4.1	n
9	Apple iPhone 5S (64GB)	94.6	2500	97	98	89	90	4	6:31	8.0	n
10	Asus New Padfone	94.6	1400	96	99	91	92	5	6:00	13.0	ac/n

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

SABİT DİSKLER SSD

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Transfer hızı (%40)	Erişim süresi (%25)	Pratik test (%25)	Güç tüketimi (%10)	Sıkıştırlb. veri trans. hızı okuma/yazma (MB/s)
1	Samsung 840 EVO 1 TB (MZ-7TE1T0BW)	93,7	530 €	99	100	98	46	527/511
2	Samsung SSD 840 Pro (MZ-7PD512)	89,6	390 €	98	77	100	59	518/470
3	Samsung 840 EVO 750GB (MZ-7TE750BW)	89,2	410 €	99	88	98	32	537/447
4	Samsung SSD 840 Pro (MZ-7PD256)	89,2	200 €	98	79	100	53	520/443
5	Samsung 840 EVO 500GB (MZ-7TE500BW)	89	290 €	99	86	98	33	537/462
6	OCZ Vector 256 GB (VTR1-25SAT3-256G)	84,8	270 €	98	77	97	19	514/499
7	Samsung 840 EVO 250GB (MZ-7TE250BW)	83,8	150 €	98	65	97	42	544/329
8	Crucial M500 480 GB (CT480M500SSD1)	82,8	280 €	95	81	94	11	527/427
9	OCZ Vertex 450 256 GB (VTX450-25SAT3-256G)	81,8	200 €	96	73	95	14	498/498
10	Samsung 840 EVO 120GB (MZ-7TE120BW)	81,2	90 €	93	60	96	49	523/274

SABİT DİSKLER SATA 3,5 İNÇ, 1 TB ÜZERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Transfer hızı (%30)	Gürültü (%30)	Erişim süresi (%15)	Uygulama (%15)	Transfer hızı (MB/s)*
1	Seagate Desktop SSHD 2000 GB	81.1	100 €	100	77	48	100	166
2	Seagate Barracuda 7200.14 3TB (ST3000DM001)	71.7	100 €	95	78	50	41	157
3	HGST Ultrastar 7K3000 3TB (HUA723030ALA640)	71.5	200 €	90	66	100	40	148
4	WD Red 1TB (WD10EFRX)	70.5	60 €	74	100	40	17	122
5	WD Black 4TB (WD4001FAEX)	69.2	200 €	82	89	56	35	135
6	WD Red 2TB (WD20EFRX)	69	90 €	72	97	39	31	119
7	WD Red 3TB (WD30EFRX)	68.2	120 €	67	93	36	38	112
8	WD Red 4TB (WD40EFRX)	67	160 €	66	90	47	34	109
9	Seagate NAS HDD 4 TB (ST4000VN000)	65.5	160 €	88	73	41	29	145
10	HGST DeskStar 7K4000 4 TB (HDS724040ALE640)	65.2	180 €	81	77	51	38	134

*AĞIRLIKLI ORTALAMA DEĞER

TABLETLER

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Kullanım (%50)	Ekran (%20)	Taşınabilirlik (%20)	Donanım özell.(%10)	Pil süresi (internet, saat)	Ekran boyutu (inç)
1	Apple iPadmini RetinaWiFi + 4G 128GB	92.4	770 €	99	81	89	89	6:41	7.9
2	Apple iPad Air 128GB 4G	90.6	830 €	100	84	74	89	6:05	9.7
3	Apple iPadmini 64GB 4G	89	450 €	99	65	92	85	5:59	7.9
4	Asus Google Nexus 7 2	86.5	250 €	86	79	100	79	7:23	7
5	Apple iPad 4 64GB 4G	85.1	810 €	99	78	59	84	5:46	9.7
6	SamsungGalaxyNote 10.1 2014 LTE (SM-P605)	85	610 €	88	85	72	98	6:35	10.1
7	Apple iPad 2 64GB 3G	83.9	550 €	98	66	71	79	6:39	9.7
8	SamsungGalaxyTab38.0(SM-T3100)	83.3	230 €	84	73	93	78	6:57	8
9	Asus Fonepad 7 (ME372CG-1B057A)	82.7	220 €	83	68	93	91	7:39	7
10	Asus Transf. Pad TF701T (TF701T-1B007A)	82.5	470 €	87	79	75	81	6:11	10.1

YAZICI ÇOK FONKSİYONLU MÜREKKEP PÜSKÜRTMELİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Baskı masrafları (%30)	Kalite* (%25)	Donanım/servis (%15)	Hız* (%15)	Ergonomi (%15)	Sayfa maliyeti metin/foto (cent)	Arabirimler (USB, LAN, WLAN)	Stand-by tüketimi (watt)
1	HP Officejet Pro 276dw	88.8	300 €	92	94	92	89	71	1,1/11	■/■/■	7.7
2	Canon Pixma MX925	86.3	160 €	100	65	77	100	89	1,9/12	■/■/■	6.2
3	HP Officejet Pro 8600 Plus	86.2	190 €	84	100	77	97	66	1,1/9	■/■/■	5.8
4	Canon Pixma MX715	82.2	180 €	97	55	92	92	79	2,9/12	■/■/■	6.8
5	Canon Pixma MG4250	80.8	85 €	98	61	99	62	80	3,0/11	■/■/■	3.4
6	Brother MFC-J4510DW	78.9	120 €	81	79	77	87	71	1,7/12	■/□/■	5
7	Canon Pixma MG3250	78.2	75 €	98	61	100	53	70	3,0/11	■/□/■	3.8
8	Canon Pixma MG7150	77.9	165 €	90	63	67	87	82	2,4/11	■/■/■	5.7
9	Canon Pixma MG6450	77.5	120 €	95	63	68	78	77	2,4/11	■/□/■	4
10	Brother MFC-J825DW	77.1	240 €	86	54	88	96	67	2,7/16	■/□/■	3.6

*YAZICI, TARAMA, KOPYALAMA

TELEVİZYON LCD/PLAZMA, 42 İNÇE KADAR

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%47,5)	Donanım özell. (%25)	Ergonomi (%15)	Kontrast (satranç tahtası)	Parlaklık (cd/m2)	HDMI	Ekran boyutu (inç)
1	Philips 40PFL8008S	95.7	1,150 €	100	94	95	192:1	318	4	40
2	Samsung UE40F8090	95.3	1,100 €	94	100	100	199:1	311	4	40
3	Sony KDL-42W805A	93.8	805 €	95	92	94	178:1	265	4	42
4	Samsung UE40F7090SL	92.5	930 €	92	96	96	190:	279	4	40
5	Samsung UE40F6470	91.3	490 €	90	94	90	165:1	319	4	40
6	Panasonic TX-L42ETW60	90.8	740 €	86	93	99	163:1	213	3	42
7	Philips 42PFL6008K	90.7	680 €	89	89	97	164:1	272	4	42
8	Samsung UE42F5570	88	590 €	94	88	93	205:1	369	3	42
9	LG 32LA6608	86.8	430 €	86	90	87	170:1	227	3	32
10	Toshiba 40L7363DG	86.5	470 €	90	86	83	172:1	282	4	40

ANAKARTLAR AM3

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Don.özell. (%40)	Performans (%35)	Kullanım (%25)	Yongaseti	GBit-LAN	Ekran (VGA/DVI/HDMI)
1	Gigabyte GA-990FXA-UD7	99.2	200 €	100	98	100	990FX	1	□/□/□
2	Asrock 990FX Extreme4	97	120 €	99	98	92	990FX	1	□/□/□
3	MSI 990FXA-GD80	96.4	150 €	95	100	93	990FX	1	□/□/□
4	Asrock 990FX Extreme9	96.3	170 €	99	96	92	990FX	1	□/□/□
5	Asus M5A99X Evo	95.6	130 €	94	98	96	990X	1	□/□/□
6	Gigabyte GA-990FXA-UD5	95.2	140 €	97	97	90	990FX	1	□/□/□
7	Asrock 890FX Deluxe5	94.9	130 €	96	97	90	890FX	1	□/□/□
8	MSI 990FXA-GD65	93.6	100 €	87	99	96	990FX	1	□/□/□
9	Asus M5A97 Evo R2.0	93.4	80 €	87	98	97	970	1	□/□/□
10	Gigabyte GA-970A-UD3	93.3	80 €	86	99	97	970	1	□/□/□

TELEVİZYON LCD/PLAZMA, 43 İNÇ ÜZERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%47,5)	Donanım özell. (%25)	Ergonomi (%15)	Kontrast (satranç tahtası)	Parlaklık (cd/m2)	HDMI	Ekran boyutu (inç)
1	Samsung UE55F9090	94.1	3,300 €	97	99	92	208:1	348	4	55
2	Samsung UE55F8090	93.6	2.350	95	97	91	198:1	254	4	55
3	Samsung UE85S9	93.4	35.650	93	100	100	201:1	367	4	85
4	Samsung KE55S9C	93.1	8.000	99	97	85	214:1	141	4	55
5	LG 65LA9709	92.9	5.400	100	98	75	210:1	282	3	65
6	Philips 65PFL9708S	92.5	5.300	96	97	86	195:1	330	5	65
7	Sony KDL-46W905A	90.7	1.450	93	86	92	198:1	313	4	46
8	Philips 55PFL8008S	90.7	1.800	92	89	93	207:1	395	4	55
9	Samsung UE65F9090	90.6	6.000	91	99	92	180:1	399	4	65
10	LG 84LM960V	90.4	12.500	94	93	90	198:1	161	4	84

INTEL ANAKARTLAR SOCKET 1155

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Donanım özellik. (%40)	Performans (%35)	Kullanım (%25)	Yongaseti	GBit-LAN	Ekran (VGA/DVI/HDMI)
1	Gigabyte GA-Z77X-UD5H	97.4	220 €	94	100	100	Z77	2	■/■/■
2	Asus Maximus V Extreme	97.3	350 €	100	95	96	Z77	1	□/□/■
3	Asus P8Z77-V Premium	95.7	370 €	100	94	92	Z77	2	□/□/■
4	Gigabyte G1.Sniper 3	95.3	290 €	99	92	94	Z77	2	■/■/■
5	Asus Maximus V Formula	94.5	260 €	93	99	91	Z77	1	□/□/■
6	Asus P8Z77-V Deluxe	93.7	230 €	95	94	90	Z77	2	□/□/■
7	MSI Z77A-GD80	93.4	190 €	92	91	100	Z77	1	■/□/■
8	MSI Z77 MPower	92.3	140 €	86	96	98	Z77	1	□/□/■
9	Asus Maximus IV Extreme	91.7	300 €	86	94	98	P67	2	□/□/□
10	Asrock Fatal1ty Z77 Professional	90.2	190 €	95	92	81	Z77	2	□/□/■

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

İşlemci rehberi

Piyasada satılan işlemci ve grafik yongalarıyla ilgili performans bilgilerini CHIP CPU-GPU rehberinde bulabilirsiniz

Ufuk Yamankılıçoğlu

Geçtiğimiz ay duyurduğumuz gibi, bu ay CHIP Test Merkezi'nde AMD'nin yeni Kaveri ailesinden A10-7700K'yı test etme şansı bulduk. 28 nm üretim teknolojisiyle üretilen APU yongası 3,4 GHz frekansla (Turbo modunda 3,8 GHz'e kadar çıkıyor) 21-26 sıralardaki öncülü Richland mimarili APU'lardan (4,4 GHz'e kadar) daha düşük bir frekansa sahip, ancak performansı çok da parlak olmayan Richland APU'larla aynı seviyelerde.

Buna karşın entegre Radeon R7 grafik çekirdeğinin performansı dikkate değer: 3DMark Vantage'da A10-7700K, tablonun GPU performans endeksinin en iyi değerini 7.109 puanla elde ediyor. Böylece Kaveri APU'su, ayrı bir ekran kartı olmamasına rağmen oyunlarla uyumlu olması amaçlanan enerji tasarruflu multimedya PC'leri için cazip bir seçenek olmayı başarıyor. CPU'lardaki ikinci ilginç yeni modelse Intel'in güncel Haswell ailesinden geliyor. 220 dolar'a satılan Core i5-4670 listemizde dokuzuncu sırada yer alıyor ve üst seviye performansı uygun bir fiyata sunmayı başarıyor. Ekonomik bir oyun PC'si isteyenler için uygun bir seçenek olabilir.

Grafik yongaları GPU'larda en iyiler listemizin her alanında hareket var. Öncelikle nVidia'dan yeni bir zirve modeli geldi: GeForce GTX 780 Ti, 7.200 MHz bellek frekansına sahip ve çok iyi benchmark sonuçları elde etti: 3DMark 11 Extreme'de 5.427 puan ve Crysis Warhead'de 52 fps kartın performansını ortaya koyuyor. Ancak 760 dolar'lık fiyatı GTX 780 Ti'nin sadece oyun fanatikleri için cazip bir seçenek olmasına neden oluyor. Tablonun alttaki üçte birlik diliminde ise AMD Radeon R7 260X ve R7 260 ile orta-alt seviyede iki adet görece uygun fiyatlı iki GPU listeye dahil oldu.

Oyun meraklıları en cazip seçeneği 13. sıradaki AMD Radeon HD 7870'te bulabilirler: Sadece 170 dolar'lık bu kartla çoğu güncel oyunu en yüksek grafik detaylarla oynamak mümkün.

Mobil işlemciler Dizüstü işlemciler sıralamasında bu ay bir değişiklik yok. Intel Core işlemcilerin egemenliği daha önce de olduğu gibi yine devam ediyor.

uyaman@chip.com.tr

Masaüstü

Sıra	İşlemci	Yaklaşık fiyat	CPU performans puanı	Fiyat-performans puanı	Soket tipi	CPU çekirdek / Thread sayısı	CPU frekansı (GHz)	Turbo-Mode (GHz)	L2-Cache (KB)	L3-Cache (KB)	Üretim mimarisi (nm)	Maks. Güç tüketimi (TDP, W)	Cinebench R11.5 64 Bit	WinRAR x64 4.01 (KB/s)	Twofish-Serpent (MB/s)	TrueCrypt 7.1 AES-256 (MB/s)	GPU performans puanı	Grafik yongası	3DMark Vantage 1.0.2 Perf.	Resident Evil 5 12x10 (fps)
1	Intel Core i7-4960X	1050	100	54.5	2011	6/12	3,60	4,00	6 x 256	15.360	22	130	12,09	4.569	370	–	–	–	–	–
2	Intel Core i7-3970X	1130	89,6	32.9	2011	6/12	3,50	4,00	6 x 256	15.360	32	150	10,76	4.172	324	–	–	–	–	–
CHIP TAVSİYE 3	Intel Core i7-4770	320	82,2	116.2	1150	4/8	3,40	3,90	4 x 256	8.192	22	84	8,57	3.611	253	81,6	HD 4600	6.187	49,9
4	Intel Core i7-4770S	340	79,6	92.1	1150	4/8	3,10	3,90	4 x 256	8.192	22	65	8,56	3.292	253	79,5	HD 4600	6.033	48,5
5	Intel Core i7-4820K	355	76,8	72.2	2011	4/8	3,70	3,90	4 x 256	10.240	22	130	7,90	3.980	242	–	–	–	–
6	AMD FX-9590	350	74,9	60.3	AM3+	8/8	4,70	5,00	4 x 2.048	8.192	32	220	7,79	4.810	300	–	–	–	–
7	AMD FX-9370	225	71,2	78.6	AM3+	8/8	4,40	4,70	4 x 2.048	8.192	32	220	7,35	4.742	280	–	–	–	–
8	Intel Core i5-4670K	250	70,7	69.8	1150	4/4	3,40	3,80	4 x 256	6.144	22	84	6,54	3.472	189	80,4	HD 4600	6.073	49,4
9	Intel Core i5-4670	220	70,5	75.5	1150	4/4	3,40	3,80	4 x 256	6.144	22	84	6,52	3.403	189	79,7	HD 4600	5.994	49,2
10	Intel Core i7-3770K	350	70,1	39.0	1155	4/8	3,50	3,90	4 x 256	8.192	22	77	7,50	3.497	228	57,0	HD 4000	3.960	38,4
11	AMD FX-8350	190	67,7	58.5	AM3+	8/8	4,00	4,20	4 x 2.048	8.192	32	125	6,95	4.702	259	–	–	–	–
11	Intel Core i5-4570	205	67,7	46.5	1150	4/4	3,20	3,60	4 x 256	6.144	22	84	6,18	3.333	180	77,9	HD 4600	5.839	48,2
13	Intel Core i7-2700K	325	65,1	26.7	1155	4/8	3,50	3,90	4 x 256	8.192	32	95	7,05	3.465	201	37,2	HD 3000	2.192	28,9
CHIP TAVSİYE 14	AMD FX-8320	155	64,7	55.6	AM3+	8/8	3,50	4,00	4 x 2.048	8.192	32	125	6,42	4.665	244	–	–	–	–
15	Intel Core i5-4440	185	63,1	44.3	1150	4/4	3,10	3,30	4 x 256	6.144	22	84	5,72	3.181	165	74,2	HD 4600	5.591	45,7
16	AMD FX-8150	150	59,1	50.6	AM3+	8/8	3,60	4,20	4 x 2.048	8.192	32	125	5,98	4.103	223	–	–	–	–
17	Intel Core i5-4430	200	57,5	32.9	1150	4/4	3,00	3,20	4 x 256	6.144	22	84	5,17	3.092	149	73,5	HD 4600	5.476	45,9
18	AMD FX-8120	145	52,6	26.0	AM3+	8/8	3,10	4,00	4 x 2.048	8.192	32	125	5,11	3.777	190	–	–	–	–
19	AMD FX-6300	110	50,9	31.6	AM3+	6/6	3,50	4,10	3 x 2.048	8.192	32	95	4,54	3.599	170	–	–	–	–
20	Intel Core i3-4130	95	45,4	29.8	1150	2/4	3,40	3,40	2 x 256	3.072	22	54	3,72	1.980	110	62,3	HD 4400	4.510	40,1
21	AMD A10-6800K	140	42,8	20.2	FM2	4/4	4,10	4,40	2 x 2.048	0	32	100	3,61	2.671	135	98,8	HD 8670D	6.584	69,2
22	AMD A10-7700K	180	42,6	8.6	FM2+	4/4	3,40	3,80	2 x 2.048	0	28	95	3,43	2.318	148	100	R7Series	7.109	65,7
23	AMD A10-6790K	120	41,9	11.2	FM2	4/4	4,00	4,30	2 x 2.048	0	32	100	3,49	2.499	134	93,6	HD 8670D	6.381	64,2
24	AMD A8-6600K	110	41,5	11.4	FM2	4/4	3,90	4,20	2 x 2.048	0	32	100	3,42	2.446	131	68,8	HD 8570D	4.757	46,5
25	AMD A10-6700	110	40,1	8.0	FM2	4/4	3,90	4,20	2 x 2.048	0	32	65	3,37	2.363	132	76,5	HD 8670D	5.357	51
26	AMD A8-6500	105	39,0	5.8	FM2	4/4	3,50	4,10	2 x 2.048	0	32	65	3,19	2.350	124	66,6	HD 8570D	4.590	45,1
27	Intel Pentium G3220	65	34,9	8.4	1150	2/2	3,00	3,00	2 x 256	3.072	22	54	2,58	1.707	62	43,7	HDGraphics	2.990	29,9
28	Intel Celeron G1610	45	28,5	10.6	1155	2/2	2,60	2,60	2 x 256	2.048	22	55	2,14	1.567	51	27,1	HDGraphics	1.691	20,1
29	AMD A6-5400K	60	23,3	2.4	FM2	2/2	3,60	3,80	1.024	0	32	65	1,52	1.316	60	51,5	HD 7540D	3.125	39,1
30	AMD A4-5300	50	22,4	0.2	FM2	2/2	3,40	3,60	1.024	0	32	65	1,42	1.292	56	41,4	HD 7480D	2.432	32,2

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) – GRAFİK YONGASI YOK

Mobil

Sıra	İşlemci	Çekirdek kodu	Yaklaşık fiyat ($+KDV) 1	Performans puanı	Fiyat-Performans puanı	Çekirdek sayısı/ CPU Thread	İşlemci frekansı (GHz)	L2 önbellek (KB)	Maks. Güç tüketimi (TDP, watt)	60 Wh pille çalışma süresi (dk)	PCMark05 CPU (Puan)	Cinebench 9.6, 1 CPU (Puan)	Cinebench 9.6, x CPUs (Puan)	3DMark05 CPU (Puan)	3DMark01 (default) Yonga seti grafiği	3DMark01 (default) GeForce 740M GT	3DMark01 (default) GeForce 780M GTX
CHIP TAVSİYE 1	Intel Core i7-4700HQ	Haswell	475	100	92,5	4/8	2,40	6.144	47	115	12.278	984	3.223	32.683	22.000	38.000	65.000
CHIP TAVSİYE 2	Intel Core i7-3740QM	Ivy Bridge	425	98,9	100	4/8	2,70	6.144	45	120	12.997	922	3.157	32.245	16.500	32.000	51.500
3	Intel Core i7-4700MQ	Haswell	475	92,9	74,2	4/8	2,40	6.144	47	115	12.003	977	2.895	27.900	17.500	35.000	60.000
4	Intel Core i7-2760QM	Sandy Bridge	465	89,5	68,1	4/8	2,40	6.144	45	120	11.685	852	2.799	29.250	12.750	29.000	44.000
5	Intel Core i7-4702MQ	Haswell	475	88,4	63,9	4/8	2,20	6.144	37	146	11.988	877	2.405	30.693	16.500	32.000	51.500
6	Intel Core i7-2720QM	Sandy Bridge	400	78,2	52,5	4/8	2,20	6.144	45	120	9.969	797	2.706	22.100	12.000	27.500	41.000
7	Intel Core i5-3360M	Ivy Bridge	315	73,4	55,6	2/4	2,80	3.072	35	154	10.278	859	1.809	23.112	15.000	30.000	48.000
8	Intel Core i5-4200M	Haswell	275	70,2	55,3	2/4	2,50	3.072	37	146	10.114	902	1.832	18.503	13.000	28.000	42.000
9	Intel Core i7-2620M	Sandy Bridge	400	68,7	35,6	2/4	2,70	3.072	35	154	9.762	833	1.708	20.420	11.400	26.500	38.000
10	Intel Core i5-2520M	Sandy Bridge	265	66,8	49,9	2/4	2,50	3.072	35	154	9.168	719	1.935	19.882	11.250	26.000	37.000
11	Intel Core i7-3517U	Ivy Bridge	440	61,0	22,8	2/4	1,90	4.096	17	318	8.787	783	1.425	18.031	17.000	–	–
12	Intel Core i5-4250U	Haswell	415	60,1	23,1	2/4	1,30	3.072	15	360	8.249	725	1.430	19.374	17.000	–	–
CHIP TAVSİYE 13	Intel Core i5-3317U	Ivy Bridge	280	55,9	27,3	2/4	1,70	3.072	17	318	8.203	668	1.308	17.312	16.500	–	–
14	Intel Core i7-2677M	Sandy Bridge	400	49,6	13,4	2/4	1,80	4.096	17	318	6.512	693	1.336	12.803	13.000	–	–
15	Intel Core i5-520M	Arrandale	240	47,4	19,7	2/4	2,40	3.072	35	154	6.803	576	1.187	13.851	8.300	19.000	32.000
16	Intel Core i3-2310M	Sandy Bridge	125	44,1	30,1	2/4	2,10	3.072	35	154	7.045	531	1.121	11.513	9.500	22.000	30.000
17	Intel Core 2 Duo T9900	Penryn	665	43,6	5,5	2/2	3,06	6.144	35	154	6.922	558	1.034	11.487	7.900	17.500	29.000
18	AMD A10-4600M	Trinity	315	43,5	11,6	4/4	2,30	4.096	35	154	6.606	445	1.178	13.114	22.500	–	–
19	Intel Core i5-2467M	Sandy Bridge	315	42,8	11,0	2/4	1,60	3.072	17	318	6.164	537	1.028	12.537	12.500	–	–
20	AMD A8-3520M	Llano	275	35,9	7,4	4/4	1,60	4.096	35	154	6.020	310	936	12.100	17.000	–	–
21	AMD A6-4400M	Trinity	225	35,0	8,4	2/2	2,70	1.024	35	154	5.413	498	704	10.085	16.500	–	–
22	Intel Core 2 Duo T6500	Penryn	115	28,0	8,6	2/2	2,10	2.048	35	154	4.401	369	695	6.889	4.900	–	–
23	AMD A6-4455M	Trinity	190	26,1	4,2	2/2	2,10	2.048	17	318	3.578	385	503	8.543	10.500	–	–
24	Intel Core i5-520UM	Arrandale	300	25,9	2,5	2/4	1,06	3.072	18	300	3.812	369	553	7.350	6.300	–	–
25	AMD A4-5000	Temash	125	25,2	5,6	4/4	1,50	2.048	15	360	3.905	232	707	8.016	12.000	–	–
26	AMD E2-1800	Zacate	90	19,6	3,8	2/2	1,70	1.024	18	300	2.942	231	455	6.023	11.500	–	–
27	Intel Pentium SU4100	Penryn	115	17,2	2,0	2/2	1,30	2.048	10	480	3.121	234	410	3.715	4.300	–	–
28	Intel Atom Z2760	Clover Trail	50	14,4	2,6	2/4	1,80	1.024	3	1.800	2.130	150	525	3.277	4.500	–	–
29	AMD C-60	Ontario	75	11,4	0,9	2/2	1,00	1.024	9	600	2.057	143	225	3.204	7.000	–	–
30	Intel Atom D525	Pineview	80	8,3	0,3	2/4	1,80	1.024	13	415	2.145	101	265	1.055	3.100	–	–

[1] ÇOĞUNLUKLA SADECE BİR DİZÜSTÜ PC İLE BİRLİKTE TEMİN EDİLEBİLİR
[2] SHARED MEMORY GRAFİKTE ÇALIŞMA SÜRESİ, HIZLI GRAFİK YONGALARI SÜREYİ %40'A KADAR AZALTABİLİYOR

Grafik

Sıra	Grafik yongası	Bellek büyüklüğü MB ve türü	Yaklaşık fiyat ($+KDV)	Performans puanı	Fiyat-Performans puanı	Yonga frekansı (MHz)	Shader frekansı (MHz)	Bellek bağlantısı (Bit)	Unified Shader	Transistör sayısı (Milyon)	Mimari (nm)	Maksimum güç tüketimi (TDP, Watt)	3DMark 11 Extreme	3DMark Fire Strike	Crysis Warhead 2560 8AA (fps)	Dirt 3 1920 8AA (fps)	Heaven Benchmark 1920 4AA 16AF DX11 (fps)
1	nVidia GeForce GTX 780 Ti	3.072/GDDR5	760	100	42.0	1.006	7.200	384	2.880	28	7.100	250	5.427	9.634	52	126	91
2	AMD Radeon R9 290	4.096/GDDR5	455	86,6	60.7	947	5.000	512	2.560	28	6.200	250	4.101	8.421	45	122	85
3	nVidia GeForce Titan	6.144/GDDR5	1120	86,6	24.7	837	6.008	384	2.688	28	7.100	250	4.837	8.139	42	117	77
4	nVidia GeForce GTX 780	3.072/GDDR5	545	81,8	47.9	863	6.008	384	2.304	28	7.100	250	4.508	7.966	38	112	72
CHIP TAVSİYE 5	AMD Radeon R9 280X	3.072/GDDR5	315	76,5	77.5	1.100	6.400	384	2.048	28	4.313	190	3.654	7.678	39	112	70
6	AMD Radeon HD 7970	6.144/GDDR5	620	71,7	36.9	1.150	6.400	384	2.048	28	4.313	230	3.333	6.746	38	109	68
7	nVidia GeForce GTX 770	2.048/GDDR5	300	67,6	71.9	1.059	7.012	256	1.536	28	3.540	230	3.594	6.666	35	96	55
8	nVidia GeForce GTX 680	4.096/GDDR5	690	67,3	31.1	1.111	6.008	256	1.536	28	3.540	195	3.653	6.520	34	100	53
9	AMD Radeon HD 7970	3.072/GDDR5	410	66,2	51.5	1.000	6.000	384	2.048	28	4.313	250	3.021	6.639	35	97	62
10	nVidia GeForce GTX 680	2.048/GDDR5	620	62,0	31.9	1.006	6.008	256	1.536	28	3.540	195	3.165	6.398	32	88	51
11	nVidia GeForce GTX 760	2.048/GDDR5	250	57,9	73.9	1.059	6.212	256	1.152	28	3.540	170	2.973	5.619	30	86	49
12	AMD Radeon R9 270X	2.048/GDDR5	200	55,0	87.7	1.070	5.600	256	1.280	28	2.800	180	2.506	5.471	27	86	52
CHIP TAVSİYE 13	AMD Radeon HD 7870	2.048/GDDR5	170	53,3	100.0	925	6.000	256	1.536	28	4.313	195	2.425	5.487	26	81	49
14	AMD Radeon HD 7950	3.072/GDDR5	290	53,2	58.5	900	5.000	384	1.792	28	4.313	200	2.456	5.670	27	69	50
15	nVidia GeForce GTX 660 Ti	2.048/GDDR5	290	52,3	57.5	1.033	6.008	192	1.344	28	3.540	150	2.845	5.053	26	80	40
CHIP TAVSİYE 16	AMD Radeon R9 270	2.048/GDDR5	175	51,0	93.0	975	5.600	256	1.280	28	2.800	150	2.292	5.107	25	81	47
17	nVidia GeForce GTX 660	2.048/GDDR5	175	48,6	88.6	1.072	6.108	192	960	28	2.540	140	2.395	5.235	24	69	39
18	AMD Radeon HD 6970	2.048/GDDR5	205	40,4	62.9	880	5.500	256	1.536	40	2.640	250	1.806	3.821	22	59	40
19	nVidia GeForce GTX 650 Ti Boost	2.048/GDDR5	180	39,3	69.6	1.020	6.008	192	768	28	2.540	140	1.949	3.767	20	59	35
20	AMD Radeon R7 260X	2.048/GDDR5	160	36,7	73.2	1.160	6.600	128	896	28	2.080	115	1.737	3.772	17	57	33
21	AMD Radeon HD 7850	2.048/GDDR5	130	36,7	90.0	870	4.840	256	1.024	28	2.800	130	1.635	3.503	21	49	38
22	AMD Radeon HD 7790	1.024/GDDR5	125	30,0	76.5	1.000	6.000	128	896	28	2.080	85	1.564	3.503	5	51	28
23	nVidia GeForce GTX 650 Ti	1.024/GDDR5	135	28,6	67.6	928	5.400	128	768	28	2.540	110	1.449	3.066	13	42	24
24	AMD Radeon R7 260	1.024/GDDR5	155	28,0	57.6	1.000	6.000	128	768	28	2.080	95	1.433	3.353	4	51	24
25	AMD Radeon HD 6870	1.024/GDDR5	130	24,9	61.1	900	4.200	256	1.120	40	1.700	151	1.393	2.846	4	38	24
26	nVidia GeForce GTX 650	1.024/GDDR5	110	22,0	63.8	1.216	5.100	128	384	28	1.300	65	1.092	2.149	10	34	20
27	AMD Radeon HD 7770	1.024/GDDR5	105	21,2	64.4	1.000	4.500	128	640	28	1.500	80	1.079	2.387	4	35	22
28	AMD Radeon HD 6850	1.024/GDDR5	120	20,3	54.0	775	4.800	256	960	40	1.700	127	1.139	2.282	4	30	20
29	AMD Radeon HD 7730	1.024/GDDR5	70	13,6	62.0	800	4.500	128	384	28	1.500	47	658	1.637	3	22	12
30	nVidia GeForce GT 620	2.048/GDDR3	55	5,8	33.6	700	1.820	64	96	40	585	49	291	543	2	13	4

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

CHIP fiyat barometresi

CHIP, her ay satın alma kararlarınızda faydalanabileceğiniz dokuz aygıt sınıfı için fiyat tahminleri ve üç farklı fiyat sınıfındaki dizüstü tavsiyelerini yayınlıyor

GİRİŞ SEVİYESİ (YAKLAŞIK 350 DOLAR)

TAVSİYE	Samsung ATIV Book NP-275E5E-K01TR
İŞLEMCİ	AMD E2-2000 (2 x 1,75 GHz)
RAM	4 GB (maks. 8 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD Radeon HD 7340
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8
SABİT DİSK	500 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	4:15/7:00 Saat

GENEL ÇÖZÜM (YAKLAŞIK 580 DOLAR)

TAVSİYE	Acer Aspire E1-572G (54204G50MNKK)
İŞLEMCİ	Intel Core i5-4200U (2 x 1,6 GHz)
RAM	4 GB (maksimum 8 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD Radeon HD 8750M
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8
SABİT DİSK	500 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	5:32/8:18 saat

MULTIMEDYA (YAKLAŞIK 1000 DOLAR)

TAVSİYE	Toshiba Satellite L50-A-1CZ
İŞLEMCİ	Intel Core i7-4700MQ (2 x 2,4 GHz)
RAM	8 GB (maksimum 16 GB)
GRAFİK YONGASI	nVidia GeForce GT 740M
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8
SABİT DİSK	1000 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	3:56/6:45 saat

* TAM YÜKTE/OFFICE

Tahmin: Önümüzdeki ay için fiyat tahmini

Aksiyon kamerası

Rollei Bullet HD 5S 1080p Outdoor Edition: Fiyatı 18 ayda 350'den 180 Euro'ya düştü.

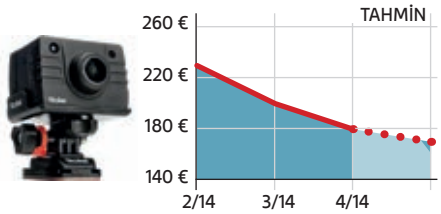

Uydu alıcı

Smart CX20: Cazip bir fırsat, ancak üretimi durdu, son ürünler satışta.

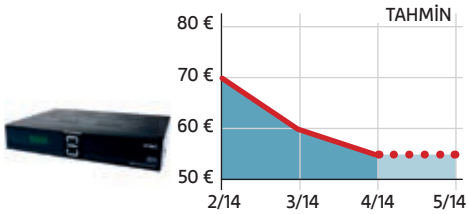

Sabit disk (SSD)

Toshiba Q Series Pro (HDTS325EZSTA): Kısa bir süre öncesine çıkmasına rağmen fiyatı oldukça ucuzladı.

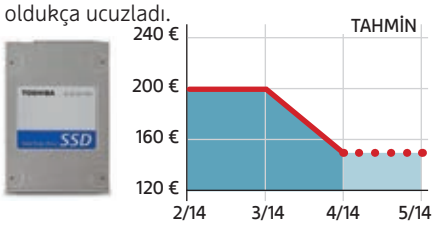

Tablet

Samsung Google Nexus 10: Satıcılarda, Google Mağaza'da olduğundan (499€) daha ucuza bulunabiliyor.

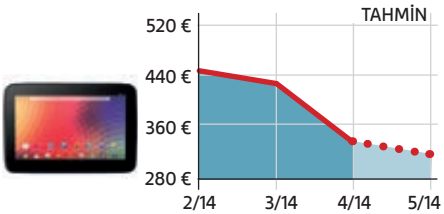

Notebook

Asus VivoBook U38DT-R3001H: Fiyat düşüşünden sonra uzun bir süre fiyatı değişmeyecek gibi görünüyor.

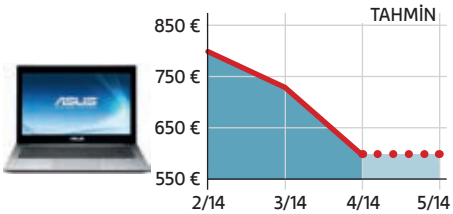

LCD monitör (26 inç üzeri)

LG 29MA73D-PZ: Piyasaya çıktığından bu yana ilk önemli fiyat düşüşü gerçekleşti.

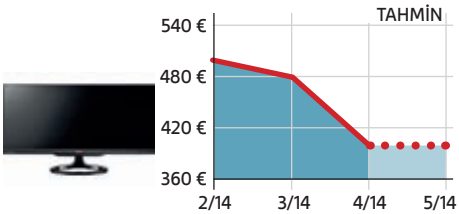

FOTOĞRAFLAR: ÜRETİCİ

Ekonomik (Ofis) PC

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	Intel Pentium G3220	60
CPU fanı	Intel stok fan	0
Anakart	Asrock H81M-DGS	50
RAM	G.SKILL DDR3 1333Mhz 4GB 2x2GB)	50
Ekran kartı	Tümleşik (CPU'da)	0
Sabit disk	SanDisk Ultra Plus 64 GB SSD	60
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master Elite RC-350 350 watt	50
Toplam		290

HTPC (Ev sineması)

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	AMD A6-6400K	65
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	ASUS F1A75-M PRO	80
RAM	G.SKILL DDR3 2133 Mhz 4GB (2x2GB)	60
Ekran kartı	AMD HD 8470D (işlemcide)	0
Sabit disk	Seagate 1 TB ST1000DM003	60
Optik sürücü	Slim 8x DVD-RW	25
Kasa	Redrock 102BB 230W Micro ATX	35
Toplam		325

Genel amaçlı PC

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	AMD FX-6300	110
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	Gigabyte GA-970A-D3	90
RAM	Kingston HyperX T2 Predator 2x4 GB 2400MHz	100
Ekran kartı	AMD Radeon R7 240	60
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	90
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master Elite RC-350 350 watt	50
Toplam		520

Giriş seviyesi oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	AMD FX-6300	110
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	Gigabyte GA-970A-D3	90
RAM	Kingston HyperX T2 Predator 2x4 GB 2400MHz	100
Ekran kartı	AMD Radeon HD 7870	165
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	90
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master Elite RC-430 500W	75
Toplam		650

Orta seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	Intel Core i5-4670K	250
CPU fanı	Cooler Master Hyper 412*	55
Anakart	ASRock Z87 Fatal1ty Killer	160
RAM	Kingston HyperX T2 Predator 2x4 GB 2400MHz	100
Ekran kartı	AMD Radeon R9 280X	310
Sabit disk	Samsung 840 EVO 250 GB SSD	185
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master Elite RC-430 500W	75
Toplam		1155

*Overclock yapılmayacaksa stok fan yeterli

Üst seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	Intel Core i7-4930K	590
CPU fanı	Thermalright Silver Arrow SB-E*	90
Anakart	MSI X79A-GD45 Plus	210
RAM	Kingston HyperX T2 Predator 4x4 GB 2400MHz	180
Ekran kartı	AMD Radeon R9 290	430
Sabit disk	Samsung 840 EVO 500 GB SSD	325
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Corsair Carbide 400R 750 watt	190
Toplam		2035

Yeni e-otolar

Büyük üreticilerin en son çıkardıkları üst düzey modeller, elektrikli motorların ve dâhili elektronik donanımın neler yapabileceğini gösteriyor.

MM & MW / Barış Emre ALKIM

Şu senaryoyu gözünüzde bir canlandırın. Çocuğunuz arka koltuktan mızmızlanıyor, iş ortağınızla acilen bir şey konuşmanız lazım ama arabayı siz sürüyorsunuz, üstüne üstlük benzin deposu boşaldı boşalacak. Böyle durumlarda otoyolun kenarında durmanız gerekir. Şimdi bir de şöyle bir alternatif düşleyin. Çocuğunuz tabletini kullanarak internetten film izliyor, siz dizüstü bilgisayarınızdan e-posta yazıyorsunuz, o arada araba kendi kendine gidiyor. Gelecek nesil "e-arabalar" bunların tümüne izin veriyor. Otomobil üreticileri çevre dostu ve kullanışlı elektrikli otolar üretmek için birbirleriyle yarışıyor. Bir yandan da daha fazla güvenlik, konfor ve iletişim kolaylığı için elektronik sistemler geliştiriyorlar. Büyük markaların övünç kaynağı modelleri test ettik ve sizler için tanıttık. Dergi DVD'sinde bu otolara ait videolar da bulabilirsiniz.

balkim@chip.com.tr

AUDI S3: LTE'li otomobil

Audi S3 Sportback, LTE ve WLAN gibi bağlantı özelliklerini sonuna kadar kullanan ilk araç olacak

Audi'nin S3'ünün internet bağlantısı sadece tabletler, dizüstü bilgisayarlar ya da cep telefonları değil, "Multi Media Interface" (MMI) adı verilen dâhili bilgisayar sistemi için de kullanılıyor. Navigasyon sistemi Google'dan özel varış noktalarına ya da trafik bilgisine erişebiliyor. Bunun bir önkoşulu arabanın içindeki yuvaya takılması gereken SIM kart.

1 Ağın adı ve parolası MMI'daki "Telefon" menüsü altında, dâhili WLAN yönlendiricisinin seçeneklerine giriliyor. Bunlar istendiği gibi değiştirilebiliyor **2** . Böylece Audi WLAN'ı istediğiniz uç aygıttan kullanabiliyorsunuz. Otomobilin şasisi radyo sinyallerini zayıflatabildiği için, üretici çatıya GPS, cep telefonu ve WLAN sinyalleri için köpekbalığı yüzgeci biçiminde bir anten eklemiş.

3 Kırsal alanda, şehirde ve otoyollarda 15 Mbps dosya indirme hızına ulaşabildik. Karşılaştırma için belirtelim ki MP3 biçiminde dört dakikalık, 6 megabyte yer kaplayan bir şarkı üç saniye içinde indirilebiliyor. Böylece, YouTube gibi video akış sitelerinden bile rahatça video izleyebiliyorsunuz.

4 MMI, orta konsoldaki yuvarlak bir düğme aracılığıyla kontrol edilebiliyor. Sürücü, parmaklarıyla dokunmatik yüzeye harf ya da rakam çizebiliyor. Bu, veri girişini kaydırmaya kıyasla çok daha kolay hale getiriyor. Sistem, tanıdığı karakterleri doğrulatmak için yüksek sesle okuyor.

Audi S3 Sportback

FİYAT: 40.100 avrodan başlıyor
GÜÇ: 300 beygir
AĞIRLIK: 1.500 kg
YAKIT SARFİYATI: 100 km'de 7 litre**
MENZİL: 700 km'ye kadar

1 Wlan kurulumu

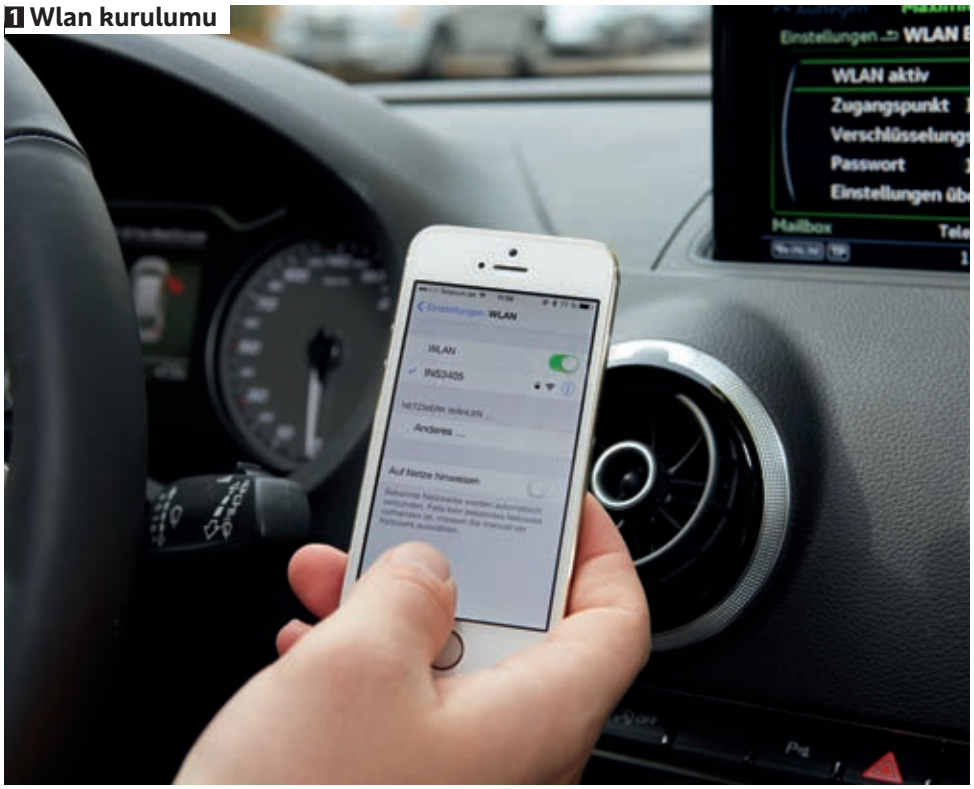

4 Dokunmatik kontrol

2 LTE anteni

3 Video akışı

FOTOĞRAFLAR: NIKOLAUS SCHÄFFLER; AUDI; BMW; DAIMLER AG

** Fabrika verisi

BMW i3: Elektrikli otomobil

BMW "i" harfiyle alternatif motorlar, elektronik donanım ve hafif kasa için ayrı bir seri başlattı

BMW i3'ün iki konfigürasyonu var. Biri tümüyle elektrikli, diğeri melez **1**. Melez modelde arkada elektrikli bir motora ek olarak 650 cc'lik yanmalı motor ve 9 litrelik depo bulunuyor. Motor BMW'nin motosiklet serisinden geliyor ve otomobili hareket ettirmek değil de bataryayı şarj etmek için kullanılıyor. Bu yüzden i3 sahipleri tek şarjda gidebildikleri mesafeyi ikiye katlayıp uzun yola çıkabiliyor. **2** 1.200 – 1.300 kg ağırlık ve 170 beygir güç sayesinde BMW i3, VW Golf'ten daha hafif olmakla kalmıyor, aynı zamanda çok daha çevik. Bunun altında yeni üretim yöntemleri yatıyor. BMW karbon fiber kompozit materyalden yapılmış bir şasiyi petrolle çalışan ağır bir otomobilde değil de elektrikli bir araçta seri üretime geçiren ilk firma. **3** Motor ve batarya aracın önünde değil de arka alt kısmında yer aldığından, arkadan itişli olan otomobilin kadran miline ihtiyaç duymuyor. O yüzden de yanmalı motorlu arkadan itişli otomobillerde standart olan aks çıkıntısı bu araçta bulunmuyor. Bu da kompakt i3'ün koltukları arasında çok konforlu bir boşluk sağlıyor. **4** Güç bağlantısı depo kapağının altında bulunuyor. BMW i3 bir adaptör seti sayesinde sıradan duvar prizinden şarj edilebiliyor. BMW ev kullanımı için, garajınıza teknisyen yardımıyla monte ettirebileceğiniz Wallbox adında bir de şarj ünitesi sunuyor. Wallbox i3'ün bataryasını 5 saat içinde %80 oranında doldurabiliyor.

BMW i3

FİYATI: 34.950 avrodan başlıyor
GÜÇ: 170 beygir
AĞIRLIK: 1.195 – 1.315 kg
YAKIT TÜKETİMİ: 100 km'de 13 kWs*
MENZİL: 160 km'ye kadar (elektrikle)

1 Elektrikli motor

2 Hafif kasa

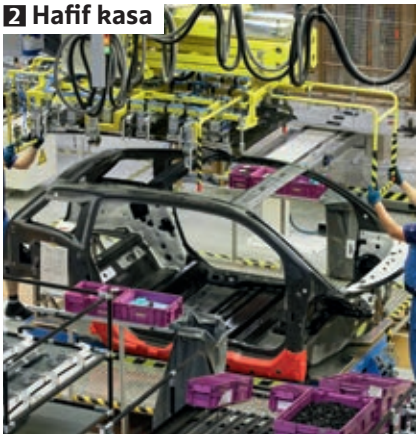

3 Geniş iç mekân

4 Elektrikle şarj

* Fabrika verisi: 100 km'de 1,5 litre

MERCEDES S: Otomatik pilot

Mercedes-Benz, S sınıfı ile "dünyanın en iyi otomobilini" inşa etmek istiyor. Sadece lüks değil, muhteşem teknoloji ve yeni sürüş yardımı sistemleri sayesinde bu mümkün.

Stuttgart'taki Mercedes mühendisleri kameralardan, kızılötesi farlardan ve radar sistemlerinden oluşan bir sistemi yeni S sınıfında kullanmış. Böylece ortaya yarı özerk sürüş sistemi Intelligent Drive çıkıyor. **1** Bir kamera ve radarlı algılayıcı göze görünmeyecek biçimde radyatör ızgarasına yerleştirilmiş. Dikiz aynasının üstündeki stereo kameralar karşı yönden gelen trafiği görmeye yardımcı oluyor. **2** Tehlike anında S sınıfı araçlar otomatikman fren yapabiliyor, motoru stop ettirip çalıştırabiliyor ve direksiyon hatalarını düzeltebiliyor. Otomatik takip mesafesi kontrolü Distronic Plus ise öndeki aracın uzaklığına göre maksimum hızınızı belirliyor. S sınıfının yeni bir özelliği ise aracın 130 km/s'ye varan hızlarda şeridi otomatikman takip edebilmesi. Otoyollarda bu, aracın neredeyse otomatik pilotta gitmesi anlamına geliyor. Gece görüş sistemiyse yoldaki insanları ve hayvanları geniş ekranda gösterip uyarıda bulunuyor. Gelecekte S sınıfı o kadar kendi kendine yeterli olacak ki ülkenin bir ucundan diğerine ya da şehirlerde kendi kendine gidebilecek. **3** Stereo kamera sadece karşıdan gelen trafiği değil, yolun aracın hemen önündeki kısmını da tarayarak tümsekleri ve engebeleri fark ediyor. Magic Body Control adlı işlev bu veriyi saniyenin kısa bir bölümünde Active Body Control'e aktarıyor; o da tekerleklerin yalıtımını sağlayarak, aracın içindeki kimsenin hiçbir sarsıntıyı hissetmemesini garantiliyor. Magic Body Control da 130 km/s'ye varan hızlarda kullanılabiliyor.

S sınıfı Mercedes

FİYATI: 67.050 avrodan başlıyor
GÜÇ: 258-585 beygir
AĞIRLIK: 1.195 – 2.070 kg
YAKIT TÜKETİMİ: 5,5 – 8,6 l/100 km*
MENZİL: 120 km'ye kadar

1 Algılayıcı sistemi

2 Yarı özerk sürüş

3 Akıllı şasi kontrolü

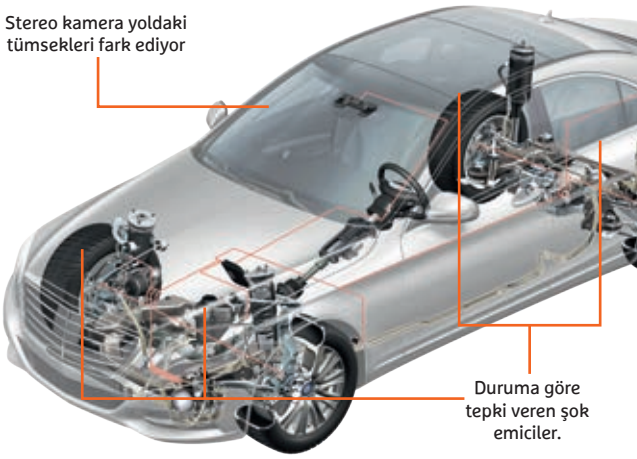

* Fabrika verileri

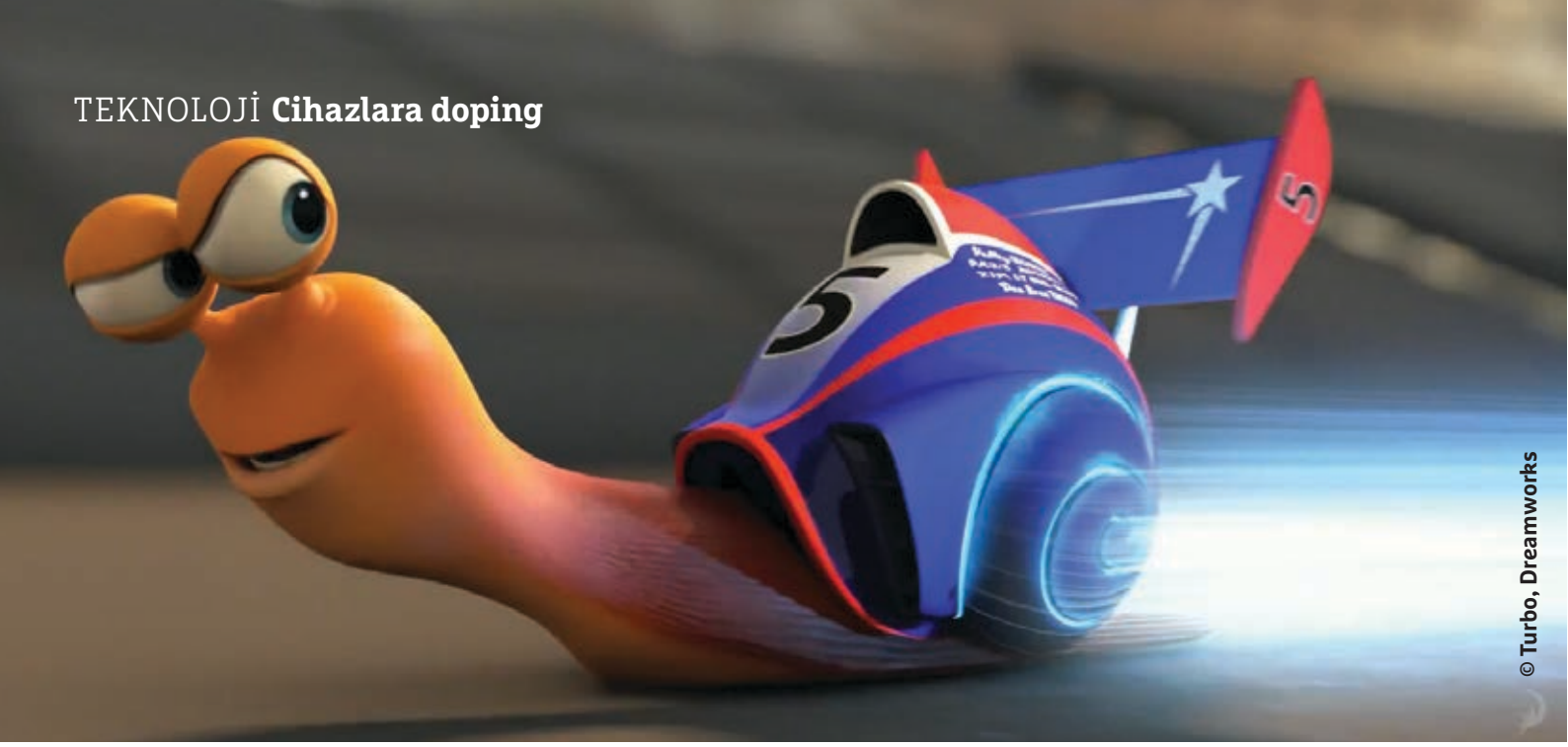

© Turbo, Dreamworks

Hack'leyin, hızlı çalışsın

PC, dizüstü, akıllı telefon, tablet ya da DSLR fotoğraf makineleri... Hepsinin daha hızlı çalışması mümkün. İşte cihazlarınızı hack'lemenin yolları

Berk ERGİN

İşlemcinize overclock

Bilgisayarınızın çalışma hızını üreticinin sağladığı işlemci hızı belirler ancak bazen hazır gelen değerleri, gerektiğinde işlemcinin çalışma voltajını ve saat çarpanı katsayısını artırarak yükseltebilirsiniz. Overclock (hız aşırtma) dediğimiz bu işlem beraberinde kimi riskleri de getiriyor. Yongaların daha hızlı çalışması, daha fazla ısınmalarına yol açıyor. Isınan yongalar kimi zaman uygulama esnasında kilitlenmelere, bazen de donanım arızalarına sebebiyet veriyor. Ayrıca hız aşırtma yaptığınız zaman cihazınız garanti kapsamından çıkıyor. Ancak işlemcinize yapacağınız orta düzey müdahalelerle bu riskleri minimuma indirebilirsiniz.

İşlemcinize hız aşırtma uygulaması için bilgisayarınızı yeniden başlatın ve BIOS menülerine girmek için açılış esnasında gereken tuşa basın. Bu tuşlar genellikle Del, F2 ya da F10 tuşlarıdır. "Front side bus", "Memory timing" ve "CPU multiplier" seçeneklerine bakın. Bunlar genellikle tek bir grup altında toplanmış haldedir. Cihazınızın güvenliği için bu alanlarda sadece gerekli artırımları yapın; eğer yaptığınız değişikliğin ne anlama geldiğini bilmiyorsanız, o değişikliği yapmamanız sizin hayrınıza olacaktır. Hız aşırtma işlemine başlamadan önce CPU-Z yazılımını indirip, işlemcinizin durumunu gözden geçirmenizde fayda var. Ayrıca üretici işlemci ayarlarınızı kilitlemiş olabilir. Böylesi durumlarda hız aşırtma işlemini gerçekleştirmeniz mümkün değil. Eğer bir AMD işlemciyle çalışıyorsanız, bu işlemciyi firmanın AMD Overdrive aracıyla hız aşırtabilirsiniz. Ne var ki, üretici dahi hız aşırtma işleminin, işlemcinize kalıcı zararlar verebileceği konusunda sizi önceden uyarıyor. İşlemcinize hız aşırtma uygulaması hakkında daha fazla bilgi için Overclockers Club'a göz atabilirsiniz. (www.overclockersclub.com).

Ekran kartınıza overclock

Hız aşırtma sayesinde ekran kartlarınızdan da daha yüksek frame rate, güçlendirilmiş performans alabilirsiniz. Bu sayede cep yakan fiyatlarıyla yeni ekran kartına terfi etme sorunundan kurtulabilirsiniz. Hız aşırtma işlemi esnasında çekirdeğin katsayılarını küçük adımlarla arttırmaya özen gösterin. Bir anda büyük adımlar atmak ekran kartınıza kalıcı zararlar verebilir. Bunun için örneğin her adımda 10 MHz'lik frekans artırımı güvenli bir yol izlemenizi sağlayacaktır. Kartınızı çok fazla zorlayıp zorlamadığınızı ücretsiz yazılım Heaven'ın (http://chip.tk/1iiCFT2) benchmark testleriyle sınayabilirsiniz. Ekran kartı hız aşırtması sırasında işlemciye nazaran çok daha hassas olmanız gerekiyor. Yanlış hız aşırtma uygulaması ekran kartınızda yüksek ısı sorunlarına yol açacak ve kısa süre sonra donanım bileşeni kullanılamaz hale gelecektir.

SSD dizinlemesini iptal edin

Mekanik sabit diskinizi bir SSD diskle değiştirdiğinizde bilgisayarınızın hızı çok ama çok artıyor. SSD disk denince akla ilk gelen SanDisk, saniyede 500 MB'lık veri aktarım hızını aşan Extreme modeli ürünlerin de olduğu (www.sandisk.com) geniş SSD yelpazesiyle dikkat çekiyor. Piyasanın diğer önemli üreticisi ise Western Digital, Silicon Drives (www.wdc.com) ürünleriyle başarılı alternatifler sunuyor.

Ancak Microsoft diskinizde dizinleme işlemi yapıyorsa, bu cihazın performansını ve kullanım ömrünü olumsuz yönde etkiliyor. Dizinleme hizmetinin devre dışı bırakılması, cihazların dosya konumlarını tespit etmesinde kayda değer bir farka neden olmuyor.

Dizinlemeyi devre dışı bırakıp cihazınızın performansını arttırmak için "Bilgisayar"a sağ tıklayıp SSD sürücünün "Özellikler"ini seçin. Bu kısımda yer alan "Bu sürücüdeki dosyaların dosya özelliklerine ek olarak içeriklerinin de dizin haline getirilmesine izin ver" seçeneğinin önündeki onay işaretini kaldırın ve "Tamam"a basın.

Decrapifier ile sisteminizdeki çöpleri temizleyin

Çoğu PC üreticisi yeni cihazlara onlarca deneme sürümü yazılımını yükleyerek tüketicilere satıyor ve bu durum yeni cihazların performanslarını düşürüyor. Decrapifier (www.pcdecrapifier.com) adlı ücretsiz yazılımla, bu gereksiz uygulamaları ve sistem dosyalarını bilgisayarınızdan temizleyebilirsiniz. Kurulum gerektirmeyen yazılım, basit sihirbaz ara yüzüyle temizlik işlemlerini hızlıca tamamlamanızı sağlıyor. Temizliğe başlamadan önce bir sistem geri yükleme noktası oluşturan yazılım sayesinde PC'nizi güvenle temizleyebiliyorsunuz.

Ubuntu ve diğer Linux sürümlerini hızlandırın

Windows'la karşılaştırıldığında Ubuntu'nun çok daha hızlı olduğu bilinen bir gerçek. Ancak neden daha hızlı olmasın? Örneğin Ubuntu'nun varsayılan masaüstü Unity yerine Lubuntu OS'de kullanılan (www.lubuntu.net) daha kompakt LXDE'yi kullanabilirsiniz. Dash tuşuna basıp Terminal yazın ve Enter'a basarak Terminal penceresini açın. Pencere açıldığında şu ifadeyi girin: "sudo apt-get install lubuntu desktop to install LXDE".

Ubuntu ve diğer Linux sürümleri için hayli yararlı olan bir başka araç da Preload. Bu uygulama, sıklıkla kullanılan yazılımlara kitaplıkları ve ikili dosyaları otomatik olarak yükleyerek daha hızlı açılmalarını sağlıyor. Preload'u edinmek için Terminal penceresine "sudo apt-get install preload" ifadesini girebilir ya da sourceforge.net/projects/preload adresinden indirebilirsiniz.

Daha hızlı DNS sunucular

DNS (Etki alanı adı sistemi) internet sitesi adlarını IP adreslerine dönüştürerek sunucuların algılamasını sağlıyor. Gitmek istediğiniz web sitesinin adresini, tarayıcınızdaki adres satırına yazıp "Enter"a bastığınız anda tercüme işlemi başlıyor. Ancak bu işlem esnasında gecikmeler yaşanabiliyor. Daha iyi bir DNS sunucuya geçtiğinizde, işlem çok daha hızlı gerçekleştirilebiliyor. DNS değiştirmek basit bir işlem ancak QuickSetDns (http://chip.tk/1iiD6wH), DNS Jumper (http://chip.tk/1iiD4ou) gibi ücretsiz uygulamalar yardımıyla da bu işlemleri gerçekleştirebiliyorsunuz.

Windows 8.1'in açılış ekranına bypass

Microsoft yeni işletim sistemine güçlü güvenlik özellikleri kazandırdı. Ne var ki bunlardan bazıları bilgisayarınızın hızını yavaşlatıyor. Örneğin bilgisayarınızı çalıştırmaya başladığınızda ilkin açılış ekranından şifrenizi girmeniz gerekiyor. Tabii bu uygulamadan hoşnutsanız, bu adımı geçebilirsiniz. Açılış ekranına "Run" yazın ve "Run"a tıklayın. Gelen kutucuğa "netplwiz" yazıp "Enter"a basın. Kullanıcı hesabı kutusundan hesabınızı işaretleyin ve "Kullanıcı bu bilgisayarı kullanmak için bir ad ve parola girmelidir" seçeneğinin önündeki işareti kaldırın. Uygula'ya tıkladıktan sonra yeni şifrenizi iki kez girin ve "Tamam"a basın.
Aynı uygulama Windows'un eski sürümlerinde de çalışıyor. Başlat menüsünü çalıştırın ve "Çalıştır" kutusuna "Control user-passwords2" ya da "netplwiz" yazıp "Enter"a basıp "Kullanıcı Hesapları" penceresini açın.
Ayrıca açılış süresini Windows 8.1'de açılış ekranını atlayıp doğrudan masaüstünü çalıştırarak azaltabilirsiniz. Açılış ekranına "taskbar" yazın ve "Enter"a basın ve "Start screen" bölümünden "Go to the desktop instead of Star when I sign in" seçeneğini işaretleyin.

Sistem dosyalarının yerini değiştirin

Sabit diskinize disk birleştirme işlemini uygulayarak, veri sektörleri arasındaki boşluğu kapatıp işletim sisteminizin daha hızlı çalışmasını sağlayabilirsiniz. Verilerin birbiriyle eşleşmesi, sisteminizin açılış süresini de olumlu yönde etkiler. Auslogics Disk Defrag Free (http://chip.tk/1iiDsU4) sabit diskinizdeki tüm sistem dosyalarını taşıyarak, boşalan alan sayesinde sisteminizi hızlandırıyor. Yazılımı kurduktan sonra "Settings"ten "Program settings..."i seçin ve buradan "Algorithms" sekmesine geçin. Buradan "Move system files to the beginning of the disk" seçeneğinin önüne onay işareti koyun.

MİNİ ATÖLYE

QuickSetDNS ile daha hızlı DNS kullanımı

› Ücretsiz yazılım Namebench'i (http://chip.tk/1iiDfjM) kullanarak, bölgenizdeki daha hızlı DNS sunucularına ulaşabilirsiniz. Uygulamayı çalıştırın ve "Start Benchmark" tuşuna basın. Bu işi tamamladıktan sonra birinci ve ikinci sunucuları "Recommended Configuration"ın altından kopyalayın.

› Şimdi QuickSetDNS'i çalıştırın. Uygulama açıldığında geçerli DNS'iniz ve Google Public DNS'ini gösteriyor olacak. Bir sonraki DNS'e geçmek için işaretleyip sol üst köşedeki yeşil butona basmanız yeterli. Ayrıca "F2" tuşuyla ya da sağ tıklayarak da dilediğiniz sunucuyu seçebilirsiniz.

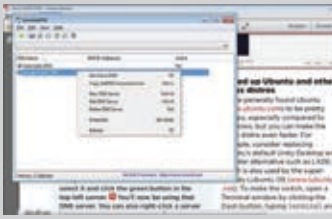

› Sağ tıkla açtığınız bağlam menüsünden Namebench'in sundukları gibi daha fazla sunucu ekleyebilirsiniz. Yeni DNS sunucuyu seçin ve sunucunun IP adreslerini girin. IP adreslerini bir virgülle ayırın. Open DNS bunun için iyi bir örnek: 208.67.222.222, 208.67.220.220

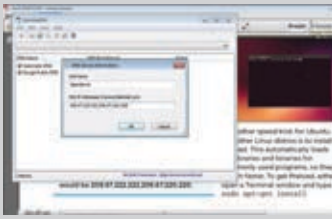

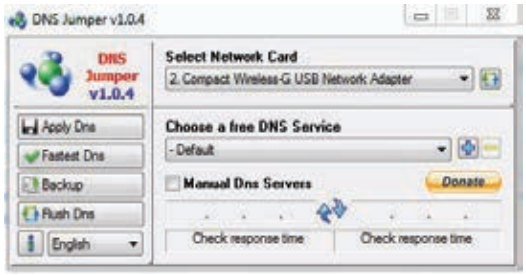

DNS Jumper aracıyla daha hızlı bir DNS'ye geçebilirsiniz.

AKILLI TELEFON VE TABLET

Android cihazınıza sanal ROM kurun

Android işletim sistemine sahip telefon ya da dizüstünüze "rooting" (engelleme kilitlerini açmak) işlemi yaparak hız aşırtmayı mümkün hale getirebiliyor ve cihazınıza sanal ROM yükleyebiliyorsunuz. Bu, Android temelli alternatif bir mobil işletim sistemi. Bu sistem cihazınızın çalışmasını hızlandırabilecek hazır firmware'lerle geliyor. ROM'ların en ünlülerinden biri, geniş bir Android telefon ve tablet yelpazesine sahip olan CyanogenMod (www.cyanogenmod.org). Desteklenen cihazların listesini ise http://chip.tk/1iiDyeo adresinden görebilirsiniz. Uygulamanın desteklediği özellikler arasında tema destekleri, geliştirilmiş ses işlem özellikleri ve bilgilendirme çubuğundan ayarlara doğrudan erişim yer alıyor. CyanogenMod, Android'in güncellemelerini bire bir takip ediyor.

Cihazınıza rooting işlemi sayesinde ROM kazandırmak için yapacağınız işlemleri internette detaylarıyla bulabilirsiniz. Bu bilgilerin yer aldığı sitelerden biri de forums.androidcentral.com. Cihazını hack'lemeden önce yeterince bilgi topladığınıza emin olun. Çünkü bu işlem sonrasında taşınabilir aygıtınız garanti dışında kalacak ve belki de donanımsal zarara uğrayacak.

Duvar kağıdı ve widget'ları kapatın

Animasyonlu hava durumları gibi duvar kağıtları ve widget'lar hem bataryanızın şarj süresini azaltıyor hem de cihazınızın performansını olumsuz yönde etkiliyor. Cihazınızın sağlığı için arkaplan duvar kağıdını statik bir hale getirmenizi tavsiye ediyoruz. Bunun için "Ayarlar"dan "Ekran"a gidin ve "Duvar kağıdı"nı seçin ya da ana ekranda boş bir yere uzun süre basılı tutup duvar kağıdını seçin. Widget'ları kaldırmak için üzerlerine uzunca basılı tutun ve ekranın üstünde ya da altında yer alan "Kaldır" seçeneğine sürükleyin.

Geliştirici ayarlarından animasyonları iptal edin

Android cihazları gizli bir geliştirici seçenekleri "Geliştirici Seçenekleri" ekranına sahiptir. Buradan cihazınızdaki bonus özellikleri açabilir, kaynak canavarı animasyonları kapatabilirsiniz. "Menu"ye tıklayın ve "Sistem Ayarları"na gidin ve "Derleme numarası (Build number)"a kadar aşağı kaydırın. Buna yedi kez tıklayın ve tekrar "Ayarlar"a dönün. Menüde "Geliştirici Seçenekleri"nin belirdiğini göreceksiniz. Ne yaptığınızdan iyice emin olmadan burada bir değişiklik yapmayın. Ancak animasyonları kapatmak genelde bir soruna yol açmaz ve böylelikle cihazınız daha hızlı çalışır.

MİNİ ATÖLYE

iOS7'yi bazı özellikleri kısarak hızlandırmak

› iOS7'deki görüntü efektleri harika görünüyor ancak söylentilere bakılırsa çoğu kullanıcıda hiç de iyi sonuçlar vermemiş. Üstelik performansı da olumsuz etkiliyorlar. Bu özelliği kapatmak için "Ayarlar / Genel"e gidin ve "Erişilebilirlik"e tıklayın. "Hareketi Azalt"ı seçin ve efekti kapatmak için "Açık" konumuna kaydırın.

› Daha sonra ana "Erişilebilirlik" menüsüne dönün ve "Kontrastı Artır"ı seçin. Seçeneği etkin hale getirmek için "Açık" konumuna kaydırın. Böylelikle metinleri okumak için arkaplanla kontrast artacak ve bazı grafik öğelerini iptal ettiğiniz için performansı arttıracak.

› "Genel" sayfasına geri dönün ve "Arkaplanda Uygulama Yenile"yi seçin. Bir dizi uygulamanın listesi sunulacak. Etkin olarak kullanmadığınız yeni içerikler ya da konum hizmetleri bunlara dahil. Bu işlemleri kaldırıp sistem kaynaklarını rahatlatmak ve batarya şarj süresini uzatmak için söz konusu özelliği iptal etmeniz yeterli.

Ayarları sıfırlayarak onarın

Eğer Android telefonunuz ya da tabletiniz tuhaf sorunlar çıkartmaya başladıysa ve uygulamaları sistemden kaldırmak tatminkar sonuçlar vermiyorsa, daha radikal bir karar almalısınız ve cihazınızı fabrika ayarlarına döndürmelisiniz. "Menu" butonuna tıklayın ve "Ayarlar"a gidin ve buradan "Yedekle ve sıfırla" menüsüne bakın. Akabinde "Fabrika verilerine sıfırla" seçeneğine inin. Bu işlemden sonra her şey temizleneceği için, işleme başlamadan önce önemli verilerinizin bir yedeğini aldığınızdan emin olun.

AVG Cleaner'la hafızanızı temizleyin

Zamanla Android telefonunuzun ya da tabletinizin önbelleğinde yığılan veriler cihazınızın yavaşlamasına neden olur. Her ne kadar "Apps" menüsünden bu verileri elle silebilseniz de, bu iş için hazırlanmış bir araç kullanmak işinizi çok daha kolaylaştıracaktır. Bu iş için en iyi yazılımlardan biri ücretsiz olan AVG Memory & Cache Cleaner (http://chip.tk/1iiE8ZC). Uygulama tarayıcınızı, aramalarınızı, metin geçmişinizin yanı sıra önbellek uygulama verilerini cihazınızın dahili hafızasından ve SD kartınızdan siliyor. İşlemler tamamlandığında ne kadar dosyanın silinerek hafızada ne kadar yer açıldığını gösteriyor. Uygulamayı haftada bir otomatik temizlemeye ayarlayarak maksimum faydayı sağlayabilirsiniz.

Android klavyenizi değiştirin

Her ne kadar Android klavye tatminkar bir kullanım sağlasa da, klavye etkinliklerinizi çok daha pratik hale getirebilecek üçüncü parti yazılımlar da mevcut. Yazma alışkanlıklarınızdan hangi kelimeleri yazabileceğinizi öngörebilen SwiftKey (http://chip.tk/1iiEhw5) uygulamasının fiyatı 10 TL fakat ödediğiniz her kuruşa değiyor.

Alternatif olarak daha hızlı yazmanız için hazırlanan Google'ın ücretsiz klavye uygulamasını (http://chip.tk/1iiEjEb) deneyebilirsiniz. Harfleri tek tek yazmak yerine geniş bir alternatif kelime öne-

risi havuzuna sahip olacaksınız ve kelimeyi tamamlamak için yazmak yerine bu seçeneklerden size uygun olanına tıklamanız yeterli olacak. Ücretsiz yazılım Android 4.0 ve üstü sürümlerde çalışıyor.

Uygulamaları kaldırarak iPad'inize güç katın

Yeni iPad Air tabletler çok havalı, çok hafif ve çok hızlı ve bir o kadar da pahalı. Eski tabletinizi elden çıkartmadan önce iki kere düşünmeli ve uygulamaları cihazdan kaldırmayı denemelisiniz çünkü daha az uygulama daha hızlı çalışmasını sağlayacaktır. İstemediğiniz bir uygulamayı ekranınız yalpalayana değin basılı tutup aşağı çekin. Akabinde sol üst köşedeki "X" işaretine basın (X işareti belirmeyen uygulamalar silinemez). "Sil"e basarak uygulamadan ve önbelleğe yığılan verilerinden kurtulun. Daha sonra ihtiyaç duyarsanız yeniden kurabilirsiniz.

Bu uygulamaların daha sonra isteğiniz dışında kurulumunu engellemek için iPad'inizi bilgisayarınızla eşleştirdiğiniz iTunes kütüphanesinden de silmeyi ihmal etmeyin.

Eğer daha radikal bir temizlik yapmaya karar verdiyseniz, iPad'inizin "Ayarlar" kısmından "Genel / Sıfırla / Tüm İçerikleri ve Ayarları Sil"e tıklayarak kurduğunuz her şeyi bir çırpıda silebilirsiniz.

iOS 7'yi eski iPhone ya da iPad'inizde daha hızlı çalıştırın

Eğer iOS 7'ye terfi ettiyseniz ve iPhone ya da iPad'iniz önceki sürümlere nazaran daha yavaş çalışmaya başladıysa yeni parallax efektini ve animasyonları "Hareketi azalt" seçeneğini açarak iptal etmeyi deneyin. Sonuç estetik açıdan çok tatminkar olmayabilir ama cihazınızı çok daha hızlı çalıştıracağı kesin. Ayrıca "Arkaplanda Uygulama Yenile" özelliğini de kapatabilirsiniz.

iPhone'unuza Jailbreak (sorumluluk size ait)

Android cihazınıza yapacağınız rooting işlemi sayesinde pek çok özelliğe kavuşuyorsunuz. Bu işlemin iOS'taki karşılığı ise "Jailbreak". İşlem ücretsiz ve uygulaması hayli basit. Eğer iOS 7.0 ila 7.0.6 arasında bir işletim sistemi kullanıyorsanız evasiOn'u (evasiOn.com) deneyebilirsiniz. Uygulama iPhone, iPod Touch, iPad ve iPad Mini ile uyumlu olarak iş görüyor. Resmi olmayan uygulama kurucularından Cydia gibi yazılımlar, cihazınıza çok sayıda üçüncü parti uygulamalar kazandırıyor. Üstelik bu yazılımlar cihazınızdaki animasyonların hızlanmasını da sağlıyor. Bunca olumlu etkisine rağmen Jailbreak işleminin cihazınızı garanti kapsamı dışında bırakacağını ve donanımsal zarar verebileceğini yineleyerek, dikkatli olmanız gerektiğini tekrarlayalım.

iOS Home tuşunun kalibrasyonu

Eğer Home tuşunuzun yanıt vermesi için birkaç kez dürtmeniz gerekiyorsa ve cihazı yeniden başlatmanız bir sonuç vermiyorsa, tuşu yeniden kalibrasyona tabi tutabilirsiniz. Takvim gibi dahili uygulamalardan birini açın ve cihazın üst kısmındaki "güç" düğmesine, kırmızı kayar çubuk belirene değin basın. "Güç" düğmesini bırakın ve kayar çubuk kaybolana değin "Home" tuşuna basın. Artık bu tuş daha hızlı yanıt vermeli. Bu işlem bizde olumlu sonuç verse de, geçici bir çözüm olma olasılığı yüksek. Yine de denemeye değer.

HARİCİ SÜRÜCÜLER

USB cihazlara kopyalamayı hızlandırın

Dosyalarınızı USB sürücülere daha hızlı aktarmak istiyorsanız yazma belleğini devreye sokun. Windows 7 ve 8'de bu özellik için "Bilgisayar"a sağ tıklayıp "Özellikler"e basın. Pencerenin sol kısmından "Aygıt yöneticisi"ne tıklayın. Sol kısımdaki menüden "Disk sürücülerini" açın ve diske sağ tıklayarak "Özellikler" kısmına gelin. Açılan diyalog penceresinden "İlkeler" sekmesine geçin. Buradan "Aygıtta yazma önbelleğini etkinleştir" seçeneğinin önüne onay işareti koyun ve "Tamam"a basarak yaptığınız değişiklikleri onaylayın. Bir alt seçenekteki bellek yazma seçeneğini de etkinleştirirseniz aktarım hızında bir parça artış elde edebilirsiniz. Ne var ki ani elektrik kesintilerinde yazılı verilerin kaybolma tehlikesi bu seçeneğin etkinleştirilmesiyle devreye giriyor. Bu nedenle harici bir güç kaynağı kullanmıyorsanız bu seçeneği etkinleştirmenizi tavsiye etmiyoruz. Ayrıca harici diskinizin bağlantısını kesmeden önce her zaman için öncelikle ekranın sağ alt kısmındaki sistem tepsisinden kaldırmanızı tavsiye ediyoruz.

USB sürücüleri Windows'a göre biçimlendirme

Taşınabilir bellekler farklı şekillerde biçimlendirilebilir: FAT, FAT32, ExFAT ve NTFS. Eğer taşınabilir belleğinizi Windows'la kullanmak istiyorsanız NTFS biçimlendirmesini tercih etmenizde yarar var. Bu biçim hem daha yüksek performans sağlıyor hem de yüksek hacimli verileri (Ör. HD filmleri) aktarmada sorun çıkartmıyor. Harici belleği PC'nize yerleştirin, "Bilgisayar"a sağ tıklayıp "Biçimlendir..."i seçin. Buradan "Dosya sistemi" seçeneğinin altındaki kayar çubuğa basarak "NTFS (Varsayılan)"ı seçip "Başlat"a basın.

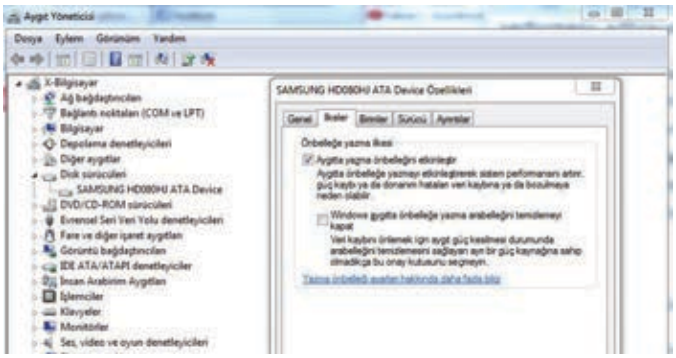

Aygıt Yöneticisi'ndeki bir ayarla kopyalamayı hızlandırabilirsiniz.

ÇEVREBİRİMLER

Farenizi hızlandırın

Fare imlecinin hızını artırabileceğinizi biliyor muydunuz? Aşağı teker kaydırma, çift tıklama gibi tüm fare hızlarını Windows'tan artırabiliyorsunuz. "Denetim Masası"nı açın ve "Donanım ve Ses"ten "Aygıtlar ve Yazıcılar" seçeneğinin hemen altındaki "Fare"yi işaretleyin. Karşınıza gelen "Düğmeler" sekmesinin hemen orta kısmında "Çift tıklama hızı" yer alıyor. Buradan tıklama hızını artırabilir ya da azaltabilirsiniz. Yaptığınız değişikliğin pratikteki sonucunu ise hemen yanındaki deneme klasörüne çift tıklayarak ölçebilirsiniz. "İşaretçi seçenekleri" sekmesine geçtiğinizde ise farenizin hızını "Hareket" bölümünden arttırabiliyorsunuz. Kaydırma

Android cihazlarda disk birleştirme işe yaramıyor.

işlemi için "Tekerlek" sekmesine geçin ve atlamak istediğiniz satır aralığını "Dikey kaydırma" alanından belirleyin. Dilerseniz "Bir defada bir ekran" seçeneğini işaretleyerek klavyedeki "Page down" özelliğini fare tekerleğine kazandırabilirsiniz. Yaptığınız değişiklikleri "Uygula / Tamam"a basarak onaylayın.

Yazıcıya ekstra RAM

Yazıcılar işlem sırasında belgeleri yedekleyip çıktı almaya hazır hale getirmek için dahili hafızalara sahiptir. Bu hafızaların miktarı yazıcıdan yazıcıya farklılık gösterir. Bazı modeller artık PC'nizdeki RAM'i paylaşmanıza izin veriyor. Tıpkı Epson AcuLaser M2400D lazer yazıcıda olduğu gibi. 32 MB dahili hafızaya sahip bu cihazın RAM miktarı paylaşımlı olarak 288 MB'a kadar arttırılabiliyor. Böylelikle yazıcınızın işlem gücü artırılmış oluyor ve yazıcı davlumbazından çıkacak basılı kağıtları bekleme stresi en aza iniyor.

Basılan kopyaları PC'de saklayın

Eğer belgelerinizin çıktısını daha sonra yeniden alacaksanız Windows'un belleğinde saklayarak daha hızlı çıktı alabilirsiniz. "Denetim Masası / Donanım ve Ses"ten yazıcınıza sağ tıklayın ve "Özellikler"den "Gelişmiş" sekmesine gelin. Buradan "Basılan belgeleri sakla"yı işaretleyin. Dosyayı yeniden yazdırmak için kuyruktaki belgeye çift tıklamanız yeterli.

İŞE YARAMAYAN HIZ TÜYOLARI

İnternette cihazlarınızı hızlandırmayı vaat eden pek çok tüyoyla karşılaşabilirsiniz ama bunların çoğu maalesef işe yaramıyor. İşte en büyük beş hızlandırma efsanesi

SSD yapılandırması

Size genellikle SSD diskinize disk birleştirme uygulayarak sürücünüzün hızını arttırabileceğiniz tavsiye edilir. Ne var ki disk birleştirme SSD disklerin ömrünü kısaltmaktan başka bir işe yaramıyor. Disk birleştirme yazılımlarının SSD disklere yaptığı müdahale sonucunda elde edeceğiniz hız artırımı, gözle görülemeyecek düzeyde.

Önbellek klasörünü temizleme

Önbellek klasörünü temizleyerek işletim sisteminin açılışını hızlandırabileceğinizi iddia eden pek çok çevrimiçi makale bulunuyor. Windows işletim sisteminin ve yazılımların bilgilerinin depolandığı bu klasörü temizlemek teoride işe yarar gibi görünüyor. Ancak önbellek klasörü zaten kendi bakımını yapıyor ve 130 girdiden sonra kendini temizliyor. Klasördeki verileri temizlemek aksine açılış süresini geciktiriyor.

Kayıt Defterini temizlemek

Kullanılmayan girdileri Kayıt Defteri'nden (Windows ve kurulan yazıların veri tabanı) temizlemek işlerinizi düzenleyebilir ama performansa etki ettiği bir şehir efsanesi. Cihazınızın hızını arttırabilmesi için 10 yıldır aynı bilgisayar ve yazılımları kullanıyor olmanız ve Kayıt Defteri'ne hiç müdahale etmemiş olmanız gerekiyor.

Android cihaza disk birleştirme

SSD hafıza kullanan Android cihazların optimizasyonunda disk birleştirmeyi tercih etmek, akıllı telefonunuzun hızına hiçbir artı sağlamayacak. Google Play Store'daki onlarca disk birleştirme yazılımlarını kurmanıza bile değmez.

Telefonunuzdaki uygulamaları durdurmak

Uygulama ve hizmetleri sonlandırmak kaynakları rahatlatsa da bu genellikle geçici bir çözümdür çünkü sonlandırılan uygulamalar kısa bir süre sonra tekrar devreye girecektir. Eğer bu tarz bir sıkıntınız varsa en iyisi o uygulama ya da hizmeti cihazınızdan tamamen kaldırmanız.

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK.

Daha hızlı bir hafıza kartına geçin

Her ne kadar hafıza kartları aynı görünse de aslında aralarındaki fark çok büyük. Standartları SD, SDHC ve SDXC kartları oluşturuyor. Son ikisi görece daha iyiler fakat eski dijital fotoğraf makineleri bu kartları tanımayabiliyor. Kart sınıflandırmaları minimum veri aktarım oranlarına göre belirleniyor. Örneğin "Class 2" kartların yazma hızları 2 Mbps aktarım hızını (saniyede iki MB) desteklerken "Class 6" tipi kartlarda aktarım 6 Mbps'ye yükseliyor. "Class 10" tipi kartlarla yüksek hızda video çekimleri yapmak mümkün. Daha hızlı kart, daha hızlı fotoğraf çekimi anlamına geliyor.

Fotoğraf makinenize firmware güncellemesi

Canon, Nikon ve Panasonic gibi piyasa tekelini elinde tutan fotoğraf makinesi devleri ücretsiz firmware'ler sunuyor. Böylelikle cihazınıza RAW desteği, gecikmeli çekim, hareket algılayıcı, videolarda 30 dakika sınırının iptali gibi pek çok kullanışlı özelliği kazandırabiliyorsunuz.

Firmware güncellemeleri için tek bilmeniz gereken cihazınızın modeli. Canon PowerShot için CHDK (chdk.wikia.com) bulunuyor. Magic Lantern ise (www.magiclantern.fm) DSLR Canon cihazlar için. Nikon DSLR kullanıcıları ise Nikon Hacker (nikonhacker.com)'dan yararlanabilir. Eğer GHX ve GFX gibi Panasonic dijital fotoğraf makineniz varsa PTool Firmware Manipulation Tool'u (www.gh1-hack.info) kullanabilirsiniz.

GMAIL sırları

En çok kullanılan e-posta istemcisi Gmail'in derinliklerine dalıyor ve sizi hayrete düşürecek birbirinden ilginç özelliklerini gün yüzüne çıkartıyoruz

Berk Ergin /KT

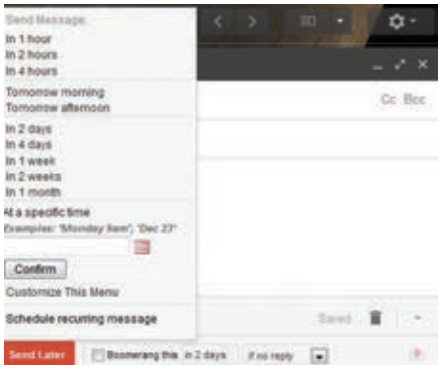

Gecikmeli e-posta: Boomerang uygulaması sayesinde Gmail'de oluşturduğunuz e-postaları, bilgisayarınızın başında olmadan, önceden belirlediğiniz bir zamanda gönderebilirsiniz

Gmail'e geri besleme: Google yöneticileri geliştirdikleri yazılımlarla ilgili düşüncelerinize ihtiyaç duyuyor. Neden siz de Gmail için beklentilerinizi onlara bildirmeyesiniz?

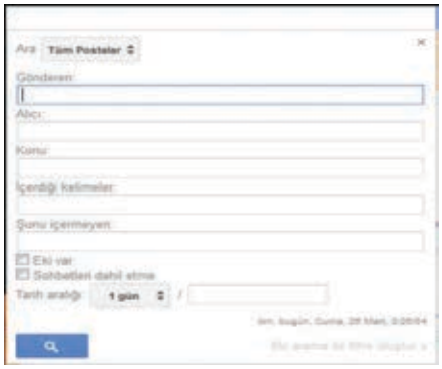

Tek tıkla daha iyi arama: Gelişmiş arama özellikleri tek tıkla hemen elinizin altında. Bu sayede binlerce e-posta arasında kaybolmaktan kurtulacaksınız

Gmail neredeyse on yaşına bastı sayılır ve geçtiğimiz yıl alınan verilere göre Hotmail (şimdilerde Outlook.com) ve Yahoo!'nun e-posta servisleriyle arasındaki rekabeti açık ara önde götürüyor.Başarılı olmasının nedenleri çok açık: Tamamen ücretsiz olması ve e-postaların reklamlarla dolu olmaması (ki diğer e-posta servislerinin bu hatayı ısrarla sürdürüyor oldukları bir gerçek); basit kullanım arayüzü ve tarayıcı teknolojisini mükemmel kullanması, Gmail'i en gözde e-posta hizmeti haline getiriyor. Tüm bu pratik özelliklerine karşın, e-posta hesabınızın derinliklerinde yatan hazinelerin tamamından haberdar olduğunuzu düşünmüyoruz. Yazımızda, ilginizi çekeceğini düşündüğümüz 15 ipucuyla Gmail'in derinliklerini keşfe çıkıyoruz.

E-postanızı daha sonra gönderin

E-postanızın gönderileceği tarihi önceden belirleyebilmenizin iş hayatında hayli işinize yarayacağı aşikar. Örneğin yaptığınız çalışmalardan sonra hazırladığınız faturayı müşterinize bir hafta sonra göndermeniz gerekiyor. Böyle bir durumda faturayı Gmail'le bir hafta sonra gönderilmek üzere ayarlayabilirsiniz. Ya da sadece bir ay sonra iletilmek üzere bir doğum günü tebriği oluşturabilirsiniz. Gecikmeli e-posta gönderme özelliği, kullanıcıların Google'dan en çok talep ettiği özelliklerin başında geliyor. Ne var ki Google bu konuda sessiz kalmayı tercih ediyor.

Söz konusu boşluğu Boomerang ile dolduruyoruz. Tarayıcı eklentisi olarak gelen yazılım e-posta istemcisine dahil oluyor ve her ay 10 adet e-postayı ileriki tarihlerde gönderebilmenize yarıyor. Ayrıca adından da anlaşılacağı üzere, gönderdiğiniz kişilerin yanıtlamadığı e-postaların size tekrar geri dönmesini sağlıyor. Böylelikle e-postalara yanıt vermede duyarsız olabilen alıcıları, tekrar haberdar etmeniz konusunda yardımcı oluyor.

Boomerang üçüncü parti yazılımı olduğundan mesajlarınız uygulamanın sunucusunda saklanıyor ve Gmail'i uygulamayla çalışacak biçimde yapılandırmanız gerekiyor. Gereken ayarların çok fazla zahmet gerektirmediğini belirtelim. Böylesi bir kurulumda elbette ki güvenlik ve gizlilik alanlarına müdahale gerekiyor. Ancak Gmail'i tarayıcılarından kullananlar için bu önemli bir sorun teşkil etmiyor. Diğer taraftan Microsoft'un Outlook'unu ya da Thunderbird'ü kullananlar için "SendLater" eklentisini tavsiye ediyoruz: http://chip.tk/HWOBwG

Boomerang'ı basitçe kullanmak için her zamanki gibi e-postanızı oluşturun ve iletinizi göndermek için "Sendlater" butonuna basın. Önceden belirlenmiş bir zaman dilimi seçebileceğiniz gibi zaman alanına istediğiniz bir tarihi de girebilirsiniz. Gönderilmeyi bekleyen e-postaları görüntülemek için de üst kısımdaki menüden Boomerang simgesine tıklamanız gerekiyor.

Önerilen özellikler

Yeni özelliklerden söz açılmışken, Google'ın sizi Gmail için istediğiniz özellikleri oylayabileceğiniz bir sayfaya davet ettiğini biliyor muydunuz? Bunun için support.google.com/mail/suggestions/16932 sayfasına göz atabilirsiniz. Listelenen özelliklerde oy dağılımı gösterilmiyor. Ancak yine de Gmail'in gecikmeli e-posta göndermesini istiyorsanız, buradan oylamaya katılabilirsiniz.

Metinsiz e-postalar gönderin

Bazen iş arkadaşınızı belli bir konuta tek cümlelik uyarmak durumunda kalabilirsiniz. Böylesi durumlarda "konu" kısmına örneğin "Şantiye raporları hala gelmedi" gibi bir uyarıyı yazıp e-postayı gönderirsiniz. Her ne kadar Gmail bu etkinliğe izin

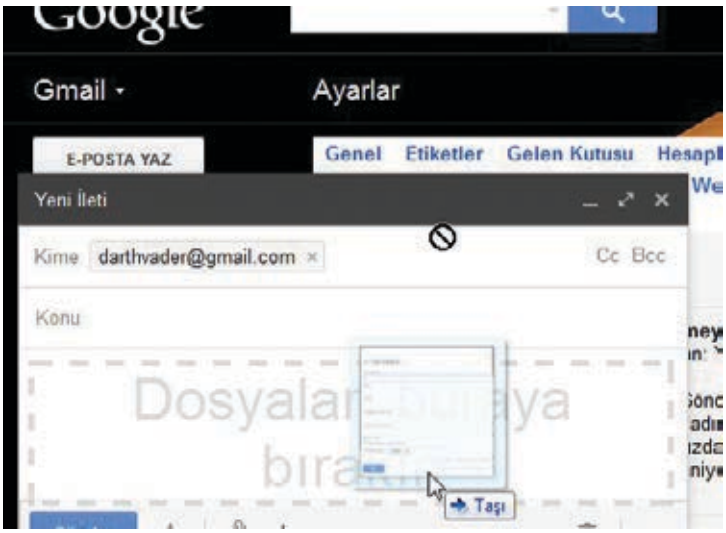

Hızlı dosya ekleme: Sürükle bırak yöntemiyle Gmail'e dosya eklentilerini yüklemek artık çok daha pratik

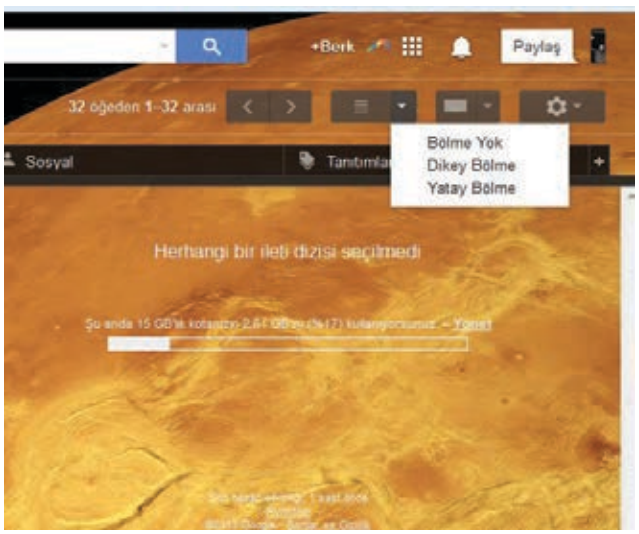

Dikey görünüm: Küçük bir değişiklikle modern bir görünüme sahip olabilirsiniz.

verse de her defasında metin gövdesini girmediğiniz uyarısını verir. Bu sık kullanım durumlarında hayli sıkıcı bir hal alabiliyor. Sorunun önüne geçebilmek için konu satırına yazdığınız mesajın sonuna "(EOM)" ifadesini yazmalısınız. Böylelikle gereksiz uyarılardan kurtulmuş oluyorsunuz. İşin tek olumsuz tarafı, e-postayı alan kişilere bu ifadenin ne anlama geldiğini anlatmak durumunda kalmanız.

Daha iyi arama

Bir dizi operatör sayesinde Google arama sonuçlarını her ne kadar mükemmelleştirse de, arama kutusunun yanındaki aşağı ok tuşuna basarak aramalarınızı çok daha hızlı ve pratik hale getirebilirsiniz. Bu oka tıkladığınızda ("Arama seçeneklerini göster") gelişmiş arama seçenekleri belirecek ve böylelikle "Gönderen", "Alıcı" seçenekleriyle ve tarih aralıklarıyla aradığınız e-postalara çok daha hızlı ulaşabileceksiniz.

Pişmanlığa son

Yaşadığınız ilişki artık cehenneme döndü ve ruh halinizin içinde kaynadığı kazanın sahibine artık emekliye ayrılmasını salık verip, sosyopatlığını kutuplarda dinlendirmesini bir e-postayla tavsiye edeceksiniz. Uzun uzun döşediğiniz veda busesini hunhar bir "Gönder" tıkıyla gönderdiğiniz anda Umut Sarıkaya'nın efsanevi karikatüründeki karaktere dönüştünüz (http://goo.gl/lzP4hB). Gönderdiğiniz e-postanın adrese ulaşmaması için otuz saniyeniz var.

"Gönder" tuşuna bastığınızda e-postanın "Geri al" yazısına tıklayarak gönderilmesini engellemek için sadece 30 saniyeniz var. Bu "Geri al" sekmesinin gönderme ekranın üst kısmında belirebilmesi için "Labs" kısmından uygulamayı etkinleştirmeniz gerekiyor. "Labs" sekmesine ulaşmak için Gmail ana sayfasındaki çark simgesine tıklayın ve "Ayarlar/labs"e tıklayın. Sayfadan "Tümünü göster"e tıklayarak Google Labs'de yer alan tüm üçüncü parti uygulamaları görüntüleyin. Buradan "Göndermeyi geri al" uygulamasını bulun ve hemen sağ kısmında yer alan "Devre dışı bırak" seçeneğini "Etkinleştir"e tıklayarak etkinleştirin. Akabinde sayfanın en altında yer alan "Değişiklikleri kaydet"e tıklayarak işlemi tamamlayın.

Zamanı geri alın: Kızgınlık anında bir e-posta mı gönderdiniz? Pişmanlığınızın kalıcı olmaması için 30 saniyeniz var!

Seçilen kısımla yanıtlama

Eğer siz de e-posta istemcinizi masaüstünde kullanıyorsanız gelen mesajlardaki belirli bir alana fare yardımıyla işaretleyip yazdığınız yanıtlarda bu şekilde işaretlenmiş olarak görüntülenmesini sağlayabilirsiniz. Böylelikle vurgu yapmak istediğiniz ve yanıtınızda hangi kısımlara atıf yaptığınızı çok daha kolay vurgulayabilirsiniz.

Bunun için yine çark simgesine tıklayarak "Ayarlar"dan "Labs" sekmesine gelin ve "Seçili metni alıntı olarak biçimlendirin" uygulamasının yanındaki "Etkinleştir"e tıklayarak "Değişiklikleri kaydet"e basın. Gmail otomatik olarak yeniden giriş yapacak ve uygulamayı hazır halde size sunacak.

Modern görünüm

Güncel e-posta istemcileri, sosyal medya platformlarının da uygulamalarında temel aldığı, gelen kutunuzda yer alan e-postaların içeriğini ekranın sağ kısmında görüntüleyebiliyor. Ne var ki bu uygulama Gmail'in varsayılan ayarlarında bulunmuyor. Fakat bu durum, benzer bir görünümü Gmail'e kazandıramayacağınız anlamına gelmiyor.

Gmail'in görünümünü değiştirmek için yine "Ayarlar"a basarak ayarlar kısmına geçmeniz gerekiyor ve Labs'ten "Önizleme bölmesi" uygulamasını tespit ederek, "etkinleştir" seçeneğini işaretlemelisiniz. Yaptığınız değişiklikleri kaydedip çıktıktan sonra, Gmail'in ana penceresine gelin. Çark simgesinin sol kısmında yer alan yeni kutucuktaki aşağı ok tuşuna basın ve "Dikey bölme"yi işaretleyin. Böylelikle Gmail, e-posta içeriklerini sağ kısımda göstererek pratik bir kullanımın önünü açıyor. Kullanım alanlarını ekranınız ve kullanım alışkanlığınıza göre rahatlatmak için ön izleme penceresini sınır kısmındaki çizgiden fare yardımıyla değiştirebilirsiniz.

Sürükle ve bırak

Herhangi bir dosyayı e-postanıza eklemek için aslında seçili öğeyi "E-posta yaz" ekranına sürükleyip bırakmanız yeterli. Eğer eklediğiniz ileti bir görselse, bunu sürükleyip bıraktığınızda "E-posta yaz" alanında orijinal boyutlarında görüntülendiğini fark edeceksiniz. Ekrandaki "küçük" yazısına tıklayarak resmin bir önizlemesini oluş-

Çevirimdışı Gmail: Her ne kadar şimdilik sadece Chrome web tarayıcısında çalışsa da, internet bağlantısının sorunlu olduğu yerlerde Gmail'de çevrimdışı çalışabilmek büyük kolaylık

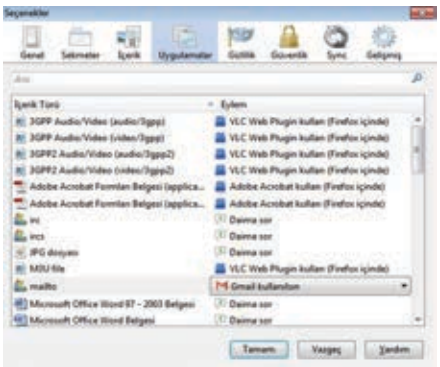

Varsayılan e-posta istemcisi: Web sayfalarındaki e-posta bağlantılarına tıkladığınızda doğrudan Gmail üzerinden yazışmalarınızı yapabilirsiniz

turabilirsiniz. "Orta" ve "Büyük" seçenekleri de benzer biçimde çalışıyor ancak bu seçeneklerle gönderdiğiniz görselin detayları daha fazla görülebiliyor. Dolayısıyla boyut seçimlerinin hayli kullanışlı olduğunu söyleyebiliriz.

Çevirimdışı Gmail

Gmail'de çevrimdışı çalışabileceğinizi biliyor muydunuz? Chrome web tarayıcısı kullananlar için bu mümkün. Tek yapmanız gereken http://chip.tk/HWPxkG adresine gidip ücretsiz "Gmail offline" uygulamasını tarayıcınıza kurmak. Söz konusu Google kısayolunu Chrome web tarayıcınızda açtıktan sonra hemen sağ üst kısımda yazan "Free" butonuna tıklayın ve yeni uygulamanın eklenme iznini "Ekle"ye tıklayarak onaylayın. İnternet bağlantı hızınıza bağlı olarak eklentinin kurulumu birkaç dakika sürecek.

Kurulumu tamamladıktan sonra tarayıcınızı kapatıp yeniden açın. Yeni eklenti sayesinde artık çevrimdışıyken e-postalarınızı yazabilecek, postalarınızı düzenleyebilecek ve internet bağlantısı sağladığınızda bu e-postaları gönderebileceksiniz. Tablet bilgisayarınızda da kullanabildiğiniz özellik, aşina olduğunuz arayüz sayesinde kolaylıkla kullanılabiliyor. Çevrimdışı olduğunuzda uygulamaya ait sekmeye tıklayarak çalışmaya başlayabiliyorsunuz. "Gönder"e tıklayarak göndermek istediğiniz iletiler outbox'ta saklanıyor ve internete bağlanır bağlanmaz adreslerine teslim ediliyor.

Diğer bilgisayarlardaki oturumları kapatmak

Bir internet kafeden Gmail'e giriş yapıp e-posta gönderdiniz ama daha sonra eve döndüğünüzde hesabınızdan çıkış yapıp yapmadığınızdan emin olamadınız. Herhangi birinin Chrome tarayıcıyı açtığında tüm bilgilerinize erişmesinden endişe ediyorsunuz. Gmail'in böylesi durumlar için bir çözümü bulunuyor. Bunun için Gmail sayfanızda listelenen mesajların olduğu bölümün en alt kısmına gelin. Sağ alt kısımda hayli küçük fontlarla yazılmış "Son hesap etkinliği" kısmında en son ne zaman giriş yaptığınız görüntüleniyor olacak. Bunun hemen altında yer alan "Ayrıntılar" sekmesine tıklayın. Karşınıza "Bu hesaptaki etkinlik" penceresi gelecek. Bu pencereden Gmail hesabınıza yapmış olduğunuz girişleri tarayıcı tipi, IP adresleri ve zaman dilimleri üzerinden detaylı olarak inceleyebilirsiniz. Başka bilgisayarlarda açık olan tüm hesapları kapatmak içinse yine bu sayfada yer alan "Diğer oturumları kapat" butonuna tıklayarak kapatabilirsiniz.

Böylelikle az önce belirttiğimiz örnekte, internet kafede hesabınıza erişebilen art niyetli kişi derhal "Giriş" sayfasıyla karşılaşacak ve böylelikle Gmail hesabınızın tekrar güvenliğini sağlamış olacaksınız.

Gmail'i varsayılan istemci yapın

Web sayfalarında dolaşırken bazen e-posta göndermeniz gerekebilir ve bunun için sayfadaki e-posta bağlantısına tıkladığınızda otomatikman Outlook e-posta hizmeti devreye girer. Oysa Outlook'u e-posta istemcisi olarak kullanmıyorsunuz ve bunun yerine bu tarz bağlantılara tıkladığınızda e-postaların doğrudan Gmail üzerinden gönderilmesini istiyorsunuz. Eğer web tarayıcınız Firefox ya da Chrome ise bunu ayarlamanız çok basit.

Firefox web tarayıcısında bu özelliği etkinleştirmek için menülerden "Araçlar / Seçenekler"e tıklayın. Açılır pencereden "Uygulamalar" sekmesine gelin. Burada "mailto" başlığını göreceksiniz. Başlığın sağ kısmındaki aşağı oka tıklayarak, seçeneği "Gmail" olarak işaretleyin. Akabinde "Tamam"a tıklayarak yaptığınız değişikliği onaylayın.

Aynı değişikliği Chrome'da yapmak için adres satırına "chrome://settings/handlers" ifadesini girip [Enter] tuşuna basın. Gelen ayarlar penceresinden varsayılan değer olarak Gmail'i seçmeniz yeterli olacak ve Chrome tarayıcısında da web sitelerindeki e-posta bağlantılarına tıkladığınızda doğrudan Gmail sayfanıza yönlendirileceksiniz.

Klavye kısayollarını kullanın

Klavye kullanımı önce fareyle hayli azaldı. Daha sonra dizüstülerin touchpad'leri fare kullanımının yerine geçmeye başladı. Nihayetinde akıllı telefonlar ve dokunmatik ekranlar nedeniyle klavye kullanımı, nesli tükenen hayvanlar misali kaderine terk edilmeye başlandı. Oysa PC üzerinden veri girmenin hala en hızlı yolu klavyeler.

Gmail e-posta istemcinize klavyesi olan bir platformdan erişiyorsanız, klavye kısayollarını kullanabilirsiniz. Tüm klavye kısayollarının listesine erişmek için Gmail sayfasından "Ayarlar" tuşunu imleyen dişli simgesinin yanındaki aşağı ok yönüne tıklayın ve buradan "Ayarlar"a tıklayın. Açılan sayfadan "Genel" sekmesine geçin ve yan kısımdaki kaydırma çubuğundan sayfanın alt kısımlarına doğru inin.

Profil resminin hemen üstünde "Klavye kısayolları" seçeneğini göreceksiniz. Klavye kısayollarını platformunuzdan kullanabilmeniz için bu seçeneğin önündeki "Klavye kısayolları açık"a tıklayarak önce seçeneği etkinleştirin ve "Değişiklikleri kaydet"e tıklayarak yaptığınız değişiklikleri kaydedin. Akabinde yine aynı sayfaya gelerek bu defa "Klavye kısayolları"nın altında yazan "Daha fazla bilgi" bağlantısına tıklayarak Gmail'in konuyla ilgili yardım penceresini açın.

Açılan "Klavye kısayolları" yardım penceresinde hem PC hem de Mac bilgisayarlar için kullanabileceğiniz tüm klavye kısayollarına ulaşabileceksiniz. Ancak yardım penceresinin İngilizce içerikli olduğunu belirtelim.

İlk kullanmanız gereken klavye kısa yolu ok tuşları. Gmail'de sağ ve sol ok tuşlarıyla seçenekler arasında rahatlıkla geçiş sağlayabilir [Enter] tuşuyla seçtiğiniz alanı açabilirsiniz. Sık kullanabileceğiniz diğer bir tuş da [c] tuşu. "E-posta oluştur" komutu veren bu tuş sayesinde hemen bir e-posta oluşturmaya başlayabilirsiniz. E-posta sayfası içindeki seçenekler arasında da [Tab] tuşuyla gezinebilir ve seçiminizi yine [Enter] tuşuyla belirleyebilirsiniz. Art arda yazıştığınız adresle, üst üste yığılan postaları [n] ve [p] tuşlarıyla görüntülemeniz mümkün.

berk@chip.com.tr

Landing Page Stratejisi ile son kullanıcıya kolayca ulaşın!

Ceyda Arıcıoğlu – SEOZEO Proje Yöneticisi
Ezgi Gülsen Yaylı – SEOZEO Proje Yöneticisi

Bu ay sizlere SEO landing page (varış sayfası) stratejileri hakkında bilgi vereceğiz. Sitelerin verimli bir pazarlama yöntemi olarak kullandıkları landing page'ler ile ilgili acaba ne kadar bilgi sahibiyiz? Bu yazıyı kurgularken üç ana soru üzerinden gittik; ne, neden ve nasıl? Öncelikle landing page'in ne demek olduğu, hangi tarz sayfaların landing page olduğu gibi ana tanımlardan bahsedelim.

Landing Page nedir?

Bir pazarlama hedefi gözeten sayfalara landing page adını veriyoruz. Landing pageler kullanım amacına ve hedefinize göre farklılık göstermektedir. Bu hedef çeşitlendirilebilir; kullanıcının bir ürün veya hizmeti satın almasını sağlamak, bir form doldurtmak, siteye üye olmasını sağlamak, kullanıcıya aradığı bilgiyi vermek bunlardan bir kaçı. Kullanıcıların sıklıkla aradıkları, sektörünüzle ilgili bir konuda, kaliteli bir içerik, görsel, grafik vb. materyallerle hazırlanan bir landing page örnek teşkil edebilir. Bununla birlikte daha sık karşımıza çıkan bir dosyanın indirilmesine teşvik eden landing page örnekleri de mevcuttur. Burada ana amaç, kullanıcıların istedikleri hizmete "doğrudan" ulaşmasıdır yani tek sayfada kullanıcının istediği bütün bilgi veya hizmeti sağlamaktır.

Neden Landing Page?

Peki neden landing page kurgulamalıyız? Kullanıcıyı bir eyleme teşvik eden yapıdaki landing page sayfalarından detaylıca bahsedecek olursak, sıkça karşımıza çıkan örneğin bir dosyanın indirilmesini sağlayan ya da bir ürün çeşidini tanıtan sayfalar bu tarza örnektir. Burada landing page'i oluşturmadaki sebebimiz olan dönüşümü alabilmek için, öncelikle kullanıcı gibi düşünmemiz gerekir. Kendimizi o ürünü almak isteyen bir müşteri olarak farz edelim. Diğer sitelerde ve landing page olmayan sayfalarda bizi rahatsız edecek öğeleri belirleyelim. Bir kullanıcının sayfanızı ziyaret ettikten sonra, memnun kalmayıp başka alternatifler aramasının

en büyük sebebi ne olabilir? Aradığı ürün çeşidinde karar verme aşamasında onu en çok etkileyecek şeyler, ürünün kalitesi, ürün hakkında yeterli bilgi, sitenin güvenilirliği ve ürünün fiyatıdır. Bunlardan sonra aklına ürünü alma aşamasında karşılaşması olası sorunlar gelebilir; ürünün ne kadar sürede eline geçeceği, kargo ücreti, memnun kalmadığı takdirde geri iade şartları bunlardan birkaçıdır. O ürün çeşidine dair, farklı zevklere ve bütçelere hitap eden birden fazla ürün hakkında bütün bilgilere aynı sayfa üzerinden ulaşabilseydi ve sitenin güvenilirliğine, sorunsuz bir alışveriş yaşayacağına inansaydı, kullanıcı bu pratikliği gördükten sonra başka bir alternatif arar mıydı? Adeta kendisine ve isteklerine özel olarak yaratılmış bir sayfanın kullanıcı sadakatini de oldukça arttıracağı aşikardır.

Nasıl hazırlanmalıdır?

O halde hedef kullanıcı kitlemizi sayfamıza nasıl çekeceğiz? Burada en önemli noktalardan biri oluşturacağımız landing page stratejisini doğru belirlemektir. Stratejiniz her sektör için farklılık gösterebileceği gibi, aynı zamanda yukarıda bahsettiğim landing page çeşitlerine göre de farklılaşabilmektedir. Sayfada görsel mi, kaliteli bir içerik mi yoksa sadece vurucu bir slogan mı kullanacağınız kritik kararlardandır. O sayfanın ihtiyacını iyi okuyabilmek doğru kararlar almanızı sağlayacaktır. Stratejinin belirlenme aşamasında SEO'nun gözle görülür bir şekilde devreye girdiği aşama tam olarak burasıdır. Öncelikle bu sayfaların temel site-içi SEO kurallarına uygun olarak hazırlanması gerekmektedir. Ürününüzü almaya niyeti olan bir kullanıcının yapma olasılığı olan aramada sıralanabilmek için, sadece landing page'in değil tüm site yapısının SEO değerleri önemlidir. Bu değerlerin uygun olduğunu farz ederek ilerlediğimizde ise, landing page'i kullanıcının arama sonucu sayfasında çıkartabilmek için uygun anahtar kelimelerde kullanıcı ile eşleşebilmek gerekmektedir. Tam burada ise tecrübe, deneyim ve doğru SEO bilgisi işin içine girmektedir.

Landing page konusunda en sık düşülen hatalardan biri, site sahiplerinin subdomain vasıtasıyla sayfa oluşturmasıdır. Subdomainlerin SEO değerini düşürdüğü ve hatta arama motorları tarafından spam olarak görülebildiği bilinmektedir.

Bütün sitede önem arz ettiği gibi, landing page oluşturulurken de en önemli aşamalardan biri de sayfanın tasarımıdır. Landing page'in özellikle amacını yerine getirebilmesi için, tasarımına oldukça özen göstermeliyiz. Sayfa yapısı ile ilgili kararlar alırken ilk düşüneceğimiz unsur, arama motorlarının da istediği üzere, öncelikli hitap noktamız oldukları için kullanıcılardır. Sayfaya ilk girdikleri andan itibaren sayfanın yaratılış amacını yerine getirebilmesi için, sırasıyla ihtiyaç duyduklarımızı inceleyelim.

Hız: Günümüz koşullarında, internetin hızını ve alışkanlıklarımızı düşündüğümüzde, kıstaslarımızın oldukça arttığını söyleyebiliriz. Bu nedenle artık internet kullanıcıları yavaş yüklenen sayfa ve tasarım elementleri ile karşılaşmak istemiyorlar. Bu elbette bütün site için geçerli iken, landing page için amacı doğrultusunda, kullanıcıları yakalamak için daha da önemli hale geliyor. Bu yapıda özellikle Flash ve JavaScript'ten kaçınmalıyız. Ayrıca HTML ve CSS kodlarını küçültmek, kaynakları sıkıştırmak da sayfa hızının artmasına neden olacaktır. Burada dikkat edilecek bir diğer kısım da sayfamızın bütün tarayıcılarda çalıştığından emin olmaktır.

Sadelik: Sayfamız hızlı bir şekilde açıldıktan sonra, beynimiz ilk önce içerikleri okumaya başlamadan önce tasarımı incelemeye başlayacaktır. Tasarımı mümkün olduğunca sade tutarak hem günümüzdeki minimal trendleri yakalayıp, hem de kullanıcının dikkatini bir an önce içeriğe ve göstermek istediğimiz yere çekebiliriz. Burada hızlıca kullanıcı geri dönüşü istediğimizde, kullanıcının kafasını karıştıracak, keşfetmesi zaman alacak orjinal tasarım örneklerindense, herkesin bir bakışta çözüp, aksiyona geçebileceği bir yapı kullanmalıyız. Bu sadeliğe kullanacağımız renkler, yazımızın fontu ve yazıda kullanacağımız resimler de dahildir.

Yerleşim: İçerik ve aksiyon alınan ve göstermek istediğimiz kısmın nasıl yerleştirilmesi gerektiği de önemlidir. Soldan sağa yazılan ve okunan bir alfabe kullandığımız için beynimiz de otomatik olarak karşısına çıkan bir sayfayı soldan sağa incelemeye başlar. Bu yüzden açıklama solda, kullanıcıyı aksiyona geçirecek kısım ise sağda bulunan tasarım ile verim alabiliriz veya sayfa başındaki vurucu slogan, ardından gelen kaliteli ve kullanıcıya o sayfada bulunuyor olduğunun ayrıcalığını gösteren bir içerik ve altında kullanıcıyı aksiyona geçirecek kısım da işimizi görecektir. Burada dikkat etmemiz gereken bir diğer kısım ise, örnekte verdiğim gibi kullanıcıyı yakalayacak, en çok dikkatini çekecek vurucu cümleleri içeriğin başında kullanmamız gerektiğidir. Burada kullanıcıyı bu vurucu ifadelerle yakalayıp içeriği okumaya teşvik edebiliriz. Eğer işlemlerin aşamalara bölünmesi gerekiyorsa da, üç aşamaya bölmeye dikkat etmelisiniz. Çünkü üç rakamı insan beynini tetikler ve insanların üçe bölünmüş işlemleri daha çabuk anladığı ve daha kolay gerçekleştirdiği kanıtlanmıştır.

Özelleştirme: Landing page'leri sitenin diğer sayfalarından farklı bir yere koyalım. Bu sayfamız bizim için yalnız bir tane hedef gözetmelidir. Mümkün olduğunca sitenin genelinde bulunan fakat landing page yapısında bulunmasa da olacak ayrıntıları bulundurmamalıyız. Örneğin, kullanıcıyı bir e-book indirmek için sayfaya çektiysek, o e-book'un konusu haricinde verdiğimiz hizmetleri üst menüde göstermemize gerek yok. Burada kullanıcının dikkatini dağıtmak son isteyeceğimiz şeylerden biridir. Bizim ihtiyacımız e-book hakkında bilgiyi vermek, kullanıcıyı indirmesi/satın alması ve okuması için meraklandırıp teşvik etmek ve ardından bu merak duygusu geçmeden hemen formu doldurup işlemini tamamlamasını sağlamaktır.

Ayrıntı: Kullanıcının sonunda doldurmasını istediğimiz forma geldik. Bu formda sadece gerçekten ihtiyacınız olan bilgileri istemelisiniz. Gerekmeyen bilgilerle sırf detaylı, ayrıntılı görünsün diye doldurmaktansa, maksimum ihtiyacı giderecek ve minimum sayıdaki bilgiyi istemek yeterli olacaktır.

Sonuç olarak landing page'ler;

1) Amaca hizmet eden sayfalardır.
2) Kullanıcıyı aksiyona davet eden sayfalardır.
3) Uygulanan stratejiler canlı ve özgün olmalıdır.
4) Stratejiler dahilinde tasarımlar farklılık göstermelidir.

yorum@chip.com.tr

Daha hızlı web

Internet Explorer, Chrome ve Firefox'u kullanımı daha kolay ve hızlı bir hale getirmenin birçok yolu mevcut. CHIP, size nasıl yapılacağını anlatıyor.

Ozan Kaya

İlk olarak tarayıcınızın hangi sürümünü kullandığınızı öğrenin. www.whatismybrowser.com adresinden bu bilgiyle beraber Flash, Java ve JavaScript detaylarınızı da öğrenebilirsiniz. Ayrıca site eski bir sürümü kullanıyorsanız sizi uyararak, güncelini bulabileceğiniz bağlantıyı da size sunmakta. Örnek olarak eğer Internet Explorer'ın (11) en güncel sürümünü edinmek istiyorsanız, indirme sayfasının bağlantısını takip edebilirsiniz (http://chip.tk/1nznO8z). Eğer varsayılanları indirmek istemiyorsanız, "Aynı zamanda, Bing ve MSN varsayılanlarını da istiyorum " kutusunu boş bırakmayı unutmayın. Tarayıcı konusunda daima en son sürümü kullanmanız gerekmekte –sadece hız bakımından değil, aynı zamanda güvenlik ve hata verme riskinin azlığı bakımından da.

Tarayıcınızı eklentisiz kullanın

Tarayıcı eklentileri bilgisayarınızın kaynaklarıyla beslenirler, bu yüzden kapatılmaları hızınızı arttıracaktır. Internet Explorer 11'i eklentisiz çalıştırmak için Başlat, Tüm Programlar, Donatılar, Sistem Araçları, Internet Explorer 11 (Eklenti Yok)'a tıklayın. Bu işlem kalıcı bir ayar değil, dolayısıyla sadece başlatacağınız oturum boyunca çalışacak.

Eğer bu tarayıcı size biraz sade geldiyse ve Google Toolbar (http://toolbar.google.com) gibi yararlı bir eklentiyi de kullanmak istiyorsanız, bunu da ayarlayabilmeniz mümkün. Internet Explorer'da sağ üstteki çarka, ardından da 'Eklentileri Yönet', 'Araç Çubukları ve Uzantılar'a tıklayın. Eklentilerin listesinde Durum kısmının altında hangi eklentilerin etkin, hangilerinin devre dışı olduğunu görebilirsiniz. Eklenti durumlarını buradan, ilgili eklen-

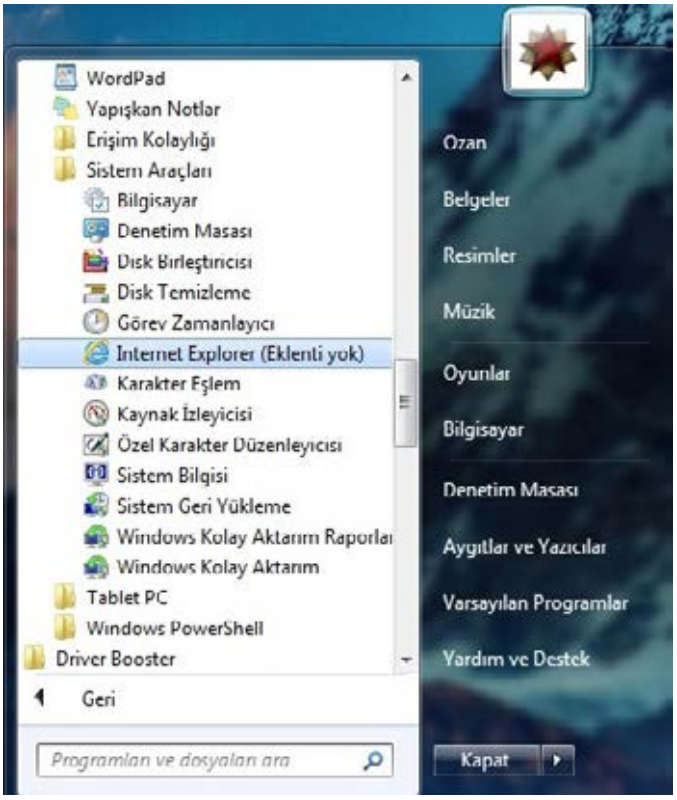

Internet Explorer'da eklentileri kaldırmak hızınızı önemli ölçüde arttıracaktır

Firefox'ta eklentileri kapatmak için Etkisizleştir butonuna tıklayın

tinin sağ altındaki butonuna tıklayarak değiştirebilirsiniz. Chrome ve Firefox'da da eklentileri kapatmak oldukça kolay. Chrome'da sağ üstteki menüden (yatay üç çubuk) Ayarlar, Uzantılar'a girin. İstemediğiniz eklentilerin yanındaki kutucuğu boş bırakın. Firefox'ta ise Araçlar, Eklentiler, Eklentiler'e girin ve istemediğiniz araçları etkisizleştirin. Ask.com toolbar gibi rahatsız edici eklentileri bu yolla kapatabilirsiniz.

Eklentileri daha kolay bir arama için kullanın

Genel olarak ne kadar çok eklentiniz varsa, tarayıcınız da o kadar yavaş olacaktır. Tabi buradan kasıt sadece sörfün yavaşlaması değil, çünkü birçok eklenti web'de gezinmenizi bir hayli kolaylaştırmakta. Örneğin Internet Explorer'ın hızlandırıcı eklentileri çevrimiçi aramalarınızı daha da kolaylaştırabiliyor. www.iegallery.com/addons adresine gidin ve arama kutusundan 'accelerator' yazın ve 'add-ons'a tıklayın. Sonuçlar listesinin üst kısımlarında Wikipedia hızlandırıcısını görmeniz lazım. Eğer göremediyseniz 'united states (english)' sürümündesiniz demektir. Sitenin üst kısmından "Türkiye (Türkçe)'ye geçebilirsiniz.

Bir hızlandırıcıya ihtiyaç duyup, duymamanız sörf alışkanlıklarınıza ve belirli siteleri ne sıklıkla ziyaret ettiğinize bağlı. Muhtemelen hızlandırıcılar içinde en gerekli olanlarından biri Google için olanı, çünkü web'de gezinirken arama sonuçlarınızı hızlandırmakta. Internet Explorer'a eklediğinizde web sayfasındaki herhangi bir metni seçili hale getirip, sağ tıklayın. İmleci açılan menüden 'Tüm hızlandırıcılar'a getirin ve 'Google ile ara' seçeneğini seçin. Örneğin üstteki ekran görüntüsünde Wikipedia'daki 'Windows XP'yi seçili hale getirdik. Buradan Google hızlandırıcıyı çalıştırabilirsiniz.

Wikipedia'nın kendisi, satılan ürünleri hızlıca aramanıza yarayan eBay gibi diğer hızlandırıcılar da aynı mantıkla çalışıyor.

Firefox için de bunu uygulayabilmenize yarayan en kullanışlı eklenti InstaClick (http://chip.tk/1nzpTRC). Eklentiyle, sağ tık ile yeni sekmede yeni bağlantı açabiliyorsunuz. Eklentiyi yeşil 'Firefox'a ekle' butonuna tıklayarak yükleyin. Mavi 'katkıda bulun' butonuna tıklayarak üreticiye bağışta bulunabilirsiniz –tabi isteğe bağlı.

Denemeniz gereken bir diğer eklenti de, kelimeleri seçtiğinizde arama seçenekleriyle beraber kelime tanımlarını da sunan FastestFox (http://chip.tk/1nzq2oc). Eğer Firefox ile çalışırken birçok sekme kullanıyorsanız, yeni sekmelerde size daha fazla opsiyon sunan Multiple Tab Handler (http://chip.tk/1nzqDq2) eklentisini de deneyebilirsiniz. Her yüklediğiniz eklentiden sonra Firefox'unuzu yeniden başlatmanız gerekmekte.

Chrome ile sörf yapmak zaten yeterince hızlı olduğu için herhangi bir eklentiye ihtiyacınız olmadığını düşünebilirsiniz, fakat birkaç tanesini denemenizde fayda var. Web Mağazasındaki Arama & Verimlilik bölümlerine bir göz atmanızı öneriyoruz (http://chip.tk/1nzrhnl). Özellikle de Google'ın resmi Arama uzantısına

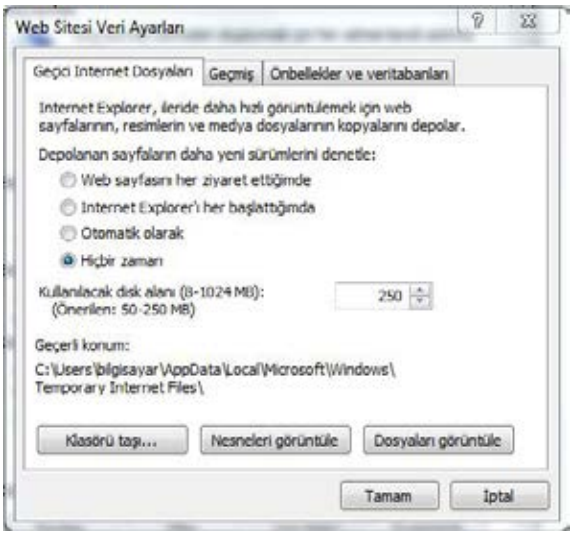

Gözatma geçmişi bölümünden otomatik önbelleği kapatarak Internet Explorer'ınızı hızlandırabilirsiniz

Chromu'u hızlandırmak için Clear Cache ile önbelleği temizleyin

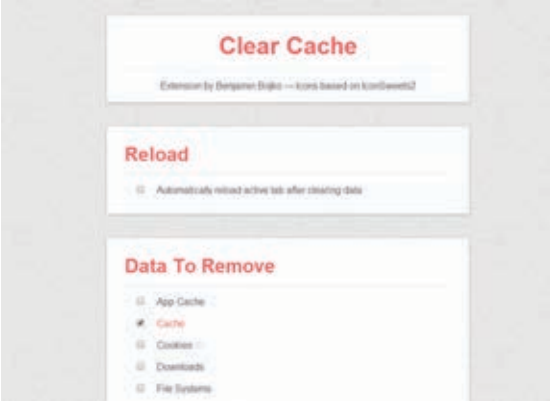

(http://chip.tk/1nzt4cg) ve belirli siteleri arama sonuçlarından silebilmenize yarayan 'Personal Blacklist' (http://chip.tk/1nztgrT) eklentisine.

Cache ile oynayarak interneti hızlandırın

Internet Explorer bir web sitesini açtığında site içerisindeki dosyaları ve resimleri otomatik olarak önbelleğine aktarır. Teoride bu işlemin IE'yi hızlandırması gerekmekte. Buna rağmen varsayılan olarak tarayıcı düzenli olarak önbellekteki sitelerin en güncel sürümlerini kontrol etmekte. Tabi bu da tarayıcı hızına doğrudan etki ediyor, özellikle de birçok siteyi ziyaret ediyorsanız. Otomatik önbelleği kapatmayı deneyebilirsiniz. Araçlara (sağ üstteki çark sembolü) ardından da 'İnternet Seçenekleri'ne tıklayın. Gözatma geçmişi bölümünden ayarlara girin ve 'Hiçbir zaman' kutusunu işaretleyin.

Click&Clean (http://chip.tk/1nztAXN) eklentisini kullanarak Firefox için de aynı şeyi yapabilirsiniz. Eklenti önbelleğinizi temizlemenin yanında, geçmişinizi silip, çerezleri kaldırarak gizliliğinize de katkı sağlıyor.

Chrome için ise Clear Cache (http://chip.tk/1nztGP5) eklentisini kullanabilirsiniz. Yükledikten sonra tarayıcı çubuğunuzun sağ üstünde üç adet ok (geri dönüşüm sembolünü andıran) göreceksiniz. Sembole sağ tıklayın, Options'a girin ve hangi aralıklarla önbellekten neleri kaldıracağınıza karar verin.

yorum@chip.com.tr

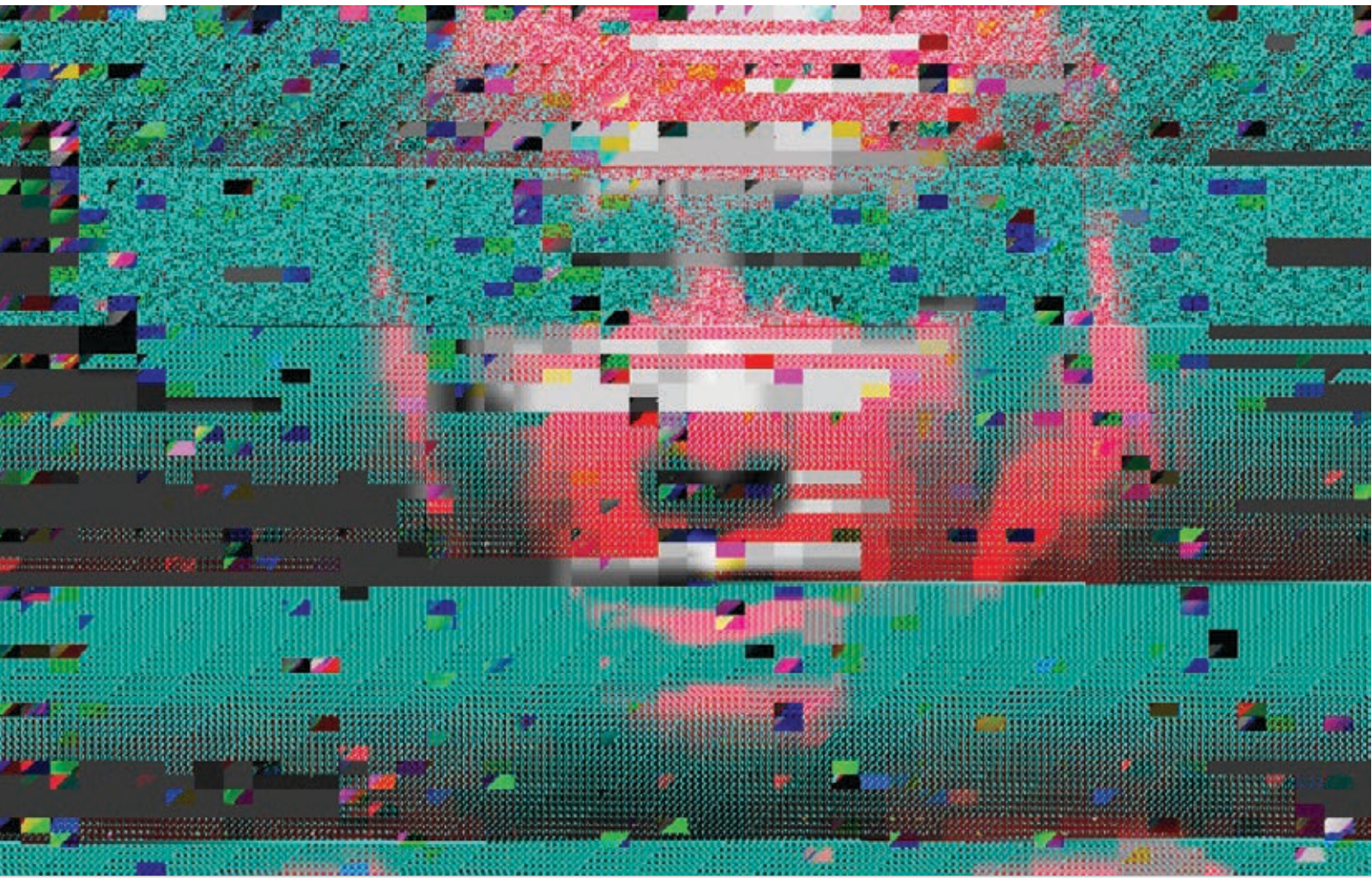

Her şeyi dönüştürün

Bazı formatlar her aygıtta çalışmayabilir. CHIP, size dosyalarınızı dönüştürmenin yeni yollarını gösteriyor, böylece videolarınızın, fotoğraflarınızın ve müziklerinizin keyfini her yerde çıkarabilirsiniz.

Ozan Kaya

Eğer videolar, ses dosyaları, belgeler, resimler ve diğer her şey için sadece birer tane dijital format olsaydı, her şey çok daha basit olurdu. Buna karşılık her biri için sayısız format mevcut, her birinin kendine özgü özellikleri, kazanımları var. Örneğin, görüntüleri ele alalım: JPEG formatı düşük dosya boyutu ve iyi görüntü kalitesi sunmakta; GIF kısıtlı renk sayısına ve çok küçük dosya boyutuna sahip (animasyonlar için kullanılabilir); PNG için GIF'in daha iyi bir versiyonu diyebiliriz; BMP yüksek görüntü kalitesine sahip ve gayet iyi sıkıştırılıyor, TIFF çok büyük boyutta olmasına karşın mükemmel görüntü kalitesi sunuyor. Liste bu şekilde uzayıp gidiyor. Değişik aygıtlardan değişik formatlar kullanılmakta. PC'de yürütebildiğiniz bir video tablet ya da telefonunuzda açılamayabiliyor. Telefondan çektiğiniz bir görüntüyü TV'den oynatamayabiliyorsunuz. Çok şükür ki bir dosyayı bir formattan diğerine dönüştürmenin bir sürü yolu mevcut. Bu makalemizde size her tür dosyayı nasıl dönüştürebileceğinizi anlatıyoruz, böylelikle her dosyayı her aygıtta rahatça açabileceksiniz.

ATÖLYE

Her aygıtta her videoyu izleyin

Son on yıl içerisinde video izleme yöntemlerimiz büyük oranda değişti. YouTube ve BBC iPlayer internetten içerik yayını yapıyor, fakat videonun bir kopyasını, her yerde keyfini çıkarmak için yanınızda bulundurmak da kullanışlı olabilir. Blu-ray, film ve TV izlemek konusunda popüler, fakat optik sürücüye ihtiyaç duyuyorlar, bu yüzden tablet veya akıllı telefonunuzdan oynatabilmeniz mümkün olmuyor. Bu atölyede size bu engelleri nasıl aşabileceğinizi ve videoları nasıl animasyon GIF'lerine dönüştürebileceğinizi gösteriyoruz.

1 Freemake Video Converter (www.freemake.com), videolarınızı telefon veya tablette izleyebilmek için dönüştürmekte kullanabileceğiniz harika bir araç. Başlamak için Video butonuna tıklayın ve klip yükleyin. Makas butonuna tıklayarak ön izleme veya düzenleme yapabilirsiniz. Yazılım ayrıca birçok klibi birleştirmenize de olanak tanıyor .

2 Video izlemek istediğiniz aygıtın türünü seçin. Örneğin, bir iPhone ya da iPad için dönüştürüyorsanız Apple'ı seçin. Seçenekler Android, Samsung, Nokia, BlackBerry ve 3GP (birçok eski telefonun kullandığı bir format) gibi büyük bir yelpazeyi kapsıyor. Bunlardan birini seçerek Convert'e basın.

3 Program ayarlarını özelleştirerek videoların aygıtınızda mükemmel bir şekilde çalışacağından emin olabilirsiniz. Ekran boyutunu ayarlamak için menü kullanabilir ya da çark ikonuna tıklayarak boyut, codec, kare hızı (frame rate) ve ses detaylarını yapılandırabilirsiniz. Eğer yeterince hafızanız yoksa, dosya boyutunu sınırlandırabilirsiniz.

4 Ücretsiz Blu-ray Copy (www.bluraycopys.com) size Blu-ray disklerini yedekleme imkânı veriyor. Kayıt için bir sürücü 1 ve hedefi (BD klasörü ya da ISO dosyası) 2 seçin, neyi kopyalayacağınızı 3 seçin (tüm disk ya da ana film). Settings 4 alınan içeriği kopyalayabileceğiniz, yeni bir geçici dosya adresi seçmenizi sağlıyor.

5 YouTube videolarını GIF animasyonlarına dönüştürmenize yarayan bir video hilesi mevcut. Videoda GIF için uygun olduğunu düşündüğünüz bir sahne bulun (formatta ses olmayacağını aklınızda bulundurun), URL'yi kopyalayın. GIFsoup (gifsoup.com) adresine gidin ve ücretsiz bir hesap yaratın. Kopyaladığınız adresi yapıştırın 1 ve Create Gifs butonuna 2 tıklayın.

6 GIF'inizin başlangıç ve bitiş noktasını belirlemek için sürgüyü kullanın. İsterseniz zamanla da belirtebilirsiniz. Ücretsiz hizmet size 10 saniye sınırlaması koyuyor, zaten GIF'in de kısası makbuldür. Generate Animated GIF butonuna tıklayın, sonucu ön izleyin, Continue ikonuna iki kere tıklayarak GIF'i hesabınıza kaydedin. Buradan indirme yapabilirsiniz.

1

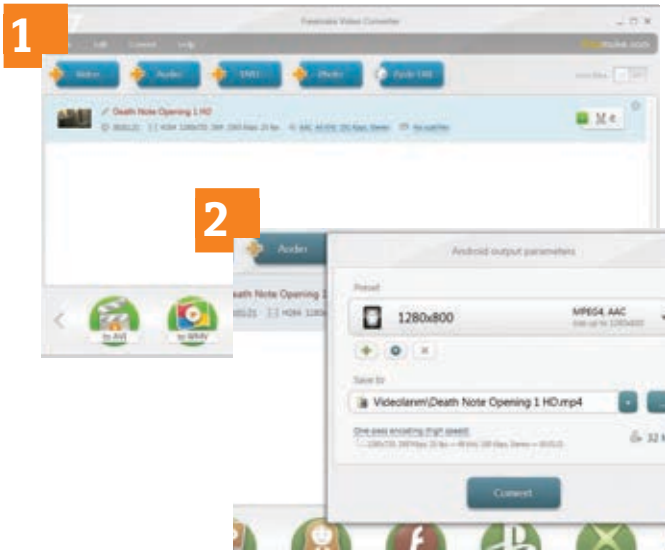

2

3

4

5

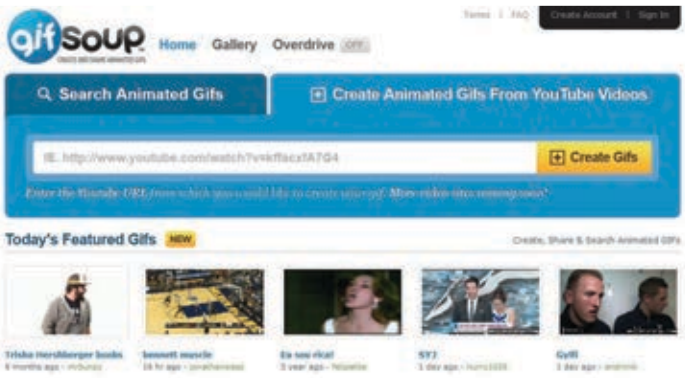

6

ATÖLYE

Ses dosyalarını dönüştürüp, her yerde dinleyin

Müzik yayın servisleri popülerliğini arttırmaya başladı, fakat eğer internet bağlantınız veya iyi bir mobil veri planınız yoksa hiçbirinden yararlanamıyorsunuz. Neyse ki şarkıları indirip, çevrimdışı dinlemenize olanak sağlamak için dönüştürmeye yarayan bazı akıllı araçlar mevcut. Favori MP3'ünüzü telefonunuz için zil sesine dönüştürebilirsiniz. Sadece genel telif hakkı alınmış materyallerin kullanımı ve paylaşımı konusundaki uyarılardan haberdar olun.

1 Eğer SoundCloud'da beğendiğiniz bir şarkıyı telefonda, tablette, iPod ya da MP3 oynatıcıda kullanmak istiyorsanız, çalan ses dosyasını MP3'e dönüştürebilirsiniz. URL'yi kopyalayın ve Free File Converter'a (www.freefileconverter.com) gidin. URL'yi yapıştırın ve Enter'a basın. Sarı bir kutu belirecek. Sağ tıklayın ve şarkının MP3 versiyonunu sabit diskinize kaydedin.

2 Eğer SoundCloud'dan bir sürü şarkı dönüştürmek istiyorsanız, SoundCloud Downloader'ı (www.pc-gizmos.com) yükleyin. Yüklerken Advanced seçeneğini seçin ve "decline all unwanted bundled software and changes" kutucuğundaki onayı kaldırın. Bir dahaki SoundCloud ziyaretinizde, SoundCloud Downloader butonu ile karşılaşacaksınız. Şarkıyı MP3 formatında kaydetmek için bu butona tıklayın.

3 Eğer YouTube'dan bir müzik videosunu beğendiyseniz, fakat satın alma seçeneği yoksa, şarkının MP3 versiyonunu indirebilirsiniz. Sadece video URL'sini Aynthing2MP3'deki (anything2mp3.com) kutucuğa yapıştırın. Convert'e tıklayın ve dosyayı indirmek için link'e tıklayın.

4 Freemake Audio Converter (www.freemake.com), Freemake Video Converter ile eşdeğer ve aynı şekilde çalışıyor. Şarkıları iPhone ve iPad'de dinlemeniz için dönüştürüyor. iOS bir aygıtta çalan dosyayı kaydetmek için, Audio butonuna 1 tıklayın, bir müzik dosyası yükleyin ve Apple (M4A) seçeneğini 2 seçin.

5 Açılan pencerede sesin kalitesini değiştirebilirsiniz. Varsayılan Optimal işinizi görecektir, fakat menüden farklı bir seçenek de seçebilirsiniz. Dönüştürülen dosyanın nereye kaydolacağını belirleyin ve isterseniz yazılımın dosyayı iTunes kütüphanenize aktarmasına da izin verin.

6 MP3'ü zil sesine dönüştürmek için, free-ringtones.cc/make-ringrone adresine gidin ve bir MP3 dosyası veya YouTube URL'si girin. 30 saniyelik bir bölüm seçin ve Create Ringtone'a tıklayın. Sonucu ön izleyebilirsiniz, sonra da iPhone için zil sesini ya da diğer aygıtlar için MP3 formatını indirebilirsiniz. Ayrıca ilgili zil seslerini de tarayabilirsiniz.

1

2
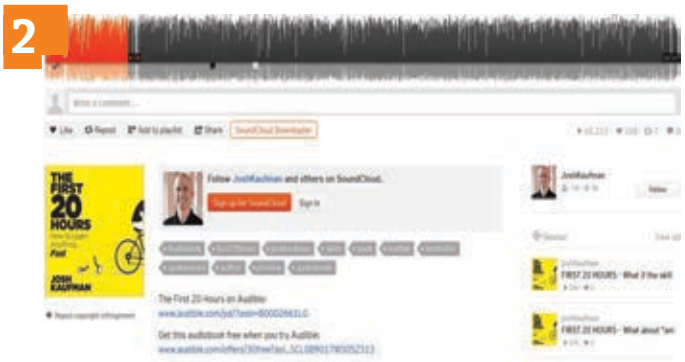

3
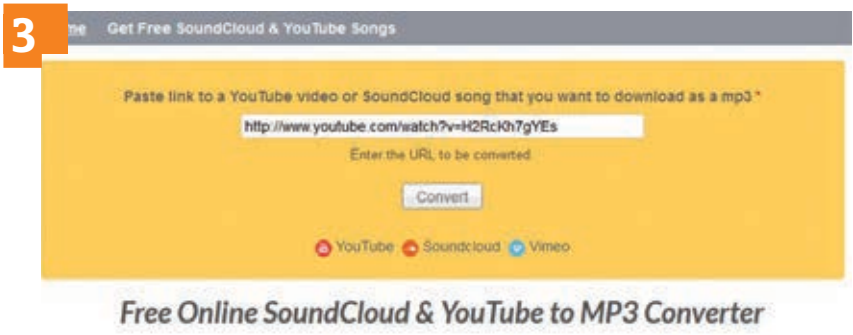

4

5

5 gerekli dönüştürme programı

Her zaman en iyisi için ücret ödemeniz gerekmiyor. İşte karşınızda ücretsiz kullanabileceğiniz en esnek ve en etkili dönüştürme araçları.

Golden Records

www.nch.com.au

NCH Software'in ücretsiz Golden Records programı size plak ve kaset kayıtlarını dijital audio'ya dönüştürme olanağı tanıyor, böylelikle tozlu raflarda kalan kayıtları yeniden dinleyebiliyorsunuz. Yapmanız gereken uygun kabloları kullanarak pikap veya kasetçaları PC'nize bağlamak. Golden Videos da eski videokasetlerini DVD ve dijital dosyalara dönüştüren firmanın benzer bir aracı. Bunun içinde tabi ki VCR'ı PC'ye bağlamanız gerekiyor.

DVDVideoSoft Free Studio

www.dvdvideosoft.com

DVDVideoSoft Free Studio ücretsiz araçların video, ses ve fotoğraf kategorilerde sıralandığı harika bir koleksiyon. Ses CD'sinden kopyalama yapmaktan, YouTube videoları indirmeye kadar çok geniş görev yelpazede araçlara sahip. Ayrıca işlem yapmanızı kolaylaştıracak birçok kısa yolla geliyor. Örneğin videonuzu Nokia telefondan ya da Samsung telefonlardan veya Apple TV vb. araçlardan izleyebilecek formatlara dönüştürebiliyorsunuz, hatta ekran alıntılarına bile.

• Yazılımla birlikte gelen yan programları reddettiğinizden emin olun ve geleneksel yükleme seçeneğini seçin.

Macroplant Adapter

www.macroplant.com/adapter

Adapter, videoları, ses ve görüntü dosyalarını dönüştürebiliyor ve aynı zamanda YouTube'dan video da kaydedebiliyor. Dönüştürme yaparken belirlenmiş şablonlardan yararlanabiliyor (Android telefon, BlackBerry ve Kindle Fire da dâhil) ve manuel ayarlamalar da yapabiliyorsunuz. Ayrıca resim ve videolarınızın çözünürlüklerini de değiştirebilirsiniz. Yazılım entegre edilmiş bir oynatıcı ve görüntüleyiciyle gelmekte. Dönüştürülen ses ve video dosyaları direkt olarak iTunes'a eklenebiliyor.

Video2MP3

www.acevideoconverter.com

Video2MP3, size video dosyalarından ses kopyalama konusunda basit bir çözüm sunan bir araç. AVI, WMV, MP4, FLV, 3GP ve MOV da dâhil birçok popüler formatı destekliyor. Sadece videoları program penceresine sürüklemeniz yeterli, daha sonra 'Convert to MP3' butonuna tıklayın. Program ses dosyasını bu formatta oluşturacaktır.

•Yükleme sırasında istenmeyen ekstraları reddedebilirsiniz.

FlicFlac

sector-seven.net

Bu taşınabilir araç ses dosyalarını bir formattan diğerine anında dönüştürebiliyor. Sadece desteklenen dosya türlerinden birini küçük pencereye sürükleyin –WAC, FLAC, MP3, OGG ya da APE (Monkey's Audio)- ve istediğiniz sonucu seçin. Sağ tıklama menüsünden istediğiniz ses formatını seçip dönüştürme de yapabilirsiniz.

Dosya dönüştürmek için 7 mükemmel web sitesi

Eğer dönüştürme için program kurmaya zamanınız yoksa bu işi sizin için yapabilecek bir sürü çevrimiçi araç mevcut. İşte favorilerimizden birkaçı.

► ZamZar - www.zamzar.com

ZamZar, belge, görüntü, müzik ve video formatları da dâhil çok geniş bir yelpazede dosya türleri arasında dönüştürme yapabiliyor. Hatta RAR ve ZIP gibi sıkıştırılmış dosyalarda bile. Sitesindeki ücretsiz sürümü kullanarak 100 MB'a kadar dosya dönüştürebilirsiniz. Eğer daha büyük dosyaları dönüştürmek istiyorsanız, Basic plana aylık 7$ ya da Pro plana da aylık 16$ vererek sahip olabilirsiniz.

► DocsPal - www.docspal.com

Adının aksine, DocsPal sadece dosyaları dönüştürmüyor. Aynı zamanda video, ses, görüntü, e-kitap ve arşivleri de (neredeyse yaygın tüm formatları) dönüştürebilme becerisine sahip. En fazla beşe kadar yükleme yapın ya da URL girin ve dönüştürmeyi seçerek işe koyulun. Eğer isterseniz DocsPal size dönüşümü tamamlanan dosyaların linklerini e-posta yolu ile iletebiliyor. Servis ayrıca size tarayıcıdan dosyaların ön izlemesini yapma yetisine de sahip.

► CloudConvert - cloudconvert.org

148 değişik formatıyla bu araç ''her şeyi her şeye'' çevirebileceğini iddia ediyor. Yapmanız gereken sadece dönüştürmek üzere birkaç dosya seçmek, gerisini CloudConvert kendisi hallediyor. İşi bittiğinde ise sonuçları size e-posta olarak gönderebiliyor ya da Dropbox veya Google Drive hesabınıza kaydedebiliyor. Servis, mobil telefon ve tablette çalışabilme özelliğine de sahip.

► Online Convert - document.online-convert.com

Bu site size ses, video, görüntü, belge, e-kitap ve arşivler için ayrı ayrı dönüştürücüler sunuyor. Sitede en son yapılan 10 dönüştürme de liste halinde mevcut, yani eğer yapmak istediğiniz işlem bu listede varsa, sadece seçip, dosya veya URL'nizi ekleyerek, dönüştürme işlemini gerçekleştirebilirsiniz. Ayrıca dönüştürülen dosyayı direkt olarak telefon ya da tabletinize indirmenize olanak tanıyan bir QR kodu da bulunuyor.

► Fileminx - www.fileminx.com

Fileminx, tüm popüler belge, görüntü, müzik ve video formatlarını destekleyen çok yönlü bir dönüştürme aracı. Kullanımı da çok kolay –sadece belge tarayın ya da The Internet sekmesinden bir URL ekleyin ve sonra da Continue butonuna tıklayın. Olası dönüşümlerin bir listesi karşınıza çıkacak. Sıralamada en çok kullanılan seçenekler üst sıralarda yer alıyor. Dönüştürme işlemini gerçekleştirmek için birini seçin ve dosyayı indirmek için hazır hale getirin.

► Converticon - www.converticon.com

Converticon size ikonlarını daha ilginçleriyle değiştirmenizi sağlayarak bilgisayarınızdaki klasörlerin görünümünü belirlemenize olanak tanıyor. Kullanmak istediğiniz resmi hazırlamak için IrfanView (www.irfanview.com) gibi bir görüntü editörü kullanabilirsiniz. Daha sonra bu resmi ICO, PNG, GIF ya da JPEG formatında web sitesine yükleyin. Önceden belirlenen boyutlardan birini seçtikten sonra, ikon yaratma işlemi saniyesinde tamamlanıyor, böylece Masa üstünüze hemen indirebiliyorsunuz. Her seferde bir tane ikon yaratabiliyorsunuz.

► FileInfo.com - www.fileinfo.com

Kendi başına dönüştürme işlemi yapmasa da, dosya uzantıları veri tabanı FileInfo.com size indirdiğiniz ya da elinize geçen dosyaların tanımlanması konusunda gerçekten yardımcı oluyor, böylece hangi programın bu dosyayı açabileceği veya dönüştürebileceğini kolaylıkla bulabiliyorsunuz. Sadece sitesine girip dosya uzantısı için arama yapmanız yeterli. FileInfo.com size dosyanın türünü ve geliştiricisini gösterip, bu formatı destekleyen yazılımları listeliyor. Ayrıca indirebileceğiniz Windows için File Viewer adında bir program da mevcut. Program 140'ı aşkın formatı tanıyabiliyor ve dosyayı açmanıza ihtiyaç duymadan size dosya içeriğini gösteriyor.

ATÖLYE

Resimleri görüntü editörü olmadan dönüştürün

Birçok görüntü türünü kendi arasında indirilebilen yazılımlarla ya da Pixlr (pixlr.com) gibi çevrimiçi araçlarla dönüştürebilirsiniz. Ayrıca Adobe Photoshop (http://chip.tk/1lEsJbb) gibi, kendine özgü diğer resim editörlerinde bulunmayan dosya formatları kullanan, mobil kameranızla çektiğiniz görüntüleri istenilen türde düzenleyip, kaydetmenize olanak tanıyan birçok uygulama bulunuyor. Fakat sizi bu kısıtlamalardan kurtaracak bol miktarda akılcı yöntem de mevcut.

1 Go2convert (www.go2convert.com) size PSD (Adobe Photoshop) dosyalarını Photoshop da dâhil herhangi bir yazılım olmaksızın JPEG gibi diğer görüntü formatlarına çevirme olanağı sunuyor. PSD dosyasını yükleyin ve Upload Now butonuna tıklayın. Dosyanın büyüklüğüne bağlı olarak, yükleme ve hazırlama süreci biraz zaman alabilir.

2 Site, PSD dosyasının dönüşümünde JPEG formatını varsayılan olarak seçmekte, fakat eğer isterseniz değişik bir format ta seçebilirsiniz. Eğer niyetiniz dosyayı çevrimiçi kullanmaksa, dosya boyutlarını yeniden şekillendirmek yararınıza olacaktır. Dosyanın kalitesi de ayarlanabiliyor. Dönüştürme işlemini gerçekleştirmek için Convert Now butonunu kullanın.

3 Vector grafikleri neredeyse tüm boyutlarda kaliteden feragat etmeden kullanışlı logolar ve grafikler sunuyor. Vector Magic (vectormagic.com) çevrimiçi aracını kullanarak bir resmi EPS, SVG ya da PDF dosyasına dönüştürebilirsiniz. Sadece JPEG, BMP, GIF ya da PNG formatında resim yükleyin, gerisini site halledecektir.

4 Dönüştürme işlemi biraz zaman alabilir. Bittiğinde, kaydıraç ile zoom yaparak orijinali ile Vector versiyonu arasında kalite karşılaştırması yapabilirsiniz. Ayrıca elde edilen sonuçları da düzenleyebilirsiniz. Resmi indirmek için siteye kayıtlı hesabınızın olması gerekiyor. Ücretsiz hesapta sadece iki indirme hakkına sahipsiniz, fakat istediğiniz kadar ek hesap açabiliyorsunuz.

5 To PDF (http://chip.tk/1lEsWuZ) bütün bir PDF koleksiyonunu (aynı zamanda belgeleri, web sayfaları ve diğer içerikleri de) PDF'ye dönüştürmenize olanak tanıyan kullanışlı bir ücretsiz iPad eklentisi. Sol taraftaki Photos'a tıklayın, daha sonra Camera Roll'dan ya da Photo Stream'den istediğiniz fotoğrafları seçin.

6 Convert butonuna tıklayın ve Convert to PDF (PDF'ye dönüştür) ya da Add to existing PDF (Oluşturulan PDF'ye yeni görüntüler ekle) seçeneklerinden birini seçin. Eğer önceki seçeneği seçiyorsanız, dosyaya bir isim girin ve OK ikonuna tıklayın. PDFs altına kaydedilecek. Sonucu buradan açabilir, paylaşabilir ya da yazdırabilirsiniz.

1

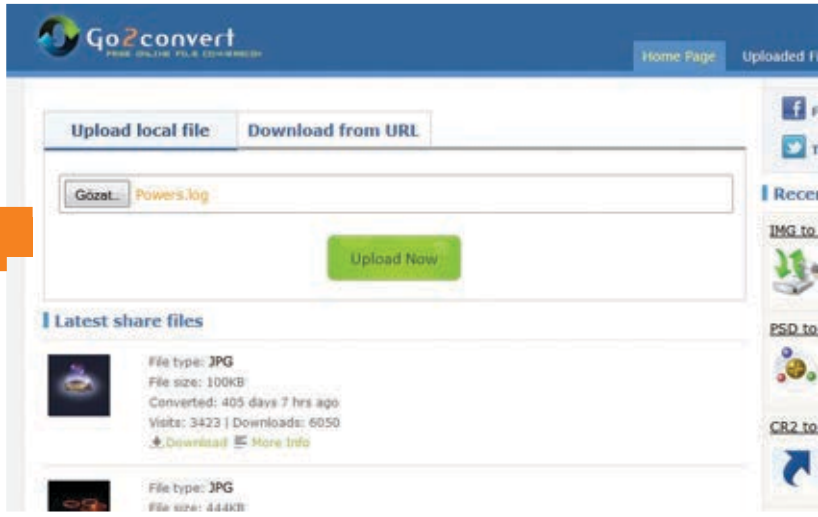

2

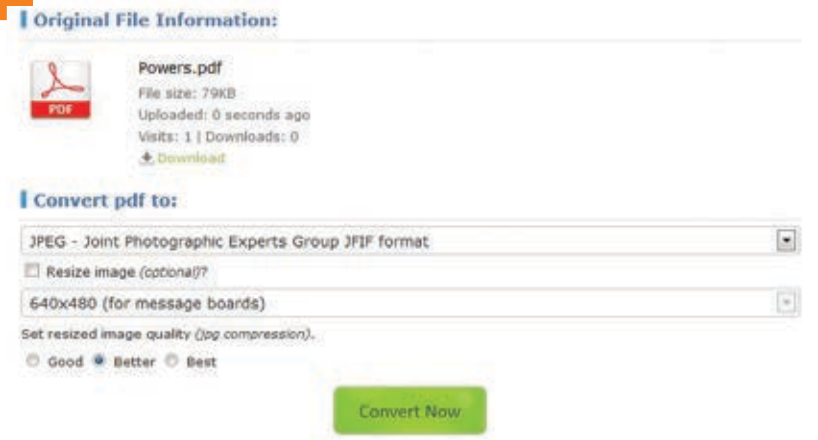

3

4

ATÖLYE

Belgelerinizi e-kitap ve PDF'lere dönüştürün

Belgelerinizin çoğunu Microsoft Word ya da LibreOffice gibi bir Word işlemcisi ya da Google Docs gibi bir web tabanlı bir ofis kullanarak bir formattan diğerine dönüştürebilirsiniz. Fakat bunların tümü size için çok zahmetli geliyorsa, document.online-convert.com gibi çevrimiçi ücretsiz bir dönüştürücü işi sizin yerinize saniyeler içinde yapabilir. Eğer bir e-kitap okuyucunuz varsa, sıradan belgeleri bile bazı araçların yardımıyla düzgün hazırlanmış kitaplara dönüştürebilirsiniz. Kapak eklemek de dâhil.

1 Metin veya Word dosyalarını Kindle gibi bir e-kitap okuyucuda görüntüleyebilmek için dönüştürmenin en kolay yolu Mobipocket Creator (http://chip.tk/1lEu2XN) kullanmaktır. Yazılımı çalıştırın ve MS Word belgesi yüklemek için linke tıklayın 1. Dosyayı seçin ve Import butonuna basın. Dilerseniz içindekileriyle beraber kapak resmi de ekleyebilirsiniz.

2 Build ikonuna tıklayın ve isterseniz şifrelemeyi seçin. Build butonuna tıklayın ve yazılım kitabınızı oluşturun. USB ile Kindle ile PC'nizi bağlayın ve Kindle'ın Documents (Belgeler) klasörünü açın. Build menüsüne gidin, e-kitap dosyalarının klasörünü açın ve dosyaları Documents klasörüne sürükleyin. Okumak için Kindle'ı bağlantıdan çıkarın.

1

2

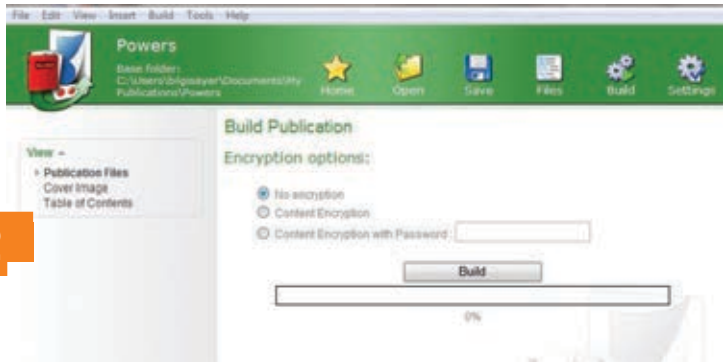

3 Telefonunuzdaki ya da Tabletinizdeki belgeleri PDF formatına çevirmek istiyorsanız, DocToPDF (http://chip.tk/1lFcv1u) eklentisini kullanabilirsiniz. Bu ücretsiz Android aplikasyonu sıradan belge dosyalarını PDF formatına dönüştürüp, e-posta, Bluetooth gibi geleneksel metotlarla paylaşıma hazır hale getiriyor. DocToPDF eklentisini kullanmak için uygulamayı çalıştırın ve Select File'a tıklayın.

4 Dönüştürmek istediğiniz dosyayı seçin, ardından aplikasyona geri dönmüş olacaksınız ve eklenti size dosyanın başarıyla seçildiğini (the file successfully selected) söyleyecek. Convert To PDF butonuna tıklayın. Dönüşüm çevrimiçi yapılacak, bu yüzden internet bağlantısı şart. Dönüştürülen PDF'yi açabilir (Open) ya da paylaşabilirsiniz (Share).

5 en kullanışlı dönüştürme eklentisi

Bazı dosyaları direkt olarak tarayıcıdan, hiçbir siteyi ziyaret etmeden ya da bir şey indirmeye ihtiyaç duymadan dönüştürebileceğiniz beş araç.

► DVDVideoSoft Video Downloader - http://chip.tk/1lEuYLJ

Internet Explorer, Firefox ve Chrome için mevcut tarayıcı eklentisi tüm YouTube sayfalarına indirme butonu ekliyor. İki seçenek mevcut, biri videoyu indiriyor (istenilen formata dönüştürme seçeneği ile) diğeri de sadece ses dosyasını indiriyor (varsayılan MP3, fakat alternatif formatlar da mevcut). Bunlardan birine tıklamanız uygun DVDVideoSoft aracını açmakta.
Eğer seçenekler görünmüyorsa, eklentinin tarayıcıda etkinleştirildiğini kontrol edin.

► Print Friendly & PDF - http://chip.tk/1lEv2eq

Print Friendly & PDF, web sayfalarını sizin paradan ve kâğıttan tasarruf etmeniz için reklamlar ve diğer istenmeyen elementler olmadan yazdırabilmenize olanak tanımak için tasarlanmış bir Chrome eklentisi. Eklenti sayesinde web sitelerini link köprüleriyle beraber PDF formatına dönüştürebiliyorsunuz.

► Convert EPUB to MOBI - http://chip.tk/1lEv8CT

Bu Chrome uygulaması EPUB formatında kaydettiğiniz e-kitapları Kindle ile uyumlu MOBI ve AZW dosyalarına dönüştürüyor, böylece onları Amazon'un tüm e-reader sürümleriyle okuyabiliyorsunuz. EPUB dosyası yükleyebilir ya da URL kullanabilirsiniz. Dönüştürme işlemi başlayacak (biraz zaman alabilir) ve bittiğinde indirebileceksiniz.

► SpeakIt! - http://chip.tk/1lEvdq6

Bu akıllı Chrome eklentisi sayesinde metinlerinizi hitaba çevirebilirsiniz. Yükleme işlemini bitirdiğinizde, herhangi bir metin seçin, SpeakIt butonuna tıklayın ve içeriği sesli bir şekilde okumaya başlayın. Konuşmaya istediğiniz yerde ara verebilir ya da durdurabilirsiniz. Eklentide ses seçenekleri mevcut, konuşma hızını ve kelime aralığını ayarlayabiliyorsunuz. Eğer iSpeech metinden konuşmaya motorunu (iSpeech text-to-speech engine) seçerseniz, değişik ülkelerden insanların seslerini de kullanabilirsiniz (Rus bayan, İtalyan bay vb.), Fakat metni bu dillere çevirme seçeneği yok.

► Online Convert - http://chip.tk/1lEvfhB

Firefox için çevrimiçi site dönüştürme eklentisi sağ tık menünüze, sayfaları ve resimleri birçok formata dönüştürmenize yarayan birçok seçenek ekliyor. Sadece sayfada herhangi bir yerde sağ tıklayın ve dönüştürmeyi seçin, böylelikle istediğiniz formatta sonuç alabilirsiniz.

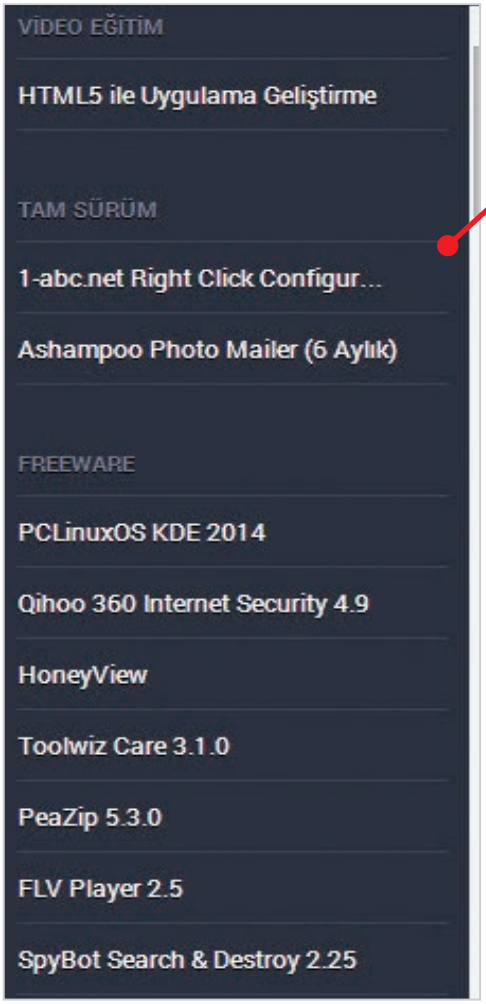

DVD İÇERİĞİ

CHIP DVD arabirimi yenilendi! CHIP DVD artık daha kolay, daha sade ve en önemlisi artık daha fazla interaktif!

CHIP DVD arabiriminde sol üstteki ikona tıkladığınızda açılan menüyü **1** kullanarak DVD içeriğinin sıralı tam listesine ulaşabileceğiniz gibi, aynı zamanda "CHIP Kodları" menüsünden de tüm kategorileri bir arada görebilirsiniz. Kategoriler **2** altında bulacağınız içeriklere erişmek içinse, ilgili kategoriye girdikten sonra ulaşmak istediğiniz içeriğe tıklayabilirsiniz. **3** Böylece istediğiniz içerik tüm bilgileriyle birlikte ekrana gelecek. Eğer isterseniz "Kaydet" **4** butonu ile içeriği çalıştırabilirsiniz. Bunun için ekrana gelen güvenlik penceresini "Çalıştır" **5** butonu ile onaylamanız gerekli. Böylece kurulum programı başlayacak. Ayrıca artık CHIP DVD'de yalnızca programların 32 ve 64 bit'lik sürümlerini değil, akıllı telefon sürümlerini de bulabilirsiniz. **6** Bunun için "Kaydet" menüsünü kullanabilirsiniz. CHIP DVD artık daha canlı! Dergide yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemeleri ile ilgili videolara artık Video Magazin bölümünden ulaşabilirsiniz.

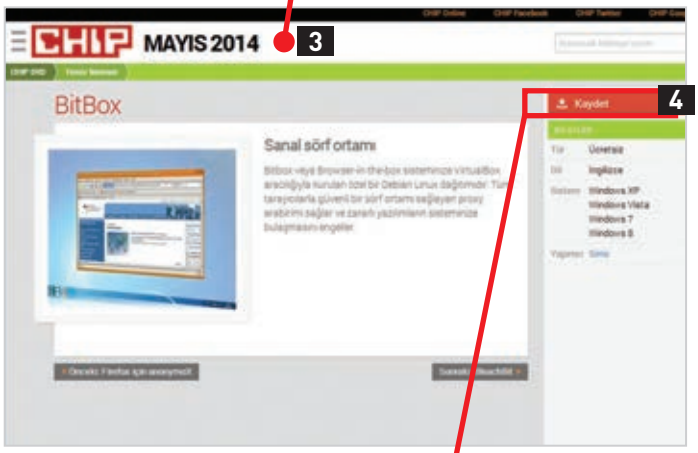

VİDEO EĞİTİM
HTML5 ile Uygulama Geliştirme
Tam Sürüm
1-abc.net Right Click Configurator
Ashampoo Photo Mailer

FREEWARE
PCLinuxOS
Qihoo 360 Internet Security
HoneyView
Toolwiz Care
PeaZip
FLV Player
SpyBot Search & Destroy
Razer Game Booster
Mplayer
TeamViewer
Labography
RadioTuna

TEMİZ İNTERNET
Firefox için anonymoX
BitBox
BleachBit
CCleaner
Firefox için Disconnect
Enigmail
Firefox
FreedomStick EvilTux
Ghostery
Firefox için HTTPS Everywhere
KeePass
LastPass
Tor Browser Bundle
TrueCrypt
Wipe
Tails
Steganos Online Shield
Privoxy

KABLOSUZ AĞ ARAÇLARI
Ekahau HeatMapper
Wireshark
OpenVPN
inSSIDer
Network Stumbler

GÜNCELLEME ARAÇLARI
Enhanced Mitigation Experience Toolkit
Secunia Personal Software Inspector (PSI)

SSD ARAÇLARI
CrystalDiskInfo
CrystalDiskInfo
Paragon Backup & Recovery
SSDlife Free
UNetbootin
Google
Avast! Browser Cleanup
Bitdefender TrafficLight
Bitdefender TrafficLight
Bitdefender TrafficLight
WOT
WOT
WOT
WOT
Kaspersky Rescue Disk

SENKRONİZASYON ARAÇLARI
Akruto Sync
BirdieSync
CompanionLink
Microsoft Outlook Hotmail Connector
MyPhoneExplorer
Thunderbird

VİDEO MAGAZİN: CHIP DVD artık daha canlı! Dergide üzerinde **Video Magazin** logosu yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemeler ile ilgili videolara artık Video Magazin bölümünden ulaşabilirsiniz.

ASHAMPOO Photo Mailer

Fotoğraflarınızı kolay yoldan arkadaşlarınızla paylaşın

Ashampoo'nun bu aracı fazlaca fotoğrafı olanlar ve bu fotoğrafları arkadaşlarıyla paylaşmaktan hoşlanan kullanıcıları ilgilendirecek türden. Photo Mailer ile kolay ve hızlı bir şekilde fotoğraflarınızı arkadaşlarınızla paylaşabiliyorsunuz. Bunu e-posta aracılığıyla gerçekleştiren uygulama, seçtiğiniz fotoğrafları belirlediğiniz e-posta adresine gönderiyor.

İster tek fotoğraf, ister tüm albümü kolayca ekleyebileceğiniz uygulama, sürükle – bırak tekniğini de destekliyor. Böylece fotoğraflarınızı sürükleyip uygulama ekranına bırakabileceğiniz gibi, hemen yan tarafta göreceğiniz "Fotoğraf ekle" ve "Klasör ekle" butonlarını da kullanabilirsiniz.

Tam 6 aylık bir tam sürüm olan Ashampoo Photo Mailer, yalnızca programı ilk başlattığınızda sizden kayıt olmanız için bir e-posta adresi istiyor. Bu e-postaya ilgili aktivasyon kodunu gönderen yazılım, böylece ücretsiz şekilde 6 ay boyunca kullanılabiliyor.

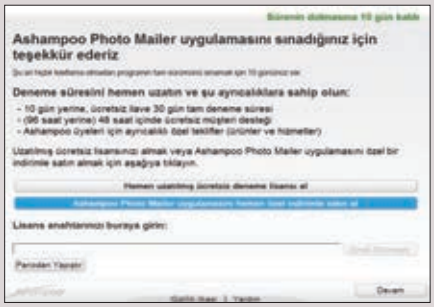

Kayıt olun

Ashampoo Photo Mailer, sizden kayıt olmanız için bir e-posta adresi istiyor. Bu e-postaya ilgili aktivasyon kodunu gönderen yazılım, böylece ücretsiz şekilde 6 ay boyunca kullanılabiliyor.

Fotoğraf ekle

Paylaşmak istediğiniz fotoğrafları ister "Fotoğraf ekle" menüsünü kullanarak, ister sürükle-bırak tekniğini kullanarak uygulamaya ekleyebilirsiniz.

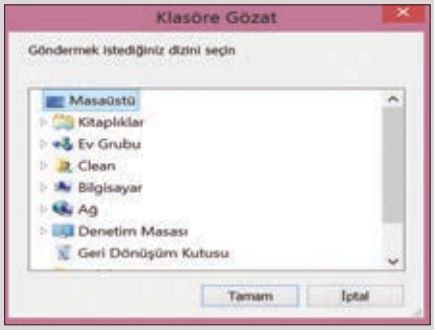

Klasör ekle

Eğer klasör halinde tüm albümü paylaşmak istiyorsanız bunun için uygulamanın sağ tarafında görünen "Klasör ekle" butonuna tıklayabilirsiniz.

Hesap ayarları

Uygulamayla ilgili çeşitli ayarları yapılandırabilmek için "Hesap ayarları" kısmını kullanabilirsiniz. Buradan e-posta ayarlarını gerçekleştirebiliyorsunuz.

Ana ekran

Right Click Configurator yazılımın ana ekranı bu şekilde görünüyor. Hemen üst kısımdaki "Register" menüsünü kullanarak kayıt olabilir ve yazılımı ücretsiz şekilde kullanabilirsiniz.

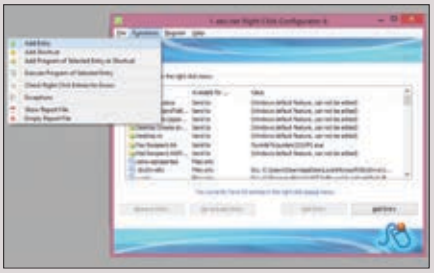

Yeni giriş

Yeni bir menü öğesi oluşturmak için üst kısımdaki "Function" menüsünden "Add Entry" komutuna tıklayabilirsiniz. Bu işlemin ardından...

Detayları belirleyin

...karşınıza bu pencere gelecek. Burada menünün yer alacağı dosya tipini belirlemeniz ve ardından da bu menüye tıklandığında çalışacak olan komutu girmelisiniz.

Silmek de mümkün

Yazdığınız sağ tuş menüsünü kaldırmak istiyorsanız, bunun için ilgili menüyü listeden bulup ardından sağ tıkladığınızda açılan menüden "Remove Entry" yolunu izlemelisiniz.

CHIP

1-ABC.NET Right Click Configurator

Sağ tuş menüsünü özelleştirmenin harika yolu

Right Click Configurator, isminden de kolayca anlaşılabileceği gibi sağ tuş menüsünü ayarlayabileceğiniz bir araç. Bu aracı kullanarak dosya, klasör, sürücü ve diğer birimlere sağ tıkladığınızda açılan menüde karşınıza çıkacak içeriği belirleyebiliyorsunuz. Kullanımı oldukça kolay olan Right Click Configurator, tek bir pencereden oluşuyor.

Dosyalar, dosya ve klasörler, yalnızca klasörler, müzik klasörleri, video klasörleri, imaj klasörleri ve sürücüler için atayabileceğiniz yeni sağ tuş komutları ile isteğinize yönelik daha esnek bir çalışma ortamına kavuşabilirsiniz. Eklediğiniz parametreleri daha sonradan kaldırabilme şansınız da var.

1-abc.net, Utility Box güncellemesi için bir fırsat da sunuyor. Firmanın sunduğu kampanya dahilinde 34,99 euro yerine 19,99 euro ödeyerek Utility Box yazılımının limitsiz versiyonuna kavuşabilirsiniz.

Oxo Training eğitim yazılımı nasıl kullanılır?

Bu aydan itibaren sizlerden gelen istek ve öneriler ile yenilenmiş, kurulum ve kayıt işlemleri daha da kolaylaştırılmış, yine 1 yıl sürecek yepyeni bir eğitim serisine başlıyoruz. İşte yeni eğitim arabirimini kullanabilmek için yapmanız gerekenler.

OxoTraining eğitim yazılımını sağdaki adımları uygulayarak kullanabilirsiniz. Aynı zamanda, yazılımın "YARDIM" bölümü içerisinde de gerekli adımlara ulaşabilirsiniz. OxoTraining eğitim yazılımını kurabilmek için, Mac işletim sistemini kullanıyorsanız, DVD içinden " Egitim_2014.dmg" dosyasını kurabilirsiniz. Windows işletim sistemini kullanıyorsanız da ister yine DVD içinden, "Egitim_2014.exe" dosyasını kurabileceğiniz gibi CHIP DVD'yi bilgisayarınıza taktığınızda otomatik olarak açılan arabirimden de eğitimi seçip "Kaydet" tuşu ile kurulumu gerçekleştirebilirsiniz. DVD arabirimi otomatik olarak başlamazsa DVD içinden index.html dosyasına çift tıklayarak çalıştırabilirsiniz.

Adımlara başlamadan önce lütfen CHIP DVD'sini DVD sürücünüze yerleştirin. İlk olarak CHIP DVD ana sayfasından eğitimin üzerine basarak kurulum sayfasını açın (ADIM 1). Daha sonra sağ üstteki Kaydet tuşuna basarak eğitimi bilgisayarınıza kurabilirsiniz. Chrome ve Internet Explorer için farklı yollar izlemeniz gerekebilir (ADIM 2).

Kurulum adımlarını izleyerek kurulumu tamamlayabilirsiniz. **Eğitimin sorunsuz çalışması için eğer size AIR güncellemesi sunuluyorsa bunu mutlaka yapmanız gerektiğini unutmayın.** Masaüstünüze eklenecek OxoTraining2014 simgesine çift tıklayarak eğitimi çalıştırabilirsiniz. Yazılım çalışır çalışmaz ilk olarak sol bölümden Eğitim Ekle tuşuna daha sonra da açılacak sayfada Ekle tuşuna tıklayarak eğitim videolarını DVD'den bilgisayarınıza kurabilirsiniz. (ADIM 3)

Videoları seyretmek için sadece bir sefere mahsus olmak üzere aktifleştirmeniz gerekiyor. Bunun için geçerli bir e-posta adresi ile derginizin 3. sayfasında bulabileceğiniz aktifleştirme kodunu kullanabilirsiniz. (ADIM 4) Tüm yıl boyunca eğitimleri eklemek için aynı e-posta adresini kullanırsanız tüm eğitimler alt alta listelenecektir. Artık sol bölümdeki menüden Eğitimler menüsünü kullanarak eğitim başlıklarına ulaşabilir ve listeden istediğiniz eğitim videosunu seyredebilirsiniz. (ADIM 5)

ÇALIŞMAYAN CHIP DVD İLE İLGİLİ SORULARINIZ İÇİN: okurhizmetleri@doganburda.com
EĞİTİM İÇERİĞİ İLE İLGİLİ SORULARINIZ İÇİN: info@ersinsengul.com

ETKİNLEŞTİRME KODUNU 3. SAYFAMIZDA BULABİLİRSİNİZ

ADIM 1

ADIM 2

ADIM 3

ADIM 4

ADIM 5

YEPYENİ

ÖRTÜNÜN
ALTINDA DAHA
FAZLA GÜÇ.

ASHAMPOO
WINOPTIMIZER 11

Ashampoo WinOptimizer 11, sistem detaylarını kapsamlı bir şekilde sağlamanın yanı sıra şimdiye kadarki en hızlı WinOptimizer'dır. Tamamen yeniden geliştirilen çekirdek algoritmaları ve temelden program kodlaması, onu bir manşet yapıyor.

DAHA FAZLA BİLGİ
Mİ ISTİYORSUNUZ?

Buradan tarayın

ÜCRETSİZ DENEYİN:
www.winoptimizer.com

Microsoft Partner
Gold Independent Software Vendor (ISV)

intel Software Partner

ashampoo®

Ücretsiz yazılımlar

Tümü ücretsiz: Sizlere her ay en başarılı ücretsiz yazılımları ve uygulamaları tanıtıyoruz. Bu ücretsiz araçların hepsi DVD'de.

Tüm yazılımların en güncel sürümlerine ulaşmak için **TikTag'**leyin

Başarılı bir Linux sistemi
PCLinuxOS

Linux sistemlerle ilgileniyorsanız ve son zamanlarda Windows işletim sistemine alternatif olarak kullanabileceğiniz bir işletim sistemi arıyorsanız doğru yerdesiniz. Ubuntu size karmaşık geliyorsa bir de bu Linux dağıtımını deneyin. PCLinuxOS, Linux'e ilk kez adım atanlar tarafından rahatlıkla kullanılabileceği gibi bunun yanı sıra deneyimli kullanıcılar ve hatta uzmanlara da hitap ediyor. Kurulum kolaylığını kullanım kolaylığının takip edildiği yazılımda, kurulum seçenekleri arasında Türkçe bulunmasıyla da avantaj sağlanmış.

PCLinuxOS, temel olarak Mandrake Linux'e dayalı bir işletim sistemi. Fakat tasarımıyla daha kullanıcı dostu bir yapıya büründüğünü söylemek mümkün. Üstelik size kullanmanız gerekebilecek tüm medya oynatıcıları, resim editörleri, web tarayıcılar ve e-posta uygulamaları gibi yazılımlarla birlikte gelmesi büyük avantaj yaratıyor. Buna açık kaynak kodlu LibreOffice ve Gimp gibi yazılımlar da dahil. Böylece kurulumdan hemen sonra PCLinuxOS ile tam kapsamlı olarak çalışmaya başlamanız mümkün. Denemek istiyorsanız PCLinuxOS işletim sisteminin kurulum dosyasını CHIP DVD'de bulabilirsiniz.

İPUCU 1 PCLinuxOS'un ISO dosyasını CHIP DVD'de bulabilirsiniz. Bu dosyayı Live olarak CD'den kurulum şeklinde çalıştırabilirsiniz.
İPUCU 2 Geliştiricinin internet sitesi olan www.pclinuxos.com'dan FullMonty Desktop uygulamasını edinerek farklı arayüzlere ulaşabilirsiniz.

İşletim sistemi: Linux
Dil: Türkçe

Güçlü virüs kalkanı
Qihoo 360 Internet Security 4.9

Özellikle bugünlerde bir hayli çalkantılı olan internet ortamında iyi bir güvenlik programına ihtiyaç duyulduğu aşikar. Qihoo 360 Internet Security'i bu iş için size önerebiliriz. Güçlü bir internet kalkanı olan bu yazılım, güvenli fonksiyonlara sahip. Üç farklı tarama motoruna sahip olan yazılım, kullanıcı dostu arayüze de sahip. Böylece rahatlıkla kullanabilirsiniz.

İPUCU Bilgisayarınızın yanı sıra Android ve iOS tabanlı akıllı telefonlarınız için de bu yazılımın farklı sürümleri bulunuyor.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

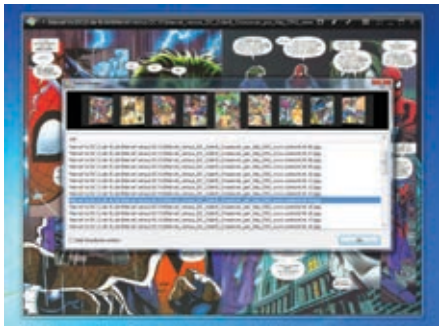

İmaj görüntüleyici
HoneyView

İyi bir imaj görüntüleyici arıyorsanız çare HoneyView! Klasik diğer yazılımlar gibi sadece JPG, PNG ya da TIFF dosyalarını açmayan, bunların yanı sıra RAW gibi, DNG gibi ve CR2 ile RAF gibi dosya formatlarını da kullanabilen HoneyView, oldukça kullanışlı. Hatta fotoğrafta bir GPS verisi varsa, HoneyView ile bunu Google Maps üzerinde görebilmeniz bile mümkün.

İPUCU HoneyView ile yalnızca fotoğrafları görüntülemiyor bunun yanı sıra müdahale de edebiliyorsunuz. Fotoğraflara efekt ve filtreler eklemek için de kullanabilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

Kapsamlı araç kutusu
ToolWiz Care 3.1.0.5300

Windows'lu PC'niz için kapsamlı bir araç kutusu mu arıyorsunuz? O halde size bu "İsveç çakısını" önerebiliriz. Oldukça kullanışlı araçları içeriğinde bulunduran ToolWiz Care, tek arayüzde 15 farklı aracı barındırıyor. Bunlar arasında sabit diskinizdeki hataları kontrol edebileceğiniz uygulamalardan, sisteminizle alakalı pek çok konuda yardım alabileceğiniz yazılımlara kadar çeşitli seçenekler hazır.

İPUCU "Time Freeze" fonksiyonunu başlatarak sanal sistemi çalıştırabilirsiniz. Böylece PC'niz kurup kaldırdığınız yazılımlardan etkilenmeyecek.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

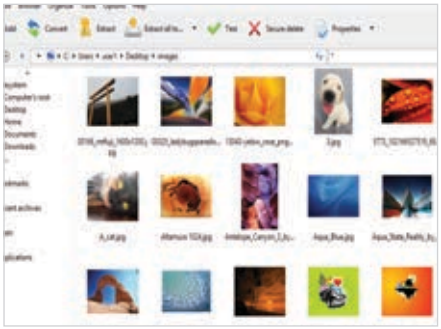

Her şeyi açın

PeaZip 5.2.1

Açık kaynak kodlu bir dosya ve arşiv yöneticisi olan PeaZip ile 7ZIP, ISO ya da RAR dosyalarında hiç problem yaşamayacaksınız. Tüm arşiv dosyalarını kolayca açabilen PeaZip, oldukça kullanışlı bir seçenek. Güvenli silme özelliği de bulunan yazılımda, güvenlik için çift faktörlü kimlik doğrulama özelliği de mevcut durumda.

İPUCU Maalesef bu yazılım yükleme sırasında ek bir yazılımı da beraberinde getiriyor. Eğer bunu yüklemek istemezseniz "Custom Installation" adımını izleyin.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

FLV oynatıcı

FLV Player 2.5

FLV dosyalarını açmak için kullanabileceğiniz bir FLV oynatıcı olan bu yazılım, basit ve hızlı bir uygulama olarak dikkat çekici. Sürükle bırak yoluyla çalıştırabileceğiniz FLV dosyalarını herhangi bir codec paketi gerektirmeden izleyebilmeniz mümkün. Kullanışlı bir arabirime de sahip olan yazılım, kolay bir kullanım sunuyor.

İPUCU Geliştiricinin web sitesi olan www.xetoware.com'da daha pek çok kullanışlı uygulama mevcut. Bunların çoğunluğunu multimedya uygulamaları oluşturuyor.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

YENİ GÜNCELLEMELER

TeamViewer 9.0.25942.0

Uzaktaki bilgisayara bağlanmanızın gerektiği durumlarda yardıma koşan başarılı bir yazılım olan TeamViewer yenilendi. Yeni sürümle birlikte daha kullanışlı yetenekler kazandı. Mutlaka deneyin!

teamviewer.com

Labography 6.20

Labography, fotoğraf düzenlemeyle uğraşıyorsanız mutlaka incelemeniz gereken bir yazılım. 6.20 sürümüne kavuşan uygulama, pek çok kullanışlı tekniği bu sürümüyle birlikte kullanılabilir kılıyor.

axpha.com

RadioTuna

Masaüstü uygulaması olduğu kadar web ortamında da dünyanın her yerinden online radyo istasyonlarına ulaşabileceğiniz RadioTuna, şimdi daha yeni.

radiotuna.com

Bul ve yok et!

Spybot – Search & Destroy 2.2.25

Bilgisayarınıza sızıntıların olduğundan mı şüpheleniyorsunuz? O halde Spybot – Search & Destroy'u çalıştırmanızın vakti gelmiş diyebiliriz. "Bul ve yok et" mantığında çalışan yazılım, bilgisayarınıza sızan zararlı yazılımları bulup ortadan kaldırıyor. Böylece daha güvenli bir sisteme kavuşabiliyorsunuz. Özellikle bu dönemde bu gibi programlara sıkça ihtiyacımız olduğu bir gerçek.

İPUCU Başlattıktan sonra hızlı arama yapmak için ana menüdeki "Sistem Scan" butonuna tıklayabilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

Hız kazanın

Razer Game Booster 4.1.59

Sıkı bir oyuncuysanız bu yazılımı kullanmak isteyebilirsiniz. Bilgisayarınızın performansını arttıracak türde bir yazılım olan Razer Game Booster, oyunlarda ek hız kazanımı elde edebilmenize olanak tanıyor. Yazılımın kullanımı da çok kolay. Oyuna girmeden önce Razer Game Booster'ı açıp ek hız talebinde bulunmanız yeterli.

İPUCU XP gibi eski bir Windows sürümünü kullanıyorsanız Game Booster'ın uygun versiyonunu razerzone.com/gamebooster adresinden indirebilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

Harika medya oynatıcı

MPlayer Build #121

MPlayer, Linux dünyasının merkezinden gelen bir medya oynatıcı. Windows'lu bilgisayarlarda da çalışabilen bu kullanışlı uygulama, Windows Media Player gibi araçlara alternatif olarak tercih edilebilir. Yazılımın fazlasıyla fonksiyonel olduğunu söyleyelim. Bir süre sonra videolarınız için kullanmaktan geri kalmayacağınıza eminiz. Oynatıcı her türlü multimedya dosyasını akıcı bir şekilde oynatabiliyor.

İPUCU MPlayer'ın iki farklı kullanıcı arayüzü bulunuyor. MPUI ve SMPlayer olarak seçilebilen arayüzlerden dilediğinizi seçebilirsiniz.

İşletim sistemi: Windows XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

Penultimate
El yazısı uygulaması

Eğer bir iPad sahibiyseniz bu uygulama hoşunuza gidebilir. iPad'de kolay bir şekilde kullanabileceğiniz bir el yazısı uygulaması olan Penultimate, yalnızca profesyoneller tarafından değil, her kullanıcının kullanabileceği güzel bir uygulama. iPad'i adeta bir kağıt gibi kullanmanızı sağlayan bu uygulama ile notlar alabilir, çizimler hazırlayabilir ve fikirlerinizi dijital ortamda resmedebilirsiniz. Özellikle Jot Script kalem ile rahatça kullanılabilen Penultimate, Evernote üzerinden oluşturacağınız hesapla birlikte tuttuğunuz notlara her yerden erişebilmenize de olanak tanıyor. Penultimate üzerinden aldığınız not veya yaptığınız çizimleri kolaylıkla Evernote ile senkronize edebiliyorsunuz. Bunun ardından bunlara her yerden ulaşmak çok kolay! Yalnızca iOS platformuna özgü bir uygulama olan Penultimate, ücretsiz olmasıyla da dikkat çekici. Ancak gelişmiş özelliklerini kullanmak için yıllık bir ücret ödeyeceğiniz Premium üyeliğe terfi etme şansı da var. Tıpkı Samsung'un Galaxy Note 3 akıllı telefonunda sunduğu gibi S Pen kalem benzeri bir deneyim yaşatan Penultimate, notlarını dijital ortamda almak ve Evernote üzerinden her yerden erişilebilir kılmak isteyenlere özel. Eğer bir iPad sahibiyseniz mutlaka denemenizi tavsiye ediyoruz.

KARAR

Eğer sık sık çizim yapıyor veya formüllerle haşır neşir oluyorsanız Penultimate uygulamasını kullanmanızı tavsiye ederiz. Özellikle kullanımı zenginleştiren kalemle birlikte zenginleşen uygulama, yalnızca iOS kullanıcıları ve iPad sahipleri tarafından kullanılabilir durumda.

SİSTEM			
FİYAT	Ücretsiz	–	–

CHIP iyi (1,5)

Evernote Penultimate ile notlarınızı kolayca yönetip yazabilirsiniz

Snap by Sky
Sky video servisi

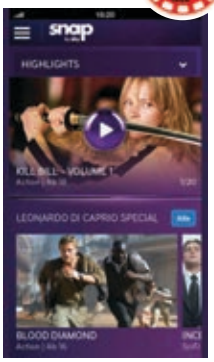

Snap, online video kütüphanesi olarak hizmet veriyor. Sky TV üzerinden hizmet sağlayan uygulama, liste başı filmleri, şovları veya spor müsabakalarını takip etmeniz için oldukça kullanışlı. Elbette bunun bir bedeli mevcut. Uygulamayı ücretsiz olarak indirebiliyorsunuz fakat yayınlanan programları izlemek için aylık bir ödeme yapmanız gerekiyor. Yer alan videoları alfabe sıralamasına göre dizebileceğiniz gibi, en çok izlenen veya öne çıkan program ve şovlara erişebilirsiniz.

SİSTEM			
FİYAT	Ücretsiz	–	–

CHIP orta (3,4)

Cut the Rope 2
Om Nom geri döndü!

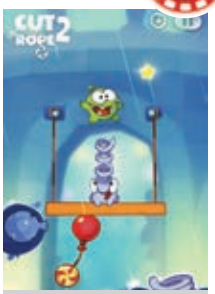

Cut the Rope, ilk oyunuyla en az Angry Birds kadar geniş bir hayran kitlesine ulaşmıştı. Özellikle başroldeki Om Nom adındaki kurbağa eğlenceli karakteriyle bir hayli keyif vericiydi. Şimdi oyunun ikinci bölümü iOS kullanıcılarına sunuldu. Yepyeni 120 bölümle birlikte gelen yeni oyunda, elbette amaç yine Om Nom'u şekerlemelerle beslemek. Fakat bu her zaman olduğu gibi yine pek kolay değil. Fizik kurallarına dikkat ederek bulmacaları çözeceğiniz oyun, bir hayli zor.

SİSTEM			
FİYAT	2 TL	–	–

CHIP çok iyi (1,2)

SoundHound 5.7
"Bu şarkının adı neydi?"

Gittiğiniz bir mekanda çalan bir şarkıyı çıkartamadınız mı? Veya çok beğendiniz ve dijital ortamdan satın almak için adını öğrenmek istiyorsunuz... Bunun için SoundHound uygulamasını kullanabilirsiniz. Çevrede çalan müziği analiz ederek şarkının adını, kimin söylediğini ve albüm ismini size söyleyebilen başarılı bir uygulama olan SoundHound ücretsiz olmasıyla da avantaj sahibi. Üstelik iOS, Android ve Windows Phone kullanıcıları tarafından da rahatlıkla edinilebiliyor.

SİSTEM			
FİYAT	Ücretsiz	Ücretsiz	Ücretsiz

CHIP çok iyi (1,4)

Sport1.fm
Canlı spor radyosu

Yalnızca Türkiye ligi sizi kesmiyor mu? O zaman kullanacağınız uygulama Sport1.fm olmalı. Hem iOS hem Android kullanıcıları tarafından kullanılabilen bu uygulama, ne yazık ki Windows Phone'da henüz varlık gösteremedi. "Ne yazık ki," diyoruz çünkü uygulama canlı anlatımlarıyla oldukça başarılı. Özellikle futbol müsabakalarını takip edebileceğiniz bir uygulama olan Sport1.fm, diğer yandan basketbol ve hentbol gibi spor dallarını da içeriyor. Spor meraklılarının vazgeçemeyeceği bir uygulama bu.

SİSTEM			
FİYAT	Ücretsiz	Ücretsiz	–

CHIP iyi (1,5)

Android Assistant
Asistanınız olacak

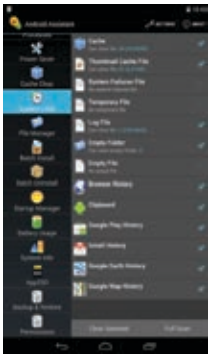

Android işletim sistemine yeni geçtiniz veya artık bir asistana ihtiyacınızın olduğu konusuna karar verdiniz. O halde Android Assistant hizmetinizde! Android Assistant 6.1 sürümüyle birlikte pek çok başarılı özellik sunuyor. Android'li akıllı telefonunuza yönelik hız arttırma konusunda yönlendirmeler yapan uygulama, cihazınızın donanım bilgisini de size verebiliyor. Hemen ana sayfanız üzerinden erişebileceğiniz asistan, verilerinizi SD karta nasıl taşımanız gerektiği konusunda da sizi bilgilendiriyor.

SİSTEM			
FİYAT	–	Ücretsiz	–

CHIP çok iyi (1,3)

Blobby Volleyball
Efsane oyun Android'de!

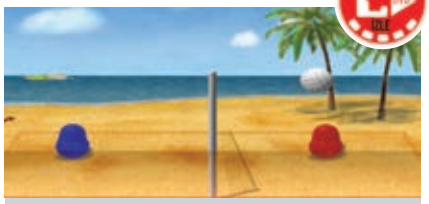

Windows işletim sisteminin klasik oyunlarından biri olan Blobby Volleyball şimdi Android'de! 15 yıllık bir mazisi bulunan bu eğlenceli oyun, fazlasıyla basit görünse de eğlenceli dakikalar için birebir. Eğlenceli bir plaj voleybolu oyunu olan Blobby Volleyball, orijinaline oldukça yakın bir görünüme sahip. Üstelik bu eğlenceli oyunu tek başınıza da oynamak zorunda değilsiniz. İnternet bağlantısı veya Bluetooth yoluyla kendinize sıkı rakipler de bulabilmeniz mümkün.

SİSTEM			
FİYAT	–	Ücretsiz	–

CHIP çok iyi (1,4)

Search for my iPhone
iPhone'unuz kaybolmasın!

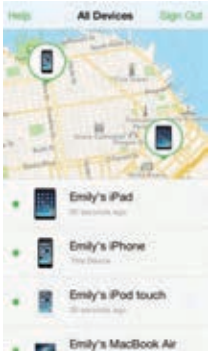

Hem iPhone hem iPad'iniz için kullanabileceğiniz uygulama ile kayıp cihazlarınızı rahatlıkla bulabilmeniz mümkün. Hatta buna Mac bilgisayarlarınız bile dahil! Uygulama yardımıyla Apple-ID'niz ile oluşturacağınız bir hesap üzerinden cihazlarınızın yerini harita üzerinde tam olarak görebiliyorsunuz. Elbette bunun için kaybolduktan sonra izini sürmek istediğiniz cihazlara öncesinden bu uygulamayı yüklemeniz gerekiyor. Çok kolay bir kullanıma sahip olan uygulama, ücretsiz.

SİSTEM			
FİYAT	Ücretsiz	–	–

CHIP çok iyi (1,2)

Kindle: Reader-App

iOS, Android ve Windows Phone kullanıcıları tarafından indirilebilen Kindle: Reader uygulaması 4'üncü versiyonuna ulaştı. Şimdi daha iyi bir arayüze sahip. **(iOS: Ücretsiz - Android: Ücretsiz - Windows: Ücretsiz)**

Pages: Yeni tasarım

2.0 versiyonunu alan Pages uygulaması, yaratıcılık ve üretkenlik için birebir! Dakikalar içinde muhteşem raporlar, özgeçmişler ve belgeler hazırlayabilirsiniz. **(iOS: 26.50 TL)**

SwiftKey

Android'li akıllı telefonunuzun sanal klavyesinden memnun değilseniz, işte size iyi bir alternatif. SwiftKey ile birbirinden farklı sanal klavye teması edinebilirsiniz. **(Android: 11 TL)**

Sony Smartwatch güncellemesi

Sony Smartwatch saat sahibiyseniz, WatchNotifier 1.2.0 sürümünü indirmenizi öneririz. Bu güncellemeyle saat üzerinden SMS ve Facebook mesajları iletebilirsiniz. **(Android: Ücretsiz)**

Hundreds

Hundreds, iOS için eğlenceli ve oldukça da zorlayıcı bir bulmaca oyunu. Yeni sürümüyle yeni özellikler de kazanan Hundreds'i daha önce oynamadıysanız, kesinlikle tavsiye ediyoruz. **(iOS: 13.20 TL)**

Twitter

Yasağın kaldırılmasıyla birlikte artık yeniden "twit"leyebilirsiniz! Mobil ortamda yeni sürümüne kavuşan Twitter uygulaması, 5.13 sürümüyle yeni özellikler kazandı. Artık daha stabil! **(iOS: Ücretsiz – Android: Ücretsiz – Windows: Ücretsiz)**

Asphalt 8: Airborne

Lastik yakma zamanı! Aksiyon dolu bir yarış oyunu olan Asphalt 8: Airborne, şimdi yeni özelliklere sahip. Güncellenen oyunla birlikte eğlenceli vakit geçireceğinizden eminiz. **(iOS: Ücretsiz Android: Ücretsiz – Windows: Ücretsiz)**

Momento

Farklı bir fotoğraf uygulaması mı arıyorsunuz? Momento yeteri kadar ilginç ve kullanışlı. Anları üzerine konum ve not belirterek ölümsüzleştirebilirsiniz. **(iOS: Ücretsiz Android: Ücretsiz – Windows: Ücretsiz)**

Ayın web siteleri

Beğendiğiniz web sitelerini CHIP okurlarıyla paylaşmak istiyorsanız, adreslerini eugurlu@chip.com.tr e-posta adresine gönderin.

ERCAN UĞURLU

"Burada engellendim"

www.buradaengellendim.com

"Fiziksel engellerin oluşmasındaki en önemli nedenlerden biri de belediyelerin evrensel standartlara uygun olmayan projelere ruhsat vermelerinden kaynaklanmaktadır," diyen buradaengellendim.com, tüm belediyelere çağrıda bulunuyor ve TOFD olarak (Türkiye Omurilik Felçliler Derneği) "Engelsiz bir yaşam için engele ruhsat verme," diyor. Eğer siz de bir yerde belediyelerin engeline rastladıysanız fotoğrafını çekip siteye yükleyebiliyor ve bu engelin ortadan kaldırılması için adım atabiliyorsunuz. Bu işlemi basit şekilde halledebiliyorsunuz. Tek yapmanız gereken ad soyad gibi bilgilerinizin yanında engel fotoğrafı ile engellendiğiniz yerin açık adresini paylaşmak. Ardından gerekli kurum ve kuruluşların bu engelle ilgilenmesini bekliyorsunuz.

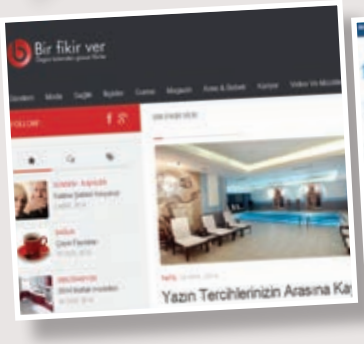

Güncel fikirler

www.birfikirver.net

Özellikle kadınlara yönelik özgün makalelerin paylaşıldığı bir internet platformu olan birfikirver.net; moda, yemek tarifleri, evlilik, kariyer, ilişki, anne ve çocuk gibi konularda içerik paylaşıyor. Oldukça sade ve şık bir tasarımın sahibi olan birfikirver.net, hanımlar tarafından beğenilebilecek ilgi çekici konulara içeriğinde yer veriyor. Sitede, iyi bir kariyere dair ipuçları ile video ile müziklere dair paylaşımlar da bulunuyor.

Jet hızıyla emlak

www.emlakjet.com

Yenilikçi emlak sitelerinden emlakjet.com, gayrimenkul satmak ve kiraya vermek isteyenlerin işlerini çok kolaylaştıracak hizmetleriyle dikkat çekiyor. Aynı zamanda mobil uygulaması da olan emlakjet.com, özellikle emlak firmaları ve ilan yayınlamak isteyen ev sahiplerinin ziyaret noktası. Site üzerinde konut, işyeri, arsa ve turistik tesis başlıkları altında satılık ve kiralık gayrimenkulleri görebiliyorsunuz.

Teknoloji haberleri

www.ecanblog.com

Kişisel bir blog sitesi olan ecanblog.com, içeriğinde teknoloji haberleri başta olmak üzere pek çok kategoride haber yayınlıyor. Ana kategorileri arasında teknoloji, internet, cep dünyası, Android, iOS, inceleme, oyun, sinema HD-resim, haberler, haftanın yıldızları, genel, program, tasarım ve SEO bulunduran ecanblog.com, sade tasarımıyla da göz dolduruyor. Site düzenli olarak güncelleniyor.

Programlamaya dair

www.programlamahocam.blogspot.com

Programlamaya gönül verenlere hitap eden programlamahocam.blogspot.com, programcıların aradığı pek çok bilgiyi içeren bir blog sayfası. C#, VB.NET, Delphi, Algoritma, Adobe Flash, C++, Java, PHP ve HTML dillerinde programlama yapanlar için türlü bilgileri içeren site, aynı zamanda günümüzün popüler programcılık dalı olan Android ve iOS dünyası hakkında da ipuçlarına sahip.

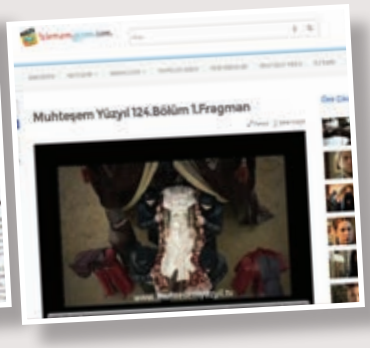

Engelsiz kariyer

www.engelsizkariyer.com

Engelsizkariyer.com; engellilerin iş dünyasında daha vasıflı bireyler olmasında öncülük edecek, bilgi, haber gibi istihdam ve kariyer hakkında zengin içerikli bilgi vererek rehberlik eden, işgücü piyasasında iş arayan engellilerle, engelli işçi arayan işverenlerin internet ortamında buluştukları Türkiye'nin İlk Engelli Kariyer ve İnsan Kaynakları portalı olarak hizmet veriyor. Site sayesinde iş arayan engelli kullanıcılar, engelsizkariyer.com'da kariyerlerini profesyonel olarak yönet.

Çiftçilere özel

www.ziraattube.com

Mayıs 2011 tarihinde kurulan ziraattube.com, tarım ve hayvancılıkla ilgili bir web sitesi. Tarım ve hayvancılıkla uğraşan çiftçilerin eksik olduğu konularda bilgilendirmede bulunan ziraattube.com, eğitim ve yönlendirme noktasına parmak basıyor. Yıllardır süregelen yanlış tarım uygulamaları ve fazla pestisit kullanımları yüzünden topraklarının verini kaybedenlere bilgilendirmede bulunan ziraattube.com, tarım ve hayvancılıkla ilgili pek çok konuyu gündeme getiriyor.

Kampanya merkezi

www.kampanyamerkez.com

Kampanyamerkez.com, en güncel kampanyaların ve sonuçların duyurusunu yapan bir internet sitesi. Ziyaretçilerin süregelen kampanya ve sonuçlarından haberdar olmasını sağlayan site, güncelliğiyle de işlevsel. Güvenilir firmaların yapmış olduğu kampanyaları duyuran kampanyamerkez.com, kampanyalara katılım koşullarını belirtiyor ve nasıl katılacağınıza dair bilgilendirmeleri de yapıyor. Böylece çeşitli firmaların kampanyalarına katılabilirsiniz.

Video platformu

www.izlememlazim.com

Videolara erişebileceğiniz farklı bir platform olan izlememlazim.com, her kategoriden pek çok videoya yer veriyor. Henüz yeni kurulan ve arşivini genişletme aşamasında olan site, önümüzdeki dönemde daha iyi bir içerikle video yelpazesini genişletme yolunda. Araba, çocuk, eğlence, haber, komik videolar, oyun, reklam, spor ve daha pek çok kategoride video sunan izlememlazim.com, "Rastgele Video" kısmıyla da her kategoriden videoları rastgele önünüze getiriyor.

Maziye kulak ver

www.mazidensesler.com

Daha önce farklı örneklerini de gördüğümüz bir internet sitesi olan mazidensesler.com, nostaljiye gönül verenlerin adresi olabilir. Nostaljik değer taşıyan ses kayıtlarını bulup ses kütüphanesinde ziyaretçilere sunan mazidensesler.com, her geçen gün arşivini genişletiyor. Film – dizi, çizgi film, oyun, internet, gürültü, müzik ve kayıt şeklinde kategoriler altında pek çok ses kaydı sunan mazidensesler.com, şık tasarımıyla da kullanışlı.

İçinizdeki çocuk

www.mammasita.com

"İçindeki çocuğu keşfet" sloganıyla e-ticaret sektörüne giriş yapan Mammasita; anne baba adayları, ebeveynler, bebekler ve çocuklar için ihtiyaç duyulan hemen her şeyi edinebilme imkanı yaratıyor. Oldukça geniş yelpazede ürün içeriğine sahip olan site, özel günlere yönelik alternatif hediye ve indirim seçenekleri de sunuyor. Bebek giyim, çocuk giyim, sağlık, bakım, dekorasyon ve daha çoğunu sitede bulabilirsiniz.

Takas ile alışveriş

www.takasyolu.com

Ziyaretçilerin eşyalarını birbirleri ile takas edebileceği alternatif bir alışveriş platformu olan takasyolu.com, tüm ilanlara detaylı şekilde yer veriyor. Telefon, bilgisayar, oyun, film, müzik, spor, kozmetik, giyim, aksesuar, bebek, hobi, kitap, mobilya, beyaz eşya, vasıta ve daha pek çok kategori ile alt kategoride içerik sunan site, elindeki ürünü başka bir ürünle takas yapmak isteyenlerin beğenecekleri bir site olabilir.

Alarmını kur

www.onlinealarmkur.com

Ücretsiz bir alarm uygulaması olan onlinealarmkur.com, bir nevi dijital bir çalar saat olarak dikkat çekiyor. Klasik, Youtube ve radyo seçenekleriyle çalışan site, belirttiğiniz zamanda alarm yoluyla sizi uyarabiliyor. İster klasik saat sesleriyle, ister radyo, isterseniz de Youtube üzerinden belirteceğiniz bir müzik videosu ile çalışan site, kolay kullanımı ve alternatif bir çalar saat uygulaması olarak da dikkat çekici.

YAZILIM GÜNLÜĞÜ

CHIP Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, yazılım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor. Sosyal ağlarda takip etmek için:

mkars@chip.com.tr
www.chip.com.tr/blog/mahmut
www.twitter.com/mahmutkarsliolu
www.instagram.com/mahmutkarslioglu
www.pinterest.com/mahmutkarsliolu
plus.google.com/+MahmutKarslioglu
www.linkedin.com/profile/view?id=304012332

Twitter için RTÜK vari engelleme yöntemi!

Twitter'daki zararlı içeriğe yönelik piksellendirme yöntemi akıllara acaba bundan sonra zararlı web sayfaları da mühürlenecek mi sorusunu getiriyor...

AYIN SORUSU İnternetin bir sahibi olmalı mı?

Şu anda internetin kontrolünü elinde bulunduran ICANN, pratik olarak ABD kontrolünde olduğu için, internetin bir sahibi var ve bu durum dünya devletlerinin büyük tepkisini topluyor. Bu yüzden de ilerleyen günlerde toplanacak ülkeler, internetin kim tarafından ve nasıl kontrol edilmesi gerektiğini tartışacak.

Aslına bakarsanız ABD Ticaret Bakanlığı, ICANN'ın, yani internetin kontrolünü dünya devletlerine teslim etmeye hazır. Bu amaçla da bir komisyon kurulması için yapılacak toplantı, internetin geleceğini belirleyecek. ABD'den ve Avrupa'dan bazı heyetler, ICANN'ın kontrolünün ABD'de kalması gerektiğini düşünseler de Rusya ve Çin cephesi ise internetin Birleşmiş Milletler kontrolüne geçmesi gerektiği fikrini savunuyor. tabii ki bu görüş, dünya ülkeleri arasında bir hayli popüler. Dolayısıyla yapılacak toplantılarda Birlemiş Milletler seçeneğinin ağır basacağı düşünülüyor.

ABD Ticaret Bakanlığı, ICANN'ın, yani internetin kontrolünü dünya devletlerine teslim etmeye hazırken, Rusya ve Çin de kontrolün Birleşmiş Milletler'de olmasını istiyor.

AYIN KARARI Android ile dikey video çekmeye son

İnternet'te ve sosyal ağlarda sevmediğim şeyler arasında dik videolar ilk sıralarda yer alıyor. Genelde video çekme eylemine ilk defa akıllı telefonlar ile geçiş yapmış kullanıcıların düştüğü bu hata yakın zamanda en azından Android kullanılan telefonlarda son bulacak gibi duruyor. Google, tüm sistemini yatay videolar üzerine kurduğu için, dikey olarak çekilen videolar YouTube dahil pekçok serviste sorun yaratıyor. Bunlar Google'ın da sevdiği bir video formatı değil. Dolayısıyla Google da dikey video çekenleri bilinçlendirmek için dikey videoya karşı kampanya başlattı ve yeni yayınladığı Android Camera uygulaması ile dikey videoya karşı önlem aldı.

Yeni kamera uygulamasının kullanıcıları eğer dikey şekilde video çekmeye çalışırlarsa, ekranda bir uyarı işareti çıkıyor ve telefonu yan döndürmesi gerektiğini vurguluyor. Bakalım Google'ın bu önlemi, internette video izleme keyfini yok eden dikey videoların önünü alabilecek mi?

İletişim Bakanı Lütfi Elvan'ın yaptığı yazılı açıklamaya göre "Twitter ve Türkiye, zararlı içeriği piksellendirmek üzere" bir anlaşmaya varmış...

AYIN AÇIKLAMASI Twitter için buzlayarak engelleme

Türkiye'deki Twitter'a erişim engeli kalkmış olsa da hükümet, sosyal ağ içindeki belirli içerikleri sansürlemenin çeşitli yollarını arıyor. Hükümetin internette tartışılmaya başlanan son fikri ise bir hayli ilginç.

İletişim Bakanı Lütfi Elvan'ın yaptığı yazılı açıklamaya göre "Twitter ve Türkiye, zararlı içeriği piksellendirmek üzere" bir anlaşma-

Mahmut Karslıoğlu'nun blog'undaki diğer yazıları için **TikTag'**leyin

ya varmış bulunuyor. Elvan'ın piksellendirme ile içeriğin görüntüsünü buzlandırmayı kastettiği düşünülüyor.
Twitter'da herhangi bir gönderinin "piksellendirilmesine" şimdiye kadar rastlanmadığından, bunun nasıl gerçekleştirileceği merak konusu. Ancak Elvan, "piksellendirme" ile Tweet'leri gizlemeyi kastediyor da olabilir. Twitter, son olarak geçtiğimiz hafta, hükümet tarafından vergi kaçırmakla suçlanmıştı. Başbakan, bu durumdan dolayı Twitter'ın "peşinde olduğunu" söylemiş, bu açıklama Facebook ve YouTube'un da kanunları çiğneyip çiğnemediği konusunu gündeme getirmişti.

AYIN OYUNU **Keçinin de simülasyonu olur mu?**

Bundan sonra artık her türlü oyunu oynadım şeklinde büyük konuşmamak gerekiyor. Tam da çöp kamyonu simülasyonundan ekskavatör simülasyonuna kadar her şeyi bitirdiklerini düşünürken gelen Goat Simulator, keçi simülasyonu oynarken de eğlenebilineceğini bize gösterdi hem de henüz bitmemiş gibi görünen bir oyunla. Sandbox Game, yani özgür dünya konsepti üzerine kurulu olan yapımda, tıpkı GTA'da olduğu gibi, önümüzde bulunan devasa dünyanın içerisinde bulunan görevleri yapıyor ya da insanlara saldırabiliyoruz! Keçi dedik ama bu onun etrafta dolaşarak, sadece boynuz darbesi atacağı anlamına gelmiyor. Bu oyundaki keçi daha çok roket çantası ile etrafta dolaşan, sağa sola objeler fırlatabilen ve düz merdivenlere tırmanabilen bir karakter. Oyunun videolarından anlaşıldığı üzere, bitmiş bir yapım değil. Ancak zaten Goat Simulator'ın yapımcıları da bunu kabul ediyor. Bu oyuna verilecek 10$ ile çok daha başka şeyler yapılabilir elbette ama bu onun farklı ve eğlenceli olmadığı anlamına gelmiyor. Oyunu Steam üzerinden satın alabilirsiniz.

Oyun içinde puan almanın yollarını ararken eğlenceli zaman geçirmek mümkün.

AYIN EN ÇOK BEKLENENİ **Windows Phone 8.1 sonunda geliştiricilere sunuldu**

Windows Phone 8.1'in BUILD konferansında resmi olarak tanıtılmasının sadece iki hafta sonra işletim sistemi, geliştiricilerin hizmetine sunuldu.
Microsoft, yaptığı duyuruda Windows Phone 8.1'in Preview for Developers programına kayıtlı tüm kullanıcılar için indirmeye sunulduğunu söyledi. Programa kayıtlıysanız, güncellemeyi almak için telefonunuzda Ayarlar > Telefon güncelleme yolunu izleyin ve "Güncellemeleri denetle" düğmesine dokunun. Bundan sonraki adımlar, diğer güncellemelerden farklı değil.
Önizleme programına daha önce kayıt olmadıysanız ve yeni sürümü şimdiden denemek istiyorsanız üzülmenize gerek yok, şu basit adımları takip etmeniz yeterli. Önce http://chip.tk/1htGLZh adresinden Windows Phone App Studio sitesinde Microsoft hesabınızla oturum açın. Ücretsiz olan kayıt işleminin ardından WP marketten "Preview for Developers" uygulamasını Windows Phone 8'li cihazınıza indirmeli ve uygulamada Microsoft hesabınızla oturum açmalısınız. Bu yöntemi kullandığınızda cihazınızın garanti kapsamı dışında kalabileceğini de unutmayın.

AYIN KOMBO CİHAZI **Hem WP8 gibi hem Android...**

Nokia'nın Android uygulamaların kullanılabildiği yeni uygun fiyatlı akıllı telefonlardan oluşan X serisinin ilk modeli Nokia X , sonunda Türkiye'de. Serinin iki modeli Nokia X ile Nokia XL, Android uygulama dünyasıyla tanışmak için mükemmel olmanın yanı sıra Nokia deneyimleri ve en sevilen Microsoft servislerini barındırmasıyla da kullanıcıların vazgeçilmezi olacak gibi. Ayrıca seri, Nokia tasarımı ve malzeme kalitesi ile rakiplerden ayrışıyor.

Nokia Lumia'nın sarısından sonra Nokia X'de ise popüler renk parlak yeşil olacak!

Kullanıcıların en sevdikleri uygulamalar arasında sorunsuzca geçiş yapmasına olanak tanıyan Fastlane özelliğine sahip Nokia X serisi ile hem Nokia Mağaza'dan hem de diğer Android mağazalarından kolayca uygulama indiriliyor. Popüler uygulamaların birçoğu da Nokia X ve Nokia XL'ye yüklenmiş olarak geliyor. WP8 tarzı arabirim isteyen ancak Android uygulamalarından vazgeçemeyenler için canlı renkleriyle uygun fiyatlı bir seçenek.

AYIN HARİTASI **Google Maps değil, Google Naps!**

Tanımadığınız bir yerdesiniz ve uykunuz mu geldi? Hiç merak etmeyin, Google Naps, size rahatça uyuyabileceğiniz bir yer bulabilir. Google Naps, Hollandalı programcılar tarafından geliştirildiğinden en çok "uyku noktası" şu anda tabii ki Hollanda'da yer alıyor. İstanbul'da ise şimdilik çok fazla noktaya rastlamıyorsunuz. ABD'de ise kullanıcılar sayesinde nokta sayısı daha iyi durumda. Elbette haritaya kendi noktalarınızı ekleyebiliyorsunuz, böylece diğer kullanıcılar bunlardan faydalanabiliyorlar. Bunun için haritaya tıklamanız ve bu konumun neden iyi bir kestirme yeri olduğunu yazmanız gerekiyor. Aralarından seçim yapabileceğiniz dört "tür" yer bulunuyor.
Google Naps, Google tarafından mahkemeye verilmemek için bir ricada da bulunuyor: "Markanıza veya herhangi bir şeye zarar vermek istemiyoruz, sadece Google takipçilerinin yüzünü biraz güldürmek istiyoruz." Bakalım Google da gülüp geçecek mi?

Daha fazla grafik gücü

AMD'nin yeni yazılım arabirimi Mental, DirectX'in yerini alacağa benziyor. Artık zayıf sistemlerde bile en ağır oyunlar oynanabilecek

Berk ERGİN / MM

Piyasa araştırmalarına göre PC'nin sayılı günleri kaldı. Yapılan araştırmalar internette gezinmek ya da e-postaları kontrol etmek için tüketicilerin tabletlere, oyunlar içinse XBox ya da PlayStation'a yöneldiğini gösteriyor. Masaüstü platformları ise karşı atağını oyunlar üzerinden yapmaya hazırlanıyor.

En büyük çevrimiçi dağıtımcısı Valve, Steam Machines teknolojisini PC oyun hayatına dahil etmeye hazırlanıyor. Diğer taraftan AMD, ekran kartları için hazırladığı yeni arayüz Mental'ı devreye sokarak PC'lerde ihtiyaç duyulan performans sorununa çözüm getirmeye hazırlanıyor. Kullanıcıların Mental'ı kullanması için yapması gereken tek şey Catalyst sürücüsünü sistemlerine kurmak.

Mantle işlemciyle ekran kartını birbiriyle haberleştirerek oyun motoruna bir bağlantı atıyor. DirectX kütüphane sisteminin yerine geçen Mental, ekran kartı sürücüsünün eski sürücü bilgileriyle eşleştirilmesini sağlıyor. Bu sayede PC'de oyunların XBoxOne ya da PlayStation'daki kadar akıcı oynanabilmesi hedefleniyor. Hatta bu sayede yüksek kaliteli PC ekran kartlarının, oyun konsollarına göre çok daha iyi grafik performansı sunması bekleniyor.

PC en hızlı oyun konsolu olacak

Mantle'ın geliştiricileri DirectX'in sağlayamadığı iki önemli avantajla geliyor: Donanım kaynaklarını doğrudan yönetebiliyorlar ve programlamanın GPU'nun çok daha kolay anlayabileceği şekle dönüştürmüşler. DirectX oyun motoruyla C++ yazılım kodlarıyla haberleşiyor ve GPU için HLSL kullanıyor. Bu yazılımların kodlanması daha kolay ancak makinenin diliyle haberleşmesinde sıkıntılar yaşanıyor. Mantle ise bu yükten, oyunun çalışma esnasında daha az alan kaplamasıyla kurtuluyor. Dahası DirectX'te oyun motoru doğrudan donanıma ulaşamıyor. Dolayısıyla ne kadar işlemci çekirdeğine sahip olursanız olun, bu güçten yararlanmanız hala çetrefilli. Buna iyi bir örnek Star Citizen (CryEngine ile oynanıyor). Hayranları bu çok oyunculu uzay simülasyonunu nefeslerini tutarak beklemişlerdi. Oyunun render'ında DirectX ve işlemci sürücüsü, oyun karelerinin hesaplanması için ekran kartından daha fazla zaman harcıyordu. Bu gecikme Mantle'da hayli az: Ekran kartı artık karelerin hesaplanma süresini algılayıp buna göre tepki verebiliyor. AMD'ye göre Mantle, DirectX'e göre %45 daha fazla performans artışı sağlayacak.

Yine de yazılımcıları hala çok çaba göstermesi gerekiyor. Mantle'da yazılımcı RAM komutlarına müdahale edebiliyor. Ekran kartının işlemcisindeki komutları da sıraya sokabiliyorlar. DirectX'ten farklı olarak artık yazılımcı hangilerinin işlenmesi gerektiğini ve paralel olarak hangilerinin işleneceğini belirleyebiliyor. Üstelik Mantle, donanım bileşeninin tüm gücünden yararlanabildiğinden CPU ve ekran kartı maksimum çalışma değerlerine ulaşabiliyor. AMD geliştiricileri Mantle kullanan ekran kartlarının kare başına 100.000 karakter komutuna (draw call) ulaşabileceğini iddia ediyor. Bu veriler sadece DirectX'in değil aynı zamanda oyun konsollarının da aşılacağını gösteriyor. Önümüzdeki birkaç yıl içinde Mantle 15-20 oyun için kullanılabilir hale getirilecek. Bu oyunları geliştirenler ise AMD arayüzünde tecrübe sahibi yapımcılar. Yıl sonuna doğru yazılımın beta sürümü tüm geliştiricilere açılacak.

Ancak tabii ki bu yazılımın geleceği, nVidia ekran kartlarının söz konusu ara yüze vereceği destekle doğrudan orantılı. Görünürde nVidia bu teknolojinin kendi kartlarında kullanılmasını engelleyecek herhangi bir tutum içinde değil. Ancak şimdiden Mantle'ın AMD ekran kartlarında GeForce serisinden çok daha fazla performans sunacağını kestirmek güç değil. Eğer bu çalışmaya nVidia da dahil olursa, oyun konsollarını çok ciddi bir rekabet bekliyor demektir.

berk@chip.com.tr

Mantle'la hızlandırılan oyunlar

Önümüzdeki yıllarda oyun motorları AMD'nin yeni arayüzünü desteklemeye başlayacak. Battlefield 4'te Intel Pentium G3430'u (Haswell CPU) Asus R9-290 ekran kartıyla kullanıp Mantle'ın sağlayacağı güç artışını gözlemledik

Oyun	Motor	Çıkış tarihi
Battlefield 4	Frostbite 3	2/2014
Thief 4	Unreal Engine 3	2/2014
Plants vs. Zombies: Garden Warfare	Frostbite 3	2/2014
Dragon Age: Inquisition	Frostbite 3	SB/2014
Star Citizien	CryEngine 3	BH/2015
Star-Control (Reboot)	Nitrous	BH/2015
Star Wars Battlefront	Frostbite 3	YAZ/2015
Mirror's Edge 2	Frostbite 3	2015
Mass Effect 4	Frostbite 3	Belirsiz
Need for Speed	Frostbite 3	Belirsiz
Mars	Nitrous	Belirsiz

ELECTRONIC ARTS/, BATTLEFIELD 4™; SQUARE ENIX/,THIEF 4™
İLLÜSTRASYON: VERONIKA ZANGL

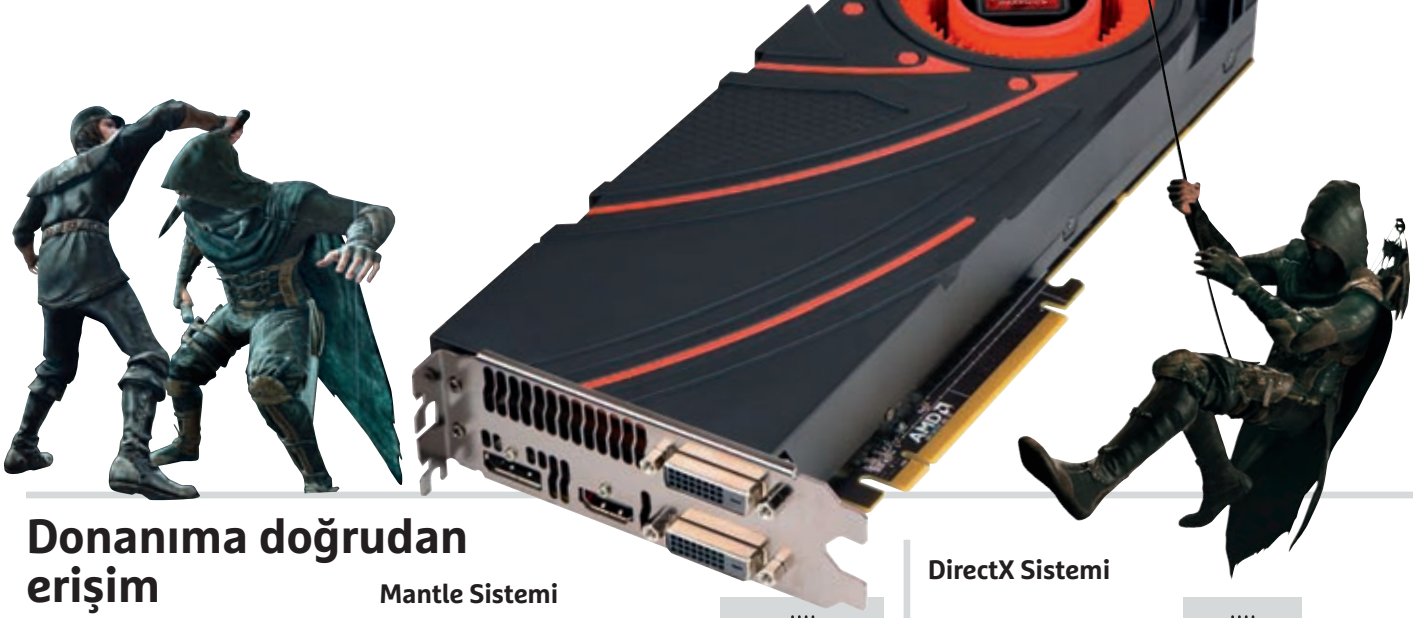

Donanıma doğrudan erişim

Mantle, oyun motorunun ekran kartı özelliklerine doğrudan erişimine izin veriyor. Bunu sağlamak programla aşamasında hayli çaba gerektiriyor ama karşılığında DirectX'le karşılaştırıldığında daha küçük verilerle çalışılması mümkün kılınıyor. DirectX sistem kaynaklarını yeterince verimli kullanamadığı için performans sorunları PC'lerde bir türlü aşılamıyor.

Mantle Sistemi

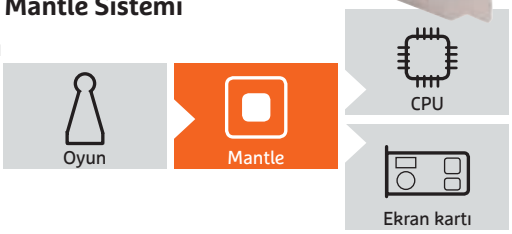

DirectX Sistemi

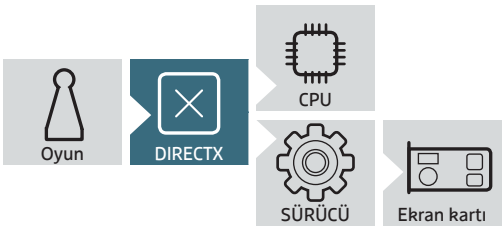

Verimlilik ve programlama zorluğu karşılaştırması

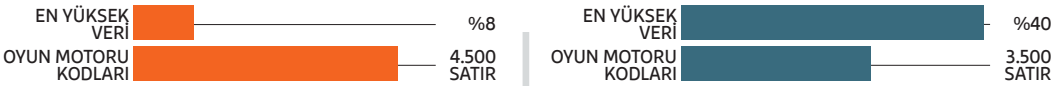

Daha verimli dağıtım

Mantle sayesinde donanım bileşenleri sürücü gibi çalışıyor ve DirectX'ten daha başarılı çoklu işlemci çekirdeği performansı sağlanıyor. Bu da Nitrous gibi performans amaçlı üretilen oyun motorlarında avantaj sağlıyor. Nitrous Mantle sayesinde birim çerçeveleri daha hızlı işleyebiliyor. Bunun nedeni ise DirectX'te, sürücü ve DirectX'in benzer iş parçacıklarını CPU'da ayrı ayrı işlemesi.

Mantle kullanan CPU

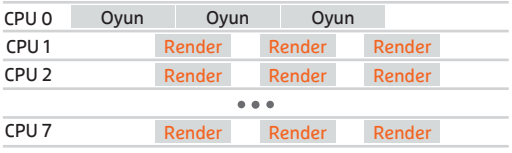

DirectX kullanan CPU

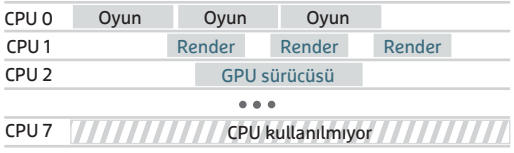

CPU ve GPU'da çerçeve karşılaştırması (Nitrous motoru)

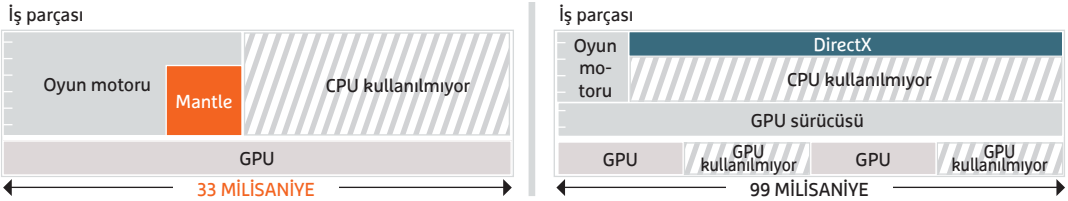

Daha iyi GPU kullanımı

DirectX ekran kartını tam kapasite çalıştıramıyor

Sağ kısımda gördüğünüz karşılaştırma ekran kartlarının arasındaki işlem farkını ve DirectX'teki çerçevelere yüklenen maksimum sayıdaki karakter komutunu gösteriyor. Aradaki fark Windows arayüzünün çekirdeklere müdahalesinin yetersizliğini ispatlıyor.

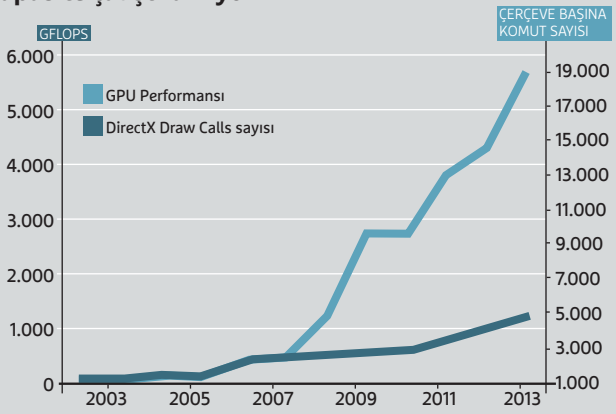

Mantle daha fazla komut işleyebiliyor

Mantle'ın çoklu çekirdek desteğinin daha başarılı olduğu ortada ve çerçeve başına 100.000 draw calls sayısıyla en güncel oyun konsollarını bile geçiyor

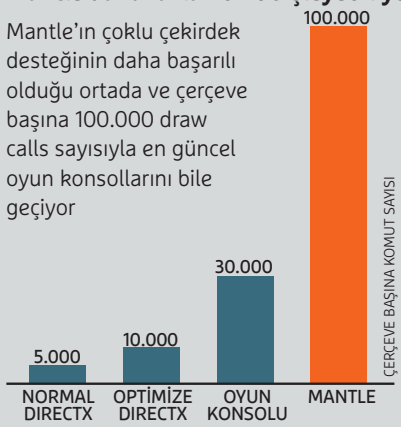

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

Cem ŞANCI

TEK TEKERLEK BİSİKLET

Lastiğiniz patlarsa işiniz zor

Pekin 2008 Olimpiyatları'nın açılışında sporcuların kullandığı tek tekerlekli bisikleti hatırlıyor musunuz? Sürücünün tekerleğin içinde oturduğu bu bisikleti unutamadıysanız ve hala hayallerinizi süslüyorsa, ona artık sahip olabilir, semtinizin sokaklarında bu bisikletle herkesin ilgisini çekerek gezinmeye başlayabilirsiniz. Tek ihtiyacınız olan 7.000 Euro bisiklet fiyatı ve 650 dolar kargo ücreti. Kask ve dizlik takmayı unutmayın.

Fiyat: 7000 Euro
Bilgi için: http://bit.ly/1r82YPJ

MİNİ MOBILE ROBOTIC PRINTER

Yazıcınız her yerde yanınızda

Mobil dünyada her şey mümkündü ama cebimize, çantamıza sığacak kadar küçük ve pratik bir yazıcıya sahip olmak mümkün olmuyordu. Bu amaçla yapılmış bazı ürünler her ne kadar küçük olduklarını iddia etseler de içinden bir A4'ün geçebilmesi için en azından 10-15 cm uzunlukları ve elbette ağırlıkları ile yine de külfet oluşturuyorlardı. Mini Mobile Robotic Printer ise bu alanda bir çığır açarak düz bir yüzey üzerine yerleştirilen her kağıda baskı yapabilecek robotik bir yazıcı olarak karşımıza çıktı. Üstelik boyutlarının da küçücük olduğunu unutmayalım. Kickstarter'da yeterli desteği toplayan yazıcının yakında piyasaya çıkması bekleniyor.

Fiyat: Belli değil
Bilgi için: www.kickstarter.com

AMAZON DASH

Evde eksik bir şey var mı?

Amazon, Türkiye'de hizmet vermiyor ancak dünyada teknolojinin yaygınlaşması için önemli hizmetler sunuyor. Amazon'un son bombası ise Amazon Dash adı verilen bir servis. Bu servis sayesinde ev hanımları, evdeki küçük bir el cihazı ile bitmek üzere olan erzak malzemelerinin barkodlarını okutarak, hızlıca alışveriş listesi oluşturabiliyor ve bu listeyi Amazon üzerinden hızlıca sipariş edebiliyor. Kısa süre sonra da sipariş ettiği malzemeler evlerine ulaşıyor. Elbette hizmeti Türkiye'de kullanamayacağınızı hatırlatalım.

Bilgi için: https://fresh.amazon.com/dash/
Fiyat: Belli değil

ION

Işığı açıp kapamak için

Odaya girerken ışığı açıp kapamanın yeni bir yolu olarak el sallamayı da artık dikkate almamız gerekiyor. iOn ürünü, elektrik düğmelerinin yerine yerleştiriliyor ve önünde bir kez el salladığınızda ışığı açıyor veya kapatıyor. Proje Kickstarter'da yeterince fon toplamayı başaramadı ama iOn'dan ilham alan başka projelerin yakında kullanıcılarla buluşması sürpriz olmayacaktır.

Bilgi için: www.kickstarter.com
Fiyat: Belli değil

GAME FRAME

Kahramanlarınız masa üstünde

Masa üstünde sevilen insanların fotoğraflarının bulunması bilindik bir alışkanlıktır. Peki ama sevdiğiniz oyun karakterleri üvey evlat mı? Onların fotoğraflarına da çalışma masanızda yer açamaz mısınız? Game Frame tam olarak bu işe yarıyor ama kendi tarzıyla yapıyor. Efsanevi oyun karakterlerini, pikselize şekilde ve canlı ışıklarla resmeden Game Frame, oyun severleri mutlu edecek güzel bir ürün.

Bilgi için: www.kickstarter.com
Fiyat: Belli değil

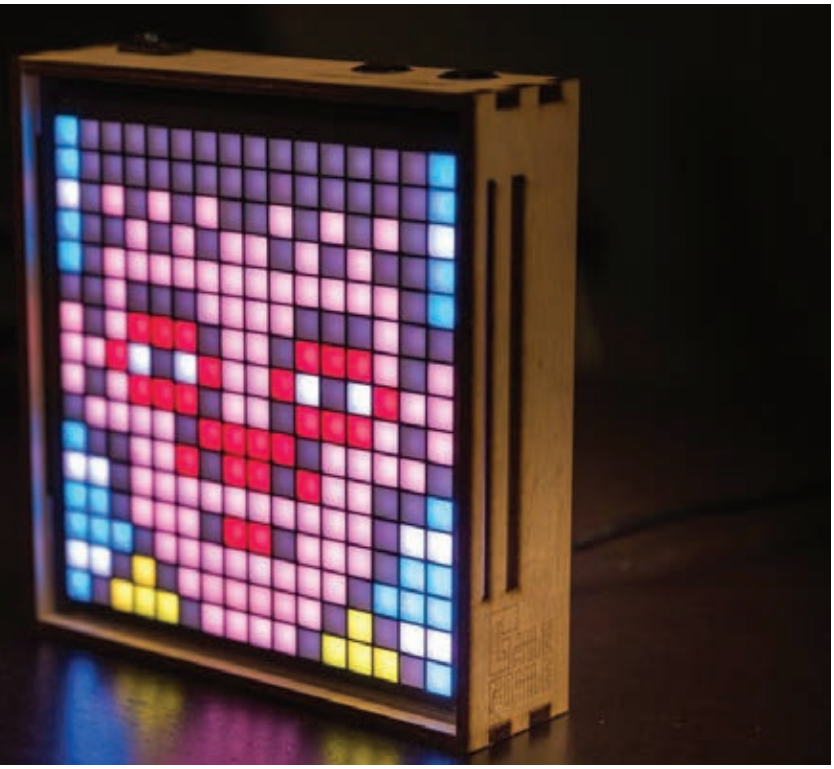

İPUÇLARI ve HİLELER

Bu ipuçları ile bilgisayarınızı daha hızlı ve kullanışlı bir hale getirebilirsiniz. Ayrıca: En iyi Office, Facebook, Photoshop, Mobil, Donanım ve daha fazlası için küçük hileler de cabası.

Windows

1 WINDOWS 8.1 Güncellemenin ardından gereksiz dosyaları temizleyin

2 WINDOWS 8.1 Kablosuz iletişimi duraklatmak için uçak modunu kullanın

3 WINDOWS 8.1 Özel slayt şovlarıyla kilit ekranını şenlendirin

4 WINDOWS 7/8 Güncellemeleri yükledikten sonra otomatik yeniden başlatmayı engelleyin

5 WINDOWS 8 Alışıldık başlangıç seçenekleri için F8 tuşunu yeniden aktif edin

6 WINDOWS XP/VISTA/7/8 Şüpheli dosyalara detaylı tarama

7 WINDOWS 8.1 Klavyeyi kullanarak programları daha hızlı bulun ve başlatın

8 WINDOWS 7/8 Batch komutlarını kullanarak simge önbelleğini düzenli ve kolayca temizleyin

9 WINDOWS 8.1 Sistem bildirimlerini hasıraltı edin

Office

10 KASPERSKY Çevrimiçi alışverişlerinizde güvenliği sağlayın

11 EXCEL Uzun ve detaylı girdileri daha kolay erişim için parçalara ayırın

12 WORD İstenmeyen tablo format değişikliklerini önleyin

Donanım

13 OEM PC'LER Donanım sürücülerini internetten indirmek

14 APPLE IPAD Harici Seagate WLAN sabit diski iPad'e bağlamak

15 FRITZBOX Dahili yazıcı sunucusuyla sorunları tespit edin

16 ÇEVRE BİRİMLER Fare ve klavyenizi temizlemenin doğru yolu

17 SSD UEFI-WINDOWS 8.1 ile verilerinize daha hızlı ulaşın

18 YAZICILAR Mürekkep atığını parmaklarınızdan silmek

19 ESKİ DONANIM Windows 8.1'de eski sürücüleri çalıştırın

Fotoğraf

20 FOTOĞRAF DONANIMI Geniş açılı lenslerle doğal nesneler daha ilginç görünüyor

21 FOTOĞRAF DONANIMI Adaptör halkanız varsa makro lense gerek yok

22 ÇEKİM TEKNİKLERİ Netleme ayarlarıyla çekimden önce zaman kazanın

23 İMAJ DÜZENLEME Parlaklık ayarlarıyla daha fazla detay elde edin

24 İMAJ DÜZENLEME Zum efektini PC'de etkili biçimde işleme

25 FOTOĞRAF DONANIM İyi hazırlık mükemmel su altı fotoğraflarını garantiler

26 ÇEKİM TEKNİKLERİ Basit ipuçlarıyla ısı kaynaklı kumlanmayı önleyin

UZMAN İPUCU Levitasyon fotoğrafları

Sosyal ağlar

27 WHATSAPP Birçok kişiye aynı anda aynı mesajı gönderin

28 GOOGLE DRIVE Kendi videolarınızı kolaylıkla çevrimiçi yükleyin, paylaşın ve düzenleyin

29 FACEBOOK Kendi albümünüzdeki fotoğrafları paylaşın ve arkadaşlarınıza erişim izni verin

WINDOWS

Bu ipuçları işletim sisteminizi uçuşa geçirecek

Hüseyin Cem KOYLÜ

1 WINDOWS 8.1 Güncellemenin ardından gereksiz dosyaları temizleyin

Windows'un kapsamlı 8.1 güncellemesi, eski Windows dosyalarını da yedekte tuttuğu için daha fazla disk alanı işgal ediyor. Pek çok kolaylık ve geliştirme getiren 8.1'i bırakıp da Windows 8'e "güncelleme" yapmayacağınız düşünüldüğünde, eski yedek dosyalarını silerek 5 GB'a yakın bir alanı kullanıma açabilirsiniz. Bu eski dosyalar büyük ölçüde sistem diskinin içindeki "Windows.old" klasöründe bulunuyor. Burada bir erken uyarı yapmakta fayda var, bu eski dosyaları elle silmek yerine Disk Temizleme aracını kullanmalısınız.

Bunun için, Modern arayüzdeyken "cleanmgr.exe" yazın ve sağ kenarda çıkan Disk Temizleme Aracı simgesine sağ tıklayarak "Yönetici olarak çalıştır"ı seçin. Eğer aracı normal olarak çalıştırırsanız yedek dosyalarını temizleme listesinde göremezsiniz, "Sistem dosyalarını temizle" butonuna tıklarsanız bazı gizli dosyalar da listeye eklenecektir. Araç, diski inceledikten sonra silinebilecek dosyaları boyutlarıyla birlikte listeleyecek. Listeden "Önceki Windows yüklemesi" seçeneğini bulun ve yanındaki kutuyu işaretleyin, daha fazla boş alan için listedeki diğer gereksiz dosyaları da işaretleyebilirsiniz.

Not: Eğer önceki Windows yüklemesi seçeneği listede gözükmüyorsa gelişmiş Disk Temizleyiciyi kullanmak gerekir. Bunun için [Windows]+[R] tuş kombinasyonu ile "Çalıştır"ı açın ve "cleanmgr /sageset:65535" yazıp "Tamam"a basın. Artık daha önce listede görünmeyen "Sistem hatası bellek dökümü dosyaları" ve "Sistem tarafından sıralanan Windows Hataları" gibi seçenekler de temizlenme listesine eklenecek. Sileceğiniz dosyaları seçip "Tamam"a tıkladıktan sonra "Çalıştır"ı yeniden açın ve "cleanmgr /sagerun:65535" yazıp gelişmiş temizleme işlemini gerçekleştirin.

2 WINDOWS 8.1 Kablosuz iletişimi duraklatmak için Uçak modunu kullanın

Tıpkı akıllı cepler gibi artık Windows 8.1'li tabletinizde veya dizüstü bilgisayarınızda da uçak modunu kullanabilirsiniz. Tüm kablosuz bağlantıları geçici olarak devre dışı bırakan uçak modu, özellikle virüs ta-

1
Dahili Temizlik Servisi/
Disk Temizleyicinin gelişmiş yetenekleri sayesinde diskinizde gereksiz yer kaplayan hiçbir dosya kalmayacak.

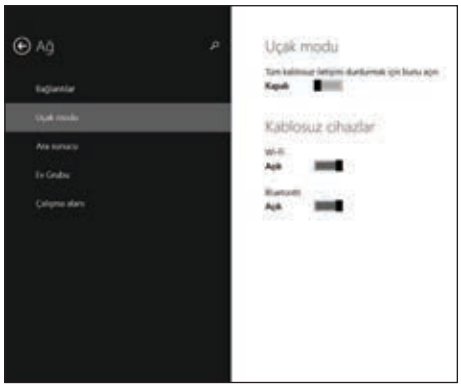

2
Tek tıkla ağ bağlantısını kesin
Windows 8.1 ile mobil cihazlardaki uçuş modu bilgisayarlara da taşındı.

ramaları sırasında çok kullanışlı oluyor, ayrıca bir program kurulumu sırasında çevrimiçi etkinleştirme yapmak istemiyorsanız da biçilmiş kaftan. Uçak modu ile erişim noktalarındaki istenmeyen erişimleri engelleyebilir ya da arka planda gerçekleşen indirme işlemlerinin önüne geçebilirsiniz. Uçak modunu aktifleştirmek için fareyi ekranın sağ alt köşesine dokundurarak ya da [Windows]+[C] tuş kombinasyonuyla Düğmeleri açın. "Ayarlar"ı seçin ve "Bilgisayar ayarlarını değiştir" butonuna tıklayın. "Ağ" sekmesine tıklayın ve ardından "Uçak modu"nu açın. Bu yöntem sadece WLAN ya da başka bir kablosuz bağlantı üzerinden internete bağlandığınız zaman işe yarar, eğer internete Ethernet LAN üzerinden bağlanıyorsanız, bağlantınız etkilenmez. Burada "Kablosuz cihazlar" adında başka bir bölüm daha göreceksiniz. İnternet bağlantınızın tamamen kesildiğinden emin olmak için ilgili WLAN adaptörünü de buradan kapatabilirsiniz.

3 WINDOWS 8.1
Özel slayt şovlarıyla kilit ekranını şenlendirin

Windows 8, kilit ekranı için sistemdeki birkaç farklı görselden birini seçmenize izin verse de, Windows 8.1 farklı klasörlerden aldığınız görsellerle slayt gösterisi yapmanıza olanak sunuyor.

Bunun için, fareyi ekranın sağ alt köşesine dokundurarak ya da [Windows]+[C] tuş kombinasyonuyla Düğmeleri açın. "Ayarlar"ı seçin ve "Bilgisayar ayarlarını değiştir"e tıklayın. "Bilgisayar ve Cihazlar" sekmesinde "Kilit ekranı"nı seçin. "Kilit ekranında slayt gösterisi oynat" seçeneğini "Açık" duruma getirin. Şimdi Windows slayt gösterisinde kullanılacak fotoğrafların bulunduğu klasörleri seçmeniz için aşağıda bir "+ Klasör ekleyin" butonu oluşturacak. Buradan klasörleri ekleyebilir ya da üzerine sağ tıklayarak kaldırabilirsiniz. Klasörleri sadece diskinizden değil, ağ ya da SkyDrive üzerinden de seçebilirsiniz. Klasör eklemek için, "Klasör ekleyin" butonuna bastıktan sonra açılan ekranda istediğiniz klasörü bulun ve seçin, ardından "Bu klasörü seçin" butonuna basın ve "Tamam" diyerek onay verin. Listede bulunan tüm klasörler slayt gösterisine kaynak oluşturacaklar. Ayrıca "Bu bilgisayar ve OneDrive konumundaki Film Rulosu klasörlerini ekle" seçeneğini açarak fotoğraf klasörlerinizi otomatik olarak slayt gösterisine ekleyebilirsiniz. Slayt gösterisinin yarıda kesilmesini istemiyorsanız sondaki "Bilgisayarım etkin değilken ekranı kapatmak yerine kilit ekranını göster" seçeneğini açmayı unutmayın, ekranın 1 ya da 3 saat sonra kapanması için de hemen alttaki "Slayt gösterisini şu kadar süre oynattıktan sonra ekranı kapat" seçeneğini kullanabilirsiniz.

4 WINDOWS 7/8
Güncellemeleri yükledikten sonra otomatik yeniden başlatmayı engelleyin

Her ne kadar sürekli karşınıza çıkıp sinirinizi bozsa da, eski Windows sürümleri güncellemenin ardından "Bilgisayarınızı yeniden başlatın" uyarısını en azından siz bilgisayarı kapatana kadar ertelemenize izin verirdi. Windows 8'de ise güncelleme uyarısından 15 dakika sonra bilgisayar kendini yeniden başlatıyor, dolayısıyla size de işlerinizi kaydetmek için çok kısa bir süre kalıyor. Fakat bu süreyi uzatmanız mümkün.

Bunun için, Başlat ekranında doğrudan "regedit" yazın ya da masaüstünde [Windows]+[R] tuş kombinasyonuyla Çalıştır'ı açtıktan sonra "regedit" yazın ve "Tamam"a tıklayın. "HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Policies\Microsoft\Windows\WindowsUpdate\AU" yolunu izleyin. Eğer son alt anahtar listede yoksa "Düzen>Yeni>Anahtar" yolunu izleyerek aynı isimli anahtarları oluşturun. Daha sonra sağ kısımda boş bir alana tıkayın ve "Düzen>Yeni>DWORD Değeri" yolunu izleyerek "NoAutoRebootWithLoggedOnUsers" isimli bir DWORD değeri oluşturun. Şimdi yeni oluşturduğunuz girdiye değer atamak için çift tıklayın ve "Değer verisi" kısmına "1" yazıp "Tamam"a tıklayın. Kayıt Defteri'ni kapatın ve sistemi yeniden başlatın. Fakat güncellemelerin genellikle güvenlik amaçlı yayınlandığını ve kurulmadığı sürece sisteminizin risk altında olacağını aklınızdan çıkarmayın.

5 WINDOWS 8 Alışıldık başlangıç seçenekleri için F8 tuşunu yeniden aktif edin

Bilgisayarınızda bir sorun olduğunda güvenli moda geçmek için, açılışta [F8] tuşuna basılı tutarak açılış seçeneklerine erişebilir, seçiminizi yapabilirsiniz. Windows 8'de ise gelişmiş başlangıç seçeneklerine erişim masaüstünde grafik arayüzle müm- →

3
Kilit ekranına ince ayar
Artık kilit ekranı otomatik olarak klasörlerdeki görüntüleri oynatabiliyor.

3
Şık ve özel
Sizin belirlediğiniz görseller ile bilgisayarınızın kilit ekranı şenlenecek.

kün oluyor. Modern arayüzde "gelişmiş başlangıç" kelimelerini aratıp sağ bölümden ayarları seçtiğinizde karşınıza "Gelişmiş başlangıç seçenekleri" simgesi çıkıyor, simgeye tıkladığınızda açılan ayar penceresinde en altta gelişmiş başlangıç seçeneklerine erişmek için bilgisayarı yeniden başlatmaya yarayan bir buton bulunuyor, böylece güvenli moda geçiş yapabiliyorsunuz. Fakat sistemde bir hata meydana geldiği zaman bu yol pek de işe yaramıyor. Fakat alışıldık bir başlangıç için F8 tuşunu yeniden aktif edebilir ve bir sorunla karşılaştığınızda Windows 8 DVD'si aramak zorunda kalmayabilirsiniz.
Bunun için, ilk olarak Başlat düğmesinin olduğu kısma sağ tıklayın ya da [Windows]+[X] tuşlarına basın. Açılan menüde "Komut İstemi (Yönetici)"seçeneğine tıklayın ve açılan pencereye "Evet" diyerek onay verin. Ardından "bcdedit /set {default} bootmenupolicy legacy" komutunu yazın ve işlem tamamlanana kadar bekleyin. Artık [F8] tuşu eski görevine geri dönecek ve bilgisayar açılırken gelişmiş başlangıç seçenekleri menüsünü aktif edebilecek. Eğer yaptığınız değişiklikleri geri almak isterseniz, komut satırına "bcdedit /set {default} bootmenupolicy standart" yazmanız yeterli.

6 WINDOWS XP/VISTA/7/8 Şüpheli dosyalara detaylı tarama

En iyi virüs tarayıcıları bile kusursuz değildir, zararlıların %99'unu saptayabilirler, ancak her zaman %1'lik bir risk vardır. Zararlı dosyaları saptayamamanın yanı sıra, bazen zararsız dosyalar, hatta sistem dosyaları bile, antivirüs programları tarafından zararlı olarak algılanabilir. Güvenmediğiniz bir kaynaktan indirdiğiniz bir dosyayı çalıştırmadan evvel birkaç farklı antivirüs ile tararsanız bu riski en aza indirebilirsiniz, çünkü her program zararlı yazılımları saptamak için farklı bir yöntem kullanır ve farklı çalışma prensiplerine sahiptir. Fakat asla sisteminizde aynı anda birden fazla antivirüs programı kurulu olmamalı, çünkü programlar birbirlerinin çalışmasını etkileyebilir ve aynı zamanda sisteme büyük bir yük bindirir. Şüpheli dosyadan emin olmak için onu çevrimiçi virüs tarama servisi VirusTotal'a yükleyebilir ve 46 farklı programın denetiminden geçirebilirsiniz. Böylece hem dosyanın güvenliğinden emin olabilir hem de yanlış alarmların önüne geçebilirsiniz.

Dosyayı kontrol etmek için, www.virustotal.com/tr/ sitesine gidin ve "Dosyayı seç" butonuna tıklayınca açılan pencerede taratmak istediğiniz dosyayı bulup seçin. "Tara!" butonuna basınca dosya siteye yüklenmeye başlayacak ve yükleme tamamlandığında inceleme sırasına alınacak. Yükleyebileceğiniz maksimum dosya büyüklüğü 64 MB. Eğer yüklediğiniz dosya daha önce incelenmişse "Dosya daha önce analiz edildi" uyarı penceresi çıkacak, burada daha önce yapılan incelemenin sonucunu görmek için "Son incelemeleri görüntüle" butonuna tıklayabilir ya da dosyanın yeniden incelenmesini istiyorsanız "Tekrar incele"yi seçebilirsiniz. İncelemenin ardından aşağıda antivirüs programları ve verdikleri sonuçlar listelenecek. URL tarama seçeneğiyle bir internet adresinin ya da dosyanın indirme linkinin güvenli olup olmadığını kontrol edebilirsiniz.

7 WINDOWS 8.1 Klavyeyi kullanarak programları daha hızlı bulun ve başlatın

Windows 8.1 güncellemesiyle yeniden aramıza dönse de Başlat tuşu hala eskisinden çok farklı. Sadece sağ tıkladığınız zaman belirli sistem programlarına kısa yoldan erişim sunuyor, başka programları açmak için ise Modern arayüzü ile cebelleşmeniz gerekiyor. Fakat [Windows]+[F] tuş kombinasyonunu kullanarak, aradığınız programlara eskisinden çok daha hızlı şekilde erişmeniz mümkün. Bunun için, [Windows]+[F] tuş kombinasyonu ile arama bölümünü açın ve aradığınız program listede belirene kadar adını yazın. Daha kolay erişim için, arama yapmak istediğiniz dosyaya ya da programa göre uygun bölümü üst kısımdan belirleyebilirsiniz. Varsayılan bölüm olan "Dosyalar", programları listelerken bir yandan aradığınız terimi içeren dosyaları da listelediği için aradığınızı bulmayı zorlaştırıyor. Onun yerine program aramak için "Her yer" çok daha iyi bir sonuç veriyor. Eğer aradığınız program listede ilk sıradaysa doğrudan "Enter"a basarak çalıştırabilirsiniz, diğer programlara ise fare ile tıklamanız gerekiyor.

8 WINDOWS 7/8 Batch komutlarını kullanarak simge önbelleğini düzenli ve kolayca temizleyin

Masaüstünde çok fazla simge bulunan sistemlerde yoğun kullanım bu simgelerin düzgün gözükmemesine yol açabilir. Simge önbelleğini temizlemek genellikle bu sorunu giderir, çünkü Windows yeniden bu önbelleği dolduracaktır. Bu işlemi kolayca yapmak için bir Batch dosyası oluşturabilirsiniz.
Bunun için öncelikle Windows arayüzünü (explorer.exe) kapatmanız gerekiyor, böylece silmeden önce simge önbelleğine erişebilirsiniz, ardından arayüzü yeniden başlat-

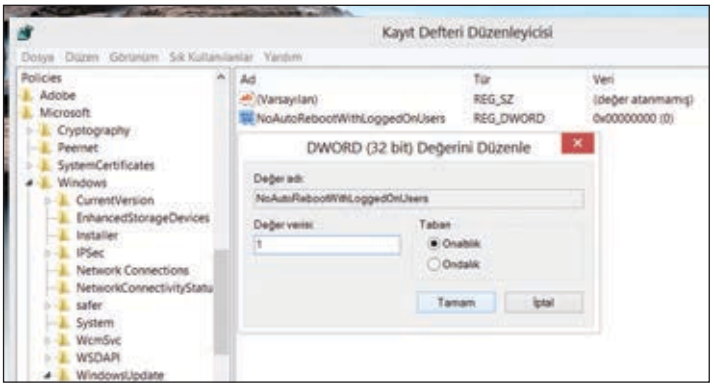

4
Siz ne zaman isterseniz o zaman
Zorunlu yeniden başlatma kesinlikle sinir bozucu, fakat kayıt defterinde yapılan küçük bir hileyle sorun olmaktan çıkıyor.

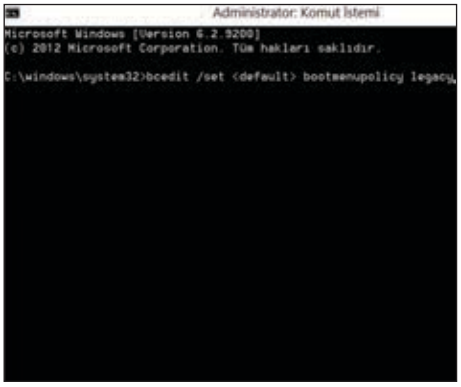

5
Eski alışkanlıklara dönüş
Bir problem olduğunda güvenli moda rahatça erişmek için eski ayarlara geri dönün.

6
Tedbiri elden bırakmayın
Her antivirüs programı yanılabilir ama VirusTotal ile kesin sonuç alabilirsiniz.

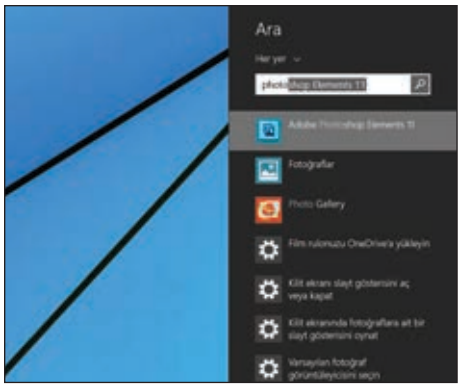

7
Başlat yoksa Ara var
Masaüstünden kolayca erişilebilen arama penceresi programları çok hızlı şekilde bulmanızı sağlıyor.

malısınız. Bunu yapmanın kolay yolu ise bir metin dosyası oluşturup içine aşağıdaki komutları yazmak;

```
@echo off
taskkill /f /IM explorer.exe
cd /d %userprofile%\AppData\Local\Microsoft\
Windows
del /f /s /q Explorer\iconcache*.*
start explorer.exe
```

Ardından bu dosyayı Batch dosyası olarak kaydetmeniz gerekiyor, örneğin "simgeonbellegitemizleme.bat". Simgelerin görünüşünde bir acayiplik olduğu zaman bu Batch dosyasını çift tıklayarak çalıştırın. Kısa bir sürede Windows arayüzü yenilenmiş simgeleriyle kullanıma hazır hale gelecek. Bu yöntem Windows 7'de de aynı şekilde çalışıyor fakat farklı bir komut yazmanız gerekiyor;

```
@echo off
taskkill /f /IM explorer.exe
cd /d %userprofile%\AppData\Local
del /f /s /q Explorer\iconcache.db
start explorer.exe
```

9 WINDOWS 8.1
Sistem bildirimlerini hasıraltı edin

Yeni mesajların ya da e-postaların bildirim olarak doğrudan tabletin kilit ekranına gelmesi ve rahatça okunması pratik olsa da istenmeyen kişilerin de bunları okuma riski bulunuyor. Ayrıca bildirim sesleri de ortak alanlarda rahatsız edici olabiliyor. Bir tren yolculuğunda ya da konferansta rahatsız edici bakışlardan ve meraklı gözlerden korunmanın yolu ise bildirimleri geçici olarak devre dışı bırakmak.

Bunun için, fareyi ekranın sağ alt köşesine dokundurarak ya da [Windows]+[C] tuş kombinasyonuyla Düğmeleri açın. "Ayarlar" ve ardından "Bildirimler"e tıklayın. Açılan küçük pencerede bildirimleri 1, 3 ya da 8 saatliğine rahatlıkla gizleyebilirsiniz.

Eğer bildirimlerin bir bölümünden haberdar olmak isterseniz de ince ayar yapmanız mümkün. Bunun için, Düğmeleri açın, "Ayarlar" ve ardından "Bilgisayar ayarlarını değiştir"e tıklayın. "Arama ve Uygulamalar" sekmesinde "Bildirimler"i seçin. Sağ taraftaki listede aşağı indikçe bildirim almak istediğiniz ve istemediğiniz uygulamaları işaretleyebilirsiniz.

9 Bildirimler sizi rahatsız etmesin
Bildirimleri geçici olarak kapatabilir ya da ince ayar yaparak sizi rahatsız etmeyecek seviyeye indirebilirsiniz.

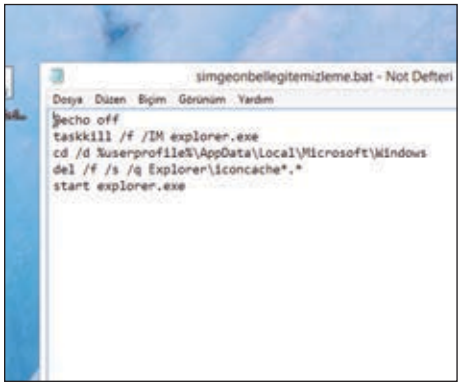

8
Düzenli temizlik
Simgelerin görünüşünde sorun oluştuğu zaman yapılacak en iyi şey simge önbelleğini silmek ve Windows'un onu yeniden oluşturmasını sağlamaktır.

LEVEL
iPad'de
Etkileşimli Oyun Dergisi
Türkiye'nin İlk Tablet Oyun Dergisi
App Store'dan İndirin

OFFICE

Çalışırken verimliliğinizi artıracak ipuçları ve püf noktaları

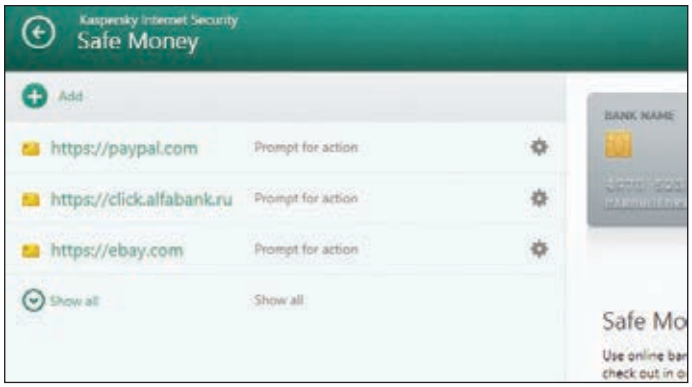

10 Dahili ve akıllı eklentiler
Bankacılık işlemlerinizi güvenli bir ortamda gerçekleştirin.

10 KASPERSKY Çevrimiçi alışverişlerinizde güvenliği sağlayın

İnternet üzerinde yapılan bankacılık işlemlerinde en önemli şey özel bilgilerin güvenliğini sağlamaktır. Kaspersky Internet Security'nin sahip olduğu yeni özellikler sayesinde çevrimiçi alışveriş sırasında hiçbir özel bilgi depolanmıyor ya da kaydedilmiyor, böylece daha üst seviye bir güvenlik sağlanıyor. Öncelikle bir modül, kullanılan URL ile bankanın gerçek web sitesini karşılaştırıyor. Sertifikaları kontrol ediyor ve varsa zayıflıkları belirliyor. Modül ayrıca Firefox ya da Chrome gibi popüler tarayıcılara da entegre çalışıyor. Eklentileri aktifleştirdikten sonra tarayıcıyı yeniden başlattığınızda çalışır hale geliyorlar. Firefox için, sol üst köşedeki "Firefox" butonuna tıklayarak menüyü açın ve "Eklentiler"e tıklayın. "Eklentiler" sekmesine tıklayın ve yan taraftaki listede "Safe Money 14.xxx" ve "Dangerous Websites Blocker 14.xxx" girdilerine sağ tıklayın ve "Etkinleştir"i seçin. Chrome için, sağ kısımdaki menü butonuna basın ve "Ayarlar"ı açın. "Uzantılar" sekmesine geçin, burada "Secure Payment" ve "Module to block dangerous websites" girdilerini bulun ve yanındaki boş kutuya tıklayarak etkinleştirin. "Add" tuşuna basarak ödeme sağlayıcıların web sitelerini ve tarayıcının istenen davranışını belirleyin. Bunun için, sitenin adresini başında "https://" olmadan yazın ve "Description" kısmına siteyle ilgili kısa bir açıklama yazın. "On acces to this website" kısmında, eğer siteye her girdiğinizde otomatik olarak güvenli tarayıcının açılmasını istiyorsanız "Run the protected browser automatically" seçeneğini işaretleyin, eğer her seferinde hangi tarayıcı ile devam etmek istediğinizi seçmek istiyorsanız "Prompt for action" seçeneğini işaretleyip "OK" butonuna basın.

11 EXCEL Uzun ve detaylı girdileri daha kolay erişim için parçalara ayırın

Excel tablolarına adres listelerini girerken genellikle sokak adları ve ev numaraları bütün halinde adres satırındaki tek bir hücreye girilir. Eğer ileride bu verilere ayrı ayrı ihtiyacınız olursa bu verileri tek tek ayırmak tahmin edildiğinden de zahmetli olabilir.

Dosya yoluyla birlikte kayıtlı dosya adlarında da benzer bir durum söz konusu. Bu iki durumda da ayrım ya son kesme işaretinden ya da boşluktan sonra gerçekleşir. Yöntem, girdiyi sağdan başlayarak incelemek, fakat Excel'in sunduğu fonksiyonlarda bulunmuyor. Bu durumda bir sıralama (array) formülü işe yarayabilir, ayrıca VBA'da bulunan ve sağdan sola arama yapmayı sağlayan "InStrRev" komutunu da kullanabilirsiniz.

Sıralama formülünü kullanabilmek için yardımcı bir kolon ve ayrılan verileri girmek için iki yardımcı kolon oluşturun. Eğer ayrıştırılacak girdiler A kolonunda yer alıyorsa, B1 hücresine »=MAX((PART(A1;ROW(A:A);1)="\")* ROW(A:A))« formülünü yazın. [Ctrl]+[Shift]+[Enter] tuş kombinasyonuyla kesikli çizgilerle gözüken kısma sıralama formülünü uygulayıp girdiyi hatasız kapatın. Eğer ayırıcı sembol olarak başka bir sembol belirlemek isterseniz »"\"« kısmını istediğiniz sembolle ya da boşlukla değiştirebilirsiniz. »Row (A:A) « girdisi sayesinde örtülü vektörün A kolonundan başka yeri referans alması önlenir. Belirlediğiniz sembolden sonraki kısımdaki yazılar B1 hücresine taşınacak. Ayırım için kullanmanız gereken formüller ise, baş kısım için »=PART(A1;1;B1)«, son kısım için »=PART(A1;B1+1;LENGTH (A1)-B1)«. Sıralama formülünü ve diğer sütunlar için olan standart formülleri, aşağıda kalan tüm alanla birlikte sıradaki kolonlara kopyalayın.

12 WORD İstenmeyen tablo format değişikliklerini önleyin

Büyük tablolarla uğraşırken verilerde ya da yazılarda yapılan değişiklikler birkaç kolonun kaymasına neden olabilir. Böyle durumlarda tabloyu eski düzenine döndürmek de çok zorlaşır. Fakat yapacağınız küçük bir değişiklik ile yazıları ve formatları yeniden düzenlemekten kurtulabilirsiniz.

Bunun için, tablodaki herhangi bir hücreye sağ tıklayın ve "Tablo özellikleri"ni seçin. Açılan pencerede "Tablo" sekmesinin altında "Seçenekler"e tıklayın. "İçeriği sığdırmak için otomatik olarak boyutlandır" seçeneğinin işaretini kaldırarak devre dışı bırakın ve "Tamam"a basarak değişiklikleri kaydedin. Bu değişikliği her sorun yaşadığınız her tabloda ayrı ayrı uygulamanız gerekiyor.

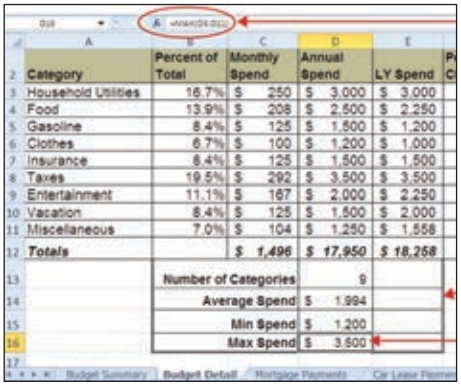

Category	Percent of Total	Monthly Spend	Annual Spend	LY Spend
Household Utilities	16.7%	$ 250	$ 3,000	$ 3,000
Food	13.9%	$ 208	$ 2,500	$ 2,250
Gasoline	8.4%	$ 125	$ 1,500	$ 1,200
Clothes	6.7%	$ 100	$ 1,200	$ 1,000
Insurance	8.4%	$ 125	$ 1,500	$ 1,500
Taxes	19.5%	$ 292	$ 3,500	$ 3,500
Entertainment	11.1%	$ 167	$ 2,000	$ 2,250
Vacation	8.4%	$ 125	$ 1,500	$ 2,000
Miscellaneous	7.0%	$ 104	$ 1,250	$ 1,558
Totals		*$ 1,496*	*$ 17,950*	*$ 18,258*
	Number of Categories		9	
	Average Spend		$ 1,994	
	Min Spend		$ 1,200	
	Max Spend		$ 3,500	

11 Ara ve ayır
Matris formülü kullanarak bir girdiyi sağdan başlayarak özel bir karakter için tarayabilirsiniz.

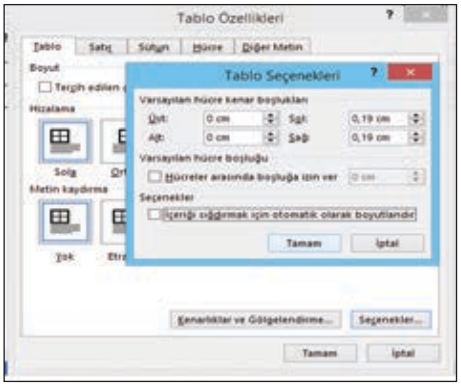

12 Otomatik her zaman işleri kolaylaştırmaz
Word'ün tabloları kendi düzenine göre formatlamasını engelleyin.

BLUE JEAN
MAYIS
BAYİLERDE

2 DERGİ

50 STICKER

20 POSTER

2 MEGA Poster

4 BÜYÜK Poster

14 MİNİ Poster

/bluejeanmagazine /bluejeandergi /bluejeanmagazine

Dijital Dergi Aboneliği için: www.eMecmua.com

DONANIM

Tüm cihazları yeniden canlandırın ve en iyi şekilde kullanın

Berk ERGİN

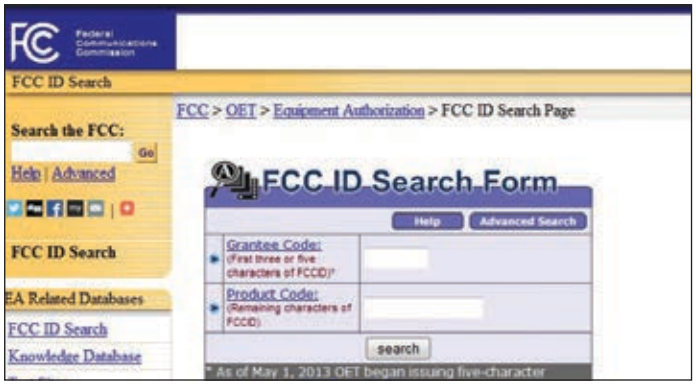

13
OEM sürücüleri
OEM cihazlar için uygun sürücülere ve kullanma kılavuzlarına ulaşmak web'den çok kolay

13 OEM PC'LER Donanım sürücülerini internetten indirmek

İndirimli fiyatlarıyla tanınan OEM PC'ler değişik tipte donanım bileşenleriyle satılıyor. Genellikle bu cihazların donanım bileşenlerini farklı markaların ürünleri oluşturuyor. Eğer yolunda gitmeyen bir şeyle karşılaşırsanız, ilkin bu bileşenin sürücüsünü yeniden kurmanız gerekiyor. Donanım bileşeninin sürücüsünü indirmek için ilkin o donanım bileşeninin üreticisini tespit etmeniz gerekiyor. Bazen cihazların hemen sağ tarafında bulunan FCC kodu sayesinde donanım bileşenlerinin hangi üreticilere ait olduğunu sorunsuzca öğrenebiliyorsunuz. Bu kodu transition.fcc.gov/oet/ea/fccid/ sitesine girerek üreticiyi bulabiliyorsunuz. Bu uygun sürücüyü bulmak için atacağınız ilk adım. Birden çok sürücünün güncel sürümlerini indirmek istiyorsanız daha basit bir yol var: Referans tipini (MD 12345...) ve madde numarasını (MSN 12345678...) cihazın alt kısmında ya da paketinde bulabilirsiniz. Sürücüleri Medion'un web sitesinden arayın. Eğer rakamları bulamıyorsanız ürün kategorisini siteden seçin ve cihazını burada tarayın. Bulduğunuz takdirde uygun sürücülerin tümü için "Driver"a tıklayın. Bazen hayli uzun listelerle karşılaşabiliyorsunuz. "Download" kısmından yazılımı ve olan kullanım kılavuzlarını da indirebilirsiniz.

14 APPLE IPAD Harici Seagate-WLAN sabit diski iPad'e bağlamak

Müzik, uygulamalar ve fotoğraflar: iPad'inizin dahili hafızası hızla doluyor. WLAN sabit disklerle dahili hafızayı rahatlatmak mümkün (örneğin Seagate GoFlex Media'yla).

Harici diskinizi yönlendiriciye bağlayın ve PC'den cihazı seçin. Bunun için "Start / Network"e tıkladıktan sonra GoFlex'in alt kısmındaki etiketten bulabileceğiniz"FADS" adıyla başlayan en az 6 karakteri MAC adresi olarak girin. Sabit diskin menü penceresi açılacak. Yazılım kurmak için ilkin buradan kurulum dosyasına ve gerekli dosyalara çift tıklayın. Yazılımın kurulum adımlarını takip edin. Daha sonra alt klasörleri oluşturabilirsiniz.

Kurulumdan sonra Apple App Store'dan iPad'inize Seagate GoFlex Media ücretsiz uygulamasını kurun. Kurulumu tamamladıktan sonra iPad'in açılış ekranına geri dönün.

Şimdi harici diskinizin Wi-Fi bağlantısını kurabilirsiniz. Bunun için "Settings / WLAN"ı seçin ve WLAN özelliğini etkinleştirin. Akabinde iPad mevcut ağları tarayacak. Listede harici diskiniz görünecek (GoFlex Media adı altında). Bunu seçin. İşlem birkaç dakika sürebilir.

Dikkat Sabit diskinizdeki yazılımları ve sürücüleri silmek istemiyorsanız biçimlendirmeyi tercih etmeyin. Cihazınızdaki dosyalar iPad ile uyumlu olmalı (örneğin filmler ya da videolar MP4 biçiminde olmalı).

15 FRITZBOX Dahili yazıcı sunucusuyla sorunları tespit edin

Yazıcınız ağla uyumlu değil. Ancak Fritzbox'ınızda dahili bir yazıcı sunucusu bulunuyor. Bağlantılarını kurup ev ağı üzerinden çıktı alabilirsiniz. Yaptığınız denemelerde bir sonuç alamadınız. Fotoğraf çıktıları alamıyorsunuz, metin belgelerinin biçimiyse bozuk. Defalarca bakmanıza rağmen ayarlarda bir sorun görünmüyor.

Sorun muhtemelen sunucunuzdan kaynaklanıyor: Fritzbox'ta bir ağ yazıcısı kullandığınızda, yazıcı verileri RAW biçimde işler. USB'li yazıcılarda özet ya da iki yönlü veri aktarımı gerekmektedir ki bu durumda Fritzbox'ta ağ yazıcısı kullanılamaz. Bu, örneğin bazı GDI yazıcılarda (Windows yazıcıları), LIDIL yazıcılarda ve DOT4 yazıcılarda (Standart IEEE 1284) görülür. USB yazıcının çalışma bilgileri üreticisinden temin edilebiliyor. Bu tarzda bir yazıcının FritzBox'la çalışması için mutlaka USB uzaktan kumandayla PC'ye bağlanması gerekiyor. Aksi takdirde yazıcıya birden fazla yazıcının bağlanması mümkün olmuyor.

16 ÇEVRE BİRİMLER Fare ve klavyenizi temizlemenin doğru yolu

Yapılan çalışmalar sıradan bir klavyede klozet kapağında olduğundan çok daha fazla bakteri bulunduğunu gösteriyor. Bu yüzden cihazlarınızı zaman zaman temizlemeniz gerekiyor. Temizlik, hijyen sağlamanın dışında daha yeni görünmelerini de sağlayacak. Temizliğe başlamadan önce cihazların bağlantısını kaldırın ve kapalı olduklarından emin olun. Bataryaları çıkartın. Cihazları akışkanlardan uzak tutun ve temizlik için solvent bazlı maddeler kullanmayın. Touchpad ve diğer dokunmatik cihazlar

14
Harici yedekleme
Seagate GoFlex Media gibi WLAN uyumlu sabit diskleri iPad verilerinizi yedeklemede kullanabilirsiniz.

15
Yazıcı sunucusu FritzBox
FritzBox'ınızı yazıcı sunucusu olarak kullanmanız için yazıcınızın desteklemesi şart

16
Dikkatli kullanın
Eğer alkol kullanmayı tercih ettiyseniz ilkin belirli bir alanda test edin.

için yumuşak bir havluyu hafifçe nemlendirerek fotoğraf makinesi cihazları satan bir dükkandan temin edebileceğiniz lens temizleyicilerle silin ve kurulayın. Klavyeyi temizlemenin en iyi yolu kompresörle hava tutmak. Böylelikle tuşlar arasında biriken tozlardan ve kirlerden kolaylıkla kurtulabilirsiniz. Daha sonra yine bir havluyu nemlendirerek dikkatlice klavyenizi silin. Aynı havluyla farenizi de temizleyebilirsiniz.
Not Temizlik için eczaneden alabileceğiniz izopropil alkol de kullanabilirsiniz. Ancak kullanımdan önce bir zarar verip vermediğini denetlemek için küçük bir alanda deneyin.

17 SSD UEFI-WINDOWS 8.1 ile verilerinize daha hızlı ulaşın

Windows 8.1, Intel'in SSD erişimini hızlandıran SRT'sini (Akıllı Yanıt Teknolojisi) destekliyor. Ancak SRT ile uyumlu çalışabilmek için birkaç eksiğinin giderilmesi gerekiyor. SRT desteği için sisteminizde UEFI BIOS bulunması gerekiyor ve SSD sisteme GPT mod'unda (GUID bölümleme tablosu) dahil edilmiş olmalı. Dahası en az 5 (10 daha ideal) MB disk alanı bölümlendirilmemiş olmalı.

18 YAZICILAR
Mürekkep atığını parmaklarınızdan silmek

Mürekkep kartuşlarıyla çalışırken parmaklarınız mürekkep içinde kalır. Yeterince sabırlı değilseniz yumuşak sabunları deneyin. Eskinin el yıkama sabunları bu konuda çok başarılı, her yerde bulunabiliyorlar ve çok ucuzlar.

19 ESKİ DONANIM
Windows 8.1'de eski sürücüleri çalıştırın

Windows 8.1 onaylanmamış donanım bileşenlerinin imzasız sürücülerini yüklemede çok inatçı davranabiliyor.

Eğer hala eski egzotik donanım bileşenini yeni işletim sisteminde kullanmada kararlıysanız, imza onayını iptal etmeniz gerekiyor. Charms menüden ayarlara geçin ve [Win] + [I]'ye basın. "Disable"a tıklayın. Akabinde Shift tuşuna basılı tutarak "Restart"a basın. Karşınıza bir menü gelecek. Buradan "Trubleshooting / Advanced options / Start settings / Restart"a tıklayın. Bilgisayarınızı yeniden başlattığınızda sürücü imzasını [7] tuşuna basarak iptal edebileceğiniz bir menü gelecek.

17 SSD'yi hızlandırın
Intel'in SRT desteğiyle SSD'nizi daha da hızlandırabilirsiniz

18
Her derde deva
Eski sabunlarla parmağınıza bulaşan yazıcı mürekkebinden kolaylıkla kurtulabilirsiniz.

Türkiye'nin bilişim uzmanlarından muhteşem bir tablet dergisi!

nexxt
ÜCRETSİZ TABLET DERGİSİ

Her ayın 1 ve 15'inde çıkan teknoloji dergisi **nexxt**'i iPhone, iPad & Android cihazlarınızda **ücretsiz** okuyabilirsiniz

APP STORE VE GOOGLE PLAY'DEN HEMEN ÜCRETSİZ İNDİRİN

App Store'dan İndirin

ANDROID APP ON Google play

FOTOĞRAF

Hayatınızın foto hikayesi için en dahiyane ipuçları

Berk ERGİN

20
Daha detaylı ön plan
Geniş açılı lensinizle yapacağınız yakım çekimler, doğal nesnelere çok daha fazla detay kazandırıyor

20 FOTOĞRAF DONANIM
Geniş açılı lenslerle doğal nesneler daha ilginç görünüyor

Geniş açılı lensinizle biraz daha yakından çekim yapın! Her ne kadar close-up lensler yakın çekimlerde vazgeçilmez olsa da söz konusu doğal nesneler olduğunda geniş açılı lensinize de bir şans tanımalısınız. Geniş açılı lenslerin yakın çekimlerde getirdiği en büyük avantaj, ön plandaki öğenin çok daha fazla görüntülenebilmesi.

Örneğin birkaç çiçeğe geniş açılı lensinizle yakınlaşıp fotoğrafını çekebilirsiniz. Böylelikle çiçeklere şaşırtıcı derecede başarılı bir görünüm kazandırabileceksiniz. Çimenlikteki çiçekler bu sayede çok daha geniş görüntülenebilecek. Diğer taraftan f/16 gibi hayli kısık diyafram aralıkları tercih ederseniz, fotoğrafınızın keskinliği çok daha fazla artacaktır.

21 FOTOĞRAF DONANIM
Adaptör halkanız varsa makro lense gerek yok

Makro çekimleriniz için zum lensinizi kullanabilirsiniz. Bunun ipucu ise şöyle: Lensi ters çevirin. Bunun için ihtiyaç duyacağınız şey fotoğraf makinenizin gövdesine uyarlama için takmanız gereken süngülü bir adaptör. Bu adaptör lensin ön yüzeyindeki filtreye takılıyor ve cihazınızla mükemmel uyum gösteriyor.

Böylelikle lensinize tersten baktığınızda mükemmel kullanışlı olduğunu görebiliyorsunuz. Elbette ışık çok daha az bir noktadan cihazınıza giriyor.

Her ne kadar çektiğiniz nesnenin küçük bir kısmını yakalayabilseniz de, bu kısım algılayıcının tamamına yansıyor. Bu sayede örneğin bir böceğin gözlerini tamamen fotoğrafınıza yansıtabiliyorsunuz.

Önemli bilgi: Bu tarz çekimlerde odak aralığı çok büyük oranda düşüyor. Bu da çekim yaptığınız nesnenin ancak çok az bir bölümünü netleyebileceğiniz anlamına geliyor.

Dijital fotoğraf makineniz ve lensiniz arasında herhangi elektriksel bir bağlantı olmadığından zamanlayıcıyı manuel olarak ayarlamanız gerekiyor. Çoğu dijital fotoğraf makinesinde diyafram artık etkin olarak kullanılmıyor.

Dolayısıyla otomatik modda çekim yapabilmeniz bu şartlarda mümkün değil. Modelinizle aranızdaki mesafeyi ve netlemeyi manuel olarak ölçmeniz gerekiyor. İdeal mesafe genellikle 20 santimetredir.

22 ÇEKİM TEKNİKLERİ
Netleme ayarlarıyla çekimden önce zaman kazanın

Uçan böceklerin ya da kuşların keskin fotoğraflarını otomatik netleme ayarlarıyla çekmek gerçekten de zorlu bir mücadeledir. Çoğu dijital fotoğraf makinesinin otomatik netleme ayarları bu tarz çekimlerde genellikle hantal kalır. Uçan hayvanları etkili fotoğraflamada ilk yapılması gereken şey doğru bir çekim konumuna yerleşmektir. Av peşindeki bir yusufçuğu ya da yuvasına dönen bir kuşu karşınıza alacak şekilde konumlanmalısınız. Bunun için hayvanı birkaç dakika gözlemlemeniz gerekiyor. Uygun bir konumdan uçuş yolunu gözlemleyin. Akabinde hayvan kadrajınıza girmeye başladığında cihazını tekrar otomatik netleme pozisyonuna getirin. Otomatik ayarlar deklanşöre bastıktan birkaç milimetre sonrasını netlemektedir. Eğer keskinlik düzeyini yeniden ayarlamak durumunda kalmazsa çok daha hızlı çekim yapabilirsiniz.

23 İMAJ DÜZENLEME
Parlaklık ayarlarıyla daha fazla detay elde edin

Günümüz dijital fotoğraf makineleri hayli geniş bir alanda dinamik çekimler yapabilmenize olanak sağlıyor. Ne var ki bu cihazlar, örneğin bulutların beyaz parlak alanlarıyla koyu gölgeli alanlarında aynı detayı gösterme başarısına hala sahip değil. Bu detayları elde etmek istiyorsanız, imajınızı düzenlerken "Image / Adjustments / Shadows/Highlights" seçeneğine gidin. Buradan "Show more options" seçeneğine onay işareti koyarak tüm seçenekleri etkinleştirin. Görselinizdeki koyu tonlara dikkat edin ve "Intensity" ile bu alanları ışıklandırın. "Tones" kayar çubuğu sayesinde sadece koyu tonları değil orta gri tonları da aydınlatmayı sağlayabilirsiniz. "Radius" seçeneği ise kontrastı dengelemeniz için kullanabileceğiniz bir araç.

Tabii ki bu değişiklikleri ayrı bir katman-

21
Tele Makro
Uygun fiyata elde edebileceğiniz bir adaptör sayesinde tele zum lensinizi makro lense dönüştürebilirsiniz

22
İleri netleme teknikleri
Eğer hızlı nesneleri çekmek istiyorsanız netleme yapacağınız alanı önceden belirleyin

23
Işıkla oynayın
Aşırı parlak ya da gölgeli alanlara "Shadow/ Highlights" seçeneği ile müdahale edebilirsiniz.

27
Photoshop dinamikleri
Sıkıcı fotoğraflara Photoshop'ta zum efekti vererek onları hareketlendirebilirsiniz

da gerçekleştirmelisiniz. Bu sayede katmanın "Opacity" değerleriyle oynayarak karanlık ve aydınlık alanlarda yaptığınız değişiklikleri görselinize çok daha başarılı bir biçimde yedirebilirsiniz.

Önemli Not: Bu ayarlarla yapacağınız değişiklikler portre fotoğraflarında ya da insan çekimlerinde ten renklerini olumsuz yönde etkileyebiliyor. "Color correction" seçeneği ile bu hataları düzeltebilirsiniz ya da oluşturduğunuz katmana maske atayarak değişen ten tonlarını fırça yardımıyla temizleyebilirsiniz.

24 İMAJ DÜZENLEME
Zum efektini PC'de etkili biçimde işleme

Bu yöntem için menüden "Filter / Blur"a tıklayın ve buradan "Radial Blur"u seçin. [F7] tuşuna basarak katman paletini etkinleştirin ve arka planı tekrarlamak için katman paletindeki "Background"a sağ tıklayarak bağlam menüsünden "Duplicate Layer"ı seçin.

Daha sonra filtreyi etkinleştirin. "Radial" özelliği sayesinde ihtiyaç duyduğunuz zum efektine kavuşacaksınız. Yanındaki "Intensity" kayar çubuğunu yaklaşık olarak "60" değerine getirin ve kalite değeri olarak "Very good"u işaretleyin. Böylelikle gereksiz kumlanma sorunundan kurtulmuş olacaksınız. Photoshop'ın değişiklikleri imaja uygulamasını tamamladıktan sonra "OK"e tıklayın. Buradaki sorun şu: Geriye hiç keskin bir alan kalmadı. Bu yüzden arkaplan katmanın kopyasına maske uygulamanız gerekiyor. Katman penceresinin alt kısmından "Mask"e tıklayın ve bu beyaz maskede çalışmak için siyah renkli fırçayı kullanın. Fırça piksel değerlerini ihtiyacınıza uygun biçimde atadıktan sonra keskin görünmesini istediğiniz alanları boyamaya başlayın.

25 FOTOĞRAF DONANIM İyi hazırlık mükemmel su altı fotoğraflarını garantiler

Su altı fotoğrafları genellikle kalın polikarbon materyalle gerçekleştirilir ve doğru kullanıldığı takdirde 40 metre derinliğe kadar su geçirmeme garantisi sağlar. Kauçuk halkayı kapatmadan önce tam olarak yerine oturduğundan emin olmanız gerekiyor. Bir kova ile yapacağınız test sayesinde, denizin derinliklerinde sıkıntı yaşamaktan kurtulabilirsiniz. Üstelik bu testi evinizde kolaylıkla yapabilirsiniz. Kapatılmış kılıfı su dolu kovanın dibine batırın.

Eğer cihazınızın işlem tuşlarına bastığınızda suda herhangi bir balon oluşmuyorsa, cihaz su geçirmez olduğunu ispatlamış demektir. Dalışa gitmeden önce cihazınızı otel odasında kapatmanızı tavsiye ederiz. Bu sayede kumsalda içine kum kaçmasını önleyebilirsiniz.

Ayrıca cihazı ekipmanınıza sıkıca bağladığınızdan emin olun. Bu sayede su altında kurtulup kaçıp gitmesine mani olmuş olacaksınız.

26 ÇEKİM TEKNİKLERİ
Basit ipuçlarıyla ısı kaynaklı kumlanmayı önleyin

Pahalı DSLR fotoğraf makineniz genellikle kumlanmasız fotoğraflar çekmenizi sağlıyor. Ama bir anda işler değişiyor çünkü Kahire'ye yaptığınız turistik seyahatte her zamanki gibi üçayak üstünde ve düşük ISO değerinde yaptığınız çekimlerde fotoğraflarda yüksek kumlanma görünüyor. Son nesil fotoğraf algılayıcıları dahi yüksek ısıya karşı tepkimede bulunuyor.

ISO duyarlılığını arttırmak algılayıcı yongalarının elektron dolaşımına duyarlılığını arttırıyor. Mısır gibi sıcak ülkelerde bu etki Norveç fiyortlarında ya da Grönland kıyılarında yapılan çekimlere göre çok daha belirgin.

Maalesef bu etkiden tamamen kurtulamasanız da hafifletmeniz mümkün. Gerekli olmadıkça cihazınızı güneş altında tutmayın. Uzun süre kullanmayacağınız durumlarda ya da mola verdiğinizde, fotoğraf makinenizi çantanıza koyun. Çantanızda ısıyı düşürmek için portatif bir soğutucu ya da buz kalıpları kullanabilirsiniz.

Diğer taraftan çantanızı, baloncuklu plastikle kaplamanız da ısıyı yalıtmanız için iyi bir yöntem. Sıcak havalarda uzun pozlama yapmanız algılayıcının daha fazla ısınmasına neden olacağından dış mekan çekimlerinizde genellikle gün doğumu ya da gün batımı saatlerini tercih edin.

Tüm bunlara karşın uzun pozlamada kumlanma etkisinden kurtulamıyorsanız, geriye sadece hemen her DSLR'da bulunan "Long exposure noise reduction" seçeneğini etkinleştirmek kalıyor.

25
Su geçirmezlik şart
Dalışınızdan önce fotoğraf makinenizin güvenliğini birkaç basit ipucuyla sağlayabilirsiniz

26
Sıcak fotoğraflar
Sıcak iklimlerde fotoğraf makinenizin algılayıcısının kumlanmaya neden olduğunu unutmayın

Asılı kalanlara

Bir kova, bir üçayak ve stüdyo ışıklarıyla mükemmel bir illüzyon oluşturabilir, modelinizi uçurabilirsiniz. Gelin fotoğraflara büyü katalım!

Berk ERGİN/SL

Levitasyon fotoğraflar artık klasik fotoğrafçılığın bir kolu olarak anılıyor. Bu birbirinden ilginç fotoğraflar, her defasında izleyicilerin hayretini kazanıyor. Örneğin Japon feministlerinden Natsumi Hayashi'nin üretim sürecindeki kadının yabancılaşması üzerine fantastik levitasyon çalışmaları gerçekten de görülmeye değer. Peki basit bir biçimde levitasyon fotoğraflar çekmeye ne dersiniz? Bunun için yapmanız gereken tek şey belirli bir mekânı, modelli ve modelsiz olarak iki kere çekmek ve maske yardımıyla gerekli düzenlemeleri Photoshop'ta yapmak. Hepsi bu kadar!

Boş odadaki dalgalı gölgeler

Bu tarz fotoğraflarda imajın kalitesinden taviz vermeden mümkün olduğu kadar fazla detaya yer vermelisiniz. Elbette modelinizi fotoğraflamanız için stüdyo ışıkları kullanmanız gerekiyor. Işıkları kullanırken aynı zamanda estetik gölgeler elde etmeye özen gösterin, böylelikle fotoğrafınız otantik bir yapıya kavuşacak ve izleyenlerin beğenisini kazanacak. Eğer büyük geniş ve boş bir salonda çekim yaparsanız, bu boşluk hissi çekiminizi kuvvetlendirecektir ve böylelikle izleyiciye modelinize daha fazla yoğunlaşmasına yardımcı olacaktır. Levitasyon çekimlerini dış mekanlarda gerçekleştirmek çok daha zordur. Işık ve nesneler her iki fotoğraf çekimi arasında farklılık gösterebilir. Dolayısıyla bu sorunlar bilgisayar başında fazlaca öğe gizlemeniz gerektiğinden, düzenleme işine çok daha fazla vakit ayırmanıza neden olabilir. Levitasyon çekimlere başlarken iç mekan çekimlerini tercih etmenizi tavsiye ediyoruz.

NASIL YAPILIR?

1 Uygun yer

Uygun bir konum tespiti en öncelikli ihtiyaç duyduğunuz öğe. Dijital fotoğraf makinenizi üçayağınıza yerleştirin ve çekeceğiniz alanı kadrajda belirleyin. Cihazınızı aşağı konumlandırarak akışkan bir poz yakalamaya çalışın. Çekim esnasında modelli ve modelsiz fotoğrafın aynı kare olacağını hiç unutmayın.

2 Flaş ve poz

İlkin modelinizi taburenin üzerine konumlandırın ve stüdyo flaşlarını ayarlayın. Söz konusu ışıklar olduğunda ilkin gölgelerin konumunu göz önünde bulundurmalısınız. Uygun pozisyonu yakaladıktan sonra flaş duyarlılığını belirleyebilirsiniz. Artık modeliniz pozisyonunu alabilir. Modeliniz pozisyonunu alırken gölgelerin bozulmadığından emin olun.

3 Çekimden hemen önce

İstediğiniz fotoğraf konumuna bağlı olarak kullanmak istediğiniz diyafram aralığını (f sayısı) çekimden önce atamanız gerekiyor. Böylelikle modelinizin ve nesnelerin bir arada netlendiği, keskinlik derinliğini belirleyebileceksiniz. Eğer çok küçük bir diyafram seçerseniz bu durumda modelinizin dahi tamamen net görünmesini riske atmış olursunuz. Her zaman olduğu gibi şu temel çekim tekniklerine burada da dikkat etmeniz gerekiyor: Netlemeyi her zaman gözlere yapın. Burada yaptığımız çekimlerde biz f/6.3 diyafram aralığını tercih ettik.

1

6

2

7

3

4

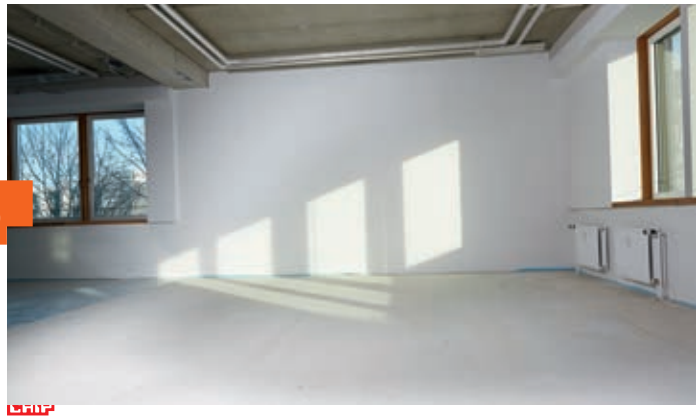

5

4 Manuel netleme

Her iki fotoğrafı art arda çekeceğinizden dolayı ve çektiğiniz fotoğraflardan biri aynı değerlerde ama modelsiz olacağından otomatik netleme bu ikili çekimde sorun çıkartabilir. Dolayısıyla manuel netleme yaparak çekiminizde herhangi bir aksaklık yaşamaktan kurtulabilirsiniz. Böylelikle daha sonra iki fotoğrafı kolaylıkla Photoshop'ta düzenleyebilirsiniz.

5 Odayı fotoğraflama

Model olmadan sadece taburenin olduğu mekanı fotoğraflamak oldukça basit. Burada tek dikkat etmeniz gereken şey önceki fotoğrafın çekim koşullarında (ışık, perspektif, kamera ayarları, odadaki nesneler) hiçbir değişiklik yapmamak olmalı.

6 Tabureyi maskelemek

Çektiğiniz fotoğrafları "File / Scripts / Load file..." ile Photoshop'ta açın. Modelin olmadığı fotoğraf katmanının, katman penceresinde üste gelmesine dikkat edin. Bu katmana maske atayın ve modelin gölgesine dokunmadan tabureyi siyah fırça ile maske üzerinden boyamaya başlayın. Taburenin ayaklarını temizlemek içinse "Clone stamp"i kullanmanız gerekiyor.

7 Varyantları deneyin

Tek bir çekim ve düzenlemesi elde edeceğiniz mükemmel sonucu garantilemeyebilir. Hazır mekan, donanım ekipmanları ve model elinizin altındayken farklı açılardan, farklı pozisyonlarda modeli görüntüleyin. Tıpkı yedinci görselimizde olduğu gibi. Bir fotoğrafçının en büyük hatası elindeki karenin en iyisi olduğunu düşünüp değişik açılardan ve farklı pozisyonlarda ışık koşullarında çekim yapmamasıdır. Ancak değişiklikleri denerken sadece art arda çektiğiniz fotoğraflarda gölge farkı olmamasına dikkat edin.

SOSYAL AĞLAR

Dünya ile bağlantıda kalın – gizliliğinizden ödün vermeden

Ozan KAYA

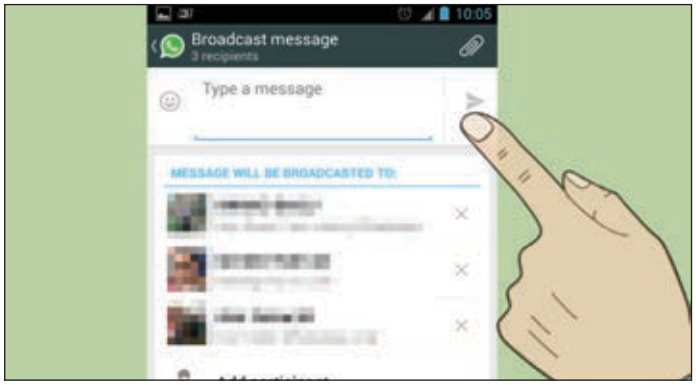

27
WhatsApp-çoklu gönderim
Birden çok alıcıya Broadcast listeleri ile mesajlar gönderin

27 WHATSAPP Birçok kişiye aynı anda aynı mesajı gönderin

Broadcast Messages'ı kullanarak birçok kişiye alıcıların haberi olmadan simultane mesajlar gönderebilirsiniz. İşlem standart e-mail programında bulunan »Bcc« alanını kullanan kör kopyalama satırıyla aynı şekilde çalışmakta.

Bunun için sohbet görünümünü açın ve Android sistemi altındaki Menü butonuna tıklayın. »New Broadcast List« komutunu seçin. Ardından giriş alanına istenilen ismi girin ya da artı işaretiyle adres defterinizden çoklu seçim yaparak »Done«'a tıklayın. Listeyi »Create« ile tamamlayın. iPhone'larda ise sohbet ekranından direkt olarak »Several Recipients«'a tıklayın ve istenilen kişileri seçin. Artık metni oluşturup, listelerle çalışabilirsiniz. Listeniz ayrıca daha sonraki kullanımlar için de kaydedilecektir. Eğer parmağınızı üzerinde bekletirseniz, »Delete the Broadcast List« ile listeyi silebilirsiniz.

28 GOOGLE DRIVE Kendi videolarınızı kolaylıkla çevrimiçi yükleyin paylaşın ve düzenleyin

Eğer kendi videonuzu bir web sitesinde veya blog'da kullanmak istiyorsanız ya da başka birisiyle üzerinde rötuşlar yapmak istiyorsanız, size bu seçenekleri çevrimiçi sağlayabilecek güvenli ve pratik bir seçeneğe ihtiyacınız var demektir. Bu gibi durumlarda YouTube gibi herkese açık bir platforma yükleme yapmanızı önermiyoruz. Bunun yerine özel izinlerle erişim kanallarını sınırlandırabileceğiniz ve yeterli veri alışverişine olanak tanıyan bir alternatif olarak Google Drive uygulamasını kullanabilirsiniz.

İlk olarak ilgili videoyu Google Drive'a yükleyin. Ardından videonun ismine sağ tıklayın ve »Open with | Google Drive Viewer« komutunu seçin.

Buradan izinler ile ilgili ayarları belirleyebilirsiniz. »File | Prevent viewers from downloading« komutunu açın. Tekrardan »Allow viewers to download« seçeneğini buradan bulabilmeniz mümkün. Bu işlemin ardından »File | Approve« komutunu açın. Video üzerinde ortak bir çalışma yürütecekseniz aşağıda bulunan »Invite people« seçeneğine tıklayın. Burada istenilen kişinin adını ya da e-mail adresini girerek kendiliğinden açılan kimliğini seçin. »Allowed to edit« bağlantısıyla kişiye video üzerinde düzenleme yapma yetkisi verebilirsiniz.

Ayrıca »Allowed to view« seçeneği ile görüntüleme iznini verebilmeniz de mümkün. Alt kısımda bulunan »Approve and Save« bağlantısına tıklayın. Davet edilen hesaplar üst kısımda »Link for Approval« seçeneğine ya da direk olarak e-mailin içinde bulunan bağlantıya tıklayarak videonuza erişim sağlayabilirler. Eğer videoyu bir web sitesinde kullanmak istiyorsanız, erişim iznini de aynı şekilde vermelisiniz: »Change«'e tıklayın, »Everyone who has the link« ya da »Publish on Web« seçeneklerinden birini seçin ve »Save« ile işlemi onaylayıp, »Done« ile diyaloğu kapatın. Ardından »File | Embed this video« komutunu açın. »<iframe« ile başlayan HTML koduna tıklayın ve web sitesine eklemek için kopyalayın. Bu gibi durumlarda ayrıca »width« ve »height« parametreleriyle videonun boyutlarını da ayarlayabilirsiniz.

29 FACEBOOK Kendi albümünüzdeki fotoğrafları paylaşın ve arkadaşlarınıza erişim izni verin

Bir süredir Facebook'taki fotoğraf albümleri diğer kullanıcılar tarafından paylaşılabiliyor, böylece üçüncü şahıslar da bunlara dâhil edilebiliyor. Fakat bu özellik sadece kendi yarattığınız albümler için geçerli, sistem tarafından yaratılanlarda değil.

»Fotoğraflar«'ı açın ve Facebook sayfanızdan »Albümler«'e girin. Kendi yarattığınız albümlerden birini seçin ya da yeni bir tane yaratın ve »Paylaşılan Albüm yap«'a tıklayın. Daha sonra »Katkıda bulunanlar« kısmına tıklayın ve arkadaşlarınızın isimlerini girin. Artık yanlış kullanımı önlemek için izinler verebilirsiniz.

28
Video erişimini kendiniz ayarlayın
Kişiselleştirilmiş ayarlarla videonuzu kimlerin izleyebileceğine, düzenleyebileceğine ve indirebileceğine karar verebilirsiniz

29
Bizim Albümümüz
Birçok arkadaşınız içinde ortak deneyimlerinizin kombine edildiği fotoğraf albümleri oluşturabiliyor

CHIP'E ABONE OLUN

10 SAYI FİYATINA 12 SAYIYA SAHİP OLUN

79 TL

ABONE FORMU

ABONE OLMAK İÇİN
0212 478 0 300
www.doganburda.com

☐ İlk defa abone oluyorum ☐ Yenileme

Firma Adı:

Adı Soyadı:

Doğum Tarihi Mesleği (Görevi):

Adresi:

Posta Kodu: Şehir:

Tel: Faks: Cep Tel:

E-Mail

Abonelik Bedelini ☐ Havale ile gönderiyorum ☐ Tek seferde kredi kartımdan çekiniz

Kredi kartımdan 3 taksitle çekiniz ☐ Advantage ☐ Axess ☐ Bonus ☐ Maximum ☐ World

☐ Visa ☐ Master Card

Kart No:

Güvenlik No:

Kart Sahibinin imzası:

☐ Faturayı Adıma Kesiniz ☐ Faturayı Firma Adına Kesiniz

V.Dairesi V.No:

Adres:

Dergileriniz
Yurtiçi kargo
ile imza karşılığı
teslim edilecektir.

Abonelik Seçenekleri

☐ 1 yıllık

79.00 TL

Bu form 31 MAYIS 2014 tarihine kadar geçerlidir

Ödeme bilgileri
Türkiye İşbankası, İstanbul Kurumsal şubesi*
IBAN: TR13 000 64 00000 11111 00 39936 Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.
Not: Banka dekontunu form ile birlikte aşağıdaki adrese posta veya faks yoluyla ulaştırınız.
*Banka tarafından Havale ücreti talep edilmektedir.

*Taksitli Abonelik (Sadece kredi kartıyla yapılan ödemelerde geçerlidir.)
Her ayın 20'sine kadar ulaşan abone başvuruları, çıkacak ilk sayıdan itibaren uygulanacaktır.

Doğan Burda Dergi Yayıncılık A.Ş.
Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli İSTANBUL
Tel: 0212 478 0 300
Faks: 0212 410 35 12-13
E-Posta: abone@doganburda.com
Web: www.doganburda.com

DB DOĞAN BURDA DERGİ

Windows 8.1 Update testte

Windows 8.1 için ilk Service Pack daha fazla masaüstü, daha az Metro getiriyor. Yeni servis paketinin tüm önemli yeniliklerini tanıtıyor ve bunlara değip değmediğini açıklıyoruz.

Test: Yeni nesil telefonlar

Orta seviye telefonlarda LTE'li modeller öne çıkıyor: Veri otoyolunda artık 150 MBit/s hızla uygun fiyatlı akıllı telefonlar da cirit atıyor. Kablosuz ağlardan daha hızlı olan bu modelleri test ediyoruz

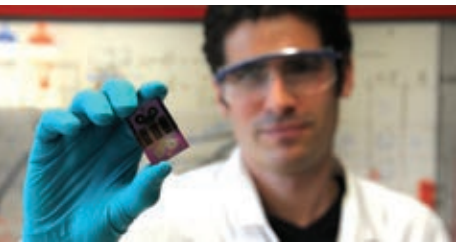

PC devrimi

Güncel PC teknolojisi sıkça sınırlarına dayanıyor: Araştırmacılar şimdi yeni bir teknoloji boyutuna geçiyorlar. Üç boyutlu yongalar gibi yeni teknolojiler işlemci, RAM ve sabit diski optimize edebiliyor; ilgili yazılım optimizasyonlarıyla desteklenmiş olarak bilgisayarlarımızı gelecekte daha da hızlandıracaklar.

DİĞER KONULAR

ANONİM ARAMA

NSA skandalından bu yana anonimlik daha da önem kazandı: Google ile takip edilmeden arama yapmak mümkün değil. Alternatifleri test ettik.

CEP TELEFONUM NE KADAR GÜVENLİ?

Akıllı telefonlara saldırı olanakları çok çeşitli. Sizlere tüm senaryoları gösteriyor ve nasıl korunabileceğinizi açıklıyoruz.

NAS OLARAK YÖNLENDİRİCİ

USB arabirimli yeni yönlendiriciler kolayca NAS'a dönüştürülebiliyor. Bunun nasıl yapıldığını ve hangi fonksiyonların sunulduğunu açıklıyoruz.

CHIP

DB

İcra Kurulu Başkanı Mehmet Y. Yılmaz
Yayın Direktörü Gökhun Sungurtekin
Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr
Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr
CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
Ercan Uğurlu, eugurlu@chip.com.tr
Katkıda Bulunanlar Barış Emre Alkım, Berk Ergin, Cem Şancı, Ertuğ Aydın, Hüseyin Cem Köylü, Ozan Kaya, Irmak Özkaşıkçı, Selçuk İslamoğlu, Selim Öztürk, Natalia Karbasova (NK), Markus Hermannsdorfer (MH), Felix Knoke (FK), Christoph Schmidt (CS), Thomas Littschwager (TL), Martin Jäger (MJ), Fabian von Keudell (FvK), Benjamin Hartlmaier (BH), Christoph Sackman (CSa), Claudio Müller (CM), Markus Grimm (MG), Peter Posse (PP), Julian Peters (JP), Manuel Schreiber (MS), Peter Seiffert (PS), Robert Kraft, Peter Krajewski, Daniel Wolff (DW)
Marka Müdürü Seren Urun, surun@doganburda.com
Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95
Web www.chip.com.tr

YÖNETİM
Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel
Projeler Direktörü (*Tüzel Kişi Temsilcisi*) Ferit Özkaşıkçı
Satış Direktörü Orhan Taşkın
Finans Direktörü Didem Kurucu
Üretim Direktörü Servet Kavasoğlu

REKLAM
Grup Başkanı Viki Habif
Grup Başkan Yardımcısı Koray Bilici
CHIP Reklam Satış Müdürleri Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 17, Faks: 0 212 336 53 93
Hatice Tarhan, htarhan@doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 37, Faks: 0 212 336 53 93
Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırımlıoğlu
Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), Faks: 0 212 336 53 90

REZERVASYON
Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59
Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93
Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73
Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336 53 91

Uluslarası Reklam Satış Temsilcilerimiz
Burda International
Italy
Mariolina Siclari, International Advertising Sales Director
T. +39 02 91 32 34 66
mariolina.siclari@burda.com
Burda Community Network
Almanya/Merkez: Vanessa Noetzel
T. +49 89 9250 3532, vanessa.noetzel@burda.com
Michael Neuwirth
T. +49 89 9250 3629, michael.neuwirth@burda.com
Avusturya/İsviçre: Goran Vukota
T. +41 44 81 02 146, goran.vukota@burda.com
Fransa/Luksemburg: Marion Badolle-Feick
T. +33 1 72 71 25 24, marion.badolle-feick@burda.com
Italya: Mariolina Siclari
T. +39 02. 91 32 34 66, mariolina.siclari@burda.com
İngiltere/İrlanda: Jeannine Soeldner
T. +44 20 3440 5832, jeannine.soeldner@burda.com
ABD+Kanada+Meksika: Salvatore Zammuto
T. +1 212 884 48 24, salvatore.zammuto@burda.com

Yönetim Yeri Trump Towers, Kule 2, Kat 21-24, 34387 Şişli-İstanbul
Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16
Baskı Doğan Ofset Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş
Sanayi Mahallesi 1650.Sokak No:2
Doğan Medya Tesisleri
34850 Esenyurt / İSTANBUL
Tel: 0 212 622 19 00
Dağıtım Yaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22
Yayın Türü Yerel, süreli, aylık
FIPP üyesidir

© CHIP dergisi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından Vogel Burda Holding GmbH lisansıyla T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. izinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Okur Hizmetleri Hattı 0 212 478 0 300
okurhizmetleri@doganburda.com
DB Abone Hizmetleri Hattı Tel: 0 212 478 0 300,
Faks: 0 212 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com
Pazar hariç her gün saat 09.00 - 18.00 arasında hizmet verilmektedir.

EN KAPSAMLI iPHONE REHBERİ ÇIKTI!

iPHONE SAHİBİYSENİZ, TELEFONUNUZUN TÜM SIRLARINI AÇIĞA ÇIKARAN BU ÖZEL SAYIYI KAÇIRMAYIN.

iPhone ile film çekmekten sınava hazırlanmaya, yolunuzu bulmaktan işlerinizi planlamaya kadar birçok taktik, püf noktaları, "jailbreak" yöntemleri ve en iyi uygulamalar bu özel sayıda sizi bekliyor.

BAYİLERDE

POPULAR SCIENCE MAYIS SAYISINDA

BEYİNLERİMİZİ BAŞKA BİR YERE YÜKLEYEBİLİR MİYİZ?

- 2014'ün en iyi icatları. Asteroitler saldırınca!
- Evrenin en büyük gizemlerinden biri daha çözüldü.
- Soyu tükenmiş hayvanlar.
- Sadece Güneş ışığıyla dünya turu.
- Hızlı okuma diye buna denir!
- Çöldeki elektrik çiftliği.

Ayrıca soru&cevap bölümü, yeni icatlar, harika makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science Mayıs sayısında sizi bekliyor.

SADECE 3,90 TL

VİDEO PS SEYRET

DERGİDE Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

MAYIS SAYISINI KAÇIRMAYIN!

DB